

IV. ROČNÍK — ČÍS. 1

CENA Kčs 2'50

DOBRÝ PASTÝŘ

OBSAH:

Na začátek IV. ročníku DP
J. Pchálek, Zjevení Páně
Ant. Melka,
Qui pridie quam pateretur
J. Kunovský,
Rari nantes in gurgite vasto

DrTh Ant. Mandl,
Pastorační apologie junáctví
Rozhledy
Pracovna
Hovorna

HOVORNA

NAŠE SVĚTLA. Přes mnohé překážky se nám podařilo vyexpedovat před svátky většinu těch objednávek, které byly udělány před 1. listopadem. Mohly byti vyřízeny všechny, kdyby nebyla pošta několik dní před svátky odepřela přijmouti další zásilky. Hned po svátcích se pokračovalo v expedici, a doufáme, že v několika dnech obdrží knihu všichni subskribenti. *Další objednávky, učiněné po 15. prosinci, budou vyřízeny až v únoru.* Nové objednávky přijímáme a vyřídíme postupně. Cena knihy jest 96 Kčs.

ROZVRH KÁZÁNÍ. Velice mne potěšil váš počín, oznámený právě v DP, totiž vydávání materiálu ke kázání a 2. váš rozvrh katechetických kázání na 4 roky. U nás totiž kážeme 4 a proto je plán nutný. Už několikrát jsem ústně zvláště těm nejmladším kněžím doporučoval začít si katechismovou kartotéku, neboli - jak vy tomu v DP str. 806 říkáte - letákový katechismus. Základem jsem si udělal čtvrtarchy papíru, na něž jsem nahoru napsal nadpis jednoho článku katechismového. Mezi tyto čtvrtarchy nyní vkládám různé vaše letáky a výstřižky z novin, i výpisky z knih a odkazy na strany knih (i breviáře!), kde se pojednává o do-

tyčné látce. Nyní ovšem nikdy nemám starost, co kázat, spíš se dopouštím chyby opačné: kážu „moc dlouho“ (25-30 minut), protože materiálu tam najdu až až! Snad by šlo pomoci kněžím k této katechismové kartotéce vydáním těch čtvrtarchů s předtisknutým nadpisem článku z katechismu! - Chtěl jsem o tomto svém výtečném a laciném pomocníku katechetském napsat do DP článček, ale váš nápad s vydáváním materiálu jej činí již zbytečným! F. M. Pozn. red.: Prosím Vás a všechny ostatní spolubratry, abyste ze svého materiálu *to nejlepší* vybrali a poslali redakci aspoň k opsání. Vybereme z toho něco a dáme zas jiným k dispozici. Posílejte materiál brzy, *aspoň měsíc* před datem, kdy to které kázání podle rozvrhu je na řadě.

VÝVĚSKY. „Pán Bůh zaplať za vývěsky!“ Právě jsem se chystal dát návrh zdejšímu stolaři, aby mně udělal aspoň jednu pro ulici... Pán Bůh zaplať! - Ostatní návrhy: pro výbavu vývěsek výtečné! Nevím, kde jsem četl - z pera význačného francouzského katolíka - již v červenci, kde navrhoval, aby Církev vyšla do ulic. (Článek byl uveřejněn v Nár. brněnské obrodě jako podčárník letos v červenci.) Dom. Vic.

S církevním schválením úřadu Apoštol. admin. v Čes. Těšíně, č. 394/45. Vydává Exerciční dům, Frýdek. Telefon 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. Vedoucí redaktor P. Rud. Schikora C. Ss. R. - Odpovědný redaktor P. Alois Březina C. Ss. R. - Vychází jednou týdně. - Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8./8. 1945. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. Předplatné na rok 130.— Kčs.

Na začátek IV. ročníku DP.

Děkujeme Bohu, že nám umožnil vykonati něco k jeho slávě a pro spásu duší. Uznáváme, že není to naše zásluha, co bylo dobrého v naší práci, nýbrž milost Boží. Kristus nás napomíná: „Až učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: Služebníci neužiteční jsme; co jsme měli učiniti, učinili jsme.“ (Luk. 17, 10.) Kdybychom aspoň mohli říci: „Co jsme měli učiniti, učinili jsme!“ Bohužel jsme neučinili všechno, co jsme mohli učiniti. Jedno však nám nikdo upírat nemůže: že jsme měli *dobrou vůli* učiniti co nejvíce. A ještě jedno nám nemůže nikdo upříti - ačkoliv nám to už někteří upírají - že jsme měli a máme nejčistší úmysl sloužiti Bohu a kněžím, aby se posvětili a úspěšně pracovali pro spásu duší. Výtku, že se chceme obohatit, vyslechli jsme s úsměvem, neboť víme, že převážná většina kněžstva dovede počítat.

Výtku, že hledáme svou slávu nemůžeme sice vyvrátit, ale poukazujeme na epištolu 4. neděle adventní.

Věcnou kritiku rádi přijímáme a podle ní hledíme časopis upravit, pokud je nám možno. Spor o úroveň DP považujeme za výraz zájmu kněží a jsme zaň vděční. Zdůrazňujeme znovu, že nechceme, aby DP jako theologická revue přinášel odborná pojednání s vědeckým aparátem. K tomu máme ČKD. Budeme mít tím větší radost, čím více ČKD ukáže svým obsahem, na jaké výši stojí naši theologičtí vědci. DP však chce bezprostředně sloužiti životu a praksi, v budoucnosti ještě víc než dosud. To neznamena, že bychom nepřipustili k slovu universitní profesory. Naopak. Ať nám ukáží, jaký význam má theologická věda pro život a praksi. Voláme k spolupráci též naše mladé kritiký. *Nepřejeme si*, aby byli vždy spokojeni se vším, co děláme. Zlepšení začíná obyčejně nespokojeností a kritikou. Nespokojte se však negací. Ukažte nám, jak se to dělá lépe.

Děkujeme též upřímně našim milým nepřátelům, že nás upozornili na naše chyby a nedostatky. Tím nám ukázali cestu k duši moderního člověka.

Ne na posledním místě děkujeme všem přátelům, kteří doprovázeli naši práci modlitbou a obětí mše svaté a kteří nás svými přípisy, které vyrůstaly často z bolestné zkušenosti, ukázali cestu k duchovní obnově našeho národa. Prosíme je, aby vytrvali a tak nám pomáhali

utvořit z celého kněžstva jednu rodinu bratří, kteří se v Bohu upřímně milují a navzájem si pomáhají.

Frater juvans fratrem quasi Civitas firma.

REDAKCE.

Žjevení Páně

J. Pchálek:

V době vánoční vyzvedá Církev svatá dva zvláště veliké svátky: Narození Páně a Žjevení Páně. Svátek Narození Páně je uznáván celým světem, a není obavy, že by se někdo odvážil sáhnout na posvátnost tohoto dne. Jinak je tomu u svátku Žjevení Páně. Přiznejme, že i mnohý věřící křesťan nemá k němu správného poměru. Je sice pravda, že v západní Církvi je populárnější svátek Narození Páně. Smýšlení Církve však je víc než jen populární. Všimněme si dvou věcí. Předně názvu svátku. Odkud to, že se všeobecně ujal lidový název Sv. tří králů? Nebyl ten název také příčinou, proč byl u nás tento svátek státně započítán mezi nezasvěcené? Nač bychom měli světit svátek Svatých tří králů, kteří jsou nám jinak neznámí, cizí. Vidíme, kterak dobře míněný, ale nesprávný název setřel obsah svátku, který je především svátkem Páně. Budeme se snažit o to, aby se tomuto svátku opět dostalo pravého názvu, jak jej odjakživa a beze změny jmenuje Církev svatá, totiž *Žjevení Páně*. Co tento název říká, o tom později.

Druhá potíž je s jeho *předností*. Někteří lidé si navykli posuzovat velikost svátků podle oslav, kterými je doprovází běžný život. To je omyl. Výši církevních svátků určuje vždy Církev. Bylo by nerozumné ostentativně volati do lidí, že svátek Žjevení Páně je vyšší než Narození Páně. Proto „se vši moudrostí a trpělivostí učitelskou“, ale s pevným přesvědčením ponenáhlu vésti věřící k poznání velikosti tohoto svátku, který Církev skutečně staví nad svátek Narození Páně. Kněz nemůže znát pro svátky jiného měřítko, než jak je udává direktář. Nesrovnává-li se to s jeho poznáním, nezbyvá nic jiného, než aby se snažil své poznání prohloubit a nikoliv dáti se vésti náladou lidí.

Pokusme se vysvětliti velikost svátku Žjevení Páně z liturgických textů. Dobře nám může posloužiti antifona k Magnif. z II. nešpor Žjevení Páně, která zní: „Slavíme svatý den, ozdobený třemi divy: *Dnes* přivedla hvězda mudrce k jeslím. *Dnes* stalo se při svatbě z vody víno. *Dnes* chtěl Kristus býti pokřtěn Janem v Jordáně, aby nás spasil, aleluja.“ Totéž obsahuje i hymnus nešpor. Jedná se tedy o souhrn svátků s hlubokým obsahem: Koruna tvorstva, Kristus, se zjevil. Bůh se opět spojil s lidstvem a skrze lidstvo s celým tvorstvem, Kristus přišel, aby nás vykoupil. Církevní svátky nejsou jen připomínkou historických událostí, nýbrž jsou zpřítomněním těchto událostí. Trojí *dnes*, které se opakuje v naší antifoně, není jen nahodilé. Ukazuje na zpřítomnění, které se událo ve mši svaté - o tomto svátku - a v celé době, kterou tento svátek zvlášť dobře charakterisuje.

Co zvláště o tomto svátku vyniká, je Kristus, koruna tvorstva. *Christus apparuit nobis*. Abychom aspoň poněkud poznali hloubku Zjevení Páně, je třeba, abychom vyšli z života nejsvětější Trojice, z života v Bohu. Otec se poznává, zjevuje se svému Synu. To je uvnitř, v Bohu. Navenek, mimo Boha, se ukazuje, zjevuje Otec v tvorstvu. Tvorstvo však není Bůh, tvorstvo jest jen jeho dílo. Avšak z tohoto díla Božího můžeme usuzovati analogií na velikost Boží. Nikdy však z tvorstva samého nepoznáme Boha jak je v sobě. A tu nám zůstává otázka: Bože, ukážeš se nám někdy také sám, tak, jak jsi v sobě a ne jen ve svém díle? To je otázka velmi odvážná, uvážíme-li, že ten, kdo se táže, je jen tvor, jen dílo Mistrovo, totéž dílo, které se vzepřelo vůli Mistrově. A zde právě vidíme bezmeznou velikost lásky a milosrdenství Božího. Bůh nejenom že se nepřestává ukazovat navenek ve svém díle, tím, že je po pádu neničí, nýbrž se nám zjevuje ve vlastním, vnitřním, trojjediném, božském životě. Jaká to je milost! Otec se zjevuje ve svém Synu, nám viditelně v Kristu, a korunuje takřka celé své předešlé dílo, protože zde zjevuje nejen to, co dovede, nýbrž to, čím je. Kdo se může odvážit toto Zjevení nepřijmout?! A aby nikdo neměl výmluvy, že nemohl toto Zjevení poznati, ukázala se Koruna a Král tvorstva, nestvořený trojjediný Bůh, Kristus v člověku, který se vyvíjí od dítěte až v dospělého muže a posvěcuje tak každý stupeň lidského věku, v každém stupni dokazuje své božství. To všechno chce říci věta: „*Dnes přivedla hvězda Mudrce k jeslím*.“ Zvláštní hvězda, zvláštní světlo, které liturgie tohoto svátku pokládá za nejdůležitější pro nás a prosí o ně v oraci, o lepší světlo nežli je světlo rozumu, o světlo svaté víry, jehož splněním má jednou býti světlo oslavy. Hlavní věcí v oné historické události s Mudrci je poznání a uznání božství Kristova. Proto *dnes* zpřítomnění celé události.

Dále: „*Dnes se stalo při svatbě z vody víno*.“ Kristus sám dokazuje své božství. Událost při svatbě však chce říci ještě více. Bůh se zjevil v Kristu a chce se s námi spojit. „Ženo, ještě nepřišla hodina má.“ Jakoby Kristus říkal: Ještě nejsem spojen s lidmi, ještě zde není Církev. Ale naznačena je má Nevěsta v tobě, Maria. (Typ Církve.) A proto ti řeknu dnes „ženo“. Nuže, naznačím tedy i to, co se od mého spojení s Církví očekává: Zvláštní víno, nadpřirozený život.

Dále: „*Dnes chtěl býti Kristus Janem v Jordáně pokřtěn*.“ Bůh ve svém věčném úradku chtěl a viděl účast celého tvorstva na svém trojjediném, božském životě. U Boha je věčné *dnes*. V čase však se uskutečňuje věčný úrdek Boží nyní skrze Bohočlověka Krista, který je jediný „Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo“, jak ohlašuje hlas, který doprovází Zjevení nejsvětější Trojice nad Jordánem. V tomto Synu bude celé tvorstvo účastno božského života.

Už z této jediné antifony vidíme hloubku svátku Zjevení Páně, Toto tajemství je tak veliké, že nemůže býti vyčerpáno v jednom dni, a proto se rozvádí na celou oktávu, ano i na následující neděle. Nepo-

kládejme tedy opakování mešního formuláře v této oktávě za minus nechceme-li být moudřejší nežli Církev. Ta ví, proč to dělá. Dovedla-li jedna nešporní antifona ukázat takovou hloubku, což teprve mešní formulář.

V mešním formuláři si všimněme hlavně aplikace Zjevení Páně na Církev. Zejména epištola to krásně vystihuje: „Vstaň a osvětli se, Jerusaleme“, Církví! Církev má nyní úlohu toto Zjevení Páně nésti do celého světa. V ní září ona podivná hvězda, v ní září Kristus. A toto světlo má vyzařovati i z každého jejího údu, tedy i z nás. Na nás se vztahují slova: „Vstaň a sviť, Jerusaleme.“ Církev září v plném světle Zjevení, zejména ve mši svaté. Živou účastí na nejsvětější Oběti a jejím účinku se úplně prozáříme a ponese me i my toto zjevení Světla, Zjevení Páně světu. Ukažme, že jsme pochopili svou úlohu, aby se nám nestalo to, co se stalo zákoníkům, že totiž cízí Mudrce posílali k novorozenému Králi, sami však k němu nešli. Hleďme pochopit co znamená: Christus apparuit nobis.

Qui pridie quam pateretur.

Ant. Melka:

Rázem ocítáme se tímto slovem ve večeradle... večer před jeho utrpením. Text posvátný dí o něm: *Qui*. Toť onen, jímž skončila předcházející modlitba: Požehnaný - tolik požehnaný od Otce, aby mohl býti zdrojem požehnání pro celý svět viditelný i neviditelný. Připsaný Bohu tak, že je jeho lidská přirozenost nerozlučně pojata v samu božskou Osobu Syna Božího a on takto je knězem právě jako člověk. Proto je jediným veleknězem lidstva, prostředníkem mezi Otcem a člověčenstvem - od Otce jediné platně ustanoveným, uznaným, Otcí nade vše milým. A ten ujímá se teď svatého díla; osoba kněze jakoby ustupovala do pozadí. *Primarius offerens* používá kněze za dobrovolný, rozumný nástroj, jímž mluví a jedná a provádí obětní úkon neskonale lásky a vznešenosti.

O lásce svědčí hned další slova: „*pridie quam pateretur*“. „*Nocte qua tradebatur*“, zdůrazňuje svatý Pavel (1. Kor. 11, 23). Jaká velkodušnost! V utrpení, v nebezpečí myslívá člověk především na sebe. Spasitel, myslí na nás. Připravují mu smrt. Jeho Srdce pomýšlí, aby „*vytrhl od smrti duše jejich*“. Připravují mu ocet a žluč - a on myslí na to, aby je živil o hladu. *Cogitationis Cordis ejus in generatione et generationem ut eruat a morte animas eorum et alat eos in fame.* (Ž. 32, 11.) A to pane de coelo... omne delectamentum in se habente! Kdy oni horečně usilují odstranit ho navždy se světa, On chystá ve své neskonale moudrosti a dobrotě prostředek a způsob, aby se mezi nás „*nastěhoval natrvalo - do konce světa, s celým nebem*“. Církev svatá kdykoli pomyslí na jeho stánek mezi námi, je jako v extasi; *Vidi sanctam civitatem Jerusalem novam descendentem de coelo...* hle, stánek Boží s lidmi a přebýváti bude s nimi a oni budou jeho lidem, a on, Bůh, s nimi bude jejich Bohem... (Zjev. 21, 2, 3.) To dělá tento božský vyhoštěnec.

V předvečer svého vyhoštění strojí hostinu na rozloučenou, večeri poslední tým, jež miloval měrou nejvyšší. Sv. Tomáš má ve III. č. své Summy (ot. 73, čl. 5) celé pojednání o vhodnosti ustanovení Nejsvětější Svátosti, právě při večeri a před utrpením a při večeri poslední, a z odpovědi jeho na každou tuto otázku zrovna sálá láska Kristova: Při večeri na rozloučenou, při odchodu, aby jim místo podoby lidské, v jaké s nimi byl, zanechal zase sebe sama v podobě svátostné, živou památku - sebe sama! Nic - žádná stvořená věc ho nebude u nich nahrazovat, láska žádnou náhražku netrpí. Před utrpením, aby co nejnějněji byla spojena s ním nejen časově, nýbrž i obsahově - obsahově: „Christum passum“, aby stále připomínala všem, jako Pavlovi: Zamiloval si mne... (Gal. 2, 20.) A jak usiluje o naši lásku. Záleží mu na ní... jemu, Bohu, na ubohé lásce tvorů! Chce se nám vmluviti v srdce tak, abychom nemohli ani na něho zapomenout. Proto ponechal si toto slovo své nejvyšší lásky až nakonec, až k poslední večeri, protože poslední slova a zvláště slova odcházejících přátel více utkvívají v paměti hlavně proto, že v tu chvíli více plane náš cit k nim - ea vero, ad quae magis afficimur, profundius animo imprimuntur.

A toto chtěl tedy, dí sv. Augustin (v Odpovědi Januáriovi) božský Spasitel: „Aby mocněji zdůraznil vznešenost tohoto tajemství, chtěl je jako poslední vtisknouti do srdce a paměti učedníků, od nichž měl odejít na utrpení.“ Dosahuje toho u mne? Kněžské lásky k němu v Nejsv. Svátosti! Vždyť jí vyžaduje jeho nesmírná láska k nám. A je tak málo splacena; svatí říkají, že se jí ďáblu dostává od lidí víc. Tož aspoň náhradou za to měli bychom ho milovat. A nade vše - výhradně! Slíbili jsme mu to. Máme-li poznámky z exercicií na kněžská svěcení, snad tam najdeme záznam: „Tobě, Pane Ježíši, výhradně chci náležeti a sloužiti.“ - Bylo to „výhradně“, a zůstalo beze vší výhrady? To dání sebe samého celé? A pevné? Žasneme nad Pavlem, jak si troufá, že ani soužení, ani úzkost, ani hlad, ani nahota, ani nebezpečí, ani pronásledování, ani meč ho neodloučí od lásky Kristovy. (Řím. 8, 35.) To vše vítězně překonává jeho láska ke Kristu. A přec je to jen něco málo za lásku Kristovu, už jen tu, která při samém ustanovení Nejsvět. Svátosti předbíhá a překonává zradu Jidášovu, pouta, soudy, biče, trny, kříž a smrt, které ho druhého dne čekají, a všechno to, co ho čeká ve svatostáncích. Jsou mezi námi, kteří s Pavlem obstáli proti všemu: proti žaláři, v těžké práci, hladu a nahotě v koncentračních táborech... A my? Oni celé dny a měsíce a léta tak, a nám je za těžko čtvrt hodinová příprava na celebraci a čtvrt hodinové díkučinění po ní, adorace nebo krátká návštěva u něho mezi dnem? S Pavlem seděli v poutech dlouhé dny - my bychom nechtěli sedat do zpovědnice na několik okamžiků, a v kanceláři a v pokojíku svém plni ochoty posloužit Pánu v jeho duších... nemocných a umírajících? S Pavlem měli v rozprostřených dlaních svých život svůj, aby jej dali v oběť, a my se tak těžko povznášíme k tomu, abychom udělali obětí všechno to, co nás něco stojí... práci

snad nemilou a zdánlivě marnou, zábavu, náklonnost nebezpečnou a svůdnou; svět a jeho záliby, které kněžský charakter kazí, jeho pohodlnost, požívačnost...

Spasitel, ustanovuje Svátost své lásky, nehleděl na sebe; v nejtrapnějších poměrech a okolnostech ustanovení a jejího přechovávání, a dalšího obětování, které jasně předvídal, myslil láskyplně na nás, na nesmírný význam této Svátosti pro oslavu Otcovu a pro naši spásu. Velký cíl!... Ztrácíme-li velký cíl svého kněžství se zřetele, stáváme se malicherní, místo velkodušnosti a velkomyslnosti - malichnost: malicherné vlastní „já“, malicherné zřetele menšího a většího kolektiva, jedné fary vedle druhé, jedné duchovní správy (farní) proti druhé (řeholní), nedobrý „nosismus“, malichnost zálib, prestiže - co ty již všechny ubily krásných a velkých děl...

Pane Ježíši, pro lásku, s jakou jsi nám Nejsvětější Svátostí dal sama sebe, dej, abychom i my uměli sebe dávat tobě; pro lásku, s kterou jsi se nám dal v oběť, prve než jsi trpěl, na samém začátku svého utrpení a své oběti krvavé, dej, abychom v každém pokušení, v každém sebezáporu, v každé práci dovedli říkat a splnit: Chci tě milovat až i touto obětí - Dej nám lásku opravdu kněžskou, velkodušnou, abychom ti sloužili, a plně a bez výhrady.“

Rari nantes in gurgite vasto

J. Kunovský:

Jeden z těch, kteří chtějí zachraňovat svými slabými silami, plovouce proti dravému proudu, se ozval v DP min. čís., značka J. P. v článku *Filmy*. Nebylo vám z toho případu nevolno u srdce? Onen pisatel provedl statečný čin. Zajel přímo do půjčovny filmů, a tam bez ohledu na urážlivé poznámky prosadil změnu programu vyloučením závadného filmu pro svou farnost. Byl to čin statečný a obětavý. Přece však ojedinělý a proto asi málo účinný. Je jakousi kletbou - či jak bych to napsal - naší obrany proti zlu, že necháváme vše *bezplánovitě* jednotlivci a náhodě. Uvažujte - jak by asi v analogickém případě postupovala nekatolická organizace, kdyby se objevil film jí tak nepřátelský (jakých je mnoho, s protináboženskou tendencí). Předně by o tom bylo uvědoměno ústředí, to by ostře zakročilo, dále by uvědomilo své odbory - ty by odmítly všechny - do jednoho účast na tomto filmu, objevily by se protestní akce, protestní články, celá nekatolická veřejnost by se objevila v plánovitém tažení proti tendenci onoho filmu (nebo div. kusu). Nenechali by vše na bedrech jednoho člověka, aby sám a sám se ozval jako ojedinělý protest, který zanikne a dál se nestane zas nic. Žádná náprava - žádná pomoc! - A když tak necháváme jen ty jednotlivce bojovat proti zlu, zatím co druzí se o to nestarají, stavíme je do pozice ztřeštěných a blázínků, kteří bojují proti čemuśi, co druhými ani nehne. Je to situace bolestná, trpká a hořká, až těžko o tom psát. Proč děláme svou obranu a výboj tak nahodile a rozptýleně? Vždyť tím jsme k smíchu těm, kterým bychom měli imponovat!

Proč se nedovedeme soustředit v obraně na delší čas všichni za jediným cílem? Pak by mohla jinak dopadnout! Pak by se s věcí skutečně pohlo -

kdyby všichni kněží, všechny naše složky a spolky zahájily určitou ofensivu, rozvrženou na delší dobu. A až by se prosadila jedna věc, mohlo by se začít s druhou, zase na celé čáře, v důkladném tažení, promyšleném a energickém.

Jinak, věřte mi, je z mnohé naší práce málo užitku. Já třeba bojím do úpadu proti špatné módě (nudismu), zatím co druzí bratři o tom zarytě mlčí. Tak si lidé řeknou: „To jen náš farář pořád cosi má, je blouznivec.“ Tak člověk marně si lebku rozbíjí o zeď naší nesoučinnosti a neorganisovanosti v těchto věcech. Když se u nás postupně rok po roce dá heslo, v čem mají všichni pracovat cílevědomě a soustředěně, budou výsledky jiné. Nebudou *rari nantes in gurgite vasto*.

Pastorační apologie junáctví

DrTh. Ant. Mandl:

Hlavní důvod, a to zcela pochopitelný, proč v konkrétním životě junáctví nenachází velkého nadšení u duchovních správců, je problém svěcení neděle, nedělní mše sv. Kdo se stýká s mládeží, která není stoprocentně katolická, ví velmi jasně o tomto problému a touží po jeho vyřešení. Aby se však došlo k řešení správnému, třeba oboustranného pochopení. Stará věta zní „*abusus non tollit usum*“, a ta platí i zde. Tím, že tu a tam, a někdy i často skauting skutečně odvádí od kostela, nelze najít ono jednoduché, laciné, ale naprosto falešné řešení: tedy nutno být proti junáctví.

Možno však toto řešení formulovat i jiným a zdánlivě přijatelnějším způsobem: nejsem proti junáctví, ale Bůh musí být vždy na prvním místě. Z toho vyplývá, že nutno omezit nedělní výlety do přírody, neboť právě ony jsou tím kamenem úrazu v celé věci.

Avšak i toto řešení není po právu celé věci, nemůže uspokojit. Proč? Protože nechápe, jaké místo zaujímá ve skautské výchovné metodě právě život v přírodě. Dokud to nepochopíme, nepochopíme ani mentalitu pravého chlapce - junáka, neuvidíme věc jeho očima a nebudeme tedy ani schopni ho přivést k plnění jeho náboženské povinnosti či práva, chcete-li.

Nijak nepřeháním, když prohlásím: bez častého života v přírodě se chlapec nemůže stát pravým junákem. Námitka na to zní: vždyť stačí, když bude dobrým chlapcem. Na to však platí odpověď: mnohý chlapec se nestane dobrým chlapcem, nebude-li dobrým junákem. Ne každý, ale mnohý, poněvadž junáctví není pro všechny chlapce, nýbrž jen pro některé, i když snad mnohé.

Je jasné a zřejmé: příroda sama nevytváří ani dobré junáky, ani dobré charaktery. Ty se rodí jen z mravního úsilí a pomoci milosti Boží. Přece však příroda a život v ní není v junáctví něco docela vedlejšího, akcidentálního. Je to *conditio sine qua non* junáckého života a proto se nelze bez ní obejít. Vyřadit ji nebo ji omezit, znamená omezit ducha pravého junáctví. Zde je nebezpečí právě u nás, abychom ze zcela správných a závazných požadavků nezasahovali nesprávně do junáckého života a tak působili, že právě chlapci věřící nebudou pravými junáky, čímž klesnou v očích těch, kdo nesdílejí jejich víru, ale často správně vidí junácké ideály a jsou velmi žárliví a nedůtkliví na jejich ryzost a opravdovost.

Platí tedy jediné řešení, že musíme vyhovět oběma požadavkům, Božím

i junáckým, neboť nejsou nikdy proti sobě. Jejich konflikt je jen zdánlivý. Junák plní své náboženské povinnosti, neboť podle svého zákona a slibu je věrný a oddaný. Dále je samozřejmé, že Bůh vždy musí stát na prvním místě, to však neznamená, že proto musí být omezen junácký život v přírodě.

Tam, kde se jedná o stoprocentně katolické ovzduší, o tak zvané homogenní oddíly, či oddíly s náboženskou výchovou, řešení se vždy a snadno najde. Horší je to tam, kde máme chlapce v oddílech, které, ač nejsou nikdy protináboženské (je-li v nich něco takového, je to proti základním zásadám junáctví), jsou přece jen ovlivněny více či méně lhostejností českého prostředí. A právě zde platí: nebylo by šťastným řešením pro náboženský život omezovat účast právě v těch podnicích, které jsou nejintenzivnějším projevem junáckého života.

Jak však najít řešení, a co my, kněží, můžeme zde podniknout? Letošního roku v junáckém časopise Činovník, č. 6. byl malý článek, který chtěl přispět k řešení této otázky. Má nadpis: Vycházky, výlety a povinnosti vlastní, a je podepsán MUDr Jiřím Filsakem, ČLŠ. Cituji z něho: 3. Povinnosti vůči Církvi: I v nehomogenních oddílech je třeba zařídit, aby chlapci mohli plnit své náboženské povinnosti. Ranní návštěva kostela a pak teprve výlet, nebo mezi 6—9 hodinou ranní ze soboty na neděli dej možnost, aby chlapci navštívili kostel, nebo zaříd', aby se chlapci stejného vyznání mohli společně pomodlit v improvizované „polní modlitebně“.

„V šest hodin ráno budíček a po ranních cvičeních až do 9. hodiny volno. Možno navštívit blízký kostel. Cesta do kostela ranním lesem, rozkvetlými lukami bývá nezapomenutelná a je hezčí než vyčkávání v táboře, než sejde rosa.“

Uvádím to jako závazný příklad řešení. K tomu bych mohl podotknout: Je třeba osobně a přátelsky se dorozumět a dohovorit s vedoucími, pod něž spadají chlapci mně svěřeni. Na jedno se však nesmí zapomenout. Chlapec sám si musí být vědom svých náboženských povinností. Správný vedoucí, i když bude jiného přesvědčení, musí mít zájem na tom, aby chlapec plnil své povinnosti, ale nebude mít jistě zájem na tom, aby chlapce k tomu nutil. Není nic trapnějšího, než když se berou ohledy na náboženské povinnosti, ale ti, kterých se to týká, nemají o ně zájem. To už není ovšem vina ve skautingu, ale někde jinde.

Bylo by tedy omylem stavět proti sobě povinnosti vůči Bohu a junácký život v přírodě nebo příliš lehce vyžadovat jeho omezení. To lze vyžadovat jen v krajním případě, když už nelze najít jiné řešení než oběť. Krajní případy se však nemohou vyskytovat každou neděli.

Samozřejmě nejideálnějším řešením, jež naznačuje i Dr Filsak, v myšlence modlitebny, která nás katolíky může jen tehdy uspokojit, běží-li o pravý oltární kámen a pravého kněze, jest mše sv. v přírodě. Povolení k ní máme z Říma. Co však nám chybí, jsou kněží. Někomu by se to mohlo zdát zbytečné, celou neděli prožívat s chlapci v přírodě, ztracený čas. V době však, kdy kněží se stávají dělníky, jest snáze pochopitelnější, že se mohou stát i občas pravými skauty s celým chlapeckým nadšením pro život ve volné přírodě, a to nejen v t. zv. homogenních oddílech, nýbrž i v nehomogenních,

kde mají chlapce svého vyznání. Ovšem, rozumí se, že tam nemohou přijít s příručním kufříkem, deštníkem a galošemi.

Jen jedno však je smyslem tohoto článku: ukázat a dokázat: junáctví není možné bez co nejčastějšího života v přírodě. Jen tak dosáhne svého vznešeného cíle, o něm napsal jeho zakladatel lord Baden Powell roku 1939 v dubnu v časopise: The Scouter:

„Mějme vždy před očima při výchově svých skautů podstatný cíl svého skautingu a nedejme se příliš zaměstnat detaily.

Nedopusťte, aby technická stránka převládla nad mravní. Stupně zdatnosti, dobrodružství, tábory, výlety, dobré skutky, přátelství na Jamboree, všechny tyto činnosti mají svůj důvod: nejsou však cílem. Cíl je charakter, charakter, který má svůj cíl.“

A tento cíl je, aby příští generace zůstala duševně zdravou v tomto světě, který ztratil zdravý smysl, a aby v nejvyšší míře uskutečnila pojem služby, činné služby lásky a oddanosti k Bohu a bližnímu.

ROZHLEDY

TŘICET LET POSVÁTNE KONGREGACE PRO VÝCHODNÍ CÍRKEV. Papež Benedikt XV. motu proprio „*Dei Providentis*“ z 1. V. 1917 ustanovil novou Kongregaci, již svěřil péči o věci hierarchie a věřících různých východních obřadů. Podle tohoto motu proprio přestala 30. listopadu 1917 fungovati „Posv. kongregace pro šíření víry po východní obřad“, která působila již mnoho let přidružená Propagandě. Tak 1. prosince 1917 začala působnost tohoto nového významného úřadu. Rozhodnutím Benedikta XV. uzrálo dílo, které bylo zaseto a pečlivě pěstováno velkým přítelem Slovanů Lvem XIII. Tento papež encyklikou *Orientalium dignitas* z 30. listopadu 1894 a dalšími dekrety dovedl upozorniti katolický svět na nutnost získati znovu jednotě národy, oddělené od Církve. Rozhodnutí Benedikta XV. rozptýlilo všechny pochybnosti a odstranilo pokusy překaziti unionistické dílo, neboť jasně prokázalo, že Církev katolická chce zachovati tradici a výsady Církve východní. Tehdy také došlo k založení vynikajícího ústavu Pontificio Instituto Orientale. (Papežský východní ústav), který byl založen ihned po skončení války (v prosinci r. 1918) a plní své poslání s takovým úspěchem na poli vědeckém. Důležitost a význam nové Kongregace je výrazně naznačen již tím, že Kongregaci předsedá sám papež. V čele

je několik kardinálů, z nichž jeden je sekretářem Kongregace. Vedení je svěřeno odborníkům z řad duchovenstva latinského obřadu i ritu východních. Kongregace vykonává všechny úkoly a práva, které v latinské Církvi přísluší ostatním posvátným kongregacím. K podpoře díla posv. Kongregace byly zřízeny ještě jiné ústavy, které mají sloužiti různým obřadům východní Církve. Dekretem Pia XII. z 27. ledna 1940 „*Apostolicae Sedis*“ bylo dílo Benedikta XV. doplněno a rozmanitá další nařízení kodifikována. Jako bylo kodifikováno právo latinské Církve (*Codex Juris Canonici*), podobně se postupně upravují a sjednocují práva jednotlivých církví východních. Dekretem *Sancta Dei Ecclesia*, který publikoval Pius XI. 25. března 1938, byly upraveny vztahy a jurisdikce pro kraje, kde se stýkají katolíci latinského obřadu s katolíky obřadů východních. Kongregace pro východní Církev pečuje také o vydávání liturgických knih východních ritů. Tak byly vydány v poslední době v nové edici a nové úpravě třísvazkový chaldejský breviář (1938), Služebník (z roku 1942) v staroslovanštině a nedávno dvousvazková obřadní kniha Trebnik (1945—46). Dotiskuje se Jereskij Molitvoslov v rusínském (ukrajinském) jazyce..

MEZINÁRODNÍ NOVINÁŘSKÝ INSTITUT V ŘÍMĚ. - Řím (KIS). -

Při papežském Institutu v Lateránu je zřízena vysoká škola novinářská „Pro Deo“. Má letos zapsáno 650 posluchačů, zatím co minulého roku jich bylo pouze 130. Ačkoliv většina posluchačů je z Itálie, jsou letos již zapsáni i cizinci (z Francie, Belgie, Jugoslaviie, Anglie, Brazílie a také z Československa). Přednášky jsou jednak věnovány obecným předmětům, společným všem posluchačům, jednak jsou speciální, a to z oboru novinářské techniky, rozhlasu a filmu. Studium trvá tři roky. Kromě pravidelných přednášek jsou pro posluchače pořádány mimořádné přednášky vynikajících odborníků, kteří příležitostně zavítají do Říma.

JAPONSKO SI PŘEJE OBNOVENÍ STYKŮ S VATIKÁNEM. - Tokio (KIS). - Japonský ministerský předseda Tetsu Katayama, příslušník sociálně demokratické strany, vyslovil v rozhovoru s P. Patrikem O' Connorem ze Společnosti kněží sv. Kolumba přání, aby ještě před uzavřením mírové smlouvy byly navázány diplomatické styky Japonska s Vatikánem. Ministerský předseda je presbyteriánem a prohlásil, že od skončení nepřátelství japonský národ projevuje hluboké sympatie křesťanství. „Velká většina Japonského národa“, prohlásil, „je přesvědčena, že křesťané jsou čestní lidé a zaslouhují důvěry.“

SV. OTEC K VČELARŮM. - Řím (KIS). - U příležitosti audience 400 včelařů, kteří konali v Římě sjezd, prohlásil svatý Otec m. j.: „Kdyby se lidé naučili působiti svou inteligencí a věděním tak, jak působí včely svým instinktem, mohli by těžiti z ovoce svých námah a dát těžit svým bližním.“

FRANCOUZSKÝ KARDINÁL O LEGITIMNÍM VZESTUPU DĚLNICKÉ TŘÍDY. - Besancon (KIS). - Lyonský kardinál Gerlier řekl nedávno při svém kázání v besançonské katedrále m. j.: Každý spravedlivý uzná, že dělnické hnutí bylo vyvoláno velkým utrpením. A toto utrpení dává vzneseným požadavkům jistou legitimitu. Pravý křesťan, toužící z celého srdce po životě dle evangelia a následující sv. Otce, neotálí. Nebyl by sám se sebou spokojen, kdyby se měl držeti privilegií, která mu po-

skytuje jeho společ. postavení. Proto chce zřízení křesťanského řádu i za cenu jakýchkoliv obětí a přeje legitimnímu vzestupu dělnické třídy.

ROZŠÍŘENÍ VATIKÁNSKÉHO VYSÍLÁNÍ. Od pondělí 22. prosince rozšiřuje vatikánský rozhlas své vysílání o některé slovanské relace. Česky a slovensky vysílá současně nebo střídavě v pondělí, ve středu a v pátek vždy v 19 hodin na vlně 31.06 m; slovinské vysílání bude ve čtvrtek a v sobotu v 19 hodin na vlně 31.06, chorvatské pak v úterý a v neděli také v 19 hodin na stejné vlně. Polsky bude vatikánský rozhlas vysílat v neděli, v úterý, ve středu a v pátek ve 20.15 hod. na vlnách 50.26 a 48.47. Mimo to každou pátou neděli v 11.15 hod. výklad evangelia na vlnách 31.06 m a 50.26 m v jazyce polském.

DVACET LET MODU VIVENDI. KIS. Před 20 lety, 17. XII. 1927, byla podepsána v Římě mezi apoštolskou Stolicí a Českoslov. smlouva, kterou se řeší některé nejnaléhavější katolické církevně-politické otázky Československa. K ratifikaci smlouvy, označené jako Modus vivendi, došlo 20. ledna 1928. Po vzájemné výměně not nabyl Modus vivendi dne 2. února 1928 platnosti. V Modu vivendi jsou tyto nejzávažnější body: 1. Ohraničení diecésí. Podle dohody neměla žádná cizí diecése zasahovat na území Čsl. republiky a zase naopak žádná čsl. diecése neměla svým obvodem přesahovati státní hranice. Dále mělo dojít k nové úpravě diecésí uvnitř republiky na základě vzájemné dohody Vatikánu a ČSR. Jak známo k této úpravě dosud nedošlo (apoštolská administratura trnavská, těšínská, vikariát kladský, arcikněžství Ketř). 2. Církevní majetek. Správa vládou sekvestrovaného majetku církevního je dočasná a pokud nebude majetek vzájemnou dohodou ČSR a Vatikánu rozdělen mezi jednotlivé nově ohraničené diecése, bude spravován komisí, jejímž předsedou bude biskup příslušného území. 3. Řeholní společnosti. Provincie řeholních společností budou odpovídati státním hranicím a představení budou čsl. státní občané. 4. Jmenování biskupů. Biskupy diecéšní jmenuje sv. Stolica. Jméno kandidáta

však dříve oznámí čsl. vládě, nemá-li snad proti němu politické námitky. Kandidát musí být čsl. státním občanem, jednání o kandidátu bude tajné. Armádní biskup bude jmenován jen v tom případě, bude-li mít armáda svou vlastní duchovní správu. Biskup po svém jmenování před nastoupením úřadu složí přísahu věrnosti ČSR. 5. Závěrečná ustanovení. Vláda ČSR se postará, aby platná zákonná ustanovení byla co nejdříve přizpůsobena tomuto Modu vivendi. Uzavřením Modu vivendi vyvolalo mocný ohlas nejen doma, ale také v cizině. Komentáře v novinách souhlasně označily uzavření Modu vivendi za veliký úspěch československé vlády. Na druhé straně také pro katolíky úprava poměrů mezi státem a Církví přinesla uklidnění.

PRÍZNIVÉ STANOVISKO UNESCO K NÁBOŽENSTVÍ Mexiko (KIS). - Pařížský kanovník Jean Rupp, který se zúčastnil jako pozorovatel valného shromáždění UNESCO v Mexiku, prohlásil novinářům na tiskové konferenci, že postoj UNESCO k náboženství je velmi kladný. UNESCO přiznává náboženství velkou cenu jako jednomu z prostředků k udržení duchovního míru. Přitom také zdůraznil, že UNESCO si klade za povinnost uznávat náboženství jako významného činitele ve výchově, vědách a kultuře. Kanovník Rupp skončil svůj projev slovy: „Úkolem UNESCO je dáti lidstvu kulturu skutečně úplnou (integrální), neboť pouze tehdy, mají-li lidé integrální kulturu, mohou pracovati opravdu realisticky k všeobecnému dorozumění a míru. (Kanovník Rupp je přítelem našeho národa; zúčastnil se v srpnu t. r. svatovojetěšských oslav.)

„PRŮMYSLOVÝ DEN“ NIZOZEMSKÝCH KATOLÍKŮ. Rotterdam (KIS). V jižních provinciích Nizozemí je velmi značný přírůstek obyvatelstva a tu se jeví stále naléhavěji nutnost zprůmyslnění této části země. Přitom ovšem je nedostatek zemědělské půdy, zejména v Severním Brabantu a Limburku. Těmito problémy se obíral tak zv. Industrialisatie dag, uspořádaný 28. m. m. v městě Zwolle (prov. Overijssel), jehož se kromě duchovenstva zúčastnili ta-

ké představitelé měst, sociálních organizací a průmyslu. Na poradách také promluvil gen. vikář Msgre Dr. J. Geerdijk, který prohlásil, že o řešení problému se především zajímají katol. členové městských zastupitelstev. Nizozemští katolíci nejsou proti zprůmyslnění jižních provincií, ale vyslovují obavy, že zprůmyslnění přináší také otázky, dotýkající se problémů, často nebezpečných sociálním a mravním otázkám. Proto jsou nizozemští katolíci ochotni podporovati myšlenku zprůmyslnění, ale zdůrazňují, že se současně musí přihlížet k náboženským, sociálním a kulturním potřebám dělné třídy.

BAREVNÝ FILM S MARIÁNSKOU SLAVNOSTÍ V NIZOZEMÍ. Rotterdam (KIS). - Z velkého mariánského kongresu, který byl letos v Nachtrichtu, při němž byla také uctěna Panna Maria Fatimská, byl natočen barevný film pod názvem Ave Maria. Film bude promítán ve všech nizozemských městech a jeví se o něj zájem i v cizině. Má být také uveden v Československu. Současně jest předváděn v Nizozemí film Pastor Angelicus ze života nynějšího sv. Otce Pia XII.

800 BEATIFIKAČNÍCH PROCESŮ DOPORUČENO KONGREGACI OBŘADŮ K PROJEDNÁNÍ. - Řím (KIS). - V poslední době nahromadilo se Kongregaci Obřadů na 800 žádostí o beatifikační procesy, jež musí Kongregace přezkoušeti. Navrhované osoby pocházejí z různých společenských tříd; neschází ani královny, princezny, papežové, kardinálové, biskupové, kněží a j. všech lidských ras a barev. Mezi nimi je také jedna Indiánka ze severní Ameriky, jménem Kateřina Techakwita. Je navržen k beatifikaci také Gabriel Garcia Moreno, equadorský prezident, který zemřel roku 1875 pro své náboženské přesvědčení. Je to první politik, o jehož svatořečení bude posv. Kongregace Obřadů jednat.

PAPEŽSKÁ KNIHOVNA V AVIGNONU. - Řím (KIS.) - Péčí Msgra Augusta Pelzera, knihovníka vatikánské bibliotéky, byla obnovena edice *Historia Bibliothecae Romanorum Pontificum*, která je nerozlučně spojena s osobou zesnulého kardinála Frant. Ehrle. Msgre Pelzer vydal ny-

ní doplňky pod názvem *Addenda et corrigenda ad F. Ehrle Historiae Bibliothecae Romanorum Pontificum tum Bonifatianae tum Avenionensis tomum I.* (Citta del Vaticano 1947 str. VII-184). Msgre Pelzer, jež se obíral především středověkými dějinami, ukázal, že je důstojným zástupcem kardinála Ehrleho. Uskutečnil veliké dílo, vyhledáváje roztroušené poklady avignonské knihovny. Část 38 svazků se ocitla v Padově, padesát šest svazků nacházelo se v Pise. Msgre Pelzer pečlivě sledoval stopy kodexů, popsal je i po stránce paleografické a diplomatické, takže jeho studie představuje znamenité dílo, které nesporně velmi prospěje studiu středověkých církevních dějin, zahrnujíc pontifikáty Klementa V., Jana XXII. a Benedikta XII. Bohatost bibliografických dat, která dovedl Msgre Pelzer shromáždit, pečlivé označování autorů slavných i méně známých, poznámky a vysvětlivky, to vše dává tomuto dílu cenu, kterou dovedou ohodnotit především badatelé ranného středověku.

MILOSTIVÉ LÉTO. V roce 1950 bude milostivé léto. Itálie a Řím se připravují na velký návrat poutníků. V Římě bylo započato se stavbou moderní budovy na pravém břehu Tibery v bezprostřední blízkosti Vatikánu. Bude postavena na pozemku, který je vlastnictvím sv. Stolice. Höřejší patra budovy budou sloužiti i jako byty pro kardinály, biskupy a kněze, kteří přijedou na návštěvu do Vatikánu a také event. i pro jiné poutníky. Kromě toho je v budově projektován velký sál s 2.000 sedadel, vybavený co nejmoderněji. Sál je určen pro konference a současně bude sloužiti jako biograf. — Také Svaz katolické mládeže v Itálii připravuje podobnou budovu pro ubytování katolické mládeže z ciziny. Bude postavena blízko katakomb - Via Appia. - Budova byla projektována a částečně postavena již za okupace a dnes se rychle pokračuje na jejím dokončení. (Našinec.)

KATOLICKÝ TISK V ANGLII. V Londýně jsou dvě velká katolická nakladatelství: Sheed and Ward a Burns and Oats. Tamtéž je velká veřejná katolická knihovna Catholic Library, jež má také veřejnou čí-

tárnu se všemi katol. anglickými a francouzskými časopisy a velkou síň na konference. V oboru periodického tisku mají britští katolíci jen týdeníky a měsíčníky. Týdeníky jsou čtyři: Tablet, Catholic Herald, Catholic Times a Universe. Nejoblíbenější je poslední, který má 130.000 odběratel. Z revuí zasluhuje zmínky jezuitská Month a dominikánská Blackfriars. Kněží čtou hodně svou Clergy Review a v irském Dublině vychází tříměsíčník Dublin Review.

V INDICKÉM PARLAMENTĚ se konala živá rozprava o článku budoucí ústavy, podle něhož by neměla platnosti žádná konverse, která by nastala pod nátlakem nebo nepřipustným nucením. Jeden poslanec žádal, aby zákon neuznal žádnou konversi, která by se stala před dovršením osmnácti let konvertity. Proti tomu se však postavili křesťanští členové parlamentu, a poukazovali na to, že ústava uznává svobodu svědomí. Takový zásah by byl proti svobodě. Nakonec se národní Shromáždění rozhodlo ponechat otázku konversí mimo zákon, aby byla zajištěna jejich dobrovolnost. Je z toho vidět, že indiští křesťané - katolíků je mezi nimi půl pátého milionu - vykonali blahodárný vliv na tvoření ústavy země.

UKK.

AMERIKA. Kardinál Spellman odsoudil film „Forever Amber“. Prohlásil, že v tomto filmu se oslavuje nemravnost.

ŠPANĚLSKO. Reuterova tisková agentura přinesla z Madridu zprávu, že asi sto katolických mladíků vniklo do nově vysvěcené protestantské kaple. Vandalským způsobem rozbili a roztrhali vnitřní zařízení modlitebny. Vatikánský rozhlas odsuzuje toto jednání a zdůrazňuje, že podle španělské ústavy protestanté mohou volně podle svého náboženství žít a též si vystavět bohoslužebné místnosti. Pravda se nešíří násilím, a oni mládenci takovým jednáním Církvi více uškodili než prospěli.

FRANCIE. Kardinál Suhard, arcibiskup pařížský, zaujal stanovisko k vnitřnímu současnému stavu Francie v projevu, v němž praví: „Naše konstituce uznává právo stávk. Naše minulost nás učí, že to byla často jediná zbraň dělníků, aby se domohli

svých práv. Nelze se divit, že v době, kdy platy nestačí krýt rodinné výdaje, dělníci se utíkají k stávkám. Praví dále, že uznává oprávněnost hlasů těch, kteří se domáhají životního minima, pod nímž nelze uživit rodinu. Naproti tomu však nelze uznat stávky, které sledují jiné cíle. Stávky lze užít jako posledního útočiště, a posouzení, zda jest stávka na místě či ne, nutno nechat dělníkům samým v plné svobodě. Jest nyní otázka, zda byly tyto požadavky zachovány v současných konfliktech. Přejeme si z celého srdce, aby tyto stávky, které představují nesmírnou překážku na cestě obnovy státu, rychle zmizely. Obrací se na ty, kteří mají dobrou vůli a ducha solidarity, ať jsou věřící či ne, hlavně však vyzývá katolíky, aby soustředili svou pozornost na sociální otázky a zkusili vše, co je možné k jejich řešení. Oni na prvním místě jsou schopni pochopit ducha oběti, jehož žádá sociální spravedlnost a zájem celku. Nechť si promyslí slova sv. Pavla: „Noste břemena jedni druhých a tak splníte zákon Kristův.“ (The Tablet.)

POLSKO. Kardinál Sapieha zaslal Katolickému sdružení mládeže u příležitosti svátku sv. Stanislava Kostky, patrona polské mládeže, dopis, v němž zdůrazňuje: „Nesmíte ztrácet odvahu, milovaní, jestliže jste napadáni nebo jestli vás chce někdo odstrašit od členství v Katolickém sdružení mládeže. Pamatujte, že vám tím jen prokazují čest. Neboť lidé neútočí proti nikomu, kdo není boje hodný, nebo jestli názory, proti nimž bojují, nejsou významné. Tyto útoky jsou pro vás cenné. Zocelují vaši odvahu, vytrvalost a sílu. Proto Bůh posílá své kříže na ty, kdo ho milují. Proto je nutno, abyste byli bez bázně, silní a odvážní.“

O HLUBŠÍ VZDĚLÁNÍ KATOL. VARHANÍKŮ. Pro většinu lidí je chrámový zpěv takřka jediným zpěvním projevem a požitkem. Proto je velice důležité, aby ředitelé kůrů a varhaníci byli dostatečně hudebně vzděláni. Zatím co v Praze je pořádán kurs varhanní hudby péčí Scholy cantorum, pověřila na Moravě Jednota na zvelebení církevní hudby péčí o varhanické vzdělání a varhanický

dorost hudební a dramatickou konservatoř v Brně. Výsledek školení však nebyl uspokojivý, neboť pouze 25 procent odchovanců konservatoře se věnovalo varhanictví. Proto se valná schůze Jednoty rozhodla obnovit vlastní dvouletý kurs pro varhaníky v katolických chrámech. Kurs bude Jednota vydržovat z vlastních prostředků. Aby výchova v tomto kursu byla co nejúplnější, budou žáci ubytováni v internátě. K jejich dennímu úkolu bude patřit přítomnost na bohoslužbách, kde budou posluchači pod vedením profesorů zasvěceni do všech úkolů, spojených s chrámovou hudbou a zpěvem. Kurs bude otevřen počátkem příštího roku v Brně a již nyní se přijímají uchazeči. Přihlášky farních úřadů adresujte Jednotě pro zvelebení církevní hudby, Brno, Mendlovo nám.

KOEDUKACE NA ŠKOLÁCH VE SSSR. Jedním z hlavních požadavků sovětské pedagogiky bylo důsledné zavedení koedukace na školách. Tento stav trval až do roku 1944. Od té doby, jak patrně z výstavy „30 let SSSR“ v Praze, se mládež opět vyučuje a vychovává odděleně podle pohlaví

KŘESŤANSKO-SOCIÁLNÍ ODBOROVÉ HNUTÍ. Strasburk (KIS). Předsednictvo Mezinárodního svazu křesťanských odborových organizací mělo tyto dny ve Strasburku svou výroční schůzi, které se zúčastnili zástupci všech přičleněných ústředí. Byl zvolen nový předseda Gaston Tessier z Paříže. Potom promluvil gen. tajemník Mezinárodního svazu Serraren z Utrechtu. Podle jeho zprávy křesťansko-sociální odborové hnutí je na postupu. Stoupl počet členů nejen v zemích, kde již dříve bylo křesťansko-sociální hnutí zakotveno, ale nachází půdu také v jiných krajích, zejména v zámořských, jako na př. v belgickém Kongu, Indočíně, severní Africe, Reunionu, Madagaskaru, Tahiti, Martaniquu a Nové Kaledonii. Tak se křesťanské odborové hnutí, nedávno ještě omezené na evropský kontinent, vyvíjí v opravdu světové hnutí. Přičleněním kanadského katolického dělnického svazu proniká i na americkou pevninu, kde je také již ve spojení s odborovými svazy v Kolumbii a Uruguayi.

PRACOVNA

KNĚZ KATECHETA. Mluvil jsem s velmi vlivným funkcionářem sociální demokracie, který pracuje hodně ve školských věcech. Naše debata byla o náboženství a o škole bez náboženství. Sám nebyl proti náboženství ve škole, ale říkal, že ze škol pomáhají sami kněží náboženství odstraňovat. Jako učitel pracuje dosud jeho bratr. Vypravovali pak společně: Již před válkou bylo někde velmi smutné vyučování římskokatolickému náboženství. Děti si při knězi dělaly, co chtěly, běhaly ven a těžko bylo po odchodu kněze udělat pořádek. Ve třídě bylo tak živo, že i učitel musel někdy zakročovat. Kněz vykládal dětem o Bohu, různých podrobnostech, ale když děti vyšly ze školy, nevěděly nic o Kristu. Bylo jim to jen velmi tajemné, všechny pojmy o Kristu a jeho učení byly něčím tak temným, že opravdu lehko upadly v zapomenutí. Aby si učinily jasnou představu o náboženství, odkud se vzalo, kdo je dal světu, čím je pro lidstvo, to bylo záhadou. Tím se stalo, že věřící lehko řekli: Bůh jako Bůh, vše řídí osud atd. Lidé věřili pak v kněze. Byl-li špatný, nevěřili, byl-li dobrý, trochu se ho drželi. A dnes zase tak. Mnozí kněží jsou tak dobří, že dovolí dětem vše možné, kázání nemají, a tím se stává, že náboženství jest věcí podřadnou. Ničemu se nenaučí, je to taková volná hodina, na kterou se děti těší. Tak mluvili oni soc. demokraté, kteří pracují na školských otázkách. A nejen oni. I mnozí učitelé nár. socialističtí. Zase říkají podobné věci. Již vícekrát jsem takové věci slyšel. Velmi dobrá duše v osadě říkává: Když jsem chodil do školy, dělali jsme si, co jsme chtěli, nic jsme se nenaučili a divili jsme se, že lidé tak u nás chodí na mši svatou do kostela. Nyní chodí mnohem méně. Ti z naší generace pokládají mši sv. za věc vedlejší, za pouhé vystoupení kněze jako herce. On to dělá, protože musí, ale lidé z toho nic nemají. Kristus je lidem cizí. Náboženství je pokládáno za učení knězovo a lidé říkají: Něco je na tom pravdy, a bez náboženství by se lidé ničeho nebáli. Sám jsem se pokusil lidem vyložit

vše asi tak dle ukázky katechismu, kterou zasíláte, a uvědomil jsem je o tom, že musí znáti Krista, jeho učení, kdo jest Bůh Otec - Syn - Duch svatý. Kdo jsou křesťané, proč byla ustanovena mše svatá (nejsv. Svátost) a co je mše sv. Osm nedělí jsem vykládal o mši svaté a názorně ji vždy přede mší svatou nedělní předváděl zcela lidovým způsobem. Všem věřícím jako malým žáčkům ve škole. Co se stalo? Lidé říkají: Nyní už víme, proč to vše je, od koho to je, a nač to je! Když jdou někam do města, i když mají na kněze zlost, říkávají: „My jdeme na mši svatou za Kristem Pánem, a co je nám do kněze, my si ho neprohližíme.“ Jaké tím vyrostlo pochopení pro Krista Pána, pro jeho evangelium, to jsem nečekal. Jakou mají úctu ke všemu, co souvisí s Pánem Ježíšem! Ostatní poučky katechismové příkládám vždy jako pokračování každého výkladu. Ale každý výklad začíná krátkým opakováním: Bůh Otec seslal nám Boha Syna, který dostal na zemi jméno Ježíš. Ten žil na světě, tam a tam pracoval a toto učil: *Zde pak dám, co chci vykládat, třeba.* Ten Pán Ježíš, který znal Otce, od něhož přišel, toto nám o něm vysvětlil. Tak začínám téměř každou katechesi i kázání. Mši svatou zase tak: Oběť starozákonní a oběti pohanské. Proti tomu oběť našeho jedinečného Velikána a učitele Boha Syna.... Řeknu jim to slovy, jež oni sami rádi používají pro své zamilované osoby dnešní doby. Tím bych myslel, že se lidem rozbřeskne, odkud se vzalo náboženství a proč je vyučujeme. S klidem jim řeknu: Kněz může být zcela ubohý, slabý a prostý, ke hříchu nakloněný člověk, ale je od Krista Pána vyvolený za jeho sluhu a jemu slouží. Každý člověk dnes někomu slouží. Ale Kristu Bohočlověku sloužit je služba nejkrásnější. Každé dítě, i to nejslabší ve škole, vyzkouším, jak tomu rozumí, aby mi to řeklo svými slovy. Nerozumělo-li, opakuji mu to znova a ještě jednodušeji. A dnes děti říkají: Pán Ježíš na nás v kostele čeká. Musíme tam jít. Sám jim říkám: Nehoním a nenutím vás do kostela, kdo nemáte Pána Ježíše rádi,

nechcete k němu jít, nechodíte, ale on se na vás těší. Dá vám velké dary svoje zásluhy, milosti... Tím jsem již přes rok naplňoval ovzduší školy i kostela. A když zde chodili do kostela jen lidé, kteří měli rádi kněze, nyní jdou i jiní... Kolik lidí už mi řeklo: To jsem jak živ nevěděl a neslyšel. Do kostela jsem šel jen když šli sousedé, abychom si popovídali, v kostele jsem pokoukal a šel ven. Že bych se měl při jednotlivých částech modlit, to se mi nechtělo rozumět. Co modlit? Jaké části? Je to skutečnost velmi vážná. Sám jsem znal již nyní po válce katechetku a mnohé kněze, že ve škole musí za dveřmi při náboženství stát učitel a kárat děti, které vycházejí ven, a ve třídě je jako v úle. V pátém ročníku měšťanské školy mi řekl také jeden žák, který má samé jednotky: Velebný pane, jak se lidé dověděli o Bohu a o andělech? Uměl odříkat z katechismu: Bůh se zjevil skrze patriarchy a proroky atd..., ale nevěděl, co to je zjevil a kdo je Kristus, proč se říká Pán Ježíš... Divil se, že máme něco, čemu bychom mohli říci: Kristovo učení. - To jsou jen mé malé zkušenosti, ale připadají mi jako celý základ dnešní náboženské nevědomosti. Mám spolubratry, kteří jsou přesvědčeni, že to dělají nejlépe, ale lidé jsou v jejich farnostech téměř živeni jen duševní stravou, které se říká morálka, a ničím jiným. Samá morálka a samá morálka, to prý je dnes to nejdůležitější, jak oni tvrdí. Já pak říkám: Tento Kristus, který je nyní zde na oltáři, zapovídá to a to a ono... Vždy poukazuji na Krista Pána a dotvrzuji, že bude soudit, protože nás vykoupil (koupil svou krví, svým životem). Vše za nás dal a má právo nám poroučet jako nej-laskavější Otec. Vše vidí a ví, a nic mu nikdo neskryje. Tak asi zní moje morálka. Vždy poukazuji na Pána Ježíše.

P. R.

PROMÍTÁNÍ ve škole jest velmi vděčná věc, provádí-li se odborně. Zkušený učitel říkával: „Co nejde dětem do hlavy ušima, musí jít prstem a očima.“ Měl pravdu - některé děti nezapomenou nikdy to, co na nábož. obraze nebo světelném obraze uvidělo. Nesmí se ovšem přepínat - stačí jednou za měsíc látku probra-

nou zopakovat pomocí světeln. obrazů nebo úzkého filmu. Bída jest v tom, že lze těžko aparát koupit, nebo jest drahý a výběr filmů skrovný. Kromě toho některé filmy, půjčované na př. Třetím řádem sv. Františka v Praze nebo Ligou svatováclavskou v Praze IV., nevyhovují ve škole, jsou zastaralé, některé dokonce jsou nepřipustné ve škole (německý text, vadný text, nejsou schváleny od MŠANO a p.). Pět let jsem promítal biblické obrazy, vydané Ligou, až přišel řídící nekatolík, podal si stížnost, že obrazy nejsou schváleny a OŠV vzhledem k předpisům MŠANO z roku 1937 a 1946 (Věst. min. 1937 str. 383 a 1946 str. 390) promítání zakázal. A přece jest, jak známo, přímo ve škol. a vyuč. řádě promítání doporučeno a na všech školách mají býti místnosti a aparáty k tomu vhodné. Katolická akce nechť se postará o půjčovny, které by nám, učitelům náboženství, půjčovaly jak světelné obrazy, tak úzké filmy schválené a vhodné! Že dnes nemůžeme být se stavem věcí spokojeni, jest jisté. Bylo by lépe svěřiti tuto věc laikům, protože ti bývají praktičtější. Stejně jest tomu s obrazy. Kropáč-Kucharský subskribuje 100 obrazů z církevních dějin, bohužel příliš malých (25 krát 35 cm), ale pěkných. Doubkovy biblické jsou rozebrány. Bylo by věcí duchovních správ, aby u příležitosti sestavování rozpočtu místních školních rad požádaly o zařazení částky pro zakoupení též náboženských pomůcek. Na kolika školách není v přeplněných kabinetech ani jedné pomůcky pro náboženství! I to by mělo být předmětem péče náboženských inspektorů.

Lad. Vojkovský.

ČASOVÁ SLOVA ZKUŠENÉHO MUŽE. Rektorem staroslavného učení Karlova pro rok, kdy tato jedna z nejstarších universit světa oslaví 600 roků svého trvání - byla založena Karlem IV. v roce 1348 - byl zvolen prof. Dr. Karel Engliš, národohospodář světového jména. Při své instalaci řekl nový rektor slova, jichž význam přesahuje řady akad. mládeže. Citujeme: „Od té doby, co máte hlasovací právo, všichni vám lichotí a slibují vám, aby získali vaše hlasy. Od té doby slyšíte málo prav-

dy. Ale já nechci od vás hlasů a jsem, stár, mám zkušenosti životní i učitelské a jen krátká doba mně zbývá pro působnost na universitě. Dovolte, abych vám řekl, co mám na srdci. Budete vůdci národa jako kněží, soudcové, lékaři a učitelé. Čeká vás odpovědný úkol, který vyžaduje nejvyšší práci a přípravy, zocelených charakterů a mravních zásad. Poměry, v nichž jste vyrostli, byly zlé. Byli jste vychováni vnucenými lžemi okupantů a nikdo vám nesměl říci pravdu. To vedlo k přetvářce slabých a utiskovaných. Jen ve svobodě se tvoří charakter a rovná páteř, nikoli ve stálém strachu. Přišla svoboda národa, s ní nové ideály a nový boj o usměrnění duše národa. Běží o to, aby tento boj o nového člověka se děl také jen duchovními prostředky, ne násilím a jeho pohrůžkami, protože jinak - majíce svobodu navenek, nejsme vnitřně svobodni a žijeme dále ve strachu. To není ani ve prospěch hledání pravdy a dobra, ani ve prospěch tvoření přímých charakterů a přímých páteří. Jde o to, byste ve svém polit. spojení na akad. půdě byli vzorem skutečné vnitřní svobody, úcty k cizímu přesvědčení, ke snášenlivosti a slušnosti boje. Na vaše přesvědčení nemá působit ani násilí, ani vyhlídka osobních výhod, nebo škod. Dbejte stejně vzdělání jako charakteru.“

NIŽŠÍ ÚROVEŇ CÍRKEVNÍCH STŘEDNÍCH ŠKOL. Ve Svobodných novinách pisatel článku Naše školy v polovině dvouletky, v němž se zmínil také o základním školském zákoně, jehož stálý odklad je způsobován „také obecným zjištěním, že to i bez něho běží, že naše školství je na tak

vysokém stupni, že se nemusíme hanbit ani vědomím o starých základech, na kterých stojí“, a v němž uznává právo Církve hájit své školy, neboť nyní v době kritického nedostatku duchovenstva především z nich může očekávat dorost kněžský, učinil nešetrnou a nezaslouženou poznámku o církevních středních školách. Státní školní správa prý pozoruje, že úroveň církevních škol je po některých stránkách nižší a že studují na církevních středních školách také žáci, kteří by na státní střední škole neprosplivali. Ale vždyť i církevní střední školy podléhají státnímu doзору, i v nich konají inspekce zemští školní inspektoři a předsedají maturitním zkouškám, jejichž výsledek nebývá horší než na střed. školách státních. A že by zemští školní inspektoři byli zvlášť blahovolní k církevním školám a nechávali projít neschopné žáky, to jistě nebude nikdo tvrdit ani tomu věřit. Jako v jiných zemích i u nás mohou církevní školy čestně závodit se školami státními. Církev, zakladatelka a matka škol, se za svou starou školskou kulturu stydět nemusí. A že církevní školy pro svou existenci mají důvod, je patřno i z toho, že jsou čteně navštěvovány, na př. nové biskupské gymnasium v Brně. Snad bychom se v nich setkali někdy i s dětmi, jejichž rodičové nejsou praktičtí katolíci, ale rádi je svěřují církevním školám, protože vědí, že o jejich výuku i výchovu je tam dobře postaráno. Nic jiného by tak rádi neviděli, a nic by nebylo vítáno těm u nás, u nichž se naše církevní školy netěší velké lásce, jako nižší jejich úroveň a nedostatky na nich - kdyby tu ve skutečnosti byly.

Dr. Veselý.

H O V O R N A

„O KNIHÁCH“. K dnešnímu číslu přikládáme přílohu „O knihách“ jen těm, kteří ji objednali. Předplatné na přílohu na celý rok je pro odběratele DP Kčs 40. Příloha se také rozesílá samostatně na adresy těch laiků, kteří mají zájem. Budeme vděčni, udáte-li nám nové adresy. Je žádoucí, aby každý katolický inteligent pravidelně četl posudky katolické a tak se mohl informovat o nových knihách. Pro laiky je předplatné na rok

Kčs 50. Kdo dosud přílohu neobjednal a přeje si ji, ať laskavě nám to co nejdříve sdělí, neboť počet výtisků je omezený.

ZDE V POHRANIČÍ není možno jen brožurky dát za lištu. Zde se musí chodit dům od domu a tudíž se ztráví hodně času s propagací a rozšiřením. K tomu, aby zde byl hodně rozšířen tisk, musí zde býti stále jedna osoba, která s tiskem chodí.

Fr. V.

E X E R C I C I E

Nic nemůže v dnešní době tolik prospět jako dobře vykonané exercicie. Kéž duchovní správcové ochotně exerciční kursy oznamují a srdečně doporučují. Rozkvět exercičního hnutí záleží prvně na kněžích.

Frýdek: Od 7. do 11. 1. pro ženy; od 12. do 16. 1. pro dívky; od 16. 1. do 20. 1. pro dívky ze Šilheřovic; od 20. 1. do 24. 1. pro dívky, které již byly na exerciciích; od 26. 1. do 30. 1. pro ženy a dívky III. řád; od 9. 2. do 13. 2. pro dívky, Mar. družina; od 25. 2. do 29. 2. pro muže a jinochy. Přihlášky přijímá Exerciční dům, Frýdek.

Velehrad: Od 7. do 11. 1. pro ženy; od 13. do 17. 1. pro jinochy; od 20. do 24. 1. pro muže; od 27. do 31. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 11. do 15. 2. pro jinochy; od 18. do 22. 2. pro dívky; od 24. do 28. 2. pro muže; od 1. do 5. 3. pro ženy; od 8. do 12. 3. pro jinochy; od 15. do 19. 3. pro muže. Přihlášky: Exerciční dům, Velehrad.

Brno: Od 5. 1. do 9. 1. 1948 pro ženy; od 12. 1. do 16. 1. pro dívky; od 16. do 20. 1. pro jinochy; od 21. 1. do 25. 1. pro muže; od 27. do 31. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro ženy; od

16. do 20. 2. pro jinochy; od 21. do 25. 2. pro muže; od 27. do 2. 3. pro dívky; od 3. do 7. 3. pro jinochy; od 8. do 12. 3. pro ženy; od 12. do 16. 3. pro dívky. — Přihlášky: Exerciční dům, Brno, Veverí ul. 15.

Svatá Hora: Od 5. do 9. 1. 1948 pro ženy z venkova; od 12. do 16. 1. pro dívky z venkova; od 19. do 23. 1. pro jinochy z venkova; od 26. do 30. 1. pro muže z venkova. Žádost o poloviční slevu na dráze pošlete aspoň 14 dní předem! — Přihlášky: Exerciční dům, Svata Hora, Příbram.

Kursy začínají v uvedený den večer a končí poslední den ráno. Přihlášky zašlete 6 dní napřed. Přineste si: potravinové lístky neb potraviny, ručník a mýdlo.

MEMENTO. Dne 22. prosince zemřel vdp. P. Augustin Franěk, rada a farář Stařeč. ve věku 79 let. - Rip.

KÚPIM - Missal Romanum - breviarový formát. Ponuky do adm. DP.

JAN TUČEK opět jen KUTNÁ HORA

Bohaté zkušenosti své i svých zaměstnanců používá jen do VARHAN značky TUČEK.

Dodává varhany jen trvale přesného ozevu a mistrovské intonace. Elektrické čerpání vzduchu, ventilátory vlastní konstrukce, bezhlučné. Všechny součásti varhan. Výhodné paušály na každoroční opravy varhan. Tyto prodlužují život vzácných nástrojů a zbavují varhaníky starostí.

SOCHY OLTÁŘE - RENOVACE MALBY CHRÁMŮ

BŘ. KAFKA

závod pro práce kostelní - V ČERVENÉM KOSTELCI

Pastorační pomůcky k sv. misii.

Plakáty před misí:

P—1 A. Hrabal, Ukřižovaný	kus 8'— Kčs
P—7 Bolestivé otázky	8'—
P—6 Pořad bohoslužeb o sv. misiích	4'—
Menší plakáty (doplňk): sv. misie začíná dne	3'—

Modlitby a pobožnosti:

m—5 Modlitba za zdar sv. misie, 2 str.	0'10
m—22 Sborová mše svatá	1'50
m—65 Pobožnost za zdar sv. misie	1'—
m—67 Půlhodinka před obrazem Matky ustavičné pomoci	1'50
o—14 Apoštolát utrpení (obráz. pro nemocné)	0'15
v—38 Malovánky pro děti	0'10

Letáky před misí:

1—58 Zachraň duši svou 0'20 Kčs 1—60 Nový život, stran 16 2'—Kčs

Letáky mezi misí:

1—59 Nový život 2, stran 4	kus 0'20 Kčs
1—39 Jinochu tvoje zodpovědnost	0'20
1—40 Dívko, čím chceš být?	0'20
1—43 Nikdo vás nesváděj marnými řečmi	0'20

Modlitební knížčky

Vzhůru srdce (pro dospělé) kus 3'—Kčs Jdu k Bohu (pro děti) kus 3'—Kčs

Misie je též vhodnou příležitostí k rozšíření katol. tisku. Račte si dopsat do Exerc. domu ve Frýdku, kde mají brožury vhodné pro čas misie. Stačí napsat: „Objednávám . . . kusů brožur vhodných pro misie.“ Můžete objednat i několik set. Misionáři Vám rádi pomohou brožury rozšířit. Neprodané můžete (neuspíněné) do týdne vrátit. Cena brožur je 3'— Kčs

Osvědčené vademecum
křesťanského života je:

Misionární knížka:

Bůh a duše

nově upravili Redemptoristé,
34. vydání, stran 455. Cena
45'—Kčs.

U knihkupců. Ex. dům.

P. Dr. Stan. Špurek C. Ss. R.

Svatý Gerard Majella.

Životopis velkého divo-
tvůrce naší doby a skvělého
vzoru pro moderní laický
apoštolát. Stran 218, II. vyd.,
cena váz. 50'—Kčs.

U knihkupců. Ex. dům, Frýdek.

IV. ROČNÍK — ČÍS. 2

CENA Kčs 2'50

DOBRÝ PASTÝŘ

OBSAH:

F. S. CSsR., Vyjasnění v liturgii
 Accepit panem in sanctas ac vene-
 rables manus suas...
 Prof. Dr. L. Matoušů,
 Subdelegace k oddávkám

Fr. Pokorný, Kancionál nebo misál?
 Robertus, Pastorec vězňů
 P. Dr. Silv. Braitto,
 Stížnosti na theologii
 Rozhledy
 Hovorna

HOVORNA

LETÁKY. Ačkoliv jsme zvýšili náklad letáků, nestačí pro ty, kteří dodatečně objednali. Jsme ochotni letáky dotisknout, bude-li dostatečná poptávka. Proto prosíme, abyste zvýšení počtu letáků oznámili co nejspíše. Letáky netiskneme na sklad, proto vám radíme: Odebírejte letáky pravidelně. Upozorňujte znovu věřící, že si z letáků, podle čísel na poslední stránce mohou vytvořit celý katechismus. Jelikož jsme zjistili, že laici rozdávají jiné letáky, než jsou pro tu kterou neděli určeny, vytiskneme při příští zasilce na každém letáku vzadu, pro kterou neděli je určen. Příští čtyři letáky budeme expedovat v pondělí 12. t. m.

O KNIHÁCH. Přílohu „O knihách“ přikládáme jen těm, kteří si ji objednali. Předplatné na přílohu na celý rok je pro odběratele DP Kčs 40. Příloha se také rozesílá samostatně na adresy těch laiků, kteří mají zájem. Budeme vděční, udáte-li nám nové adresy. Je žádoucí, aby každý katolický inteligent pravidelně četl posudky katolické a tak se mohl informovat o nových knihách. Pro laiky je předplatné na rok Kčs 50. Kdo dosud přílohu neobjednal a přeje si ji, ať nám to laskavě co nejdříve sdělí, dostane všechna letoš. č.

NA ŽÁDOST MNOHÝCH SDELUJEME, že pro jiné naléhavé práce, jako expedici Našich světél, není nám možno zaslati zatím na přání

výpisy účtu, neb nemáme platby ještě všechny zaúčtovány.

POZOR, VYŠŠÍ PORTO. Porto na dopisnice činí nyní Kčs 1.50, na tiskopis 50 gr 80 hal. a na dopis Kčs 3. Kdo oznámkuje nedostatečně (jak před 1. I.), nutí příjemce dopláceti i s trestem.

LIŠTY. Znovu upozorňujeme, že lišty jsou v práci, jakmile je továrna dodá, ihned je zašleme těm, kteří je mají objednány.

MEMENTO: Koncem prosince zemřel vdp. Jos. Hodovský, farář ve Vev. Knínici u Ostrovačic ve věku 68 let. — Msgre Jan Řezníček, katecheta v. v. v Červeném Kostelci zemřel ve věku 77 let. — P. Tomáš Dittl, provinciál O. P., zemřel v Praze ve věku 52 let. — R. i. p.

JEDNOTA DUCHOVENSTVA na Opavsku pořádá každý třetí čtvrtek v měsíci v Opavě na probošství v jídelně o půl 15. hodině rekolekci se schůzí kněžstva. Nezanedbávejte tyto schůzky! Máme-li postupovat jednotně, je třeba, abychom se častěji scházeli, vyměňovali názory. Vae solis! Častěji přicházejí cizí referenti a řečníci. Jednatel.

KDO BY MOHL DAROVAT nebo levněji prodat housle pro hochy do sirotčince, který má nadání ke hře, ale nemá houslí? Prosím o sdělení na adresu: Sirotčinec, Křelov u Olomouce.

S církevním schválením úřadu Apoštol, admin. v Čes. Těšíně, č. 394/45. Vydává Exerciční dům, Frýdek. Telefon 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. Vedoucí redaktor P. Rud. Schikora C. Ss. R. - Odpovědný redaktor P. Alois Březina C. Ss. R. - Vychází jednou týdně. - Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8./8. 1945. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. Předplatné na rok 130.— Kčs.

Vyjasnění v liturgii

F. S. CSsR.:

Živelné hnutí liturgické, které především zásluhou vznešeného řádu benediktinského prostoupilo katolické společenství celého světa, obrodilo posvátnou liturgii a vzpružilo náboženský život z liturgie. Avšak upřílišněná horlivost jednotlivců zavedla místem liturgickou theorii do mlžin a praksi do přemrštěností. Došlo dokonce k takovým politování hodným nepřístojnostem, že věřící byli vyzýváni, aby se při mši svaté nemodlili, nýbrž aby se modlili mši svatou. Jinde opět věřící recitovali texty misálu hlasitě, jež kněz sám musí říkat ztlumeným hlasem anebo jež jsou vyhrazeny jedině liturgovi. Ukvapení theoretikové rozbourali bez zřetele na skutečnou liturgickou historii církevní rok a začali jej skládati podle svých vznícených hlav. Bylo již v liturgickém hnutí naší doby mnoho nezdravého nánosu, takže bylo třeba pevné mluvy nejvyššího Učitele Církve. Promluvil jasně rozsáhlou a hlubokou encyklikou „Mediator Dei et hominum“, vydanou dne 20. listopadu roku 1947 v papežském letním sídle v Castel Gandolfo nedaleko Říma.

Každý katolický kněz měl by nejen pročísti, nýbrž prostudovati liturgickou encykliku papeže Pia XII. v původním latinském znění nebo aspoň v překladě. Při dnešním přetížení kléru nebude snad každému možné věnovati několik hodin okamžitému studiu encykliky. Prozatím snad poslouží přítomná studie, která seskupuje nejdůležitější odstavce encykliky podle dvou hledisk.

Bludy a omyly liturgistů.

Svatý Otec Pius XII. bolestně želí, že v některých zemích je nedostatečný zájem o posvátnou liturgii, rovnající se skoro netečnosti. Zároveň jej však naplňuje obavami druhá krajnost, jež se někde projevuje upřílišeným novotařením.

Uchýlili se od pravého pojmu liturgie ti, kteří ji pokládají za honosnou soustavu vnějších obřadů nebo za pouhý rubrikový kodex, neuznávající potřebu vnitřní bohopocty.

Zavrhuje názor o postačitelnosti t. zv. objektivní zbožnosti (efficacitas ex opere operato), jež činí nepotřebnou subjektivní čili osobní zbožnost (opus operantis).

Bludné je učení o všeobecném kněžství v Církvi, pokud vylučuje

hierarchický řád, založený na svátostném kněžství a jeho nezrušitelném charakteru.

Klamou se ti, kteří povyšují liturgii za přední kritérium víry, jimž jest jediné neomylný učitelský úřad Církve, kterému podléhá i sama liturgie.

Dopouštějí se smělé pošetilosti ti, kdo na svůj vrub zavádějí liturgické novoty nebo oživují zastaralé obřady, přičítají se dnešnímu liturgickému zákonodárství. Zvláště bolestně se dotkla svatého Otce skutečnost, že někteří o své újmě zavádějí do posvátné liturgie národní jazyk nebo překládají stanovené svátky na jiné dny, nebo vyhlazují z posvátné liturgie starozákonní texty jako nevhodné s duchem přítomné doby.

Nijak nezasluhují chvály kněží, kteří chtějí stůj co stůj vrátiti liturgii ráz starobylosti, na příklad místo oltáře požadují prostý obětní stůl, vyřadují z liturgie černou barvu, nepřipouštějí do chrámu soch a obrazů, odmítají bolestný výraz kříže, zavrhnou zpěv polyfonní, i když vyhovuje církevním předpisům.

Odmítá bludné učení o koncelebraci laiků s obětujícím knězem, který prý jest jen zmocněncem křesťanského kolektiva.

Počínají si nesprávně a překročí svou pravomoc ti kněží, kteří jakýmkoliv způsobem vnucují věřícím misálky latinské nebo do národního jazyka přeložené a zrazují je od jiného způsobu přítomnosti na mši svaté jako neliturgického, na příklad modliteb mešních nebo rozjímání o tajemstvích života Páně nebo jiných pobožností, i když nemají liturgické formy, jen když svou povahou a obsahem směřují k tajemství mše svaté.

Sešli na scestí ti kněží, kteří nechtějí sloužiti mši, leda, že by věřící při ní přistoupili k svatému přijímání. Ještě více bloudí ti, kdo svátostné přijímání laiků mezi mši svatou prohlašují za nezbytnou součást eucharistické oběti a proto též podávají věřícím jen takové hostie, jež při téže mši svaté byly liturgem proměněny. Neboť vše to Církev jen doporučuje.

Nepravdivě učí ti, kdo neuznávají potřebu díkůčinění po mši svaté, proto že prý eucharistická oběť jest již sama díkůvzdáním nebo mírněji prohlašují, že díkůčinění jest osobní záležitostí liturga.

Neuniknou duchovní smrti věřící, kteří v neděle a zasvěcené svátky konají těžké služební práce nebo se oddávají neřestem; i ti se mýlí, kdo se domnívají, že nedělní a sváteční odpoledne lze promarniti hrami a zábavami, protože odpolední návštěva služeb Božích nezavazuje pod hříchem.

Daleko se vzdalují od pravdivého smyslu liturgie ti spisovatelé našich dob, kteří, oklamáni nepravou mystikou, zvelebují liturgii jen Krista oslaveného, kdežto Církev pojímá do církevního roku Krista celého — i trpícího.

Nesprávně si počínají duchovní správcové, kteří přes den mimo úřední bohoslužby kostely zavírají a tak znemožňují věřícím návštěvy svatostánku; kteří zrazují věřící od častější zpovědi; kteří ne-

pěstují již v mládeži úctu mariánskou, jež jest znamením předurčení ke spáse; ovšem také zasluhují pokárání ti, kdo vystavují veřejné účtě v kostele nebo na oltáři příliš mnoho obrazů a soch nebo neověřené ostatky svatých, nebo jakýmkoliv jiným způsobem znehodnocují vážnost a posvátnost liturgie.

Jako je chybou vylučovati z liturgie zásadně každé moderní umění: hudební, stavitelské, sochařské a malířské, tak jest stejně trestuhodné zaváděti do liturgie umění pokřivené a zruďné, jež se protiví křesťanské zbožnosti, uráží náboženský cit a znesvěcuje křesťanské svatyně.

Tento, dosti podrobný a úplný výčet bludů a omylů posvátné liturgie již sám naznačuje, kde jest pravda nebo správná míra. Přesto bude prospěšné shrnouti do nového odstavce ještě všechny klady čtyřdílné encykliky, aby obraz zákonité liturgie byl ucelen.

Liturgické zákonodárství.

Jest naléhavou potřebou přítomné rozhárané doby, aby ve všech zemích katolického světa bylo uvedeno v život liturgické hnutí a rozhořelo se nadšení pro posvátnou liturgii, jež je schopna stmeliti křesťanské národy v jedno bratrské společenství.

Do pravdivého pojmu liturgie náleží podstatně kult vnější i vnitřní, zbožnost objektivní i subjektivní čili osobní.

Vznešené kněžství Kristovo jest výhradně údělem vybraných a Bohem povolaných mužů, jimž se uděluje svátost kněžského svěcení.

Jediným zákonodárcem liturgickým jest římský papež; biskupové mají právo a povinnost dohledu na liturgii; nižší klerus — tím méně laikové — nemá podílu na zákonodárství v oboru liturgie.

Liturgickým jazykem Západní Církve jest latina, která jest zřejmým znamením jednoty a ochranou proti naukové porušenosti.

Církevní obřady jak starobylé, tak novodobé jsou úctyhodné, jsou-li Církví schválené.

Středem křesťanského náboženství jest tajemství přesvaté Eucharistie, jež jest i svátostí i obětí, rovnocennou s krvavou obětí Kristovou na kříži.

Jest svrchovanou povinností a nejvyšší důstojností věřících: zúčastňovati se eucharistické oběti nikoli jako spoluobětníci, nýbrž osobní přítomností, spojením proseb s modlitbou kněze, přinášením obětních darů a poskytováním almužen na mši svatou.

Kněz nesmí sloužiti mši sv. bez přísluhovatele, jak ustanovuje CJC Can. 813.

Chvály zasluhují ti, kdo se přičiňují o těsnější účast věřících na eucharistické oběti, buď že dávají věřícím do rukou misálky nebo je navykají na liturgické odpovědi, nebo podporují lidový zpěv, odpovídající jednotlivým částem mše svaté, nebo se starají o sborový zpěv při slavných bohoslužbách.

Každá diecése by měla mít poradní sbor nejen pro pěstování církevního umění a hudby, nýbrž i pro liturgický apoštolát vůbec.

Ačkoliv k celistvosti eucharistické oběti náleží a dostačuje přijímání liturgovo, přece se věřícím snažně doporučuje, aby často, ano denně přijímali svátostně Tělo Páně s obětujícím knězem nebo aspoň duchovně, nemohou-li pro nějakou překážku přijímati svátostně.

Aby účastenství věřících na eucharistické hostině bylo zřejmější a vroucnější, mohou kněží podávati přijímajícím svaté hostie, které při téže eucharistické oběti pro ně proměnili, jestliže věřící takové přání projevili. — Vždy ale třeba zastávati mínění, že k plnému účastenství na eucharistické oběti dostačuje přijímání sv. hostií, již dříve proměněných.

Ačkoliv právě zmíněné účastenství věřících na eucharistické oběti jest nejžádoucnější a má se věřícím vždy umožňovati, přece nezřídka okolnosti a důvody radí, aby se svaté přijímání podalo věřícím přede mší svatou nebo po mši svaté, neboť starostlivá matka Církve má na zřeteli duchovní potřeby svých dětí za všech okolností.

K díkůčinění po eucharistické hostině jest zavázán jak kněz, tak laikové.

Velmi krásné a spasitelné jsou různé způsoby eucharistického kultu, jež v lůně Církve se zrodily, a nesmírné užitky duchovní věřícím poskytují, jako denní návštěvy nejsv. Svátosti Oltářní, eucharistické průvody, eucharistické krajinské a světové kongresy, veřejné adorace Sanctissima, ať čtyřicetihodinové, nebo noční, nebo cyklické, střídající se v ustanovených svatyních po celý rok. — Též velmi chvalitebný jest obyčej odpoledních eucharistických požehnání, jakož i zvyk zakončovati různé pobožnosti svátostným požehnáním.

Katoličtí laikové nemají žádné povinnosti recitovati nebo zpívati církevní hodinky; bylo by však krásné a velmi prospěšné, kdyby tak činili ve vhodné večerní hodině aspoň o nedělích a svátcích.

Církevní rok jest velebným hymnem chvály, kterým křesťanská světová rodina skrze Ježíše Krista oslavuje nebeského Otce. Jest povinností katolického kněžstva, aby tento vznešený a plný smysl církevního roku věřícím přiblížili, jinak by z něho nezbylo nic než bezduché a chladné opakování nedělí a liturgických okruhů. — Se zvýšenou horlivostí třeba slaviti svátky svatých a neúnavně šířit úctu a lásku k velebné Matce Boží a Prostřednici všech milostí nejbl. Panně Marii.

Plné prožívání církevního roku umožňují ještě jiné pobožnosti, které Církev vřele doporučuje nejen kleru a řeholím, ale též laikům. jsou to především: rozjímání, bedlivé zpytování svědomí, častá svatá zpověď (i týdenní), návštěvy nejsvětější Svátosti Oltářní, exercicie, konané podle zásad svatého Ignáce z Loyoly, měsíční rekolekce, křížová cesta, novény a tridua, pobožnosti mariánské, především májová a růžencová, a uctívání Srdce Ježíšova v měsíci červnu. Všechny tyto pobožnosti se srovnávají plně s duchem katolické liturgie, a bylo

by pošetilou smělostí měnit je a vtěsnávat do jakýchsi smýšlených liturgických forem.

Nejvlastnějším liturgickým zpěvem Církve jest zpěv gregoriánský. Proto ať se tento druh zpěvu horlivě pěstuje v kněžských seminářích, v řeholních ústavech a také ve zpěváckých bratrstvech, jež by měla býti všude obnovena, jak se již také na mnohých místech stalo. — Také třeba usilovně pěstovati lidový náboženský zpěv a zvyšovati jeho úroveň.

Ze všech liturgických předmětů mají vyzařovati tři okrasy: posvátnost, která se hrozí světského ducha; důstojný tvar podle pravidel nejlepšího umění; znak všeobecnosti čili katolicity, jenž tak podivuhodně vyjadřuje jednotu Církve, i když se připustí zákonitý svéráz jednotlivých krajů.

Mnoho přispěje k probuzení zájmu věřících o posvátnou liturgii, jestliže se vyberou ze všech tříd společenských dobří a schopní hoši, kteří by ochotně přisluhovali u oltáře. Budou-li pečlivě vedeni a vzděláváni, probudí se snadno v leckterém kněžské povolání.

S veškerým úsilím a pastoračním uměním nechť se přičiňuje klerus o to, aby věřící chodili na mši svatou, jež jest vrcholným úkonem bohopocty, aby přistupovali k svatým svátostem, především k svatému přijímání, jež jest pramenem svatosti, znamením jednoty a poutem vzájemné lásky. Tento praktický smysl pro liturgii budou ve věřících probouzeti a udržovati liturgickými kázáními, přednáškami, kroužky a podobnými zařízeními. Ať učiní vše, aby věřící opět naplňovali chrámy, obléhali oltáře a spojeni s Ježíšem Kristem — Hlavou těla Církve — vzdávali chválu věčnému Bohu Otci.

Tento přehledný výčet stěžejních bodů v liturgickém hnutí a základních liturgických předpisů v encyklice *Mediator Dei et hominum* jest skoro vyčerpávající, ale nemůže míti jiný účel, jak bylo v úvodě zdůrazněno, než rychle informovati o naléhavostech nové encykliky. Oloupil by se však bolestně o mnoho vznešených myšlenek a o všechno svaté zanícení, s nímž Náměstek Kristův usiluje obnoviti mystické tělo Kristovo, kdo by se zřekl sladké námahy pročísti celou encykliku.

Accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas . .

Vzal chléb, dí posvátný text misálu o Kristu Pánu při poslední večeři, a kněz jej také bere do svých rukou v tuto divuplnou chvíli konsekrací. — Chléb tedy vzal, náš pokrm vezdejší pro tělo, aby naznačil, že chce býti v této Svátosti pokrmem naší duše. Prostinký chléb — nic na něm není, co by vábilo zrak — však nechtěl, dí náš Mat. z Janova, aby tato Svátost byla připravena k vidění, nýbrž jako pokrm a nápoj nuzným a hladovým k jedení. (Svát. Olt. art. 4. kap. 6 u Kybala 235.) Viděl, jak chléb, jako pokrm, se spojuje s naším tě-

lem tak jedinečně, že se docela mění v ně, jeho síla, zdatnost, vzrůst, krása, zdraví — to vlastně jest chléb (= pokrm) změněný procesem trávení v nás. Jeho láska k nám zatoužila po tomto nejnějnějším a nejtěsnějším způsobu spojení s námi, proto volí chléb (pokrm) a přijímání jest požívání svého těla a krve, aby vcházel v nejtěsnější spojení s naší duší, k přebývání a zůstávání v ní. „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm“ (Jan. 6, 57), a aby ji přetvářel k podobnosti svého života, své mravní krásy a dokonalosti, zkrátka, aby vešel s námi v životní společenství co nejkrásnější — v jednotu — *communio*. — Podivuhodná moudrost, úžasná dobrota a láska Tvá, Pane, jak mluví již z pouhé způsoby chleba, jež si vzal.

A nové paprsky moudrosti — a nové ohně lásky vyšlehuji. chléb — pokrm nejobyčejnější a nejlacinější (aspoň v časech míru); všude ho lze dostat i v nejchudších zemích, národech a jejich nejchudších vrstvách. Nikdy a nikde nemají míti duše nouze o tento svatý chléb — (a kdyby si i sousední země měly navzájem hostiemi vypomáhat, jak bývá v nouzi poválečné) — nikdo se nemá pochybovačně ptát, jako se kdys tázali v poušti: Zda Bůh stůl může vystrojiti v poušti? — Zdali může také chleba dát? Slyšel to Hospodin... *et pluit super eos manna ad manducandum et panem coeli dedit eis... cibaria misit eis ad saturitatem (in abundantia...)* (Ž. 77, 20, 24, 25.) V uctivém úžase volá svatý Tomáš: *Adoro Te devote Latens deitas, quae sub his (!) figuris vere latitas* — v takových způsobách prostých, snadno všude dosažitelných — a v Církvi svaté naší zvlášť tak snadno i od nemocných přijímatelných (v nekvašeném chlebě etc.!) Ó Bože, svrchovaný, dobrý, díky, díky, žes vzal chléb! — Chléb již v řádu přirozeném je nám dán od Tebe, aby posiloval srdce naše (Ž. 103, 15) a dodával nám životních sil, jakž tím důvěrněji můžeme čekat od Chleba nebeského posilu života božského v duši, sílu a odhodlanost a vytrvalost k dobrému. I o této dobrotě, která v nás ony naděje budí, mluví chléb, kterýs vzal...

Do svých rukou. Mohl jej Spasitel ponechat ležet na stole a tak jej proměnit. Avšak nikoli; vzal jej do rukou. Vzetí do rukou — projev moci, která jej zabírá ke svému účelu. Projev štědrosti — rukou dáváme; zde štědrosti nejvyšší, neboť až dá zde to, co dát zamýšlí, už nebude moci dát víc, přesto, že je ta štědrost všeobecná — vyčerpá se. Ale to požehnání! Otvírá ruku svou a všecko je plno slasti. (103, 27.) Chléb v rukou — ano, tak to má být — aby ruce sice podávaly chléb ústům, avšak když si jej byly prve vydělaly. A věru — zde tento chléb co stál Pána námahy, práce, potu, aby nám jej mohl dát! Kdykoliv z něho požíváme, vybízí: „*Labora, sicut bonus miles Christi Jesu.*“ (2 Tim. 2, 3.)

In sanctas et venerabiles manus. Svaté úcty a klanění hodné ruce! Tolikrát pozdvižené v modlitbě k Otci, tolikrát vztažené k požehnání, tolikrát vložené na nemocné, malomocné i mrtvé. Hotovy nakonec dát se zbodnutí a přibíti ke kříži. Naše kněžské ruce! Posvěcené tajemným pomazáním, aby čeho se dotknou, bylo požehnáno a po-

svěceno . . . „aby se směly dotýkati přesvatých způsob, halících božsky vznešené a panicky čisté tělo Kristovo — udržují se ve své posvátnosti horlivým a snažným pozdvihováním a k modlitbě? Otvírají se štědře k dávání? Pozdvihují se rády a často k požehnání? Ruce takovou mocí posvátnou nadané, měly by stále žehnat . . . nebo aspoň mezi dnem . . . od psacího stolu, na cestě i na procházce, ba i v noci s lože hojně a hojně žehnat všem — domu, rodu, osadě, světu . . . Jsou to ruce uchovávané v čistotě co největší už fysické, aby snad při sv. obřadech nebudily odpor — a uchované tím pečlivěji veškeré nečistoty mravní? V péči vpravdě jemnocitné předpisuje Církev svatá v rubrice setřít i poslední prášek s prstů, jimiž se svaté hostie máme dotýkati: *pollices et indices super corporalis extremitates extergit!*“

Ruce dobrotivé a mírné . . . a ruce čisté k svaté práci, máme je? Neboť i o nich lze říci: „*Nám laboremanuumtuarummanducabis, beatuseris et bene tibi erit.* 9.“ (Ž. 127, 2.)

Subdelegace k oddávkám

Prof. Dr. L. Matoušů:

Dnešní fluktuace obyvatelstva přináší občas „pro potěšení“ změnu do farního úřadování. Lidé se často stěhují, zvláště v pohraničí, a mění svoje plány ze dne na den. Stalo se, že snoubenci z A chtěli býti oddáni v B. Farář A dal delegaci *cum iure subdelegandi* do B, ale snoubenci takoruka v poslední den změnili svoje dispoice a chtěli býti oddáni farářem v C. Farář v B tedy subdelegoval faráře v C, který také snoubence oddal. Jest otázka, zdali platně před Církví i před státem?

1. S hlediska církevního není pochyby, že manželství je platné; neboť farář v C oddával tyto cizí snoubence ve své farnosti — a tu může *platně* oddávati osadníky nejen své, nýbrž i cizí (can. 1094; 1095, 2°). Licenci k *dovoleným* oddávkám měl ovšem míti od faráře z A (can. 1097, § 1. 3°). Ten jedině jakožto *parochus proprius* je oprávněn ji dáti. Dal-li ji faráři do B, a to *cum iure subdelegandi*, mohl farář v B této delegace i subdelegace (— Cod. J. C. užívá terminů licence a delegace *promiscue* —) užiti jen *in suo territorio*, pro které ji dostal, neboť jinak by se z delegace i subdelegace, která jest a musí býti dávana *ad casum singularem* — „*exclusis quibuslibet delegationibus generalibus*“ (can. 1096, § 1), stávala *delegatio* (subdelegatio) *generalis*. Mimo to (sub) delegace, daná pro jednotlivý případ (a nikoliv *ad universitatem negotiorum*) musí býti vykládána striktně (can. 200, § 1). Tedy farář v B dostal od faráře z A delegaci s právem subdelegovat některého kněze jen ve své farnosti a sám už nebyl oprávněn subdelegovat jinam, nemaje vůbec pro tyto cizí snoubence základní pravomoc delegační.

2. Státní zákon čís. 320/1919 Sb. — §§ 8 a 12 — ustanovuje, že před úřadem místně nepřislušným lze přivolení k manželství prohlásiti *jen* ke zmocnění úřadu místně příslušného. Jde tedy o dele-

gaci přímou a nikoli prostředecnou, t. j., nemůže úřad A dáti delegaci k oddávkám úřadu v B a ten zase k těmže oddávkám zmocnit úřad v C. Státní úřady sňatkové subdelegaci vůbec neznají a nedávají. Také někteří kanonisté zamítli subdelegaci k oddávkám z důvodu, že nejde o akt potestatis iurisdictionis a že proto platí jen can. 1094, který mluví pouze o delegaci. V našem případě oddával farář v C cizí snoubence na základě subdelegace, kterou mu dal farář z B. Ale ten nebyl místně příslušný, nýbrž jen delegovaný pro svou farnost B. Mohl tedy subdelegovati také jen ve své farnosti.

Bude proto manželství pro formální chybu neplatné státně. Satisfactionem in radice in casu singulari státní zákonodárství nezná. Nezbývá než formální konvalidace obnovením manželského souhlasu, ovšem s vyloučením širší veřejnosti.

3. Jak by dopadla žaloba o neplatnost tohoto manželství, netroufám si říci, protože soud neprohlásí manželství za neplatné pro každou formální chybu. Zásada can. 1014, že „matrimonium gaudet favore iuris má svoji obdobu v § 126. ústavní listiny čsl., který ustanovuje, že manželství, rodina i mateřství je pod zvláštní ochranou zákonů, a v § 99 obč. z., podle kterého vždy platí domněnka pro platnost manželství. Ale myslím, že soud první instance by se jistě držel litery zákona a prohlásil toto manželství za neplatné.

K žalobě by mohlo dojít, kdyby některý z manželů platnost svého manželství napadl nebo někdo jiný učinil o tom soudu oznámení. Nebo na příklad tak, že by někdo třetí uplatňoval svůj nárok na dědictví po některém z těchto manželů z důvodu, že manželství jejich bylo neplatné. Nebo jeden z manželů by se dopustil zločinu bigamie (§ 206 tr. z.) a druhý by žaloval o neplatnost bigamického manželství; tu by se vyskytla otázka platnosti prvního. V takových případech by civilní soud musel dříve z povinnosti úřední (§ 28, odst. 2. zák. č. 320/1919) vyšetřiti a rozhodnouti otázku platnosti tohoto prvního manželství jakožto otázku předběžnou čili předurčující.

Jak patrně, jest otázka takovéto subdelegace důležitá a právní důsledky mohly by býti nepříjemné. Je proto dnes, kdy je skoro všude telegraf nebo telefon, vždycky lépe vyžádati si v podobném případě delegaci u faráře místně příslušného.

Kancionál nebo misál?

Fr. Pokorný:

Potřeba duchovní písně odvozuje se pravidelně z naší kmenové přirozenosti. Co však tomu říká historie? Možná říci hned: Domněnka, že píseň duchovní má svůj původ v nerománském jazyku, není udržitelná. Dnes je zjištěna duchovní píseň nejen u Germánů a Slovvanů, nýbrž také u Francouzů, Italů i Španělů. O španělské písni není zatím jisto, zda ji skutečně zpíval lid, ale její existence je prokázána nalezenými památkami. Roku 1148 ví už probošt Gerlach v Reichenavě, že celý svět zpívá chválu Spasitelovu písněmi v lidové řeči.

Ale nevidí převahu písně německé v nerománském jazyku svého národa, nýbrž prozrazuje, že píseň v jazyku národním je módou, ve které se závodí. Nejvíce se tak děje mezi Němci, jejichž řeč je vhodnější ke zpěvným písním. Ani že by první podnět k duchovní písni vyšel od národa nerománského, nedá se bezpečně stanovit. Zatím co třeba Italové měli celé spolky pro lidovou píseň duchovní, u některých národů germánských a slovanských není dosud zjištěna.

Podobně nelze už dnes hledat původ duchovní písně v nedostupnosti liturgie. Problém není tak jednoduchý. Forma písně nevznikla vůbec na půdě národního jazyka, nezačalo se v ní užívat z ohledu na lid, nýbrž z kmenové uvědomělosti — jako vůbec v literatuře. Co vycházelo z lidu, nebyla skutečná píseň, nýbrž projevy, aklamace polovolané, polozpívané. Je známo, že lid volával *Kyrie eleison*, ale domněnka, že by to bylo jen u národů nerománských, kteří pro cizotu liturgického jazyka nic jiného nesvedli, je opakovaný omyl Zd. Nejedlého. Aklamace *Kyrie eleison* užívalo se úplně stejně i v samotném Římě. Tam provolával je i stokrát po sobě lid při průvodech nebo při papežské korunovaci. Naše *Krleš* je z liturgie staroslověnské, tak jako v liturgii etiopské volá se *Kiralayson*, nebo v syrské *Kurilison*. *Kyrie eleison* bylo lidovým projevem od počátku Církve všude, proto i u nás.

Strofická forma písně vznikla při textu latinském v kruzích nikoliv lidových, nýbrž církevních a dvorských, a dostala se do projevů lidových teprve, když tyto kruhy se jich ujaly a lidového podnětu užívaly. Naše „*Hospodine pomiluj ny*“ není původně píseň, nýbrž liturgická litanie v církevně-slovanském jazyku. Až na poslední její verš dá se pro ni zrekonstruovat latinský originál, slyšíme ji dosud na příklad v liturgii ambrosiánské:

Domine miserere,
Christe libera nos,
Salvator libera nos.
Exaudi Christe voces nostras.
Exaudi Deus et miserere nobis.
Kyrie el. Kyrie el. Kyrie el.

Mezi oběma trojicemi řádků má milánský ritus vzývání svatých, jak i v našich litaniích. Ale je známo, že v Římě byli původně jmenováni jen patronové lateránského chrámu, kde se papežská liturgie konala, původně snad byl jmenován jen *Salvator mundi*, jak to má píseň „*Hospodine pomiluj ny*“. Přejímal-li svatý Cyril římskou liturgii v její prastaré formě, mohla se k nám dostat litanie ještě bez svatých. Jak byl text původní slovanské litanie členěn a doplňován, aby z něho vznikla sloka, nebudu popisovat. Tradice připisuje píseň sv. Vojtěchu; je možné, že on je upravovatelem. Ale kdo by chtěl tvrdit, že tuto formuli mohl zpívat lid teprve po úpravě písňové?

Také Svatý Václave, „*cantio ab olim usitata*“, jak praví nejstarší

pramen ze 14. století, je útvar, uvedený ve strofu teprve dodatečně. Stojí za povšimnutí, že všechny tři původní sloky dotýkají se v textu Ducha svatého. I poslední z nich má svatodušní dikci:

Pomoci tvé žádámy,
Smiluj se nad námi,
Utěš smutné,
Odved' vše zlé,
Svatý Václave.

Smutné utěšuje obyčejně Paraclitus, Consolator optimus, on odvádí také vše zlé (*hostem repellas longius...*). Místo oslovení svatý Václave čekali bychom na konec: Svatý Duše, i hudebně by to bylo pravidelnější. Smiluj se nad námi neříká se o svatých, je to překlad slova *eleison*. Domnívám se, že původní tři sloky svatováclavského chorálu nejsou nic jiného, než textový podklad nějaké kyriální melodie v třetí trojici Kyrie mešního, která se obrací k Duchu svatému. Čili, jak se odborně říká, svatováclavský chorál je *tropus*. Pro nápěv bych rovněž našel vzor mezi kyriálními melodiemi, jen při závěru písně Kyrie (nyní Kriste) *eleison* by odpadlo. To je hudebně přejato z litanie a druhý z nejstarších rukopisů je skutečně při všech třech strofách má přeškrtnuto. Dostalo se na toto místo po vzoru skutečných písní zvaných *laisy*, když z původního tropu tvořila se strofická píseň. I tu můžeme opakovat: Kdo by chtěl tvrdit, že teprve od té doby zpívá náš chorál lid? A *tropus* je forma liturgická.

Strofickým zpěvem lidu je teprve *lais*. Název pochází od *Kyrie-leison*, kterým takováto píseň končí každou sloku. Němečtí odborníci odvozují duchovní píseň lidovou právě od tohoto závěrečného Kyrie, ale není to přesvědčivé. K aklamovanému *Kyrie-leison* přidával lid skutečně slova po způsobu litanie, ale zachované *laisy* nemají Kyrie východiskem, nýbrž závěrem. Nejstarší *lais* je německá píseň, podle řeči kladená do 9.—10. století, ta však nemá nic společného s litaní, nýbrž prozrazuje hymnus latinský o svatém Petru. Má-li ve zvyku lid volat *Kyrie-leison*, proč by je nemohl přidávat na konci strofické písně, kterou z dílny chorálních umělců dostal? Nejstarší *laisy* mají závěrové Kyrie hudebně i textově neodvislé.

Duchovní píseň není produkt lidový. Je s podivem, jak právě u nás až do 16. století kvete píseň latinská daleko více než česká, takže sběratel duchovní poesie latinské, *Dreves*, má celý první svazek svých *Analecta hymnica* jen pro „*Cantiones bohemicae*“. Také nemáme zpráv, že by první písně české či jiné vznikaly na ukojení tužeb lidových. Kronika svatohavelského kláštera vypravuje naopak, že mnich Ratpert (kolem roku 900) „*fecit carmen barbaricum populo in laudem s. Galli canendum*“, ale píseň musela být přeložena do latiny, aby aspoň její sladká melodie pro nezáměrný lid nezanikla. A o jiné písní ke cti sv. Oldřicha poznamenává s výčitkou, že takové

písně současníci nechávají zaniknout. Jde o písně, které „vulgo“ mají být zpívány. Prameny udávají různé důvody pro zavádění lidové písně: odstranění písní pohanských, potírání neslušných popěvků, šířených komedianty a herci, boj proti heresi, křížové výpravy, kajícnická procesí flagellantů, ale až do reformace neslyšíme, že by lidová píseň vznikala k umožnění k účinné účasti na liturgii. Na konec ji sice nalézáme i mezi zpěvy liturgickými v procesích, v liturgických hrách o velikonocích a vánocích, v matutinu i nešporách, mezi obětováním nebo přijímáním při čtené mši, ba i mezi chórovými částmi mše zpívané, ale na ta místa dostala se jen s latinskými písněmi, které se zase přiživily na účet liturgických tropů a sequencí. Při tiché mši zpívaly se původně latinské hymny i jiné součásti z officia, a to v komunitách, které se nezmohly na pravidelně zpívaný chorál mešní. Ale býval to zjev celkem řídký, o takové pravidelnosti, s jakou se zpívá píseň při mši sv. dnes, tehdy nemůže být řeči. Nějak náhradou za liturgický zpěv lid sám se písně nedožadoval, ani k tomu nebyla skládána. Proto také nebylo proti zavádění písně se strany církevní autority odporu, ani pro její strofickou formu, ani pro ne-latinskou řeč, píseň sama nebyla nikdy z kostela pro tyto věci vylučována, jak by nám chtěli namluvit nepřesvědčivým dokazováním lidé zamilovaní do reformace. Mimo počáteční odpor kruhů trilingvistických, kteří nechtěli mít v kostele jiný jazyk, než některý ze tří, v nichž psán byl nápis na kříži, není námitek proti řeči lidové v zásadě. Vždyť existenci zvláštního jazyka pro liturgii si Církev teprve poněmáhle uvědomovala, jak vidět z případu našich slovanských věrozvěstů, kteří se sice s trilinguisty utkali, ale v Římě samém byli bráni pod ochranu. Později, když někdy od konce 13. století se zvedá odpor synod proti mensuře, t. j. proti zavádění not střídavě dlouhých a krátkých, zákazem postiženy bývají písně, ale jen pro mensuru, a stejně písně latinské jako lidové. V mensuře viděly církevní písně živel světácký, taneční, odtud název „rondellus“ pro tyto skladby. Nalezený traktát „Contra cantores francigenas in ecclesia“, kde jsou chváleni arcibiskupové Arnošt z Pardubic, Jan z Jenštejna i Zbyněk z Hazmburku, že zakázali „mensuram sive rundellos“, připisuje Sedlák Husovi! A známý statut, datovaný k roku 1406 a znova 1412, který zakazuje „cantilenas omnes“ mimo Hospodine pomiluj ny, Svatý Václave, Buoh všemohúci a Jezukriste, ščedry kněže, pocházejí už z doby, kdy u nás písně užívala k propagaci počínající reformace.

Ale čtenář se už netrpělivě ptá: Čím to, že se píseň udržela v kostele jen u západních Slovanů a Němců, když ji měli také jinde? Odpověď zní: Reformace. Na katolické půdě nebyla píseň původně určena pro kostel, nýbrž pro potřeby společenské. Když se uchytila také v kostele, nastala otázka, do jaké míry se k tomuto účelu hodí. Česká reformace ji přejala mezi formy liturgické, reformace německá z ní udělala dokonce podstatnou část liturgie. Se strany Církve reagovalo na tyto poměry dvojím způsobem. Na jedné straně

zápas o zachování původní liturgie před rozkladem, na druhé straně ohled na časové proudy a na nebezpečí odpadu. Kde nenašly za těchto poměrů slitování ani tropy a sequence, tam je těžko očekávat nějaké ohledy na píseň, zejména byla-li v řeči národní. To je patrně důvod, proč zanikla píseň v katolickém kostele v zemích reformací nedotčených nebo nezískaných. Mimo chrám udusil ji postupující laicismus. Tridentská obnova liturgie nevrátila však lidu jeho původní účast na zpěvu chorálním, nýbrž v tomto ohledu zachovala status quo. Lid zůstal za své písně bez náhrady zejména při mši sv., odtud dosavadní poměry v románských zemích. U nás a u Němců byla situace jiná, protože se jednalo o národy, získané z reformace. Obava před recidivou k protestantismu vedla k dalekosáhlé povolenosti. Existenci písně předreformační vyvracely se v představách lidu přednosti kultu nekatolického, proto musela být píseň zachována. Řád jezuitský, který měl k hudbě nejdále, začal pěstovat lidový zpěv k účelům misijním. Při neznalosti autorů užívaných písní bylo možno bona fide tušit katolický původ v mnohé skladbě reformační, zejména, když bylo známo, že protestanté skladby původní „křesťanský opravovali“. Tak se stalo, že zpěvníky od misionářů tištěné obsahují plno písní vlastně protestantských. Mnohé písně nekatolické byly po opravě podrženy vědomě, protože lid by bez nich už nebyl. Ba byly lidu ponechány kancionály od nekatolíků porízené, iluminované foliové graduály české zůstaly v užívání téměř všechny. Jesuitské opravy těchto zpěvníků jsou tak minimální, že by zmlkli ti, kteří nám vyčítají Koniáše, kdyby znali pravý stav. Takový gradual dačický zůstal plný kalvinismů i po opravě a přece zápisy v něm svědčí, že ho konvertité ještě dlouho užívali. Herese starých písní přepisovali bezděčně kantorů vesničtí do barokních kancionálů 17. a 18. stol. až do jejich zániku.

Když pomínulo nebezpečí z reformace, byla už existence kostelní písně odůvodňována jako nyní, osobitostí českého křesťanství. Zvláště když nálada doby nebyla přízniva církevnímu centralismu. V tom smyslu mluví i statuty synodální od dob osvícenských. Tak dostihla kostelní píseň poměry naše. Stojí i po objasnění její historie zato, ponechat jí její posice, či jí bude nutno uskrovnit se snad až na míru předreformační? O tom může rozhodnout jedině nadpřirozený zájem Církve. Ta má svou cestu a píseň si ponechá potud, pokud jí nebude na této cestě přítěží, nebo raději pozitivně: pokud jí v této cestě píseň bude podporovat. Každý jiný ohled: národní, lidovýchovný, kulturní nebo nevím jaký, je vedlejší.

Pastorace vězňů

Robertus:

Je obyčejem, že pražský arcibiskup o vánocích slouží mši svatou pro vězně v kapli na Pankráci. My ostatní kněží, jak se zdá, to považujeme za jakýsi symbol, jakoby to tím arcibiskup pražský vyřídil za nás všechny.

Většina kněží snad ani neví, jak vůbec vězení vypadá. Mnohému to

bylo dopřáno ve značné míře za minulého režimu. Někteří ve velkých městech jsou tam někdy voláni. Jiní i v dobách revolučního lidového soudnictví byli požádáni o smutný doprovod k popravišti.

V největších věznicích je tato otázka řešena. Jak je tomu v moderní vymoženosti — pracovních táborech — nevím. Avšak je velmi zanedbávána, anebo vůbec není praktikována pastorece vězňů u krajských a okresních soudů, ačkoliv ve vězeňských ustanoveních jsou odstavce o náboženských úkonech.

Krajský soud je jistě instituce dosti velká, s přiměřeným stavem „poddaných“. Zvláště dnes. Leckterý pan farář za celá dlouhá léta se vůbec nepodívá do této izolované části své farnosti. Krajské soudy mají pravidelně své domácí kaple, které obyčejně nevšímavostí správce bývají opuštěny aneb užívány k jiným účelům. I okresní soudy — věznice, mají dosti obyvatel. Bílý prapor na soudní budově je dnes skutečně bílá vrána. Ó tempora —!

Bylo by jistě velmi dignum, justum, utile et pulchrum, konečně i officium, věnovat této části pastorece patřičnou pozornost. Laskavý Spasitel „s hříšníky stoloval“ — „se zločinci počten jest“. Přišel hledat, co by zahynulo. Prakticky: Předem se informovat ve věznici, jaké jsou možnosti. Nejlépe osobně. Seznámit s dotyčnými odstavci vězeňského řádu, aby se kněz nedal oklamat. Nejrozumnější je, domluvit se pěkně v dobrém s příslušnými činiteli. Podívat se, v jakém stavu je kaple a všechny náležitosti: Tabernaculum, oltář, paramenta atd. Není-li kaple, požádat o jednu větší místnost a další stran oltáře si vyřídit s konsistoří. Kde není možno dopoledne celebrovat, dalo by se obstarat církevní povolení na odpoledne či večer. Vzít s sebou varhaníka kvůli zpěvu a předmodlívání. Přinést písně. Mohou střídavě se modlit a zpívat. Připravit si přiléhavou promluvu. Zjistit si počet těch, kteří by měli zájem k sv. svátostem. Všechno je třeba si promyslet, připravit, předem se domluvit. Pak přesně dodržet určenou dobu od začátku a do ukončení. Není to náš rajón, a za pochopení se strany úřadů budme vděční.

Na menších okresních soudech anebo i krajských, kde skutečně přes všechny pokusy by se nepodařilo aspoň dvakrát v roce (vánoce — velikonoce) celebrovat, možno jistě dosáhnout aspoň toho, že se vězňové shromáždí a duchovní správce bez hartusení k nim vhodně, s útechou, přátelsky a otcovsky — kněžsky promluví a vykoná s nimi malou pobožnost. Podívat se k nemocným.

Je třeba rozeznávat, že soud a věznice mají vlastní správu s oddělenou pravomocí, i když v něčem souvisejí. Rovněž třeba rozeznávat mezi těmi, kteří jsou ve vyšetřovací vazbě a čekají na soud (který může být i osvobuzující) a mezi těmi, kteří už nosí vězeňský oděv, totiž odsouzení. Předpisy a výhody či nevýhody nejsou pro oboje stejné. Samozřejmě, že zpovědnice nemůže sloužit k intervencím. O věznici vůbec před laiky silentium.

Pro nás kněze je salus animarum — suprema lex! Nesvolávejte na všechny za mřížemi síru a oheň. Jsou tam mnozí ponejprv a jistě nebudou toužit po opakování. Jsou mezi nimi někteří z vlastní hlouposti, někteří

z křehkosti lidské, a dnes i velký počet politických. Konečně všichni jsme provinilci — hříšníci, čekající na soud Boží.

Je dobré, aby kněz byl členem instituce, starající se o propuštěné vězně. — Často čteme, jak naši osvobození vězňové vzpomínají rádi na německé kněze, kteří je občas navštívili, knihu půjčili, povzbudili.

V době velikonoční, nemají-li vězňové příležitosti k sv. svátostem, není jim to počteno ad peccatum. Ovšem jiná otázka je, komu toto peccatum se má připsat.

Darujme pro vězeňskou knihovnu více exemplářů Písma svatého a skutečně hodnotné knihy (na příklad edice Krystal) a jiné knihy vhodné pro prostředí a duši. Všelijakou beletrii tam mají. Pokud kde možno, dejme i vhodné časopisy (Hlubina, Rozsevač, edice Frýdek etc.).

O vánocích a velikonočních neb jindy dostane duchovní správce dovolení k rozdělení dárků. (Jablka, nějakou sladkost a cigaretu.) Rádi přispějí i farníci. Také sami nelitujme groše. Ty duše opravdu stojí za to! (Pamatujme, že i dozrci nejsou nepřátelé tabákové režie a mají také děti).

Učíme o skutcích milosrdenství: Vězně vysvobozovati. Pán Ježíš nám jednou řekne: „Ve vězení jsem byl, a navštívil jsi mne?“

Slzy vděčnosti vám budou odměnou od našich bratrů a sester, přebývajících v nehostinném prostředí. Budou vám pomáhat modlitbami. Snad právě naše slovo, zaseté do jejich duše ve vězení, bude po návratu do občanského života přinášet užitek stonásobný.

Bylo by dobře požádat o zkušenosti kněze, kteří již více let konají duchovní správu ve věznicích. A vy, kteří něco podniknete, napište redakci zkušenosti.

Do otázek pro vikariátní a biskupské visitace dobře by se hodila otázka: Jak prakticky provádíte pastorační u vězňů?

Stížnosti na theologii

P. Dr. Silv. Braitto:

Je to starý zápas stížností těch, co přednášejí theologii, na ty, kdož ji poslouchají a posluchačů na přednášející. Jedno musíme konstatovati, že nemáme spisovatelů náboženských, ale že stále neubývá kněží básníků, a básníků bohoslovců.

Myslím, že příčinou oněch stížností jest skutečnost, že se málo proměňuje theologia mentis v theologii cordis, že málo vede ke kontemplaci, že se málo ukazuje životnost, životní zaměření theologických pravd a že málo je theologie zahrívána u posluchačů životním nadpřirozeným zájmem, jež jsem nazval kontemplací.

Theologie má předložiti pravdy, dokázati je, obhájeti je a vysvětliti je. Theologie nemá ukazovati jen erudici, nýbrž má se snažiti sestoupiti co nejhlouběji do propastí problémů, ukázati jejich souvislost, a životní souvislost.

Potom budou umět bohoslovci oněch pravd užít v životě, v pastorační, budou vidět, že theologie není jen na nadření, nýbrž že je to ukázání pravd Božích, jejich hlubin i životnosti, smyslu pro život, aby mohli později jako kněží rozdávat poznání dále, a rozdávat celou plnost poznání.

Toto dovedl velký theolog Contenson, ve svém díle Theologia mentis

et cordis, který ke konci každého traktátu ukázal jeho místo v životě, jeho smysl pro život a jeho upotřebení pro život vlastní i svěřených duší. Měli bychom více takto chápatiologii, když ji přednášíme, a pochopí pak ji takto posluchači ve svém dalším životě. Budou se rádi vraceti ke studiu, protože bude pro ně životní otázkou, protože bude životné již ve svém samém zrodu a začátku.

Nutným je k tomu, abychom podávali syntheses nauky, aby posluchači měli ke konci traktátu dobrý přehled přes otázku. Jinak se ztratí v moři citátů a budou znuděni takovýmhle podáváním theologie. Mnozí přednášejícíologii stále ještě nechápou nutnost pozitivní theologie, historie dogmat, theologie, i theologie biblické. Bez toho všeho se stává theologie bezkrevnou snůškou citátů, posbíraných v příručkách a starých spisech. Tak se stane, že se vezme jako argument z tradice nějaká věta, vytržená ze spisů svatého Otce, bez ohledu na to, že onen svatý má o té věci nauku velmi složitou, že proti takovému citátu, uváděnému na důkaz, stojí řada nejenom citátů, nýbrž směr nauky, která říká něco jiného. Jak je na příklad složitá otázka Církve u svatého Augustina a Cypriána! Onen neblahý stařecký způsob vystřihování citátů a pak vyžadování jich memorování, jež zapomenou posluchači hned po zkoušce, je vraždění zájmu oologii. Dále je třeba ukázat souvislost oněch nauk, ústřední krystalizační body nauk, které podáváme. Jinak je z theologie acervus lapidum. A kamení v žaludku zahubilo i medvěda z pohádky. Nedivte se proto, že zabije ve mnohém bohoslovci i lásku ke svatéologii. Nezapomínejme dále, že existuje jakési odcizení lidí nadpřirozenému. Z toho prostředí vycházejí i naši bohoslovci. A když obrátí se věc, vidíme, že toto odvrácení se širokých mas od nadpřirozeného bylo spoluzaviněno i kázáním a vedením lidu docela bez nadpřirozeného, docela ve smyslu racionalistické, humanistické ethiky, ve smyslu vlastenčící plýtkosti. A tento způsob pastorage byl možná spoluzaviněn neživou, bezduchouologií let josefinských. Nepotře tohoto ducha, který stále obchází u nás, formalistní, formulková, nesouvislá theologie citátů, a jen logicky stavěných a kloubených sylogismů. Je samozřejmé, že nemyslím tím jen poměry u nás, a že tím méně mám na mysli nějaké určité konkrétní případy u nás. Ten článek jen vyplynul z pozorování zájmů kněží již vysvěcených, hledání příčin nezájmu o další souvislé studium theologické, z letmé prohlídky přemnohých knihoven našich kněží, světských i řádových.

ROZHLEDY

ORDINÁŘ BRANNÉ MOCI. Arcibiskup pražský, Msgre Dr. Josef Beran byl jmenován Ordinářem všech katolíků čsl. branné moci. Nový vojenský Ordinarius jmenoval svým generálním vikářem generála duchovní služby Jaroslava Janáka.

ITALIE. V listopadu odjelo 200 italských salesiánských misionářů do Asie a Afriky.

FRANCIE. Kongregace sv. officia dovolila francouzským katolíkům odpolední mši svatou a zmírnila lačnost

před sv. přijímáním. Ve Francii je dovoleno, že kněz, který po 9. hod. slouží mši svatou a věřící, kteří po 9. h. jdou k sv. přijímání, mohou až hodinu předem něco pít (výjma alkohol. nápoje). Totéž privilegium mají kněží a věřící, kteří konají ráno těžké práce neb mají do kostela dlouhou cestu. — Svatý Otec dovoluje biskupům, aby v zasvěcené svátky byla sloužena mše odpol., když tím způsobem pracující dělníci mohou vykonat svou nedělní povinnost. Ce-

lebrant v tomto případě se musí zdržeti od jídla a pití tři hodiny přede mší sv. Věřící mohou při těchto mších k sv. přijímání, když podle úsudku zpovědníka nemohou bez velkých obtíží splnit can. 867 § 4 a can. 661 § 1 CJC. Qoad jejunium sacramentale platí pro ně tytéž předpisy, jako pro kněze. Tyto úlevy jsou francouzským katol. dány na jeden rok.

ANGLIE. Katolický týdeník „The Universe“ dosáhl v červnu nákladu 200330. Časopis byl založen r. 1860. V roce 1932 počet odběratelů dosáhl čísla 100.000 Další vývoj je brzděn nedostatkem papíru.

H O V O R N A

ŘEČ A PŘEDNES KÁZÁNÍ. K napsání tohoto článku jsem se rozhodl po přečtení rady, kterou dává kazatelům značka „rv“ ve Vyšehradu, roč. III., č. 5. a kterou přetiskuje také DP v č. 52., roč. III., str. 836. Souhlasím s autorem onoho článku jen potud, pokud varuje před přehnaným pathosem a nabádá k odstranění všeho bombastu z kázání. Ježto však ostatní řádky svádějí ke klamnému závěru, že nejpůsobivější kázání je to, jež jest zbaveno všech řečnických okras a pathosu, rozhodl jsem se přivésti dobře míněnou radu neznámého autora na správnou míru. Bylo by osudným omylem se domnívati, že věřící dají více na obsah, než na formu kázání. Zkušenost spíše učí, že chtějí obojí: poučné jádro i pěkný obal. Jako si berou sami v neděli lepší šaty, tak zase čekají od kazatele, že jim podá slovo Boží ve svátečtějším šatě než jsou slova, jež slyší a čtou jinde. Tím spíše, že řečnické umění prodělává hlubokou krizi a slyšení krásnou řeč nebo přednášku jest na našich dnů opravdovou vzácností. Kdo jest tedy v první řadě povolán k tomu, aby zase dopomohl řečnictví k bývalému lesku a slávě, nežli právě katolický kněz a kazatel? Nechť proto dbá na uhlazenou formu svého kázání, ať ukáže posluchačům, jak zvučná a líbivá jest naše řeč a jak se jí dají krásně vyjádřiti i ty nejprostší zprávy biblické. Při tom však ať jenom dá pozor na to, aby lahodný a květnatý sloh nebyl na úkor srozumitelnosti. Ideální by bylo, kdyby každý mohl říci po kázání: to

PO STOPÁCH KRÁLOVNY ZE SÁBY. Na archeologických poradách, uspořádaných v Damašku, bylo jednáno o nejnovějších archeologických vykopávkách v okolí Aarab a Saba v Yemenu, kde se přišlo na stopy himiaritské a mainitské kultury z doby desátého století před Kristem. Má se za to, že jsou to stopy kultury z dob biblické královny ze Sáby. Území dosud nebylo podrobeno archeologickému průzkumu, neboť sem byl vstup cizincům zakázán. Podle ujednání konference bude archeologický výzkum na tomto území pod ochranou Arabské ligy.

byla jiná řeč, než jakou slyšíme tak často v rozhlase nebo na schůzích, to byla skutečná hudba pro náš sluch a úplná pochoutka pro naši duši a náš rozum. Dovede-li posluchač nejen říci, že kázání bylo krásné, ale dovede-li též zopakovati hlavní myšlenky, teprve tehdy možno kazatele pochváliti, že se svým kázáním přiblížil k onomu cíli, o který má usilovati každý řečník, a který jest vytčen slovy M. F. Quintiliana: „Tria sunt, quae praestare debet orator: ut doceat, moveat, delectet.“ (Instit. orat. 3. c. 5.) Má-li kázání zapůsobiti na city i rozum posluchače a pohnouti jej k nápravě života nebo k následování, je třeba i výrazného přednesu. Bez něho i ty nejkrásnější myšlenky zaniknou. Obsahově bohaté kázání je jako drahokam. Ale jako drahokam dosahuje pravé hodnoty teprve tehdy, až je náležitě vybroušený, tak i kázání splní své poslání, bylo-li nahlas, srozumitelně a s patřičným důrazem předneseno. Je nutno dbáti na intenzitu a modulaci hlasu. Jinak budu vyprávěti příklad, jinak citovati slova Krista Pána, církevních otců a pod. Bylo by chybné přednáseti stejným hlasem kázání obsahu apologeticko-polemického jako kázání charakteru exegeticko-liturgického. Řiďme se zde zásadou: náš hlas a celkový přednes ať odpovídá co nejvíce obsahu kázání, jest živý, přirozený a zbavený onoho teatrálního pathosu, který nám vytýká shora uvedená značka „rv“.

Prof. Oldřich Bartl, Praha.

E X E R C I C I E

Nic nemůže v dnešní době tolik prospět jako dobře vykonané exercicie. Kéž duchovní správcové ochotně exerciční kursy oznamují a srdečně doporučují. Rozkvět exercičního hnutí záleží prvně na kněžích.

Frydek: Od 12. do 16. 1. pro dívky; od 16. do 20. 1. pro dívky ze Šilheřovic; od 20. do 24. 1. pro dívky, jež již byly na exercici; od 26. do 30. 1. pro ženy a dívky III. řád; od 9. 2. do 13. 2. pro dívky, Mar. družina; od 25. 2. do 29. 2. pro muže a jinochy. Přihlášky přijímá Exerciční dům, Frýdek.

Velehrad: Od 13. do 17. 1. pro jinochy; od 20. do 24. 1. pro muže; od 27. do 31. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 11. do 15. 2. pro jinochy; od 18. do 22. 2. pro dívky; od 24. do 28. 2. pro muže; od 1. do 5. 3. pro ženy; od 8. do 12. 3. pro jinochy; od 5. do 19. 3. pro muže. Přihlášky: Exerciční dům, Velehrad.

Brno: Od 12. 1. do 16. 1. pro dívky; od 16. do 20. 1. pro jinochy; od 21. 1. do 25. 1. pro muže; od 27. do 31. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 6. do 20. 2. pro jinochy; od 21. do 5. 2. pro muže; od 27. do 2. 3. pro dívky; od 3. do 7. 3. pro jinochy; od 12. do 16. 3. pro ženy; od 12. do 16. 3. pro dívky. — Přihlášky: Exerciční dům, Brno, Veveří ul. 15.

Svatá Hora: Od 12. do 16. 1. pro dívky z venkova; od 19. do 23. 1. pro jinochy z venkova; od 26. do 30. 1. pro muže z venkova. Žádost o poloviční slevu na dráze pošlete aspoň 14 dní předem! — Přihlášky: Exerciční dům, Svata Hora, Příbram.

Dyjákovice u Znojma: Od 6. do 10. 1. pro dívky; od 13. do 17. 1. pro jinochy; od 20. do 24. 1. pro ženy; od 27. do 31. 1. pro muže. Přihlášky: Ř. K. farní úřad, Dyjákovice u Znojma.

Mikulov (klášter piaristů, blízko nádraží): Od 12. do 16. 1. pro dívky; od 19. do 23. 1. pro ženy; od 26. do 30. 1. pro dívky; od 2. 2. do 6. 2. pro muže; od 9. do 13. 2. pro jinochy. Účastníci ať se přihlásí včas u farního úřadu u svatého Václava v Mikulově, by jim mohla být dodána legitimace pro slevu jízdného na dráze. Celé zaopatření činí Kčs 180. Kdo nepřinese potravinové lístky, nahradí to naturáliemi. Nutno si vzít ručník a mýdlo.

Kursy začínají v uvedený den večer a končí poslední den ráno. Přihlášky zašlete 6 dní napřed. Přineste si: potravinové lístky neb potraviny, ručník a mýdlo.

O NÁMITKÁCH PROTI VÍŘE. Doufám, že mi laskavě prominete, brací-li se na Vás s prosbou o členování chvilky Vašeho času na uvažování o návrhu, který jsem před časem slyšel od našeho vdp. P. spirituála Dra. A. Šuránka a o jehož otřebě uskutečnění jsem se nezávazně a nyní opět sám přesvědčil. Myslím tím potřebu vydání Sborníku kontraversí — důkladného to pracování a vyvrácení těch nejčastějších námitek proti náboženství, Církvi, Písmu sv., svátostem, sociálnímu učení křesť. a pod. K tomuto dopisu mě přiměla touha jednoho zaměstnance vítkovických železáren, který mezi dělníky a úředníky často dohánívá spoustu námitek... Zájem o nihu v jeho okolí by byl značný. Snihu by jistě uvítali jako příručku pracovníků Katolické akce, hlavně z řad dělnictva, kteří nemají čas a mož-

nosti shánět tyto vědomosti po různých knihách. Konečně i mnohým nekatolíkům by snad pomohlo jasné odpovězení všech těch pomluv z historie a z neznalosti pravdy čerpaných k světlu pravdy. Prosím vás snažně o uvážení této věci a o příp. zprávu, zda by to bylo vhodné a možné. J. G.

Redakce odpovídá: Děkujeme za dobrý návrh a podáváme plán k uskutečnění: Prosíme dp. čtenáře DP, aby sbírali námítky proti víře a Církvi a poslali je redakci. Námítky uveřejníme s výzvou, aby dpp. dali na ně stručnou, jadrnou a lidovou odpověď. Nejlepší odpovědi budou zvlášť honorovány. Nakonec se sestaví námítky a odpovědi, jak to učinil P. Brors S. J. ve své knížce: ABC.

FARNÍ ÚRAD v Polkovicích, pošta Kojetín, koupí menší zachovalé harmonium. V nabídce uveďte lask. počet rejstříků a cenu.

Pastorační pomůcky k sv. misií.

Plakáty před misií:

P—1 A. Hrabal, Ukřižovaný	kus 8'— Kčs
P—7 Bolestivé otázky	8'—
P— 6 Pořad bohoslužeb o sv. misií	4'—
Menší plakáty (doplňk): sv. misie začíná dne	3'—

Modlitby a pobožnosti:

m— 5 Modlitba za zdar sv. misie, 2 str.	0'10
m—22 Sborová mše svatá	1'50
m—65 Pobožnost za zdar sv. misie	1'—
m—67 Fúlhodinka před obrazem Matky ustavičné pomoci	1'50
o—14 Apoštolát utrpení (obr. pro nemocné)	0'15
v—38 Malovánky pro děti	0'20

Letáky před misií:

l—58 Zachraň duši svou 0'20 Kčs l—60 Nový život, stran 16 2'— Kčs

Letáky mezi misií:

l—59 Nový život 2, stran 4	kus 0'20 Kčs
l—39 Jinochu tvoje zodpovědnost	0'20
l—40 Dívko, čím chceš býti?	0'20
l—43 Nikdo vás nesváděj marnými řečmi	0'20

Modlitební knížečky

Vzhůru srdce (pro dospělé) kus 3'— Kčs Jdu k Bohu (pro děti) kus 3'— Kčs

Misie je též vhodnou příležitostí k rozšíření katol. tisku. Račte si dopsat do Exerc. domu ve Frýdku, kde mají brožury vhodné pro čas misie. Stačí napsat: „Objednávám . . . kusů brožur vhodných pro misie.“ Můžete objednat i několik set. Misionáři Vám rádi pomohou brožury rozšířit. Neprodané můžete (neuspiněné) do týdne vrátit. Cena brožur je 3'— Kčs

Osvědčené vademecum
křesťanského života je:

Misionární knížka:

Bůh a duše

nově upravili Redemptoristé.
34. vydání, stran 455. Cena
45'— Kčs.

U knihkupců. Ex. dům.

P. Dr. Stan. Špurek C. Ss. R.

Svatý Gerard Majella.

Životopis velikého divo-
tvůrce naší doby a skvělého
vzoru pro moderní laický
apoštolát. Stran 218, II. vyd.,
cena váz. 50'— Kčs.

U knihkupců. Ex. dům, Frýdek.

IV. ROČNÍK — ČÍS. 3

CENA Kčs 2'50

DOBRÝ PASTÝŘ

OBSAH:

F. S., CSsR., Nadlidský apoštolát
sv. Josefa Cafassa
Ant. Melka,
Elevatis oculis in coelum
M. Svoboda,
Jedna stránka kněžského života
F. S., CSsR., Současná doba
Dr. Jan Merell, Et cum audissent

sui, exierunt tenere eum: dicebant
enim: Quoniam in furorem versus
est. (Mr. 3, 21.)
Radiové vysílání ve službách Pravdy
Prof. Dr. Lud. Matoušů, Studium
kněží na světských fakultách
Rozhledy
Pracovna

HOVORNA

LETÁČKY. Tento týden jsme vy-expedovali 4 letáčky těm dpp., kteří si jejich zasílání přáli. Na každém letáčku je vzadu dole natištěno, ke kterému článku katechismu leták patří a kterou neděli se má rozdávat. Račte na to upozorniti laiky, kteří mají na starosti rozdávání letáků. — První 4 katechismové letáky jsme dotiskli a můžeme Vám je ještě dodatečně poslat.

NASE SVĚTLA. *První vydání knihy je rozebráno.* Přijímáme objednávky. Cena 96 Kčs. Objednávky budou vyřízeny asi koncem března neb začátkem dubna.

O KNIHÁCH. Přílohu „O knihách“ přidáváme jen těm, kteří s

ji objednali. Předplatné na přílohu na celý rok je pro odběratele DP Kčs 40. Příloha se také rozesílá samostatně na adresy těch laiků, kteří mají zájem. Budeme vděční, udáte-li nám nové adresy. Je žádoucí, aby každý katolický inteligent pravidelně četl posudky katolické a tak se mohl informovat o nových knihách. Pro laiky je předplatné na rok Kčs 50. Kdo dosud přílohu neobjednal a přeje si ji, ať nám to laskavě co nejdříve sdělí, dostane všechna letoš. č.

LIŠTY. Znovu upozorňujeme, že lišty jsou v práci, jakmile je továrna dodá, ihned je zašleme těm, kteří je mají objednány.

OPRAVA: Odstavec pátý článku „Švagrovství v nástinu dnešního právního pojetí a praxe“ na straně 816 minulého ročníku správně má znít bez tiskařských chyb takto: Podle toho, zda vzdálenost dvou osob k společnému předku je dána stejným nebo různým počtem zrození, rozeznává can 96 §3 CJC linii nepřímou, rovnou nebo nerovnou. Stupeň příbuzenství je v linii nepřímé rovné dán vzdáleností příbuzenského vztahu jedné strany, v linii nepřímé nerovné je pak dán delší vzdáleností jedné strany k společnému předku, při čemž kratší vzdálenost druhé strany k společnému předku se připojuje. Pro stanovení příbuzenských stupňů hlavních i tangentových v linii nepřímé platí počítací pravidlo: tot gradus, quod personae in uno tractu desumpta una. Tak ku příkladu neteř ke strýci je příbuzna v linii nepřímé nerovné v druhém stupni, smíšeném s prvním.

(Prosíme dpp., aby si opravu vystříhli a ono místo přelepili.)

S církevním schválením úřadu Apoštol. admin. v Ces. Těšíně, č. 394/45. Vydává Exerciční dům, Frýdek. Telefon 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. Vedoucí redaktor P. Rud. Schikora C. Ss. R. - Odpovědný redaktor P. Alois Březina C. Ss. R. - Vychází jednou týdně. - Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8./8. 1945. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. Předplatné na rok 130.— Kčs.

F. S. CSsR.:

Nadlidský apoštolát sv. Josefa Cafassa

V roce 1857 navštívili sv. Josefa Cafassa v Turině přední občané jeho rodiště Castelnovo d' Asti a nabídli mu poslanecký mandát do turinského parlamentu. Světec laskavě odmítl těmito slovy: „V den soudu bude na mně požadovat Pán počet z toho, byl-li jsem dobrým knězem, nikoliv, byl-li jsem poslancem.“ (Icilio Felici, Don Cafasso santo, Pisa, 1947, 33.) Mladým kněžím svého konviktu, rozrušeným získanou svobodou a možností politické činnosti, zdůrazňoval nesmlouvavě: „Politikou kněží je záchrana duší.“ (Ib. 33.) To bylo hlubokým přesvědčením sv. Josefa Cafassa, že katolický kněz má býti především dobrým pastýřem nesmrtelných duší — až k oběti života, jak je chtěl mít sám božský Pastýř, když řekl: „Dobrý pastýř dává život za ovce své.“ (Jan, 10, 11.)

Tato veliká myšlenka Kristova pudila Dona Josefa Cafassa k neúmorné, vysilující, nadlidské činnosti pro duše, která trvala 27 roků. Když v sobotu dne 23. června roku 1860 s nebeským úsměvem na rtech skonal, mohl o něm prohlásiti přítomný lékař, že základní příčinou jeho smrti bylo úplné vyčerpání tělesných sil. Svatý Josef Cafasso se umožil apoštolátem.

Od roku 1836 byl duchovním správcem kostela svatého Františka Saleského v Turině. V této svatyni vytryskla mohutná vlna jeho apoštolské horlivosti a přelila se ulicemi Turina do celého Piemontska. Tisíce věřících i nevěřících přicházely odevšad, naplňovaly ve dne v noci svatyni a tísnily se kolem jeho zpovědnice a kazatelny. Nebylo pochyby, že v Turině vyrostl nový Ars se všemi divy obrácení, jež v téže době působila prozřetelnost Boží skrze svého pokorného služebníka Jana Vianneye, jenž se udřel apoštolátem o rok dříve než světec Josef Cafasso.

Současně byl Don Cafasso ředitelem kněžského konviktu, umístěného u kostela svatého Františka Saleského. Na šedesát mladých kněží žížnilo po jeho výchovných směrnicích a s utajeným dechem naslouchalo jeho strhujícím přednáškám z morální theologie. Všem byl zároveň zpovědníkem a duchovním vůdcem na cestě ke kněžské dokonalosti; jeho vůdcovství bylo nenapodobitelné a nenahraditelné. Za všechny to projevila mohutný Jan Bosco, který se u smrtelného

lůžka Dona Cafassa zhroutil a plakal jako dítě. — Je přirozené, že jej vyhledávali i kněží z města a venkova; na všechny stačil časem i láskou, ano po smrti vzácného ředitele Dr. Al. Qualy obnovil a rozšířil exerciční dům svatého Ignáce na hoře Bastia u Turína, takže mohl pojmouti přes osmdesát exercitantů-kněží. Sám tam konával exercicie, a proměnil jej znenáhla ve vysokou školu duchovního života.

Zdalo by se, že již není možno konati více. A přece Don Cafasso byl přesvědčen, že si může naložiti nová břemena. V Turině stály čtyři státní věznice — dvě mužské a dvě ženské — čtyři prolákliny mravní a hmotné špíny, prolezlé hmyzem a zamořené puchem. Don Cafasso přijal v těchto peleších duchovní správu. Počátky byly svízelné a každý jiný by se byl vzdal naděje na nějaký úspěch. Don Cafasso začal apoštolovati chlebem, penězi a tabákem. Sklidil jen surový chechtot zločinců, nadávky, pohrůžky zabitím, ano kdysi naň jeden lotr vylil kýbl smrduté špíny. Nekonečná trpělivost a pokora Dona Cafassa překonala však hrubost těchto lidských vyvrhelů a proměnila je v kajícíky. Jeho vážnost u vězňů vyrostla až do zbožňování. Kdysi byl Don Cafasso na své apoštolské pochůzce přepaden bandity. Stačilo, že se představil: „Jsem Don Cafasso“, aby tito padouši padli na kolena a se sepjatýma rukama prosili za odpuštění.

Ani tento svízelný apoštolát neuhasil žádnou touhu tohoto Božího příznivce po lidských duších. Vzal na sebe ještě duchovní péči o popravence. Když mu byl nabízen záslužný diplom sv. Mořice a Lazara, odmítl jej s úsměvem. Ale velmi jej těšil titul „otec oběšenců“, kterým byl poctěn od Turiňanů za svou lásku k odsouzencům. Na sedmdesát jich připravil k smrti a byl tak přesvědčen o jejich spáse, že je prosíval o přimluvu a říkával, že na jejich přimluvu obdržel mnoho dobrodiní od Boha. Jaký to byl apoštol, který posílal lotry s šibenice do nebe.

Vyvrcholením jeho apoštolské žízně bylo duchovní vedení sv. Jana Bosca. On tohoto mladého kněze „muže poslušnosti“ povolal do konviktu k hlubšímu studiu morálky a homiletiky. Ode dne jeho příchodu do konviktu (3. XI. 1841) jej nespustil s očí a připravoval jej soustavně k velikému dílu, k němuž jej povolala Boží prozřetelnost. Don Cafasso znal veliký úradek Boží s Janem Boscem. Zabránil mu vstoupiti do kongregace Oblátů P. Marie a jménem Božím mu nařídil věnovat se mládeži. Don Bosco sklonil hlavu a dal se do díla. Svatý Josef Cafasso podpíral jeho dílo radou a také — penězi. Don Bosco měl stále prázdné kapsy a proto často přicházel do své banky — do konviktu. Ekonom Dona Cafassa rázný Don Begliati se mračil a říkával mrzutě světcí: „Zase je tu ten dojič peněz!“ Ale Don Cafasso dal vždy utrápenému zakladateli, a když sám neměl, poradil mu dobrodince, na které by se obrátil. Je nesešné věděti, zda-li by se bylo uskutečnilo světové salesiánské dílo sv. Jana Bosca, nebýti osvětleného apoštola sv. Josefa Cafassa.

To všechno dovedl a vykonal malý, hubený, hrbatý kněz —

Don Cafasso! Stonal stále slabostí žaludku; požíval jen obyčejné pokrmy; nikdy nepil vína, ač v Itálii je běžným nápojem; po jeho smrti našli ve skříni láhev vzácného vína, kterou mu daroval kostelník od svatého Františka Saleského; nikdy ji ani neodpečetl. Spával pět hodin, často méně a mnohdy lůžko ani neodestlal. Zkřivení páteře mu působilo mnoho bolestí a útrap, ale on ještě do krve rozdíral unavené tělo ostnatými řetízky. Tiše nesl ústrky, pohrdání, pronásledování poštvané pouliční sebranky, která jej kdysi surově povalila na zemi a zbila.

Za života prožíval vysoké extase, ale při smrti se těšil myšlenkou, že bude na světě o jednoho nehodného kněze méně a Pána Ježíše prosil, aby zahladil jeho památku na zemi. Tato prosba nebyla vyslyšena. Bůh jej postavil na svícen, aby svítil do naší kněžské dráhy.

Elevatis oculis in coelum

Ant. Melka:

Co takto vyslovujeme, to současně konáme. Pozvedáme oči k oltářnímu kříži. A od kříže výš (aspoň duchovním pohledem) — až k nebi, které nám kříž otevřel, a v něm k Otci, k němuž vzhledl božský Syn při zázračném množení chleba na poušti a před vzkříšením Lazara a j. Zbožnost Církve analogicky usoudila, že tím spíše tak pohledět k Otci při tomto nade vše úžasném vlivu Chleba svátostného, Chleba s nebes, ač se zprávy Písma o poslední večeři o tom nezmiňují.

Pozdvihl oči k nebi, aby naznačil, že odtud je ten chléb, který nám právě dává — „chléb s nebe“. Už jednou se dostalo lidem chleba s nebe, many lidu vyvolenému. Ale to nebyl pravý chléb. „Nikoli Mojžíš dal vám chléb s nebe“, řekl Pán Ježíš Židům v Kafarnaum (6, 32. Jan), „nýbrž Otec můj dává vám pravý chléb s nebe“ Nicméně i po celá staletí opakovali a od pokolení do pokolení v národě vyvoleném s chloubou toto dobrodiní Boží: „Pluit super eos manna ad manducandum et panem coeli dedit eis.“ (Ž. 77, 24.) A Církev sama ve své liturgii žasne, že člověk požíval chléb andělský, podávaný jaksi a připravovaný anděly. Než andělé nejedli manu. Ale chléb, který se nám zde na oltáři připravuje, ten požívají, ovšem jinak nežli my, totiž blaživým patřením; ale tam v nebi a zde v Nejsvětější Svátosti, jest tentýž „Chléb Boží, jenž sestupuje s nebe a dává život světu, a jehož přijímání často předobrazuje i nám požívání jeho božství věčné.“ (Postcom. o svátku Božího Těla.) — Jak vysoko stojíme nad národem, tak omilostněným! O res mirabilis! Panis angelicus fit panis hominum... manducat Dominum pauper, servus humilis! Res mirabilis! Tento Chléb andělský má být uchystán naší službou. Nejsme andělé. Ale aspoň ten pohled k nebi! Odvrácený zcela od světa, od hříchu, od každého nebezpečného svodu; a plný touhy po těch věcech, které jsou svrchu. (Kol. 3, 1.) A aby se ten pohled odvracel od země a její hříšnosti, denně vždy více; a aby se denně

plnil touhou po věcech duchovních — po dokonalosti vždy více — a abych pak den ode dne říkati mohl vždy magis sancte in nomine Christi: Hoc enim Corpus meum — Hic est calix sanguinis mei... to jest prakticky prováděný závazek, jež nám ukládá služba svátostného těla Kristova: snažiti se totiž o dokonalost kněžského života. (Garrigou-Lagrange O. P. De sanctificatione sacerdotum 67.) — „Normálně“ dí týž autor, mělo by býti každé sv. přijímání naše (a tedy i celebrování) podstatně vroucnější a plodnější, poněvadž má nejen naši lásku udržovati, nýbrž i rozmnožovati a tak nás disponovati k lepšímu přijímání těla Kristova z jednoho dne pro druhý den. Tak je tomu — tak tomu má býti již u prostého věřícího — čím spíše u kněze!

My pak...! Chodíváme snad celebrovat a přijímat bezmyšlenkovitě? Bez určitých předsevzetí proti svým nezřízenostem... a rovněž tak beze snahy, úmyslů a tužby po té oné ctnosti? Je nám den celebrace „žebříkem svatosti“, jak ji kdosi nazval? (Dom. Vandeur.) Stoupejme po něm! Sursum! Jděme životem svým kněžským elevatis oculis in coelum...

Jedna stránka kněžského života M. Svoboda:

(Z Unio apostolica.)

Není třeba theologických důkazů k názoru, že zdar vši apoštolské práce závisí na svatosti kněží. Záleží tedy na rozvinutí všech jejich nadpřirozených darů, na uplatnění všech složek duchovního života, na využití všech milostí. Je však dnes již pravdou sdostatek známou, že vývojem doby došlo k přehlédnutí jedné stránky kněžského života, která má právě tak pro apoštolát, jako pro osobní posvěcení zvláštní význam. Církev ji nikdy neškrtila ze svých směrnic, existovala vždy v životě kněžském, ale přece onen neúprosný zákon, kterému se říká přizpůsobení okolnostem, zatemnil tuto stránku života kléru a vinou mnohých ji změnil k nepoznání. Míním společný život kněží neb užší spolupráci kléru, pramenící z vědomí jejich duchovní jednoty. Možnost společného života závisí od pastoračních podmínek a není všem dána. Všem je však dána možnost usilovat o větší sblížení jak v kněžském životě, tak v apoštolátě. Ostatně i společenský život by neměl smyslu, kdyby chyběl spiritus movens — vědomí duchovní jednoty a touha po spolupráci. Tento článek chce si všimnouti této otázky především po stánce ideové. Chce dát odpověď na otázku, jaký je ideový základ kněžské spolupráce a duchovní jednoty.

Je jisto, že duch individualismu, snaha vnést co nejvíce soběstačnosti do života a činnosti kněží není duchem Páně a nekryje se nijak s přáním Církve samé. „Consuetudo vitae communis inter clericos laudanda ac suadenda est, eaque, ubi viget, quantum fieri potest, servanda“ (can. 134).

Ponechme zatím stranou otázku konkrétních možností společného života kněží. Kánon sám nám však prozrazuje, jaké je stanovisko Církve v té věci po stránce ideové, t. j., co soudí o jednotě či nejednotě v kléru. Zdá se, že historický vývoj našich církevních poměrů je příčinou toho, že kněží si často mylně vykládají svou pravomoc jako žárlivé střežení duchovní domény a hranice vlastního panství. (Kostel = castellum, kastelán.) Zdůrazňujeme-li to, neodsuzujeme, leč chyby a výstřelky jednotlivců, nikoli zásady mnohých svědomitých kněží. Otázka je vskutku velmi důležitá. Ve Francii stojí v popředí duchovních zájmů. Vedoucí katolického života i z řad hierarchie neváhali prohlásit, že na ní závisí i zdar Katolické akce. Úspěch Katolické akce závisí na tom, kolik ducha jí dáme my kněží. A kolik ducha jí můžeme dát, když ho nebude především mezi námi? Je pravda, že společný život není bezpodmínečně nutným prostředkem, žádný apoštolát se však neobejde bez nadpřirozené jednoty kléru, která musí mít i svůj konkrétní výraz v pastoraaci a apoštolské spolupráci. Pohlédneme jen letmo na tuto otázku po stránce dogmatické a po stránce pastorační.

Když kněz již jednou obdržel jurisdikci, když s oficiem či beneficiem mu byl vyměřen určitý díl na vinici Páně, kdy slavil své duchovní zasnoubení s údělem, který mu ani pravomoc Ordináře nemůže bez vážné příčiny odejmout, je zde ještě důvod k tomu, aby se cítil závislým na diecési, na práci druhých a na biskupském úřadě, z něhož vyšla jeho pravomoc? Hlubší studium pravd o mystickém těle Kristově, které rozkvetlo v Církvi pod vedením jejího učitelského úřadu, dává zde aspoň částečně odpověď. Je pravda, že kněz je svým kněžstvím již do jisté míry samostatným, právě proto, že i jeho moc je částí moci biskupské. Byla-li mu — pro dobro duší — část této moci svěřena, není to pro nic jiného, než aby z této moci a s ní jednal v údělu mu svěřeném. Leč tato samostatnost není úplná, nemůže být přehlédnutá jistá závislost, která má své dogmatické důvody. Kněz slyšel jednou při svém svěcení, od biskupa, že je „cooperator ordinis sui“, svou podstatou je tedy kněz biskupův spolupracovník. Nemusí se příliš zdůrazňovat skutečnost, že v nejstarší době v listech svatého Ignáce se nemluví nikdy o kněžích zvláště, nýbrž výhradně o „presbyterium“, o biskupově sboru. Stačí připomenouti si theologické základy kněžství, aby vynikla lépe tato pravda. Základem vši duchovní pravomoci u kněze je jeho kněžství. Je to moc, jež mu nemůže býti nikdy nikým odňata (třebaže může být suspendován), a jež mu byla bezpodmínečně udělena. Na ní se zakládá všechna ostatní pravomoc (praedicationis, regiminis). Svatý Tomáš krásně odůvodnil tuto pravdu myšlenkou, že svátost svěcení dává moc nad tělem Kristovým eucharistickým i nad mystickým tělem Kristovým. Přece však je zde rozdíl mezi mocí biskupovou a mezi mocí kněze. Nejen tím, že biskup má „plenitudinem ordinis“. Biskup je nástupcem apoštolů. Spočívá-li moc apoštolská v duchovním poslání — missio — (Mk. 1, 38; 3, 14; 16, 15; Jan 20, 21.), pouze

biskup je božským právem učitelem a pastýřem v Církvi, protože pouze on má plnost této moci. Kněz nemá té pravomoci leč od biskupa, ač jeho kněžství je nutnou podmínkou, aby ji mohl obdržet. Možno vyjádřiti tento rozdíl takto: Biskup, jako nástupce apoštolů, je „essentialiter missus“, kněz je skrze své svěcené „essentialiter et proxime dispositus ad missionem“. Tohoto poslání se mu dostává jurisdikcí Ordináře a tím stává se plným právem biskupovým spolupracovníkem, „cooperator Ordinis sui“. Kněz tedy přes moc svého svěcení zůstává v jisté závislosti na biskupovi a tato závislost se uplatňuje především v jeho činnosti vnější, v apoštolátě. Není tato pravda pro nás radostným důvodem, abychom ve své vnější činnosti ukázali onu nadpřirozenou jednotu, která má pojiti všechen klerus diecése tak, aby ve své pastýřské činnosti pod vedením biskupovým tvořil jeden živý celek, živou buňku Těla Kristova? (Pokračování.)

Současná doba

F. S. CSsR.:

Poznámky, přednesené J. E. kardinálem Saliégem, arcibiskupem z Toulouse, ke kněžím jeho diecése při pastorační rekolekci.

Integrismus a modernismus.

Kardinál Suhard ukázal v pozoruhodném a vynikajícím listě, za jakých podmínek bude moci katolická Církev a speciálně Církev francouzská hleděti s důvěrou vstříc budoucnosti.

Musí se brániti proti integrismu, který všechno směšuje, věčné s časným, neproměnné se slovem, které to vyjadřuje, temple s pavouky, tradice s „Tradicí“, proměnlivé případy s neproměnnou pravdou, který popírá jakýkoliv postup v dogmatu, morálce i disciplině, který stále opakuje, který se brání mysliti a nechati mysliti; který pod záminkou potírání modernismu, jehož úspěch způsobil, upadl do opačného kontrastu.

Jeho Svatost Pius XII. ve své encyklice o Písmě svatém, která se právem nazývá encyklikou osvoboditelskou, poukázal na respekt, kterým jsme povinni katolickým učencům, na svobodu, kterou je jim třeba ponechati v jejich bádání. Učenci při své práci, ostatní při modlitbě. Je jisté, že integrismus má kořeny v půdě francouzské a že nyní vyrazí své výhonky.

Je tomu stejně tak s modernismem? Bylo by divné, kdyby tomu bylo jinak. Modernismus je stálá snaha vysvětlit nadpřirozeno přirozenem, víru rozumem, náboženství náboženským citem a viděti v dogmatu pouze symbol pravd, připuštěných v určité době, neb aspoň pravdy, přijaté jako principy činnosti. A to předpokládá, že existuje jediné budoucnost, že nic není věčného, že pravda dneška bude zítra omylem. Všechno se rozplývá jako voda mezi prsty. Ustavičné pokušení panteismu, evolučního materialismu a dokonce idealismu.

Že vyvstávají otázky v řádu myšlení a v řádu činnosti, je nepopíratelné. Žádný katolík si nemůže mysliti, že modernismus přináší správné řešení těchto problémů.

Moderní objevy a tomistická syntéza.

Myslím, že je možné, že moderní objevy mohou býti pojaty do tomistické syntézy, ale doposud tomisté neudělali tuto nejvyšší naléhavou práci. Až na několik výjimek mají sklon k opakování.

Teorie potence a aktu jim dovoluje zkoumati a vysvětliti evolucionismus a budoucnost, ba dokonce změny, které staletí přinášejí ve smyslu těchto slov. Tomismus prohloubený, znovu promyšlený, obnovený, vtělený do naší doby, tváří v tvář problémům, které nelze popírati a které neexistovaly ve 13. století. Jsou tu bojácné pokusy, někdy šťastné. Přál bych si, aby jich bylo více.

Dějiny zaujaly v lidských disciplínách vzrůstající místo; studují se dějiny života, dějiny člověka, dějiny vesmíru, dějiny embrya, dějiny atomu, studují se dějiny lidského myšlení, studují se dějiny dogmatu, morálky, liturgie, kanonického práva. Každá věda se studuje s historického hlediska. Lidský duch se vzpírá věřiti, že se myšlení definitivně zastavilo ve 13. století a od té doby že nic nemá býti zrušeno, opraveno, připojeno. Dokud nejsme ve věčnosti, jsme v historii. Historie uzavírá v sobě postup, změnu, množování a také účelnost. Někam směřuje. Někde skončí. Vesmír na postupu. Lidstvo na postupu. Vesmír, uskutečňující své potence stejně jako člověk. Nepozorovalo se dosti, že pohled tomismu na svět je pohled optimistický, aniž by však připouštěl negaci prvotního hříchu.

Umělé oplodňování.

V několika letech k vám přijdou, abyste pokřtili dítě, které přišlo na svět bez otce; elektřina mu zastoupí otce a uvede v činnost zárodkovou buňku. Aktualizovaná potence, potence omezená, poněvadž podle všeho zdání dítě, počaté tímto způsobem, bude neplodné.

Toto je jiná věc: Umělé oplodňování bez předcházejícího koitu je už praktikováno v Americe, v Anglii a na některých francouzských klinikách. Žena může počítí, aniž poznala muže. Tu zřejmě vyvstávají morální problémy, a nikoliv nejmenší. Umělé oplodňování bez spojení mezi mužem a ženou přičí se přirozené morálce. Kdyby bylo praktikováno na širokém stupni, zničilo by rodinu a lidskou lásku.

Moc člověka se rozrůstá ještě dále. Bude moci řídit vývoj plodu a vyráběti specialisované děti.

Podívejte se na tyto vědecké objevy, tyto nové možnosti v rukách materialistické diktatury; jaké zotročení hned od kolébky!

Řízení vlastnictví.

Učení svatého Tomáše je formální. Země byla dána člověku, aby na ní mohli žít všichni lidé. Nemohou-li na ní lidé žít, je to

špatná organizace výroby a distribuce. Každý člověk má právo na život. To může přivodit velmi mnoho změn v řízení vlastnictví.

Přechod od otroctví k poddanství (poddaný, připoutaný k půdě, kterou obdělával) byl revolucí, již si vynutila doba. Ostatní následovaly. Jiné přijdou. Není vlastnického režimu, který by byl věčný, neměnitelný. Vlastnický režim je také součástí historie. A to nám má ponechat volného ducha před nynějšími nebo budoucími proměnami vlastnického práva.

K jednotě.

Dnes se prostor stírá před časem a měří se jím. Už se neříká: New York je tak a tak vzdálen od Paříže. Říká se: Tolik a tolik hodin od Paříže, a hodiny směřují k tomu, že se budou čím dál tím více zkracovat.

Je tomu už dávno, co se mezihvězdné prostory měřily světelnými roky.

Nevím, jak by venkovan z Comminges nebo z Lauragnis odpověděl na tuto otázku: Kolik je kilometrů do toho a toho místa? Venkovan z Auvergue by odpověděl jistě: Je to malá hodinka.

Je venkovská psychologie a je venkovská filosofie, kterou dosti neznáme.

Tím, že se stávají vzdálenosti kratšími, chci říci, že se rychleji překonávají, a rychlost neřekla ještě svoje poslední slovo. Vzdálenosti se ztenčují, a stáváme se sousedy jedni vedle druhých. Radio a televize nás sblížují ještě více. Závislost lidí jedněch na druhých je skutečnost, která se stává den ze dne zřejmější. Každá otázka musí být řešena podle universálního měřítka. Nacionalismus může mít ještě výstřelky, ale je odsouzen k smrti.

Ať to chceme nebo ne, kráčíme k jednotě.

Jaká je úloha katolicismu na tomto pochodu k jednotě?

Svým učením o všeobecnosti je katolicismus vlastně ve skutečnosti doktrínou jednoty. Věřím v svatou Církev katolickou. Připomeňme si tuto hlubokou, intimní, nadpřirozenou jednotu, kterou vyjadřuje učení o mystickém těle. Jaké spojení! Jaké společenství! A současně jaká svoboda.

Skončí pochod k jednotě v zotročení, v porobě, v rozdrcení a v zničení, mohli bychom říci, lidských osob pod tlakem násilí, usměrněného radia, opatrně prováděných omezení a vězení, z nichž již nikdo živý nevyjde? Materialismus se nehrozí těchto perspektiv, která děsí každou mysl, která si uchovala osobní myšlení.

Je to opravdové drama. Renan řekl: „V den, kdy první otrok zemřel za křesťanskou víru, otroctví bylo ubito k smrti. Otroci si uvědomil svoji důstojnost.“

Je možné, je pravděpodobné, že křesťané budou musiti podstoupiti smrt, aby zachránili ještě jednou lidskou důstojnost.

O svatost.

Nebudete překvapeni, že naléhavá, neprominutelná práce spočívá ve formování křesťanů pevných, přesvědčených, jednajících, směřujících k svatosti.

Nejprve je třeba osvobodit je od věcí případkových, aby se mohli soustředit na podstatu, na Ježíše Krista, na Církev, která je pokračujícím Kristem.

Potom je přesvědčiti, že musí pracovati i časně, i politicky, v této hojné bitvě, ponechajíce jim svobodu v prostředcích, které nejsou v protikladu s křesťanskou morálkou.

Nevzít na sebe zápas by znamenalo zradit. Nepodstoupit boj by znamenalo najednou zklamat i Církev i svět. V myšlence Boží je jeden svět. My jsme pozváni k realizaci této myšlenky. Jsme povinni pracovati, aby zazářila láska Boží.

V míře, jak jsme osvobozeni sami od sebe, jak jsme připraveni pro všechny služby, jak praktikujeme upřímnou oddanost do vůle Boží, ať označené, ať neznámé, jak následujeme Krista po všech cestách, zejména na cestě chudoby, modlitby a utrpení, v té míře vykonáme užitečné a úrodné dílo a budeme připravovati křesťanskou budoucnost.

Iluze je snadná, pohodlná, pokoušející. Snadno se věří, že v minulosti byly doby hluboce křesťanské. Víme, že to není pravda, ale říká se to, opakuje se to. Ideál se klade do minulosti, která nikdy neexistovala. Tímto způsobem docházíme vlastní vinou k člověku minulosti a ne k člověku, který přináší budoucnost. Děláme si představu cizince, někoho, kdo není schopen pochopiti úzkosti, neklid, potřeby, přání a naděje našich současníků. Stáváme se lidmi bez vlivu a duševní průbojnosti. Neprovedli jsme odtržení věčného od časného, podstatného od malicherností. Všechno jsme položili do jedné roviny, což může přivodit jenom zmatek. (Pokračování.)

Dr. Jan Merell:

Et cum audissent sui, exierunt tenere eum: dicebant enim: Quoniam in furorem versus est
(Mr. 3, 21.)

Byl mi položen dotaz: Kdo jsou ti *sui* okolo Pána Ježíše? Podle 31 v. téže kapitoly se zdá, že je zájmem míněna i Panna Maria a bratři Páně. Ti si myslili o Pánu Ježíši, že se pominul?

Odpověď: O tomto jediném verši bylo již mnoho psáno a používáno tohoto verše proti nadpřirozenému zrození Ježíšovu. Svatý Marek svým způsobem, se smyslem pro drobnomalbu, líčí nával lidu v Kafarnaum kolem Ježíše. Pán s učedníky nemohl ani chleba pojmouti. Bylo nebezpečí, že klesne únavou. Když se o tom a celém jeho působení dověděli „*jeho— sui*“ *exierunt tenere eum*.

1. *Kdo jsou tito sui — jeho?* Řecký originál, kde stojí *hoi par autou*, připouští dvojí možnost. Buď jsou to jeho stoupenci, jeho oddaní přátelé, nebo jeho pokrevní příbuzní. Moderní autoři se většinou kloní k názoru druhému, protože „jeho“, t. j. učedníci, byli již s Ježíšem dříve a ve vv. 31.—35, jež jsou pokračováním v. 21, je zřejmě řeč o Matce Páně a příbuzných Páně. (Tak Śwetw, Lagrange, Huby.)

2. „Jeho“ tedy přišli *tenere eum* (řecký text *kratésai*), aby ho uchopili (Sýkora), zadržet (Col), aby se ho zmocnili (Žilka), aby ho odvedli (nový slovenský překlad). Proč?

3. *Dicebant enim: Quoniam in furorem versus est.* Různé textové korektury tohoto verše jsou důkazem, že již odedávna verš některé opisovače pohoršoval. Z tohoto důvodu je snad perikopa vynechána u Mt. a Lk. I v našich překladech zní tento verš více méně tvrdě. „Jeho lidé si řekli, že se pomínul smyslem (Sýkora), jeho lidé mysleli, že se pomínul s rozumem (Col), jeho příbuzní říkali, že nemá zdravý rozum (Žilka.)“ Z tohoto důvodu mnozí exegeté nespojují tento verš s v. 31, kde je řeč o Panně Marii.

Avšak celá tvrdost místa zmizí, jestliže přeložíme řecké *élegon* jako plurale indefinitum (neosobně), místo *dicebant enim*, „*dicebatur*“, „*rumor erat*“ *eum insanire. Říkalo se o něm mezi lidem, že se pomínul.* Moderní studie o slohu svatého Marka (M. Zerwick, *Untersuch. z. Markusstil*, p. 90) dokazují, že právě druhý evangelista si libuje v neosobním způsobu vyjadřování. Evangelista ihned v následujícím verši (22) se zmiňuje o zprávách, které zákoníci o Ježíšovi záměrně mezi lidem šířili, že má Belzebuba a pomocí zlých duchů vymítá zlé duchy. Sv. Marek ve 2—3 kapitole svého evangelia mistrně zachycuje patero střetnutí se Ježíšovo s protivníky a gradaci v metodách jeho odpůrců. Galilejský lid sice nechápe pravé poslání Kristovo, ale je cele pod dojmem zázraků a masově ho následuje. Kristus svými zázraky a učením na sebe nutně obrací pozornost duchovních vůdců lidu a dochází k nutnému konfliktu. Stupňování v jednání Kristových nepřátel: zlé myšlení proti Ježíšovi (2, 1—12), napadání učedníků (2, 13—17), přímé oslovení Ježíše (2, 18—28), plán zničení (3, 1—6), rozšíření perfidních pomluv mezi lidem (3, 20 násl.). Do Nazareta se dostala zpráva, rozšířená zákoníky, jakoby nebyl dobrých smyslů. Příbuzní Ježíšovi, kteří také nechápali ještě správně poslání Ježíše Krista, jeho změnu života, když opustil tichý Nazaret, přicházejí po těchto zprávách do Kafarnaum, aby ho mírnili. Horlivost Ježíšova v plnění jeho poslání byla i pro jeho příbuzné, kteří žili v ovzduší maloměstského myšlení a pozemských představ mesiášských, záhadou a třeba i pohoršením (Riccotti). Snad v jeho horlivosti viděli fanatismus. Překlad řeckého *bóti exesté* je ve Vulgátě poněkud přehnaný: *quoniam in furorem versus est*. Spíše vyjadřuje dnešní „fanatik“ (srov. 2 Kor. 5, 13 — extase).

Neosobní překlad slovesa *élegon* jako plurale indefinitum podle mého názoru nejlépe odpovídá Markově způsobu vyjadřování, je i psychologicky odůvodněný a odstraňuje zdánlivou tvrdost tohoto těžkého místa. V tomto smyslu také překládá nový slovenský překlad: *Keď o tom počuli jeho ľudia, vyšli, aby ho odvedli; hovorilo sa totiž o ňom, že je vyjavený.*

Radiové vysílání ve službách Pravdy

Na katolickém kongresu, konaném letos v říjnu ve Frýburku, byly studovány otázky, týkající se radiového vysílání z hlediska Církve. Zvláště dva projevy vzbudily pozornost: řeč P. Loslevera O. P. z Bruselu, obírající se thematem: Radio ve službě Církve a allokuce Msgra Charriéra k účastníkům kongresu, sledující myšlenku: Radostná zvěst Kristova na radiových vlnách.

P. Loslever nejdřív zdůraznil ve své řeči, že Církev přijala s radostí nový vynález, neboť je jím možno hlásat Boží slovo; použití tohoto prostředku je však omezeno z dvojí příčiny: finanční a právní. V zemích, kde je svobodné rozhlasové vysílání, jako na příklad v Americe, je dosti drahé, podobně jako film a tisk. Nicméně, jsou-li k dispozici potřebné finanční prostředky, katolické vysílání má v takových zemích velkou budoucnost.

V Evropě je radiové vysílání svobodné jen relativně, protože je v rukou státu. Tato okolnost brzdí snahám katolíků po uplatnění v radiovém státním vysílání, přes pochopení a ústupky, kterých bylo někde dosaženo. Vedoucí státního radiového vysílání jsou totiž vázáni státními předpisy a mimo to si pokládají za povinnost, vyhovět různým kategoriím posluchačů, takže programy nevyhovují potom katolickým zásadám. Je proto třeba, aby katolíci využili co nejhospodárněji krátkého času, který je jim vyhrazen v oficiálním vysílání. Pokud katoličtí odborníci spolupracují na státních programech, mají hledět, aby zvýšili kvalitu rozhlasových pořadů a vyloučili — pokud mohou — vše, co uráží víru a mravnost. Mimo to se mají snažit vtisknout rozhlasovým pořadům křesťanského ducha.

Velkou předností katolického vysílání, pokračoval P. Loslever dál, je, že Boží slovo se dostane poslechem náboženských přednášek a vhodně volených programů do rodin, kam jinak těžko evangelium zazáří. Radiem se dostane evangelium mezi vrstvy, které nechodí do kostela. Obrácení způsobená tímto způsobem to nejlépe potvrzují. Dobří kazatelé vykonávají velký vliv na široký okruh posluchačů. Mimo to se dostanou křesťanské myšlenky širokým vrstvám posluchačů vysíláním her, oratorií, divadelních kusů s náboženským zaměřením. Konečně radio dovoluje milionům posluchačů, aby měli účast na intimním životě Církve poslechem mší a náboženských obřadů.

Ke konci své řeči zdůraznil P. Loslever, že katolická vysílání nejsou tak účinná, aby zabránila odkřesťanění širokých lidových vrstev. Neúspěch je způsoben tím, že křesťanský způsob myšlení a mluvy se stal nepochopitelným mnoha duším, otrávených materialismem. V moderní době zeje propast mezi křesťany a odkřesťaněnými vrstvami. K probuzení zaslepených moderních duší nestačí slovo, je třeba živého příkladu křesťanského života, který moderním pohanům ukáže, že život dle křesťanských zásad je krásný a harmonický. Na katolících záleží, zda pochopí potřebu přítomné doby a uplatní ji v radiovém vysílání. Apoštolát křesťanského života i do éteru! Splní-li se tento předpoklad, stane se radio přímým spolupracovníkem moderních apoštolů a pomůže zabraňovat rozšíření propasti mezi materiálním pokrokem a morálním úpadkem moderní doby.

Druhým pozoruhodným projevem na frýburském kongresu byla allokuce Msgra Charriéra, který v ní řekl asi toto: Křesťanské náboženství se liší od různých ideových systémů tím, že není myšlenkovou soustavou, vymyšlenou lidmi, nýbrž radostnou zvěstí, zjevenou Bohem k tomu cíli, aby lidé poznali Syna Božího, který se stal člověkem proto, aby lidstvo k Bohu přivedl. Křesťanství je Božím poselstvím, které je třeba přijímat s pokorou a šířit s radostí. Církev používá všech prostředků, aby jimi povznesla lidskou důstojnost. Nic lidského jí není cizí. Ví dobře, že nejlepší cesta, jak povznést člověka, je přivést jej k Bohočlověku.

Tyto principy křesťanského učení jsou zásadami, které mají určovat směr rozhlasového vysílání, má-li mít úspěch. Katolík, pracující v oboru radiového vysílání, musí nejprve dobře poznat poselství Boží, aby je podával bez chyb. Mimo to je třeba, aby studoval psychologické a jiné vlivy, které usnadňují rozhlasové vysílání. Nečekejte, praví varovně Msgr Charrière, abyste nebyli jinými předstiženi! Příkladem jsou nám dva poslední papežové, Pius XI. a Pius XII., kteří neváhali užít důležitého prostředku k hlášení křesťanských myšlenek — radia. Někde se katolíci v tomto úseku dost snaží, ale ještě hodně práce zbývá vykonat.

Podmínkou úspěchu jsou samostatně organisované společnosti katolických posluchačů radia, které uplatňují vliv na sestavení programu oficiálního vysílání a udržují spojení se všemi organisacemi, které ovlivňují rozhlasové vysílání státní. Tyto společnosti katolických posluchačů radia se nesmí stát osamocenými ostrovy, nýbrž mají být mostem k lepšímu poznání mezi sebou, svými spoluobčany. Je třeba akce, modlitby a utrpení, aby práce se podařila. Základním požadavkem zůstává: šířit čisté učení Kristovo, učení Krista, nesoucího kříž, trpícího z lásky k Bohu a bratřím.

Tolik Msgr Charrière! Co pro nás znamenají tyto dva projevy? Jsou důležité vytyčením základních směrnic pro úspěšnou práci v důležitém úseku Katolické akce. Zvláště akutní je připomínka Msgra Charriéra o společnostech katolických posluchačů radia a z ní vyplývající snaha po samostatném katolickém vysílání, když úřední místa jsou hluchá k oprávněným požadavkům katolíků. Že uskutečnění tohoto námětu není nemožné, ukazuje založení Katol. informační služby (KIS), vzniklé z téhož důvodu. Čas kvapí — pracuje, aby Kristovo učení se ozývalo brzy v éteru v českém jazyce hojněji než dosud. Z Říma je vysíláno česky a slovensky od 22. XII. 1947 třikrát týdně, v pondělí, ve středu a v pátek od 19. hod. na vlně 31,06 m — Kc 9660

Miloš Šandera.

Prof. Dr. Lud. Matoušů:

Studium kněžství na světských fakultách

Stává se, že se kněží chtějí dát zapsat na světské fakulty, filosofickou nebo právnickou. Příčiny mohou být rozmanité. Na příklad biskup nebo řádový představený potřebuje kněze-profesory pro svoje diecéšní nebo řádové gymnasium. Jindy zase kněz mladý ze záliby rád by se věnoval studiu věd světských. Zkušenost učí, že toto studium na světských fakultách odvádí

kněze od jeho povolání a někdy jej svede i na scestí, třeba, že neměl původně úmysl kněžského povolání zanechat. Proto byly vydány pro toto studium omezující předpisy i trestní sankce. Tak už Lev XIII. instrukcí „*Perspectum est*“ z roku 1896, Pius X. v encyklice „*Pascendi*“ z roku 1907 a motu proprio „*Sacrorum Antistitum*“ z roku 1910 a Benedikt XV. dekretem Kongregace Konsistorní „*Nemo*“ z roku 1918 (AAS X. — 1918 — pag. 237) vydali podrobné předpisy, za kterých studium věd profánních může být kněžím dovoleno.

Dekret „*Nemo*“ ustanovuje, že nikdo z kleru nesmí studovati na světských fakultách universitních bez pověření nebo dovolení svého biskupa (nisi de episcopi sui voluntate vel beneplacito). Dovolení může být dáno jen kněžím, kteří dávají naději, že jejich studium bude Církvi ke cti a ku prospěchu. Kteří povolení dostali, nejsou osvobozeni od zkoušek podle can. 130 a 590, t. j. trienálních a u řeholníků kvinkvenálních, aby pro studium věd světských nezanedbávali bohovědu. Po skončení studií zůstávají dále pod pravomocí svého biskupa a není jim dovoleno přijímati světská místa.

Ordináři nejednají tedy svévolně, zdůrazňují-li, že je ke studiu na světských fakultách třeba jejich povolení (na příklad A. C. čb. 1947, č. 6, pag. 58) a jestliže toto povolení v konkrétním případě odpírají. Dnes má jistě každý kněz dosti práce ve svém oboru, a nemá-li a touží po ní, jistě se lehko dostane na takové místo, kde by jí měl dost. A práce na vinici Páně je pro kněze jistě přednější než jiná, konaná jen z osobní záliby.

ROZHLEDY

ITALIE. V těchto dnech se skončil sjezd „římské federace mládeže“ (frakce Katolické akce). Při této příležitosti pronesl svatý Otec řeč, v níž pravil: „Katolická mládež musí nejen tvořit kompaktní blok, ale musí být také naplněna osobní odvahou, která nemá sloužit útoku, ale obraně. I když je vás jen hrstka, nebo jste-li sami, musíte být vždy připraveni hájit víru, veřejný mír, řád a sociální pokrok země. Staří křesťané nikdy nežili stranou. Navštěvovali forum, lázně, dílny, obchody, protože byli vojáky, rolníky a obchodníky dbalí své povinnosti získati Řím a celý svět pro křesťanskou víru. Poslání je stále totéž jak pro Církev, tak pro věřícího, totiž přivést zpět ke Kristu svůj veřejný i soukromý život a bojovati za svrchovaná práva Pána, za svobodu víry, za mír, za spravedlnost. Budoucnost patří té mládeži, která jí dobude.“

JAPONSKO. Vatikánský rozhlas podal zprávu od Msgra Byrne, apoštolského visitátora Korey. V Seoulu na Korei se konala 7. XII. re-

cepce, již se zúčastnili také 2 generálové americké armády, kteří prohlásili, že armáda vítá pomoc Církve v díle přebudování Korey v „pravou křesťanskou demokracii“. Msgr Byrne při tom prohlásil, že představitelům svaté Stolice je zakázána jakákoliv politická činnost kromě cílů náboženských.

AFRIKA. - *Theologická studia u černochů.* - Zajímavou zprávu o nich podal v ústřední kanceláři CIPu (Center of information pro Deo) v New Yorku P. Dominik G. Moreau, belgický dominikán, ředitel chlapec-kého semináře v Bungu a apoštol. vikariátě Niangara (belg. Kongo, okrese Uele). Dva první domorodí novokněží z této oblasti byli vysvěceni za války. Lid je uvítal s nesmírným nadšením. Museli procházet celým vikariátem, od kostela ke kostelu. Všude je pozdravovaly veliké davy. Když jim chtěl kdesi při návalu k sv. přijímání pomoci evropský dominikán, lid ho ignoroval; každý chtěl Tělo Páně jen od černocha. — Příprava na kněžství tu trvá 14—15 let (kromě školy vesnické a misijní,

5—6 leté). Hoši pobudou sedm let v malém semináři, kde je studijní program dost veliký. Nato studují 3 roky filosofii a po ní jdou na jeden rok do praxe na misijní stanici. Konečně se věnují 4—5 let studiu teologie. Pro jinochy z národa pověstného lenosti je to projev veliké námahy a též opravdovosti. Jejich vytrvalost je dokladem, jak hluboké kořeny u nich zapustila svatá víra. Mnozí přinášejí kromě toho ještě jiné oběti. Tak na příklad nejstarší syn krále v Amadisů odmítal všechny výhody vlády i jiných úřadů a stal se knězem. Jmenuje se Marcel Mbikai. — Zpracování křesťanské filosofie a teologie žádá ovšem ohromnou práci učitelů, chtějí-li se přizpůsobit mentalitě těchto primitivů. K celé výchově domorodého kléru je pak třeba mnoho a mnoho evropských a hlavně amerických peněz.

LETOŠNÍ PROGRAM FRANCOUZSKÉHO SOCIÁLNÍHO TÝDNE. Paříž (KIS). Podle usnesení ústřední komise Sociálních týdnů bude letos Sociální týden uspořádán ve dnech 19.—21. července v Lyonu. Bude věnován koloniálním problémům pod heslem: Západní civilisace a zámorské národy.

NOVÝ FRANCOUZSKÝ FILM O P. DE FOUCAULDOVI. Paříž (KIS). Léon Poirier připravuje natáčení nového filmu, věnovaného velké postavě poustevníka P. de Foucaulda, kterého bude představovati R. Darin.

SLAVNÉ JESUITSKÉ GYMNASIUM OBNOVENO. (KIS). Slavné jezuitské gymnasium Stella Matutina ve Feldkirchu bylo zase obnovené. Zatím má pět tříd a 120 žáků. Je umístěno v bývalém exercičním domě, Kolej sv. Blažeje ve Schwarzwaldě, rovněž spravovaná Jesuity, má 430 žáků.

KONEC KATOLICKÉ ŠKOLY V BERLÍNĚ. Berlínská městská rada odhlasovala nedávno nový školský zákon, jenž znamená zánik katolické školy v bývalém hlavním městě říše. Berlínský ordinariát vydal k tomu úřední prohlášení, v němž lituje, že naděje katolíků v odčinění nacistického bezpráví byla zmařena, ne-

boť katolické veřejné školy obecné a katolické soukromé školy vyšší, které trvaly v Berlíně až do nacistického režimu, nesmějí býti znovu zřízeny, ba dokonce náboženství, jež bylo ve světské jednotné škole dosud trpěno, neplatí od nynějška za řádný předmět vyučovací, nýbrž je připuštěno jen jako přívěsek k ostatnímu vyučování. Církev a rodiče — dodává prohlášení ordinariátu — použijí všech zákonných prostředků k obnovení práva rodičů a svobody svědomí. (Našinec.)

JAKÝ JE NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT ANGLIE? (KIS). Za předsednictví kardinála Griffina byla uspořádána první poválečná konference katolických laických kazatelů. Je to sdružení katolických laiků (Cathol. evidence guilds), mužů i žen, kteří jsou dobře obeznámeni s katolickými pravdami přednášejí a diskutují v parcích a na ulicích o všech otázkách katolického náboženství a jsou tak opravdu laickými apoštoly. Je jich nyní v Anglii asi 200. Sdružení existuje již 25 let. Podle zprávy z konference je náboženský život v Anglii asi tento: Ze 40 milionů pouze 4 miliony přicházejí v neděli do kostela; z toho jsou ještě 3 miliony žen. Z těchto čtyř milionů jsou 2 miliony katolíků. Celkový počet katolíků ve Velké Británii byl před válkou 5 a půl milionu; bylo tedy návštěvníků kostela 36 procent, odečteme-li 30 procent nemluvňat, 54 procent.

PAPEŽ K MLÁDEŽI. Papež Pius XII. promluvil k 3.000 mladých lidí. Vyzval katolickou mládež, aby se účastnila práce na vyřešení „palčivých otázek“. Papež prohlásil, že cílem musí býti nový řád spravedlnosti, který by zaručoval každému občanu alespoň snesitelné životní podmínky a neplatil by jen pro zájmy jedné strany či vrstvy. K dosažení tohoto nutno použít každého morálně oprávněného prostředku. Je třeba vždy ctít člověka, také odpůrce, což svatý Otec vytýčil jako zvláštní podmínku.

SPRAVEDLNOST A LÁSKA. U příležitosti vánočních svátků vydal kardinál Suhard, pařížský arcibis-

kup, provolání k věřícím, že dnes je vlastně všude bída, a že před takovýmto stavem nouze nestačí, vzdá-li se někdo luxusu a honosnosti. „Jedním balíčkem neohlúšíte svoje svědomí, praví kardinál. Vánočními stromky nelze vyřešiti sociální otázku. Stědlost je dobrem, pouze když je výrazem lásky. Je však zlem, když je pouze snahou obejít spravedlnost. Není to dočasná výpomoc, na kterou čeká tolik nešťastníků. Čekají na trvalé a účinné řešení, které je lidským příkazem.“ (LD.)

EXISTENCIALISMUS POHNUTKOU K SEBEVRAŽDĚ. Po prvé v Itálii byla zaznamenána sebevražda, jejíž pohnutkou byl existencialistický názor. Spáchal ji mladý student v Bolzanu. V deníku, objeveném po studentově smrti, bylo zaznamenáno vyznání, že „smrt je jediným rozřešením života“. Student byl členem „Kroužku záporné víry“, v němž byli sdružení všichni bolzanští existencialisté. Policie zatkla předsedu tohoto spolku.

JE INSERT VĚCÍ SVĚDOMÍ? Zasmál jsem se v duchu a i nahlas, když jsem četl v komunistické Tvorbě inserty na knihy Chudobovy a Peroutkovy, kterým jinak nemohli páni z Tvorby přijít ani na jméno. Nesmál jsem se však, když jsem četl insert i v katolickém listě na knihu, která nebyla z vážných důvodů v Dobrém pastýři doporučena. Nezdá se mi tedy vhodným počínáním a mravně odpovědným otiskovat v katolickém časopise inserty na knihy, jež nelze všeobecně doporučit — aspoň se nesmějí takové knihy doporučovat bez poznámky. Či i v administraci katolických časopisů vládne peníze? — Píši tuto poznámku proto, poněvadž k podobným nedopatřením při otiskování insertů dochází častěji. Konečně je tato poznámka příspěvkem pro stavovské cvičení pro redaktory. pfj.

FILM. Stal se nám tento případ: Správa zdejšího biografu (úzký film) byla dosud v rukou katolíků. Filmová půjčovna v Praze přidělila na

25. XII. 1947 film Čapkovy povídky, který byl v Rozsevači zamítnut pro četné závady. Zdejší správa proto žádala státní půjčovnu o film přijatelnější a poukazovala na to, že by tímto filmem bylo uráženo náboženské cítění zdejšího vesměs věřícího lidu. Státní půjčovna se vyjádřila k této žádosti záporně s odůvodněním, že tyto závady se nezakládají na pravdě. Současně státní půjčovna dala dopis k posouzení svému právnímu zástupci, který doporučil, aby půjčovna trvala na promítání filmu, neboť byl schválen všemi ministerstvy. Ač reklama na tento film byla ihned vrácena, byla znovu poslána s poznámkou: Tento film budete hrát nuceně! Současně státní půjčovna uvědomila krajský filmový sekretariát v Pardubicích o tomto případě a nařídila vyšetření důvodů zamítnutí. Krajský sekretariát v Pardubicích adresoval dopis MNV, v kterém žádá vyšetření tohoto případu v dějinách českého filmu neslýchaného. MNV má zamezit podobné výstřednosti u správy kina. Mezitím provoz biografu pro jeho pasivitu byl zastaven a tím se správa kina vyhnula promítání filmu. Věci se chopila místní organizace KSČ (oni přece vždycky podporují náboženské cítění lidu), vyslala delegaci do Pardubic a domluvila se s tamnějším ředitelem filmového sekretariátu a snaží se s jeho podporou zmocnit se správy filmu a omezit vliv přesvědčených katolíků. — Potřebujeme informaci o tom, zda státní půjčovna je oprávněna vnucovat někomu film, který uráží náboženské smýšlení lidu. Může-li dosavadní vedoucí správy kina být propuštěn z vedení pro tuto věc? Ať tuto věc posoudí právní a filmový odborník, a poradí, jak postupovati. Správa kina ještě nepřešla do rukou MNV a kromě toho biograf je umístěn v Katolickém domě, a správa domu nikdy nemůže připustit, aby v Katolickém domě bylo náboženství uráženo a zesměšňováno. Jmenovaný film je označen za nepřístupný mládeži.

• P R A C O V N A

KOLEM KNIH POD STROMEČEK.

Před vánocemi jsem byl jako předseda Arcidiecésního pastoračního ú-

středí upozorněn z několika míst písemně a telefonicky na seznamy knih, doporučených katolickými ča-

sopisy pod stromeček, mezi nimiž byly takové, které doporučení nezasluhují.

Volal jsem ihned příslušné činitele, pokud byli telefonem dosažitelní, abych je také upozornil na tyto stížnosti z řad kněží a uvědomělých laiků, jak velí povinnost nám uložená naším Ordinářem. Tito činitelé se odvolávali na posudky Přílohy o knihách v DP. Kdo jen trochu sleduje DP a jeho přílohu, musí zjistit, že v seznamech patrně otiskli prostě všechny knihy ze zmíněné přílohy DP jako doporučené, ačkoliv Příloha přináší posudky knih také závadných. Zároveň jsem obdržel sdělení, že některé knihy neměly v DP příznivého posudku a přece byly katolíkům jako vánoční dárek doporučeny, na příklad „Hříchy strýce Basila“ od May-Bardie v překladu Dr. Evy Hertlové (vyšlo v nakladatelství „Atlas“ v březnu 1947); Příloha DP r. 1947 na str. 83 praví jasně: „Tuto knížku nemůžeme doporučit pro širší čtenářskou obec.“ Nelze uváděti ani hledati další doklady, avšak nutno prohlásiti, že nesmíme vůbec doporučovati knih závadných, i když se předešle na příklad věta: Pro dospělé s určitými závadami, které vzdělaný čtenář-katolík si může sám opravit, nebo které mohou pohoršiti mládež, jak jsme to četli v těch seznamech knih doporučených v katolických listech. Takové říkání je pro posudek knih, nikoli pro doporučení jejich věřícím katolíkům, zejména ne v posvátný den Narození Páně, kdy se touží po něčem co možná nejušlechtlejším. Katolíci musí vydávati, kupovati a dávati to nejlepší, zvláště k Ježíšku. Kniha je stravou duše! Kniha, označená jako závadná, vábí často lidskou zvědavost nejvíce a kupuje se pak na úkor knihy opravdu dobré. Je to jako s filmy. A doma děti v nestřeženém okamžiku mohou čísti knihy, označené v doporučení jako „závadné, které čtenář-katolík vzdělaný si může sám opravit, nebo, které mohou pohoršiti mládež“. Dobrý katolík bývá po koupi takové knihy zklamán a roztrpčen, jak vidět ze stížností, které právě tlumočím. Správně zmíněné místo Přílohy DP praví také, že na knihy, vydané v katolickém

nakladatelství nutno bráti větší a přísnější měřítko“. Naproti tomu shledáno, že na příklad dobrá a hodně časová kniha „Mír ze spravedlnosti“ s výborem projevů svatého Otce za války, vydaná v nakladatelství „Atlas“ a recensovaná r. 1947 v Příloze DP na str. 70 v onom seznamu doporučených knih, se postrádá.

To třeba uvést v zájmu pravdy na obranu DP, kterému vděčíme, že jediný začal a pokračuje ve vydávání posudků knih, a díky jemu máme jakýsi přehled o knihách, a že se chystá soubor všech posudků „Průvodce katolíka“. Upozornil jsem také vedení DP na stížnosti a výmluvy, ale ten nemohl dáti jinou odpověď, než tu zřejmou, kterou zde píší. Při tom prosí DP znovu o upozornění na nějakou nesprávnost v posudcích a je ochoten doporučení odvolati, zejména nyní v připravovaném souboru posudků. Je zde příležitost připomenouti velikou odpovědnost těch, kdož posudky dělají: musí knihu důkladně pročíst a promyslet, než vydají posudek. Musí býti určité měřítko, které závady činí knihu nedoporučitelnou, i když víme, jak se liší často názory na některé knihy, které jsou předmětem diskuse i v kleru. Myslím, že měřítko je jasné: Co může nepříznivě na čtenáře zapůsobiti v ohledu víry a mravů, nelze doporučiti a omlouvání zde není na místě. Často kratičký úryvek působí velmi neblaze. To je také nesmlouvavý názor na příklad svatého Don Bosca. Odpovědnost mají, myslím, i ti, kdož přišli na nějakou nesprávnost v posudcích a měli by poslat upozornění. Tím spíše, že k novému posudku knihy hned zase brzy nepřichází a jak vidět, z jednou vydaného posudku čerpá kde kdo a na něj se spoléhá. Spíše jen náhodou se pak někdy dovíme, že kniha nezasluhuje doporučení, a těžko se napravuje chyba tam, kde přijat posudek původní.

(Poznámka redakce: Ke kritikám našich posudků se ještě vrátíme.)

Rozšiřujte „Dobrého Pastýře“.

E X E R C I C I E

Nic nemůže v dnešní době tolik prospět jako dobře vykonané exercície. Každý duchovní správcové ochotně exerciční kursy oznamují a srdečně doporučují. Rozkvet exercičního hnutí záleží prvně na kněžích.

Frýdek: Od 20. do 24. 1. pro dívky, jež již byly na exerciciích; od 26. do 30. 1. pro ženy a dívky III. řád; od 9. do 13. 2. pro dívky Mar. druž.; od 25. do 29. 2. pro muže a jinochy. Přihlášky: Exerciční dům, Frýdek.

Velehrad: Od 20. do 24. 1. pro muže; od 27. do 31. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 11. do 15. 2. pro jinochy; od 18. do 22. 2. pro dívky; od 24. do 28. 2. pro muže; od 1. do 5. 3. pro ženy; od 8. do 12. 3. pro jinochy; od 15. do 19. 3. pro muže. Přihlášky: Exerciční dům, Velehrad.

Brno: Od 21. do 25. 1. pro muže; od 27. do 31. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 16. do 20. 2. pro jinochy; od 21. do 25. 2. pro muže; od 27. do 2. 3. pro dívky; od 3. do 7. 3. pro jinochy; od 8. do 12. 3. pro ženy; od 12. do 16. 3. pro dívky. — Přihlášky: Exerciční dům, Brno, Veveří 15.

Svatá Hora: Od 19. do 23. 1. pro jinochy z venkova; od 26. do 30. 1. pro muže z venkova; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 9. do 13. 2. pro dívky; od 16. do 20. 2. pro jinochy; od 23. do 27. 2. pro muže. Žádost o poloviční slevu na dráze pošlete aspoň 14 dní předem! — Přihlášky: Exerciční dům, Svátá Hora, Příbram.

Dyjákovice u Znojma: Od 20. do 24. 1. pro ženy; od 27. do 31. 1. pro muže. — Přihlášky: Ř. K. farní úřad, Dyjákovice u Znojma.

Mikulov (klášter piaristů, blízko nádraží): Od 19. do 23. 1. pro ženy; od 26. do 30. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro muže; od 9. do 13. 2. pro jinochy. Účastníci ať se přihlásí včas u farního úřadu u svatého Václava v Mikulově, by jim mohla být dodána legitimace pro slevu jízdného na dráze. Celé zaopatření činí Kčs 180. Kdo nepřinese potravinové lístky, nahradí to naturáliemi. Nutno si vzít ručník a mýdlo.

Kursy začínají v uvedený den večer a končí poslední den ráno. Přihlášky zašlete 6 dní napřed. Přineste si potravinové lístky neb potraviny, ručník a mýdlo.

MEMENTO v JAROMEROCE
Rok. zemřel Josef Peksa, rada a farář ve věku 78 let. — Dne 24. XII. 1947 zemřel v Krnově kvardián řádu minoritů P. Šebestián Vavrečka ve věku 75 let. — Dne 19. XII. 1947 zemřel Stan. Spáčil, farář ve Strání, ve věku 80 let. — v lednu zemřel Alex. Titl, sídel. kanovník, Praha-Vyšehrad, ve věku 64 let. — R. i. p.

PROSBA. Kdo z dp. by byl ochoten zapůjčiti bohoslovcům v Olomouci do prázdnin knihu: Foltýnovský, Duchovní správa, ať ji laskavě pošle na adresu: Josef Prášek, Olomouc, seminář.

KOUPÍM „Officium Majoris hebdomadae et octavae Paschae“, Pustevovo vydání, velikost 18°, v kožené vazbě, bezvadné. Nabídky do adm. DP.

KŘÍZOVOU CESTU 50 × 70 cm, v uměleckém provedení výhodně

prodat za „z pozůstatosti arod. malíře“

DLOUHOLETÁ farní hospodyně přijme místo na faře. Doporučení může předložit. Adr.: Marie Dvorská, Ostrava I., Šrámkovo nám. 4, I. poschodí.

KDO BY MOHL darovat nějaký dechový nástroj pro sirotky z Ernestina. Lask. nab. na adresu: Jar. Škarda, adm., Budeničky, p. Šlapanice u Zlonic.

HLEDÁM SLOVNÍK! Mohl by někdo z veledůstojných pánů prodat nebo odstoupit staroslovanský slovník — nejlépe Miklošichův, nebo aspoň poradit, kde jej nalézt. Věc nepostradatelná pro unionistickou knihovnu. Zašlete nebo lask. oznamte: Papežské koleji na Velehradě.

Pastorační pomůcky k sv. misii.

Plakáty před misii:

P-1 A. Hrabal, Ukřižovaný	kus 8'— Kčs
P-7 Bolestivé otázky	8'—
P-6 Pořad bohoslužeb o sv. misii	4'—
Menší plakáty (doplňk): sv. misie začíná dne	3'—

Modlitby a pobožnosti:

m-5 Modlitba za zdar sv. misie, 2 str.	0'10
m-22 Sborová mše svatá	1'50
m-65 Pobožnost za zdar sv. misie	1'—
m-67 Fúlhodinka před obrazem Matky ustavičné pomoci	1'50
o-14 Apoštolát utrpení (obr. pro nemocné)	0'15
v-38 Malovánky pro děti	0'20

Letáky před misii:

1-58 Zachraň duši svou 0'20 Kčs 1-60 Nový život, stran 16 2'—Kčs

Letáky mezi misii:

1-59 Nový život 2, stran 4	kus 0'20 Kčs
1-39 Jinochu, tvoje zodpovědnost	0'20
1-40 Dívko, čím chceš být?	0'20
1-43 Nikdo vás nesváděj marnými řečmi	0'20

Modlitební knížečky

Vzhůru srdce (pro dospělé) kus 3'—Kčs Jdu k Bohu (pro děti) kus 3'—Kčs

Misie je též vhodnou příležitostí k rozšíření katol. tisku. Račte si dopsat do Exerc. domu ve Frýdku, kde mají brožury vhodné pro čas misie. Stačí napsat: „Objednávám . . . kusů brožur vhodných pro misie.“ Můžete objednat i několik set. Misionáři Vám rádi pomohou brožury rozšířit. Neprodané můžete (neuspiněné) do týdne vrátit. Cena brožur je 3'—Kčs

Osvědčené vademecum
křesťanského života je:

Misionární knížka:

Bůh a duše

nově upravili Redemptoristé.
34. vydání, stran 455. Cena
45'—Kčs.

U knihkupců. Ex. dům.

P. Dr. Stan. Špurek C. Ss. R.

Svatý Gerard Majella.

Životopis velikého divo-
tvůrce naší doby a skvělého
vzoru pro moderní laický
apoštolát. Stran 218, II. vyd.,
cena váz. 50'—Kčs.

U knihkupců. Ex. dům, Frýdek.

IV. ROČNÍK — ČÍS. 4

CENA Kčs 2'50

DOBŘÝ PASTÝŘ

OBSAH:

Ludvík Bláha, O. Praem.,
My v pohraničí

P. J. F., Don Bosco a sexuální výchova

Hlasy kněží o „Ukázce“

Současná doba

M. Svoboda,
Jedna stránka kněžského života
F. A., Diligite Dominum omnes
sancti eius!
Dr. K. Raab,
Příprava nového katechismu
Rozhledy

HOVORNA

MŠE SVATÁ bude obětována za čtenáře DP dne 29. ledna na svátek sv. Frant. Sal., patrona novinářů, za naše spisovatele a redaktory a jejich dorost.

O KNIHÁCH. Přílohu „O knihách“ přikládáme jen těm, kteří si ji objednali. Předplatné na přílohu na celý rok je pro odběratele DP Kčs 40. Příloha se také rozesílá samostatně na adresy těch laiků, kteří mají zájem. Budeme vděčni, udáte-li nám nové adresy. Je žádoucí, aby každý katolický inteligent pravidelně četl posudky katolické a tak se mohl informovat o nových knihách. Pro laiky je předplatné na rok Kčs 50. Kdo dosud přílohu neobjednal a přeje si ji, ať nám to laskavě co nejdříve sdělí, dostane všechna letoš. č.

LIŠTY. Znovu upozorňujeme, že lišty jsou v práci, jakmile je továrna dodá, ihned je zašleme těm, kteří je mají objednaný.

JEDNOTA DUCHOVENSTVA diecése litoměřické svolává na přání J. E. nejdůstojnějšího pana biskupa pastorační konferenci ve středu dne 28. ledna 1948 v 10.30 hodin dopoledne do litoměřického kláštera Otců Dominikánů. Program: 1. Problém pohraničí a jak získat co nejrychleji pracovníky kněze i laiky (vldp. Jan Vraštil z Varnsdorfu). 2. Získání kněžského dorostu a jeho výchova (vldp. Frant. Urban z Bezna). 3. Re-

ferát J. E. nejdůst. pana biskupa. Jest výslovným přáním nejdůst. pana biskupa, aby účast vldp. spolubratří byla na této diecéšní konferenci co nejhojnější.

KOUPIM za každou cenu: Procházká, Pod kopulí bílé svatyně I. díl. Dr. Josef Tatzauer, Křemešník, p. Pelhřimov.

SPECIELNÍ VYROBA kostelních dlažeb Vlastimil Vrána, Lipník nad Bečvou. Obracejte se na nás s důvěrou, neb máme dlouholeté zkušenosti. Na požádání vyhovíme každému P. T. farnímu úřadu, osobně navštívíme, vyměříme, podáme nabídky.

PŘIJME SE pensionovaný ředitel kůru s nemocenským pojištěním, ve východních Čechách, s nastoupením od 1. dubna 1948. Nabídky pod značkou „Pensista-varhaník“ do adm. t. 1. Stručná zpráva o dosavadním působení se žádá.

KÚPIM — Missal Romanum — breviarový formát. — Ponuky do adm. DP.

KOUPÍM „Bonner Bibel“ neb jinou novější biblickou literaturu. Nabídky do adm. t. 1.

MLADÝ KNĚZ v pohraničí prosí spolubratry o jakoukoliv půjčku na motor. Nab. na zn. „Záruka a úroky“ do adm.

S církevním schválením úřadu Apoštol. admin. v Čes. Těšíně, č. 394/45. Vydává Exerciční dům, Frýdek. Telefon 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. Vedoucí redaktor P. Rud. Schikora C. Ss. R. - Odpovědný redaktor P. Alois Březina C. Ss. R. - Vychází jednou týdně. - Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8./8. 1945. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. Předplatné na rok 130.— Kčs.

My v pohraničí

Ludvík Bláha, O. Praem:

Slovo pohraničí vyvolává řadu představ nejen u laiků, nýbrž i v řadách neinformovaného kleru. Někde je obestřeno jakýmsi nimbem i romantičností, jinde představuje džungli, u někoho podezření, jinde se odbude úsměvem a máchnutím rukou. Jakýma očima se dívá duchovní pastýř na pohraničí? Žije v něm na dva miliony nových osídlenců. *Očima kněze viděno*, to znamená *na dva miliony nesmrtelných duší*, k nimž má kněz vážný vztah a velikou odpovědnou povinnost.

Vyzván vdp. redaktorem DP, abych napsal článek o pastorači v pohraničí, chci úvodem upozorniti, že nepodám ve své stati systematicky propracované vědecké studie, nýbrž předvedu před vaše oči jen několik letmých obrázků, informujících o radostech a bolestech tohoto úseku pastorače a hrst zkušeností. Uvidíte plus i minus pohraničí, potíže v ohledu pastoračním, s nimiž musíme zápasiti, a jak jim čelíme.

1. Situační.

Nejprve prostředí: Jest různé, dle kraje a zaměstnání osídlenců. Jsou kraje převážně zemědělské, kraje průmyslové a kraje smíšené z obou. Poznání tohoto prostředí jest pro kněze, působícího v pohraničí, nutné, neboť ovlivňuje přímo nebo nepřímo pastorači; obráží se vždy v náboženském životě věřících, buď kladným nebo negativním způsobem.

Minus pohraničí v ohledu pastoračním.

Naše pohraničí tvoří často kraje nehostinné, s drsným klimatem. V době zimní leží zapadlé pod sněhem, na jaře a na podzim jest na přemnohých místech malým mořem bláta. Sněhu napadne místy tolik, že odřízne celé vesnice a oblasti od středisek pastoračních často na delší čas, zničí nebo poškodí i elektrické a telefonní vedení, znemožňuje komunikaci, beztak v pohraničí již svízelnou a velmi obtížnou při citelném nedostatku vozidel a spojů. Tím se stává častý styk kněze s ovečkami (pro úspěšnou pastorači nutný) velmi obtížným, někdy i nemožným. Za loňské zimy jsme byli na příklad

po celé čtyři týdny odříznuti od farní osady T. S. (jest tam přifařeno 5 vesnic) pro spousty sněhu a nesjízdnost cest a silnic.

Zdraví kněze jest zde často velmi ohroženo, chce-li zdolati velké vzdálenosti měst a vesnic svého farního obvodu, který jest někde více než úctyhodný. Kněz z T. mi vypravoval, že dlouhou dobu pastoroval na území měřícím 96 km² v 29 osadách. Skoro všichni kněží v pohraničí binují, mnoho jich trinuje.

Lidé, kteří po odsunu Němců osídlili naše pohraničí, nerekrutovali se vždy ze společenských tříd nejlepších. Jsou mezi nimi prý i lidé trestaní, někde lidé malé inteligence, a v ohledu mravním to naplňuje dobrého Čecha a hlavně dobrého kněze velkými obavami o budoucnost. Není správné, představuje-li si někdo pohraničí, jako by tam byli jenom spekulanti, „zlatokopi“, zloději, podvodníci, alkoholici a nemravové. Vnitrozemí je ovšem mravnostně vyšší než pohraničí, z důvodů pochopitelných. Všechny lidi a činitele dobré vůle to bolí, že „černá kronika“ pohraničí vykazuje místy nepěkné věci. Kriminální úřadovny v pohraničí mají jistě mnohem pestřejší a obsažnější rejstřík „případů“, než ve vnitrozemí.

V obci X je taneční zábava. Vtom přiběhne někdo a volá: „Obec hoří!“ Všichni vyběhnou ven a vidí, že skutečně hoří na konci vesnice, kde však oni právě nebydlí. „A co, u nás nehoří, nechme to hořet a budeme tancovat dál.“ Cizí hasiči, kteří sem přichvátali, zachránili osadu, mezitím co osadníci sami tancovali a pili v hospodě. Přiznali se pak, že nikdo z nich neumí zmontovati ani do provozu uvéstí stříkačku.

Časté jsou sexuální výstřelky, cizoložství, hádky a rvačky v rodinách. Nemravnosti místy propadají už děti.

Před soudem octl se nedospělý hoch - školák, lákal malá děvčátka do sklepa, aby je tam učil nemravnosti.

Sexuelní sklony možno zjistiti někde i u malých dětí školních.

A co teprve mládež? Zábava stíhá zábavu, tancovačka jedna za druhou. Kina přeplněna.

Jel jsem před časem vlakem do Prahy a vstoupil jsem do oddělení, kde seděla společnost z průmyslového města severního pohraničí. „Pohlavně nakažených děvčat“, vypravoval jeden z cestujících, „jest tam na 80 procent. Každá druhá dívka se prodává.“

Nevěřil jsem tomu a nevěřím dosud, jest to jistě přehnáno, ale něco pravdy na tom jistě bylo. Konkubinátů v městech i na vesnicích jest velmi mnoho. Většina snoubenců bydlí společně již před sňatkem a velmi veliké procento nevěst jest těhotných.

Krádeže byly na denním pořádku. Kradlo se mnoho. Někde se kradlo zcela veřejně. Analogicky i vloupání. Nešetřeno ani posvátnosti kostela a hřbitova.

V městě B bylo ukradeno krásné antipendium, a pan předseda jednoho úřadu dal z rudé podšívky tohoto antipendia zhotoviti rudý prapor, z přední bohaté vyšívané části kroj pro svou dcerku, trosky pohodil na půdě.

Alkoholismus bujel v první čas, nyní značně ustává. Asi následkem nemožnosti opatřiti si opojné tekutiny. Na mnohých místech se opíjela i mládež, ba i školní děti.

V městě N měl pan děkan pohřeb. Hrobník uvědoměn pozůstalými včas, hned po nastalé smrti měl vykopati hrob. Pohřební průvod, vedený panem děkanem, přijde již na hřbitov ke hrobu, v němž leží — zpitý hrobník u motyky, která mu vypadla z ruky. V opilosti vykopal hrob jen asi 40 cm hluboký.

Jak toto vše zhoubně působí na naše věřící! Mravní niveau druhých jakoby bylo stále infikováno těmito špatnými případy. Nejvíce se dají svěsti těmito špatnými příklady mladí.

Politické třenice a agitace rozčeřují hladinu duševního života i na zastrčených vesnicích a vyvolávají hádky, vyhrožování, surovost a pomsty. Finanční a sociální poměry nových osídlenců, zvláště v poslední době, jsou neutěšené, citelný nedostatek textilií, obuvi, a místy i poměrně málo vikuálíí roztrpčuje a pesimismem, i náboženským, rozhořčuje nitro osídlenců, snižuje vnímavost pro duchovní otázky.

Není tu také tradice. Lidé vytržení z různých krajů republiky sešli se tu v pitoreskní směsici a „začínají znova“. Na druhé straně však jest tento fakt výhodou, když osídlenci přišli z kraje nábožensky vlašného nebo nevěreckého. Nemají zde opory, a jest pak možno spíše je získati pro věc Boží. Jaká je tu pestrost na příklad jen v ohledu národnostním, ukazuje statistika národnostní příslušnosti jednoho okresu pohraničí: Čechů 14.195, Slováků 837, Němců 245, Rakušanů 110, Francouzů 22, Iránců 6, Poláků 17, Jugoslavců 9, Rusů 10, Angličanů 5, Italové 4, Bulharů 69, Švéd 1, Američané 3, Maďarů 83, Belgičan 1, Švýcarů 3, Rumunů 5, Ukrajinců 80, Holanďanů 9, Cikánů 17, reemigrantů 87, Židů 129, občanů bez státní příslušnosti 49.

Náboženský status: Většinu, asi 75 procent, tvoří v celém pohraničí římsští a řečtí katolíci, ostatní pak jsou: čeští bratři, pravoslavní, příslušníci církve československé, ochranovští obrazoborci (kteří zneuctívají a kácejí kříže v celém českém pohraničí), dále baptisté, methodisté, Svědkové Jehovovi a lidé bez vyznání. Všechny tyto sekty mají zde své duchovní, kterých je relativně *ještě méně než nás katolických kněží*, a kteří mají farní obvody, obepínající 3 až 5 okresů politických. Praktický život náboženský u těchto jinověrců je ve srovnání s náboženským životem katolíků v pohraničí slabší.

Náboženskou úroveň, obřážející se hlavně v návštěvě bohoslužeb a přijímání svatých svátostí, jest u našich osídlenců v pohraničí možno uhodnouti již předem, zvíme-li, z kterého kraje sem přesídlili.

Z krajů nábožensky vlažných, indolentních nebo nevěreckých, přicházejí zase osidleni vlažní, indolentní, nevěřící. Z krajů nábožensky zachovalých, na příklad ze Sedlčanska, Milevska, Vodňanska, Českomoravské vysočiny jsou noví osidleni horlivými návštěvníky bohoslužeb, přijímají často sv. svátosti a žijí zbožný křesťanský život.

Kostely v pohraničí jsou namnoze v neutěšeném stavu, hlavně střechy, do nichž zatéká, a ničí se tak cenné nástěnné malby a štuky. Zde jest skoro nemožné odstraniti toto veliké zlo, neboť jest to otázka těžká, otázka dosud nevyřešených patronátů, když vysídlením Němců řada patronátů zanikla. Dále otázka značných finančních nákladů, otázka pracovních sil odborných, kterých jest zde velký nedostatek; pracovní morálka jest smutná, a prostředky peněžní, pokud někde jsou, jsou nedobytné jako vázané vklady. Analogicky jest tomu se hřbitovy, farními budovami a inventářem kostelů, hlavně varhanami. Jak vyvolati velkou akci pro záchranu těchto nejen náboženských, ale i kulturně tak cenných památek?

Smutná jest otázka kostelního zpěvu a hry na varhany, neboť na velmi mnohých farnostech není nikoho, kdo by obstarával tuto tak velmi důležitou podporu bohoslužeb. Bylo by velmi dobré, kdyby se všichni páni bohoslovci naučili hrát aspoň na housle a harmonium, a cvičili pak v pohraničí kostelní zpěv. U mnoha kostelů není kostelníka ani ministrantů.

Škol, hlavně obecných, jedno a dvoutrídních jest v pohraničí velmi mnoho. Nedostává se však na některých místech ještě katechetů nebo zkoušených sil pro vyučování náboženství. Vyučovacích prostředků, jež by dávaly školy k dispozici k vyučování náboženství, není. Nemáme zde nástěnných biblických obrazů a obrazů k vyučování katechismu, pro přípravu dětí k svatým svátostem, obrazů liturgických, ba mnohde i nedostatek učebnic, hlavně jednotných; jest to velmi svízelné. Náš katechetský spolek a naši školští odborníci by se velmi zavděčili pohraničí, kdyby vyhledali schopné malíře, nábožensky uvědomělé a praktické katolíky a dali jim úkol namalovati tyto obrazy, pomohli jim náměty i jinak radou a skutkem v jejich práci. Bylo by to nesmírně záslužné z hlediska náboženského, neboť jest více než známo, jakou vyučovací pomůckou pro náboženské vyučování dětí, zvláště málo nadaných — a těch jest v pohraničí na 70 procent — jest dobrý obraz! (Pokračování.)

Don Bosco a sexuální výchova

P. J. F.:

Dostala se mi právě do rukou zajímavá kniha o výchovné metodě svatého Jana Bosca. Pokládám za vhodný doplněk k článku *Diligite Dominum omnes sancti eius* a zároveň za vhodný příspěvek k oslavě oblíbeného světce tento článek.

Kniha má název: *Don Bosco Educatore* — Don Bosco vychovatel — a napsal ji salesián Dr. Vincenc Cimatti, který, jak jsem zjistil, úspěšně působí nyní na misiích v Japonsku.

Myslím, že zvláště mladí kněží budou vděční, seznámím-li je v hlavních rysech aspoň se zásadami světcovými, jež se týkají této delikátní otázky.

Problém sexuální výchovy můžeme shrnout do těchto dvou otázek:

1. Je vhodné poučovat mládež ve veřejných školách o plození lidí?

2. Není lepší nechat chlapce v nevědomosti o těchto otázkách a raději ho obklíčit atmosférou čistoty, a teprve, až hoch přijde do kritického věku, uložit otci, matce, nebo těm, kteří zastupují rodiče, aby hoča soukromě upozornili a obrnili proti nebezpečím, jimž by mohla být vystavena šťastná nevědomost?

Průvrženci filantropie se zastávají první zásady, poněvadž vycházejí z nedokázaného principu, že nejúčinnějším a nejlepším prostředkem k přemáhání sexuálního pudu je poučení. Jak je patrné na první pohled, zastánci této teorie počítají jen s nebezpečími z jedné strany (stránka rozumová: nevědomost, zvědavost a fantasie), proti kterým je vydatným prostředkem poučení.

Křesťanská škola zdůrazňuje však, že v tomto boji nejvíce pomáhá solidní mravní výchova, opírající se o náboženství, poněvadž, jak přiznává i protestant Förster, jen náboženství otevírá cestu skutečným ideálům a pomáhá vymanit se ze snů smyslnosti.

Don Bosco se držel této křesťanské školy. Byl vzorem největší mravní rezervovanosti v slovech, v jednání, ve spisech — a proto také pořídil sám nový text Biblických dějin. Z každého vnějšího činu svatého Jana Boska vyzařoval lesk a kouzlo čistoty. A přál si, aby tato radostná čistota vládla i mezi jeho chlapci.

Odtud kánon salesiánské výchovy: asistence — dohled, jehož cílem je znemožnit mravně chovanci urážet Pána Boha, odtud ta péče, aby čistota zářila i z knih pohanských klasiků — proto pořídil knihovnu očištěných pohanských i italských klasiků, odtud ta přísnost ve vyžadování upřímnosti ohledně knih, proto tak časté zdůrazňování lásky všeobecné — katolické — a zavrhování zvláštního přátelství, proto přikládal tak velikou důležitost vyučování náboženství — v postě býval katechismus v oratoři denně — proto tak doporučel častou svatou zpověď a svaté přijímání — nejen časté, ale časně, poněvadž byl přesvědčen, že v rozjímání věčných pravd a ve spojení s Kristem Pánem najde hoch potřebnou sílu v boji o svatou čistotu.

A snažil se především nadchnout chlapce k lásce pro krásnou ctnost, než je odstrašovat od ošklivé neřesti líčením následků. Teprve na konci svého života dvakrát nebo třikrát kázal též o zhoubných následcích takových chyb.

Don Bosco nebyl ovšem nepřítelem soukromého poučení v této látce. Směrnice světcova o této otázce je obsažena v kronice pod datem 30. června 1862: „Třeba hochy obrnit, až budou mít 17 nebo 18 roků. Říci jim: Přicházíš do věku, který je pro tebe velice nebezpeč-

ný: ďábel připravuje pro tebe léčky, aby tě přivedl do pádu. Předně ti bude říkat, že svaté přijímání je pro malé děti, že stačí přijímat občas. Potom tě bude odvádět od kázání a zprotiví ti slovo Boží. Bude ti namlouvat, že jisté věci nejsou hříchem. Konečně ti přivede špatné kamarády — pak lidský ohled, četbu, vášně. Buď tedy na stráži! Nedovol, by tě ďábel oloupil o pokoj a čistotu, která tebe teď činí přítelem Božím.“

A mohu-li dodat k těmto myšlenkám, vzatým z jmenované knihy jednu myšlenku, je to tato: Marně jsem hledal v obsáhlé bibliografii světcově nějaké dílo, které by se zabývalo problémem sexuální výchovy. Nechtěl veřejné poučování a proto nikdy nerozšiřoval mezi oratoriány nějaké knížky, poučující o plození lidí. Nezapomeňme, že Don Bosco byl vychovatelem, který ovocem své práce dokázal správnost svých názorů, vychoval světce — a my bychom si rádi chtěli namlouvat, že vychováme naši mládež jinými metodami než světci? Rozum — toť jen jedna stránka — *ale mnohem důležitější je vůle — a ta načerpá sílu ze svátostí*. Tedy hlavní problém: získat mládež pro Svátostného Spasitele — odvrátiti je od zlých příležitostí — a pak je učit milovati Krista Pána — toť bezpečná cesta k umravení mládeže.

Hlasý kněží o „Ukázce“

Msgr. Kubíček dostává dopisy, ve kterých kněží posuzují jeho Ukázku nové úpravy katechismu. Většinou připojili také vlastní opravné návrhy jednotlivostí. Zatím jde především o to, zda kněžím v katechetské praxi vyhovuje nové celkové uspořádání knížky a co myslí o směrnicích, podle kterých byla „Ukázka“ zpracována. Pro informaci odborné veřejnosti předkládáme z těch dopisů, co soudí jejich autoři právě o tom celkovém rázu knížky. Dopisy nebyly určeny pro veřejnost, proto jména autorů neuvádíme.

1. „Veledůstojný pane, věřte mi, že bez pochybování vzdávám díky Bohu, že Vám dává sílu, zdraví a chuť k práci. Měl jsem starosti, když jsem v DP četl, že se má přikročit k vydání nového katechismu. Není to věc snadná a měl jsem obavy, ačkoli jsem mladý kněz, aby se neudělalo něco ukvapeného. A měl jsem v duchu přání, aby se budovalo na tom, co již tu bylo osvědčeného a ne na nějakých nových pokusech. Vřele vítám vaši Ukázku a prosím, abyste dal vytisknout ještě další dvě části. Prosím Pána Boha, aby Vám dával sílu a zdraví k tak těžkému a vznešenému úkolu. Vy jste otec nové lepší katechetské generace u nás. Dokončete tímto dílem, prosím, své prozřetelnostní poslání! Prosím, abyste bedlivě prohlédl mé poznámky k Ukázce a těším se na další dvě ukázky...“

2. „Především Vám gratuluji z upřímného srdce k pokroku, který učinila tato nová úprava katechismu proti dřívějším vydáním. Bude jistě velkým dobrodiním pro katechety, kteří tam mají sneseno tolik látky ke katechesi, i pro žáky, kteří mají shrnuty poučky, jež

třeba znáti, na konci jednotlivých článků. A nemám vroucnějšího přání, než aby Vás Pán Bůh posiloval, abyste svoje dílo dokončil. Měl bych však některá přání, jež Vám předkládám k laskavému uvážení...“

3. „Nová úprava Katechismu je cosi tak krásného a pro katechesi vhodného, že mi nestačí slov vroucí prosby, aby byla úprava tato — celého katechismu — u nás zavedena. Že se v tisku znovu objevil starorakouský katechismus, je mílový krok nazpět.“

4. „Se zájmem znovu a znovu pročítám Váš katechismus v nové úpravě, abych si vštípil postup i způsob vyjádření. Vydejte i další části, a brzy!“

5. „Ukázka jest rozhodně krok kupředu. Velice dobrá je změna v několika člancích vpředu o Bohu a zjevení Božím, které jsou vhodněji uspořádány a lépe pojaty; dobré jest i to, že otázky jsou vloženy na konec článků. Velmi dobré je, že je jich více. K uspokojení jsem zjistil, že v nové úpravě jsou mnohá místa právě tak upravena, jak jsem si je musil sám uspořádat, když jsem učil z původního zpracování. Těším se, že ostatní části budou ukazovat stejný, ne-li ještě větší krok ke zlepšení.“

6. „Uspořádání knihy se mi velmi zamlouvá. Jsem pouze obyčejný farář z diecése, ale do školy chodím, poznal jsem, že dětem bývalo těžko v dosavadním katechismu se vyznati. Nynější uspořádání bude pro děti i pro dospělé výhodnější. Celkem se mi kniha velmi líbí a přál bych si, abych ji mohl brzy dáti dětem do ruky.“

7. „Ukázka se mi velmi zamlouvá. Určitě je lepší než nynější katechismus. Je správné, že Ukázka uvádí rozdíly mezi katolicismem a jinými křesťanskými společnostmi. Ještě v ní chybí označit poměr k pohanství a k židovství. Kdyby v dřívějších katechismech byl osvětlen vznik pohanství, nebyly by asi náhledy tak obecné, že pohanství bylo původně náboženstvím lidstva. Uskuteční-li se Ukázka jako katechismus, ubude katechetům mnoho práce. Dnešní čtyřicetipět minutové hodiny vyžadují takový katechismus.“

8. „Sám z hovorů kněží mohu říci, že se Ukázka zamlouvá a nejlepší byl úsudek jednoho mladého: Tak jak je to v té Ukázce, tak já také učím, protože je to vlastně nejlogičtější. Bylo by dobře vydat ještě další oba díly.“

Současná doba

Církev.

Církev je zároveň transcendentní i kontingentní. Je lidsko-božská. Modernistický blud neuznává první charakter transcendenci a upadá do naturalismu. Integrismus neuznává kontingenci, lidský charakter Církve a upadá do fixismu. Oba bludy jsou škodlivé.

Žalostný způsob obhajoby Církve je potírati lidi a ne bludy a

neuznati v bludu část pravdy, kterou obsahuje. V tomto ohledu musíme chovati nedůvěru k žurnalistickým způsobům.

Církev nemůže býti hájena prostředky, kterých užívají protivníci v boji proti ní. Přemáhejme zlo dobrem, blud pravdou.

Všimli jste si, že Církev, inspirována Duchem svatým, přišla v dnešní době s naukou o mystickém těle? Pozor! Mystický neznamená neskutečný, neurčitý, mlhavý, ale tajemnou skutečnost. Když se tedy svět usilovně snaží přes velmi četné převraty o jednotu, o jediný národ, složený z více (národů), ta cesta bude dlouhá a nebezpečná, ať se předkládá lidem jako ideál lidský, kolektiv, Církev ať čerpá ze své tradice, vysvětluje čím dál tím víc učení o mystickém těle, na jehož rozvoji pracuje bez přestání, ať neodděluje od parusie, která ozáří v slávě a v jednotě mystické tělo Ježíšovo.

Lidstvo na cestě k své dokonalosti, ke štěstí, k slávě, přes utrpení, zápolení, podporováno a řízeno ve svém úsilí Boží milostí, Duchem stvořitelem a posvětitелеm. Plán, který vyšel ze stvoření a byl naplněn Inkarnací, pokračuje stále. „Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo světlo. A Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi.“ A toto má vliv na běh světa, lidstva. A toto docela ospravedlňuje křesťanský optimismus. My neznáme dobro, které je konáno ve světě, práci, kterou vykonává v duších Duch sv., půvab kterým působí Kristus na mysle, o čemž nám moderní literatura nabízí tolik příkladů. Pessimismus jest krátkozraký.

Farnost.

Už dávno se říkalo, že farnost není správa, ale rodina, jejímž otcem je farář. Komunitní hnutí zdůrazňuje tuto pravdu, která spočívá v tom, aby byla znovu farnost zhodnocena. Spíš než správcem, má býti farář otcem. Slova mají přece smysl. Říká se, že farář je pastýřem, že je jím jen podle jména, jestliže nezná své ovce. Toto otcovství, tento pastýřský úřad zahrnuje v sobě povinnosti, z nichž první, základní, nenahraditelnou je farní návštěva, pravidelně a metodicky prováděná, která spojuje faráře přímo se svými ovečkami, jejichž potřeby, přání a prostředky může takto poznat. Viděli jste na venkově opravdového pastýře: s jakou péčí bdí nad svým stádem, nad ovečkami a nad beránky, nikdy k nim není hrubý, nechá je pobíhati tam, kde není nebezpečí ani škoda a neváhá nikterak vzít unavenou ovečku na ramena. Nepozorujeme dosti přírodu, onu přírodu, odkud náš Pán čerpal tolik okouzlujících obrázků. Jednáme tak, jakoby příroda nebyla božskou básní, jakoby nebyla Boží mluvou a zjevením.

Vědci a theologové.

Každý nový vědecký objev nás uvede v nadšení. Bůh je lépe znám ve svých dílech. Velký vědec je velký básník. Dává nám proniknouti do tajemství. Theolog, který by byl velkým vědcem, by dal

zazářiti moci, dobrotě, přítomnosti Boží a mohl by složiti žaltář, ne o zaslíbeních, protože ten už je hotov, nýbrž o božské skutečnosti, nespočetně bohatší než zaslíbení.

Jsou theologické doby. Zdá se mi, že jsme na prahu velikého theologického věku. Cítíme chvění ducha, který zpracovává masu, zpracovává Církev a dohání ji k tomu, aby vynesla na světlo své poklady pravdy. Nynější theologické pŕtky jsou zkouškou a ohlášéním theologické životnosti. V jistých věcech mlčeti není zlato.

Myslím, že vám neunikla naléhavost, s kterou Nejvyšší Velekněz doporučuje, aby byli ponecháni vědci a theologové v pokojné spolupráci.

Vedle školy theologické je čím dál tím nutnější škola vědy.

Theologové a vědci se již nemohou ignorovat. (Pokračování.)

Jedna stránka kněžského života

M. Svoboda:

(Pokračování.)

Přistupuje ještě druhý důvod bohoslovný, neméně krásný a radostný. Nejen, že kněz je „de jure“ závislý na svém biskupovi, jeho činnost je závislá na mystické a sociální struktuře Církve samé. Nemůže se projevovat leč v mystickém Těle Kristově, ve společnosti, která je v nejvlastnějším smyslu sociálním útvarem. V této společnosti je diecése základní jednotkou, živou buňkou, která má sice vztah k celému tělu Církve, ale má svůj vnitřní samostatný život, dostačující k posvěcení údů v ní žijících. V encyklice „Mystici corporis“ poukazuje papež na skutečnost, že vznešenost biskupského poslání nepramení jen z poměru k hlavě a Církvi, nýbrž i z poměru k diecési, kde „každý z nich jako opravdový pastýř pase a řídí jménem Kristovým svěřené sobě stádce“. (Konst. o C. hl. 3, Vat. sněm.) Je tedy diecése živým sociálním útvarem, nadpřirozenou rodinou. Není opět tato pravda pro nás kněze zvláště povzbuzující? Je-li biskup pastýřem a otcem všech, není v přední řadě otcem a pastýřem kněží? Není to i jejich ctí, že s ním jako jeho pomocníci a pod jeho vedením pracují na jednom a témže údělu? Neměla by tedy především na jejich příkladě zářit nadpřirozená jednota diecésní rodiny?

Jsou to důvody pevně podložené, důvody krásné, které by měly nalézt své uplatnění jak v životě kněží, tak především v jejich pastorační práci. Mělo by být samozřejmostí, naší ctí a naší radostí, sejít se k společné chvíli, k poradě, k duchovnímu osvěžení a především k usměrnění a k vzájemné pomoci své kněžské práce. Jak si vysvětliti počínání těch kněží — díky Bohu nečastých případů — kteří cítí téměř duchovní nevolnost, mají-li se účastniti kněžských shromáždění, a dávají to též nepokrytě najevo, k malému povzbuzení přítomných bratří, aneb které jen kanonické zásahy Ordináře přimějí k opuštění hranic vlastního panství. Jistě, že běží o případy řídké. Spíše již máme co činiti s touhou mnohých kněží, kteří touží

po spolupráci a vzájemné pomoci bratří, ale pro obtíž svého úkolu nenalézají času pro obvyklé schůze a porady.

Pohlédneme ještě na tuto otázku po stránce pastorační. Chceme zde jen zdůraznit, že užší sblížení kléru, koordinace kněžského života a kněžské práce je v dnešní době téměř nutností. Jedním z hlavních prostředků k účinnějšímu apoštolátu zůstane vždy zdůraznění osobní dokonalosti a osobního charakteru kněze. Exercicie, rekolekce, duchovní obnovy zůstanou vždy hlavním zdrojem osobního posvěcení. Leč málo se, zdá se, staráme o prostředek, který by co nejvíce prodloužil účinnost uvedených prostředků, který by byl zásobárnou načerpaných duchovních sil. A tímto prostředkem pro světského kněze, pro kněze, který se musí vydávat v pastýřské činnosti, po staletých zkušenostech Církve nemůže být nic jiného než společný život, neb mluvíme-li konkrétněji, co největší sblížení kněžského života a kněžské práce. Způsobům, jimiž chce Unio apostolica tohoto cíle dosáhnout, chceme věnovati další úvahy. Zde nechceme leč zdůraznit, že sama pastýřská činnost dnešní doby je závažným důvodem pro užší spolupráci kléru. Postačí všimnouti si jednotlivých stránek současné pastorace

Víme, že jedním z jejich požadavků je vytvoření prostředí, v němž se může dále rozvíjet křesťanský život. Nelze dnes účinně pastorovati tam, kde není předem vytvořeno prostředí farní rodiny, vědomí společné farní příslušnosti. Spása duší se děje budováním mystického těla Kristova. Je možno účinně postupovat proti nesprávnému individualismu mnohých vlašných křesťanů, nebude-li především v nás správný a jasný pojem o nadpřirozené duchovní jednotě v Církvi? Nebude i zde duchovní bratrská jednota kléru nejlepším ba strhujícím příkladem? Duchovní život farnosti záleží jistě na osobní zdatnosti místního kněze, leč je možno rozvinout své schopnosti bez uplatnění některých nežádoucích nedokonalostí a libůstek? Nebude tedy na škodu svěřeným duším, když poznají, že církevní život má ještě jiné hodnoty, než si navykli po léta pozorovat na svém duchovnímu správci? (Pokračování.)

Diligite Dominum omnes sancti eius! F. A.:

(Pokračování.)

Další část pojednání o důležitosti výchovy k čistotě začínám tímto axiomem: Láska je řízena zákonem gravitace, přitažlivosti, spojení. Které lidské srdce (vzpomeň na slova sv. Pavla) je více přitahováno k lásce Boží, než srdce prosté tělesné žádostivosti? Důsledek je tedy jasný.

Sv. Augustin výstižně praví: Regnat carnalis cupiditas, ubi non est Dei caritas. A v duchu téhož světce můžeme tento výrok obrátit a tvrdit, že není lásky k Bohu tam, kde vládne tělesná žádostivost.

Když kardinál Bertram citoval poslední slova význačného teologa Hettingera: Vidím přicházet na Německo noc, a vysvětloval je jako vidění

záplavy mravní zpustlosti — především záplavy nečistoty a nestydatosti — tázal se s ustaraným otcovským srdcem, zda je možná ještě záchrana. A odpovídá: „Katolická mládeži, ty máš být naším pomocníkem. Jsou-li naší nadějí čistí jinoši a čisté panny, kyne nám záchrana.“

O základní důležitosti výchovy k čistotě jsou přesvědčeni nejzkušejší vychovatelé, poněvadž dobře vědí, že kde mizí čistota, mizí časem každá ctnost. Pódrobně rozvádí toto tvrzení na příklad Dr. Berger. A nejzkušejší moderní vychovatel svatý Jan Bosco tak byl přesvědčen o významu ctnosti svaté čistoty pro mládež, že nepociťoval ani potřebu dokazovat své tvrzení často opakované: Se ztrátou čistoty mizí všechny ostatní ctnosti — démant mění se v černý uhel, ztracena je každá ctnost.

Toto tvrzení je opřeno o mínění svatých Otců. Uvedu aspoň mínění svatého Ambrože: Kdo se oddává tělesné vášni, vzdaluje se příkázání pravého Boha, nejdříve od některého, pak ode všech; kdo začíná povolovati tělesným žádostem, začíná se odkloňovati od pravé víry. Tak se dopouští prevelikých zločinů zneuctění těla a svatokrádeže myslí. „Život nemravný podkopává pravé štěstí a pravý pokrok jednotlivců. (Viz Význam panenství v mravním životě podle svatého Ambrože od Dra Karlíka, 97.)

Myslím, že nemá smyslu hromadit všechny chvalořeči kazatelů, spisovatelů moderních nebo i svatých Otců na andělskou ctnost, poněvadž na všechny argumenty lze odpovědět poukazem na nauku evangelia, kde je jasně prohlášeno za první a největší příkázání, příkázání lásky k Bohu a k bližnímu. O tom nikdo nepochybuje. Chci poukázat na důležitost výchovy k čistotě, chci upozornit na nebezpečné slevování ze starých osvědčených zásad, chci zdůraznit, jak *nebude lásky k Bohu tam, kde bude vládnout tělesná náruživost!* Nebudu uvádět známé prostředky k zachování svaté čistoty — ať jsou to prostředky pozitivní nebo negativní, jen míním připomenout, že přizpůsobováním tomuto světu se svatá čistota nezachrání. Je tím bolestnější, když se nedbá ani jasných rozhodnutí svaté Stolice ohledně koedukce.

Již několikrát se ozvaly v DP varovné hlasy o nebezpečné nejednotnosti v praktikování různých předpisů. Bohužel nutno se ozvat, když jde o zachování přeskvělého klenotu lidské duše — o zachování křestní nevinosti. Exerzitátor jesuita snaží se vnuknout lásku k svaté čistotě. Uvádí známé osvědčené prostředky — exercitanka se vrátí z exercicií a říká, že žádal od nich nemožné věci. Nato společně s panem farářem zesměšňuje zásadu Učitele církevního svatého Alfonsa: *nunquam solus cum sola*, když se mluví o známostech.

Je dosti příležitostí, kterým se vyhnout nelze, nač je ještě vyhledávat?

Na konci článku musím upozorniti na jeden nebezpečný omyl: není hlavní příčinou mravního úpadku nevědomost ve věcech pohlavních, nýbrž slabá vůle. Zapomíná se více mluvit o kráse této ctnosti a o pozitivních prostředcích. Místo toho se píše příliš otevřeně o mravnostních výstřelcích. Když dívka, asi patnáctiletá, dostala knihu P. Pelikána *Hra o duši*, odpověděla své přítelkyni: „To si myslíš, že jsem už tak zkažená, že potřebuji číst tuto knihu?“ Tedy různé knihy, psané o tomto předmětu, nehodí se zejména pro hromadné rozšiřování!

Budu rád, když tento článku vzбудí reakci. Ale říkám hned: Nemůžeme odhazovat tradici církevních Otců, nemůžeme házet přes palubu výchovnou metodu svatého Jana Bosca, v níž zaujímá privilegované postavení svatá čistota.

Jak již bylo upozorněno před válkou, že u nás vládne mezi kněžstvem — necelým — praktické schisma. Myslelo se tím rozhodnutí Pia XI. o Katolické akci — u nás se dávala přednost politice. Tak lze říci, že ve výchově, především spolkové, jsme většinou schismatiky. Orel a jiné organizace hrají divadla promiscue, v SKM se místy scházejí dívky a jinoši pohromadě, dokonce prý kdesi se tak dělaly exercicie. Tohle přece není v duchu sv. Stolicie, která si přeje skupiny Katolické akce rozděleně. U nás se snadno nazve hlasatel a zastánce těchto zásad úzkostlivcem a fanatikem.

Mohou se zdát tato slova ostrá, ale každý exercitátor potvrdí ze zkušenosti, oč mají jinoši a dívky přímo živelný zájem, nač jim především záleží!

Která ctnost jest nejdůležitější, řekl jasně Kristus Pán. Neslevujme nic z osvědčených zásad učitelů duchovního života. Když organizovaně se podkopávají zásady veškeré mravnosti, zvláště v oblasti šestého přikázání, je třeba činit.

Příprava nového katechismu

Dr. K. Raab:

Je u nás patrna snaha, abychom měli už co nejdříve nový katechismus. Je-li tu spěch na místě, možno posoudit z příslušné kapitoly Raabovy knihy: *Das Katechismusproblem in der Kath. Kirche.* (Freiburg i. Br. 1934.) Ve znění poněkud zkráceném ona kapitola zní:

Dosud se náboženské učebnice skládaly tak, že někdo z úředního pověření sám s několika spolupracovníky sestavil text a ten pak projednala komise v několika seděních. Nato byl text předložen k posudku zkušeným katechetům a pak „na zkoušku“ zaveden. Toto poslední opatření nemá veliké ceny: jakmile je učebnice jednou obecně zavedena, nedovolí hospodářské a věcné ohledy brzkou změnu novou. Ti pak, kdo podávají posudek, nemohou se vysloviti s jistotou, pokud knihu nevyzkoušeli v praxi s dětmi. A také je možno, že se dá někdy z theoretických důvodů přednost nevyzkoušené formulaci před stylistací, získanou v praxi.

Měla-li by vyjít správná učebnice náboženství, bylo by třeba, aby předně zkušený praktik podle svých praktických pokusů sestavil text a předložil jej několika vědeckým odborníkům v theologii a náboženské pedagogice, jakož i skupině dobrých praktiků-katechetů. Podle jejich pokynů by měl autor text upravit, nato by měli dobře školení katecheté text na školách různě organizovaných v praxi vyzkoušet a své zkušenosti napsat. Dobře by bylo, kdyby v takových pokusných třídách ještě druhý katecheta sledoval vyučování a co třeba, zapisoval.

Konečné znění učebnice by se zkonstruovalo podle výsledků tohoto plánovitého zkoušení. Taková příprava by sice trvala delší dobu, ale dávala by záruku dobrého výsledku. Teprve potom by se měla kniha předepsat k zavedení do škol.

Je zajímavé, jaké požadavky kladl svého času oprávněný katechismus J. M. Sailer, zajisté odborník vědecký. V přednáškách z pastorálky o tom píše:

„Oprávněný katechismus nesmí chybět:

1. filosofické proniknutí toho nejlepšího, čeho se má dítě z katechismu dostat. Ani nejlepším katechismem se nedokáže víc, než že dítě dostane do ruky elementární knížku pro náboženský život;

2. historické znalosti toho dobrého, čeho už bylo dosaženo v dosavadních katechismech, a toho vadného, co v nich potřebuje opravy;

3. náboženský jemnocit a svatý zápal pro náboženství. Má-li někdo při tom zájem o něco jiného a hledá při tom něco jiného než prospěch náboženství, poskvrňuje čistou věc;

4. vzácná schopnost, aby uměl zachovati dobré, co už tu je, a tak je podat, aby se ukázal božský obsah náboženství v nové podobě bez vad dosavadních i bez vad nových.“

Tři činitelů je tedy třeba, aby se podařil dobrý katechismus: nábožensko-pedagogické vědění, katechetská praxe a exaktní pozorování, jak se dítě s knihou pracuje.

Přeložil F. Bureš.

ROZHLEDY

POD SVÍCENEM JE TMA. V nynější době bývají u nás rozhlasem vysílány katolické bohoslužby jen zřídkakdy, jenom na největší svátky v roce. Čekali bychom tedy, že vysílané zpěvy budou opravdu vzorné po každé stránce. Čekali bychom to tím spíše, když jsou bohoslužby vysílány z katedrálního chrámu. Ale dne 1. ledna t. r. jsme se toho nedočkali. V 9 hodin byly vysílány katolické bohoslužby z brněnské katedrály: Treglerova latinská Misa jubilai, Introit a Communio gregor. chorál, a vložky z Křičkovy české vánoční mše. Po odrecitovaném Graduale a Alleluia byla zpívána vložka z české Křičkovy mše, a po odrecitovaném offertoriu byla zpívána zase česká vložka. Takový způsob však zřejmě odporuje církevním předpisům. Pius X. v Motu proprio z r. 1903 (č. 8) připouští vložky jenom na dvou místech, a to po odzpívání neb odrecitování offertoria a po odzpívání neb odrecitování Benedictus. A dále, podle platných církevních předpisů není přípustno mezi latinské mešní zpěvy zařazovati vložky v jiném jazyku než latinském (sr. Čala: Duchovní hudba, Olomouc 1946, str. 71, a.). Tázeme se tedy: Pro koho jsou dány církevní předpisy o liturgické hud-

bě, když je nezachovávají ani katedrální sbory, které mají být přece vzorem všem ostatním chrámovým sborům? — Mimo to bylo by také žádoucí, aby v katedrálním chrámě byl úřední církevní zpěv, t. j. gregoriánský chorál, přednášen správně. P. Ant. Čala, Olomouc, Slovenská 14.

Z PASTÝŘSKÉHO LISTU biskupů církve československé otiskujeme zajímavé statě: — „Mír po největší válce dějin není dosud uzavřen. Spojené národy, které ve svornosti dovedly porazit nepřátele, nedovedou se dohodnout na podmínkách míru a na rádech, které mají poválečný svět řídit. Ve světě pracují duchovní i hospodářské síly, které se snaží vehnat národy do nových strastí. Ideové, hospodářské, sociální i politické protivy a různosti se nezmenšují, ale rostou. Světová revoluce není dosud skončena. Dvě světové války zničily nesmírně mnoho hodnot, budovaných po staletí. Ve světě a hlavně v Evropě je velký nedostatek nejnutnějších životních potřeb. U nás je zvýšen neúrodou z nebyvalého sucha minulého roku. Vnitřní poměry států a národů jsou ztěžovány vzrůstem politického stráníctví a bojem o moc. Nadto mravní rozvrat, jak tomu bývá po válkách, zasáhl neblaze do života lidu

a působí zhoubu hlavně mezi mládeží. Přemnoží lidé učinili ze své svobody zástěru zloby, protože svobody zneužívají ke zlým činům. Ale křesťan není pesimista. Ví, že Pán Bůh řídí svět. Křesťan však také není laciný optimista. Ví, že Bůh pomáhá jen tam, kde se lidé přičiňují splnění jeho svatých zákonů. Proto není křesťan naplněn bezmocným strachem z budoucnosti, nedívá se netečně a pasivně na dění světa, ale také si bezstarostně nemyslí, že všechno zase bude dobré a že není třeba se ničeho bát a nic dělat. Křesťan ví, že pro svět platí mravní řád svaté vůle Boží a je ochoten mu pomoci svým úsilím. — Co tedy máme jako křesťané činiti uprostřed této situace na prahu tak významného roku našich dějin? — Epištola Petrova nám ukazuje cestu. Být Božími služebníky. Dát svobodu do služeb mravní Boží vůle a uskutečňovat ji v životě soukromém i veřejném. To je v této chvíli naléhavý úkol všech lidí, především však náš, věřících svobodné církve, v níž chceme vědomě podřizovat svá svědomí Božímu zákonu. — My, vaši biskupové, toužíme po tom, aby všichni naši duchovní a laičtí pracovníci na našem společném díle sdíleli s námi první a nejnaléhavější starost a horlivost, aby Bůh vládl v naší církvi, v našich vzájemných vztazích i v našich duších. S bolestí pozorujeme, jak hrozné zkušenosti z poslední války zničily v srdcích mnohých lidí víru, lásku a naději, na jejichž místo nastoupila prakticky nevěra, která je činí snadnou obětí vášni, touhy po moci, majetku a požitku. Rozvrácená mravnost, rozbité svazky manželské a rodinné, alkoholismus a nepoctivost, ohrožená i zničená mravní čistota části mládeže, jsou důsledkem této ztráty víry a bázně před svatým Bohem i ztráty úcty a lásky k Ježíši Kristu, v němž se nám On sklonil a přiblížil ve svém milosrdenství. Jsme naplnění obavami, *aby tato nevěra nepronikla hluboko také do našich řad.* — Prosíme všechny bratry i sestry, aby se denně s námi modlili za uchování a posílení životodárné víry v naší církvi. Prosíme bratry faráře a všechny duchovní učitele, aby tento posvátný poklad

církve a lidských duší se vši pastýřskou moudrostí střežili, slovem Božím živili, rozhojňovali a církvi uchovávali. — S úzkostí se obracíme ke všem matkám a otcům, aby pomáhali církvi zachraňovati duše a mravní čistotu svých dětí tím, že jim budou vštěpovati víru v Boha a bázeň před Ním, úctu a lásku k Ježíši Kristu i úctu a lásku k církvi. — Národ nežije jen prací. Vroucí modlitba práci posvěcuje a nedopustí, aby se zvrhla v beznadějně plahočení. Nestačí vzdělávati jen rozum, ale je nutno zušlechťovati i srdce. Vědět a věřit, pracovat a v modlitbě se spojovat s Bohem, milovat Boha a milovat lidi, v tom je rozkvět a budoucnost národa. — Připomínáme dále neméně důležitý základ církve, jímž je *spravedlnost*. Společná víra v jednoho Boha nás spojuje nejen ve vzájemné důvěře, ale zavazuje nás také k vzájemné spravedlnosti. Považujeme za svou pastýřskou povinnost bdíti nad tím, aby se nic v církvi nedálo ze stranictví nebo osobní zaujatosti, nýbrž aby všechno rozhodování bylo proniknuto spravedlností křesťanské víry, naděje a lásky v duchu Kristově. — Nade všechno pak připomínáme vám všem svatou povinnost lásky, která vyrůstá z víry. Láska nám velí, abychom byli snášenliví ke každému, ať je kteréhokoli vyznání. Láska nás vede, abychom pomáhali všude a všem, kde je pomoci potřebí. Chceme překonat následky války. Tu nestačí jen vytvářet stále větší množství statků. — Kořistníci a chamtivci nemohou býti mezi těmi, kdož usilují především o království Boží a jeho spravedlnost. — Nedostatek hmotných prostředků k udržení a zabezpečení života, způsobený neúrodou, nesmí být v křesťanské společnosti ani příležitostí k osobnímu obohacení ani hrozbou chudoby těm, kdož na jejich výrobě pracují. Je proto dnes mravní povinností rolníka, aby všechno, co nepotřebuje k obživě pro sebe a svou rodinu, odevzdal řádné distribuci, bez myšlenky na možné zisky, jimiž by ochudil ostatní pracující, stejně jako jest mravní povinností ostatní společnosti zajistit, aby rolníková práce nebyla oceňována nedostatečně, zvláště, když násled-

kem sucha má dnes méně statků k výměně než jiná léta. — Láska k bližnímu nechť nás řídí také v životě politickém. Naše církve spojuje příslušníky různých politických stran a naším posláním jest v duchu Kristově mírnit zápas stran o moc, učit přemáhat stranické vášně a zaujatosti, učit vzájemnému porozumění, dohodě a spolupráci, jež ovšem neznamená kompromis se silami zla. I největší problémy se dají s pomocí Boží řešit při dobré vůli a vzájemné lásce. Tak je třeba usilovati o rychlý pokrok na cestě k dosažení sociální spravedlnosti, již jsme po revoluci nastoupili. Snahy po brzdění tohoto pokroku a ochrana zbytků kapitalistického řádu by svědčily o sobectví, které není ve shodě s křesťanským způsobem života. Křesťanu musí jít víc o spravedlnost než o hmotný zisk. Úplné a důsledné dořešení sociální otázky cestou křesťanského vztahu k hodnotám hmotným i křesťanské lásky k Bohu a k člověku je jedinou cestou, na níž se lze vyhnouti případnému omezování svobody. Kdyby mezi námi zůstalo sobectví, které se zdráhá podřizovati svobodu člověka vůli Boží, musili bychom jednou zakoušet, jak je podřizována vůli lidské a omezována zákonem. Křesťanská společnost žádá život pod Božím mravním zákonem, dobrovolně ve svědomí přijímaným a ochotně plněným.“

OSTATKY SV. ČESKÝCH PATRONŮ DO AMERIKY. K nepřesným novinářským zprávám sděluje arcibiskupský sekretariát v Praze, že vldp. Dr. Žižka obdržel při odjezdu z Prahy od J. E. njdp. arcibiskupa Dra. Josefa Berana relikviář s ostatky — částkami z kostí — sv. českých patronů, sv. Ludmily, svatého Václava, sv. Vojtěcha, sv. Prokopa a sv. Jana Nepomuckého, ne tedy pouhý prach a popel.

NA SLAVNÉ ŘÍMSKÉ UNIVERZITĚ, na Angeliku, se shromáždilo za předsednictví Msgre A. Bernardettiho na tisíc katolických vědeckých pracovníků, aby se obírali významným problémem, který dnes tak zajímá svět: *Pravda a svoboda v demokracii*. Kongresových jednání se zúčastnili také generální sekretář italské Katolické akce Urbani a

ministr Bonella. Účastníci tohoto vědeckého pracovního sjezdu byli také přijati sv. Otcem ve zvláštním slyšení. Kis.

PASTORAČNÍ PORADY DUCHOVENSTVA PRAŽSKÉ ARCIDIECÉSE. Více než sto kněží pražské arcidiecése, zastupujících 40 vikariátů, se sešlo ve dnech 29. a 30. prosince v pražském kněžském semináři na pastoračních poradách. Celého jednání se účastnil J. E. njdp. arcibiskup Dr. Josef Beran. Doc. Dr. Heidler přednášel o všeobecných nesnázích dnešní pastorace a jejich překonávání. Mariánskolázeňský vikář P. Lud. Bláha, O. Praem., promlouval optimisticky o pastorači v pohraničí. Profesor st. konservatoře A. Cmíral měl přednášku (dokumentovanou sólovými i sborovými ukázkami) o dobré a špatné lidové písni duchovní. Prelát Dr. Josef Čihák mluvil o záležitostech sňatkových a matričních. O výchově národa, zejména mládeže, k mravnosti pojednal prof. Ant. Čulík a o životní otázce našeho katolicismu, o kněžském dorostu, promluvil prof. Ludvík. Perlát Dr. Otakar Švec děkoval za spolupráci kněží i laiků při vybírání mariánské daně. Kis.

PATRON POLSKÉ KATOLICKÉ MLÁDEŽE. Kardinál Sapieha vydal u příležitosti prohlášení sv. Stanislava Kostky za patrona katolické mládeže poselství, v němž zdůraznil, jak je naléhavě nutná organizace katolické mládeže. Mládeži klade za vzor světce a doporučuje jí, aby se nedala jakýmkoliv útoky odvrátiti od svého vytčeného cíle. Kis.

NOVOROČNÍ PASTÝŘSKÝ LIST POSKÉHO PRIMASA. Primas polský, kardinál A. Hlond, vydal pastýřský list, čtený v chrámech na Nový rok. V listě vybízí věřící, aby pomáhali obnoviti zničené chrámy, neboť dokud věřící si budou vědomi svých povinností, nezhyne víra v srdcích a v Polsku nevezme za své úcta Boží. Do Nového roku vstupujeme — říká kardinál Hlond — bez váhání v pevné víře ve vítězství Kristovo. Novou dobu nebudeme nazývat hrobem ducha, ale vysvobozením člověka z jařma hříchu. Věřím, že prostřednictvím Polsky splní se

milosrdenství Boží nad churavícím kontinentem.

ZA PŘEDSEDNICTVÍ KAN. CARDIJNA sešla se v Malíně vlámská katolická dělnická mládež ke svému novoročnímu pracovnímu sjezdu. Kongresu se účastnili zástupci katol. dělnictva i zástupci katolické dělnické mládeže ze sousedních zemí.

Kis.

KATOLICKÉ ŠKOLY ve státech s katolickou menšinou. V Dánsku má katolická Církev jen 22.000 věřících, sdružených ve 30 farách. Katolické školy mají nejlepší pověst i u jinověrců a dostávají státní podporu. Podobně je tomu v protestantském Holandsku.

VLNA ROZVODŮ V ANGLII. Angličtí katolíci jsou velmi znepokojeni hroživým počtem rozluk. Občanská rozluka byla v Anglii povolena roku 1857. Tehdy bylo ročně na 300 občanských rozluk, dnes vystoupilo číslo na 50.000 ročně. Vedoucí katolíci sociologové poukazují na to, jak je klamná snaha o sociální zvelebení národa, když základní buňka lidské společnosti, rodina, je vystavena stále větší možnosti rozluky. Jako důvod katastrofy udávají racionalismus a agnosticismus.

JAKÝ JE NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT ANGLIE? Za předsednictví kardinála Griffina byla uspořádána první poválečná konference katolických laických kazatelů. Je to sdružení katolických laiků (Catholic evidence guilds), mužů i žen, kteří jsouce dobře obeznámeni s katolickými pravdami, přednášejí a diskutují v parcích a na ulicích o všech otázkách katolického náboženství a jsou tak opravdu laickými apoštoly. Je jich v Anglii asi 200. Sdružení existuje již 25 let. Podle zprávy z konference je náboženský život v Anglii asi tento: Ze 40 milionů pouze 4 miliony přicházejí v neděli do kostela; z toho jsou ještě 3 miliony žen. Z těchto 4 milionů jsou 2 miliony katolíků. Každý čtvrtý Angličan pochybuje o jsoucnosti Boží.

KATOLÍCI V AMERICKÉ ARMÁDĚ. Americká armáda čítala za druhé světové války na 7 milionů mužů. Z toho byly dobré 4 miliony

katolíků, takže podíl katolíků v armádě byl o mnoho větší než je procento katolíků v USA.

NOVÝ ANGLICKÝ SVĚTEC. Westminsterský arcibiskup kardinál Griffin oznámil, že bude v Římě zahájen beatifikační proces biskupa Richarda Challonera, který za pronásledování katolíků v 16. století dovedl statečně spravovati rozsáhlé území, svěřené jeho pravomoci. Nejen diecési londýnskou, ale celý anglický jih, včetně ostrova Wightu a amerických kolonií v severní Americe. Biskup Challoner bydlel v londýnském předměstí nedaleko hostince „Ship Inn“, kde také sloužil mši svatou. Navštěvoval ubožáky, žijící v doupatech při Temži. Při své neúnavné apoštolské práci našel ještě čas k napsání řady náboženských spisů, vytvářeje tak v Anglii literaturu, právě v době pronásledování tak potřebnou. Nejznámějším jeho dílem je „The Garden of the Soul“ (Zahrada duše). Po smrti byl pohřben anglikánským duchovním na protestantský hřbitov. Na jeho hrobě byl nápis: Zde odpočívá kněz papeženec, dobrý člověk velikých vědomostí. Jeho ostatky byly přeneseny loňského roku do westminsterské katedrály, a za účasti celého anglického biskupského sboru uloženy v kapli sv. Řehoře.

Kis.

TRUMAN VYBÍZÍ podporovat náboženské organizace. Ve Washingtoně byl v prosinci 1947 národní sjezd katolíků, protestantů a židů. President Truman poslal sjezdu poselství, kde pravil: *Náš národní duchod byl roku 1920 sedmdesát milionů dolarů, roku 1932 byl 40 bilionů dolarů a r. 1946 již 162 bilionů dolarů. Ale dary Církvi a jejím Charitativním organizacím nestoupaly úměrně s národním duchodem, nýbrž stoupaly jen o necelé dvě procenta. Smíme doufat, že budeme stále hodni požehnání Prozřetelnosti, jestliže budeme užívat svého blahobytu jen pro sebe? Snažme se, aby vzestup našeho blahobytu byl provázen vzestupem darů, jež dáváme z dobrého srdce na podporu organizací náboženských, výchovných a charitativních, které jsou společným základem všech národů.*

EXERCICE

Frýdek: Od 26. do 30. 1. pro ženy a dívky III. řád; od 9. do 13. 2. pro dívky Mariánské družiny; od 25. do 29. 2. pro muže a jinochy; od 2. 3. do 6. 3. pro ženy a dívky z Nového Hrozenkova, které již byly na exerciciích; od 8. do 12. 3. pro muže a jinochy z Nového Hrozenkova, kteří již byli na exerciciích; od 15. do 19. 3. pro ženy, které již byly na exerciciích; od 30. 3. do 3. 4. pro dívky, ctitelky Božského Srdce Páně. Přihlášky: Exerciční dům, Frýdek.

Velehrad: Od 27. do 31. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 11. do 15. 2. pro jinochy; od 18. do 22. 2. pro dívky; od 24. do 28. 2. pro muže; od 1. do 5. 3. pro ženy; od 8. do 12. 3. pro jinochy; od 15. do 19. 3. pro muže. Přihlášky: Exerciční dům, Velehrad.

Brno: Od 27. do 31. 1. pro dívky; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 16. do 20. 2. pro jinochy; od 21. do 25. 2. pro muže; od 27. do 2. 3. pro dívky; od 3. do 7. 3. pro jinochy; od 8. do 12. 3. pro ženy; od 12. do 16. 3. pro dívky. — Přihlášky: Exerciční dům, Brno, Veveří ul. 15.

Svatá Hora: Od 26. 1. do 30. 1.

pro muže z venkova; od 2. do 6. 2. pro ženy; od 9. do 13. 2. pro dívky; od 16. do 20. 2. pro jinochy; od 23. do 27. 2. pro muže. Žádost o poloviční slevu na dráze pošlete aspoň 14 dní předem! — Přihlášky: Exerciční dům, Svata Hora, Příbram.

Dyjákovice u Znojma: Od 27. do 30. 1. pro muže. Přihlášky: Ř. K. farní úřad, Dyjákovice u Znojma.

Mikulov (klášter piaristů u nádraží): od 26. do 30. 1. dívky; od 2. do 6. 2. pro muže; od 9. do 13. 2. pro jinochy. Účastníci ať se přihlásí včas u farního úřadu u svatého Václava v Mikulově, by jim mohla být dodána legitimace pro slevu jízdného na dráze. Celé zaopatření činí Kčs 180. Kdo nepřinese potravinové lístky, nahradí to naturáliemi. Nutno si vzít ručník a mýdlo.

Jihlava katol. sirotčinec: Od 1. do 4. 2. pro ženy. Přihlášky: P. J. Veselý, katecheta, Jihlava, ul. gen. Svobody 23.

Kursy začínají v uvedený den večer a končí poslední den ráno. Přihlášky zašlete 6 dní napřed. Přineste si: potravinové lístky neb potraviny, ručník a mýdlo.

DUCHOVNÍ SPRÁVCE v pohraničí prosí důstojné pány o zaslání mešních intencí, jelikož ve zdejších oblastech nejsou. Zn.: I gregoriánské a jakékoliv, do adm. t. 1.

MUJ DUCHOVNI DENÍČEK: Na začátku letošního církevního roku vydal Exerciční dům ve Frýdku pastorační pomůcku pro katechety: Můj duchovní deníček. Jeho účelem jest, aby měl katecheta usnadněnou kontrolu nedělních bohoslužeb a svatých přijímání u žáků. Žáci tedy mají dostat *pouze deníček*, v němž jest zakreslena předloha k nalepování známek. Znamky jim každou hodinu katecheta rozdává buď v přestávkách nebo na začátku hodiny. Kontrolní známky na příslušnou hodinu si katecheta připraví již doma. Aby mu to nedalo tolik práce, jsou známky po třech a běží-li o neděle stejného rázu, jsou všechny pohromadě (na příklad neděle po sv. Duchu). Při objednávkách stačí udati *jen počet žáků*, pro které chcete mít duchovní deníčky a k tomu již dostanete pa-

tříčný počet známek. V novém vydání tohoto duchovního deníčku bude však potřeba zvětšit poněkud známky a žlutý tisk udělat dvoubarevný, aby kresby na známkách lépe vynikly. Také by bylo vhodnější vydat kontrolní známky v bloku po 30 známkách na každém listě na způsob bloků poštovních známek. Pak by měl katecheta známky pohromadě vždy pro třicet žáků, to jest průměrně pro celou třídu. Nevýhoda při tomto řešení by však byla zase ta, že by si katecheta musel zakoupit celý blok i kdyby počet jeho žáků nebyl právě dělitelný třiceti. To by však jistě nehrálo velkou roli a velmi by se celá věc zjednodušila. Příklad: Katecheta má celkem 312 žáků. Musí si však objednat známky pro 330 žáků, to jest 11 bloků po třiceti. Nebo si objedná pouze 10 bloků, to jest pro 300 žáků, neboť může předpokládat, že vždy ze 300 žáků 12 jich z nějakého důvodu nebude na mši svaté. — Napište, jak na to pohlížíte a zda by to bylo lepší.

Pro dobu postní.

Dr. Ant. Melka:

V GETSEMANE

Postní kázání, cena 7 Kčs.

K hromadnému rozšíření

pro kostelní zpěv objednejte:
písně (dvojlistek z-1, cena 30 hal. kus).
Obsah: Dokonáno jest (mešní).

Již dost jsem pracoval,
Ó Kriste, v tichý postní den,
Svatý Bože, svatý silný
Svatý kříží, tebe címe
Andělský Chlebe.

Vhodnou pomůckou pro přehled
velikonočních svatých zpovědí
jest malý obrázek, jež darujeme
kajícníkovi.

Obrázky mají na zadní straně
případná poučení.

Máme 8 druhů takových obrázků:

- o—4 Bolestná P. Maria, vzadu: předsevzetí.
 - o—40 Pán Ježíš klepe u dveří, vzadu: Štěstí sv. zpovědi.
 - o—10 Kajícník v objetí Pána Ježíše, vzadu: Štěstí sv. zpovědi.
 - o—54 P. Maria u hrobu, vzadu: Nejvzácnější dar Boží.
 - o—55 Pán Ježíš setkává plačící ženy, vzadu: Odpustky.
 - o—56 Pane, nejsem hoden, vzadu: Jak častěji k sv. přijímání.
 - o—57 Maří Magdalena, vzadu: Pravidla života.
 - o—69 Pán ležíš na hoře Olivetské, vzadu: V nemoci, poučení.
- 100 kusů Kčs 15 —.

Oblíbenou pobožností lidovou jest
v postní době křížová cesta.

Vezmi kříž svůj

podle R. Guardiniho upravil Al. Hanzelka, ilustr. Pavel Černý, akad. malíř.
S celostránkovými obrázky na kříd.
papíře, vaz. kus Kčs 27.—.

Křížová cesta - malá brožurka, bez
obrázků, stran 32, zn. m-10, kus Kčs 2.—.

Malovánky pro půst.

zn. v-38, kus 20 hal.

jsou vhodným prostředkem k liturgické
výchově dětí.

Malá modlitební knížka pro děti:

JDU K BOHU

Pro dospělé: **Vzhůru srdce.**

Kus po Kčs 3.—.

S projevem soustrastí

je pastorační pomůcka velice důležitá proto, že povzbuzuje k sv. zpovědi a sv. přijímání. Dávejte pozůstalým při každém oznámení úmrtí. Nové vydání je v kus n ě upravené. Cena kus 1 Kčs. Vydal Exerciční dům, Frýdek.

Pro děti!

Rozkošná kniha, živé vyprávění z náboženského života dětí.

Hünnermann - Hanzelka:

Na výsluní Božím.

Kníha má řadu vkusných a dětsky líbivých perokreseb a barevných příloh mistra Pavla Černého. Stran 204, váz. 63.— Kčs.

K dostání u všech knihkupců.

Exerciční dům, Frýdek.

IV. ROČNÍK — ČÍS. 5

CENA Kčs 2'50

DOBRÝ PASTÝŘ

OBSAH:

Dr. Josef Hlouch, K pramenům
applicatio Missae pro populo
Švýcarské pastorační problémy
Ludvík Bláha, O. Praem.,
My v pohraničí

Dr. Jan Merell,
Jirsíkův výkřik před sto léty
Současná doba
Rozhledy.
Pracovna.
Hovorna.

'HOVORNA

ZÁSTUPCE. Upozorňujeme, že Exerciční dům neposílá nikam zástupce, kteří by dům od domu prodávali jeho tiskoviny. Jestliže se tedy někdo vydává za našeho zástupce neb dokonce zaměstnance, není to pravda.

„O KNIHÁCH.“ Někteří dpp. nevzali ještě na vědomí naše oznámení, že od Nového roku posíláme přílohu „O knihách“ jen těm, kteří ji objednali. Domnívají se, že příloha „O knihách“ již nevychází. Letos vyšlo již 4. číslo o osmi stránkách. Cena předplatného pro odběratele DP 40 Kčs, pro laiky, kterým se příloha posílá samostatně, 50 Kčs. Na dotazy mnohých správců farních a jiných knihoven, které knihy třeba vyřadit, uveřejňujeme v příloze „O knihách“ postupně seznam starších knih, které s katolického stanoviska odsuzujeme.

PRŮVODCE katolického čtenáře se tiskne. Jakmile bude hotov, rozešleme všem, kteří již objednali. Náklad bude omezený, proto s objednávkami pospíchejte!

BROŽURKA: EXERCICIE je zase na skladě. Cena kus 3 Kčs.

ZNOVU JSME VYDALI brožurku: *Zasvěťte dítky P. Marii, Životem č. 295.*

RŮŽENCOVÁ KRÁLOVNA Z FATIMY. Do češtiny upravil P. Jiří Pustějovský S. D. S., vydal Exercič-

ní dům ve Frýdku. Tyto 3 jmenované brožurky rozešleme všem, kteří odebírají od nás pastorační pomůcky.

NAŠE SVĚTLA. První náklad je úplně rozebrán. Kdo objednal a dosud knihy neobdržel, musí posečkat až do konce března, až bude II. vydání hotovo. Další objednávky přijímáme. Prodejní cena 96 Kčs.

LIŠTY. Znovu upozorňujeme, že lišty jsou v práci, jakmile je továrna dodá, ihned je zašleme těm, kteří je mají objednány.

Z APŮ: Počínaje novým rokem nebudou zprávy APŮ již zasílány do litoměřické diecése na základě ujednání s J. E. biskupem Dr. Štěpánem Trochou, dle jehož prohlášení budou si tam vydávat vlastní přílohu (Směrnice) úředního listu. Dosud totiž tam zprávy APŮ byly zasílány na přání tamního duchovenstva, jelikož obsahovaly mezi jinými také věci, týkající se ZOD. Zprávy mohou býti zasílány nadále jen těm, kdož o to výslovně požádají. Cena dle rozsahu, loni 30 Kčs za celý rok. Přihlášky možno zaslati děkan- skému úřadu ve Zbraslavi n. Vlt.

DLOUHO ROZEBRANÉ, jediné obsáhlé a vyčerpávající dílo „Křesťanská sociologie“ od Dr. Bedřicha Vaška, vyjde v krátké době v novém vydání v nakladatelství Velehrad v Olomouci.

S církevním schválením úřadu Apoštol. admin. v Čes. Těšíně, č. 394/45. Vydává Exerciční dům, Frýdek. Telefon 38. Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. Vedoucí redaktor P. Rud. Schikora C. Ss. R. - Odpovědný redaktor P. Alois Březina C. Ss. R. - Vychází jednou týdně. - Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8./8. 1945. Podací a dohlédací pošt. úřad Frýdek 2. Předplatné na rok 130.— Kčs.

Dr. Josef Hlouch:

Ku pramenům applicatio Missae pro populo

(Uveřejňujeme stať ze Směrnic, které rozesílá svým duchovním správcům českobudějovický Ordinariát.)

Mše svatá jest obětí celé Církve a tudíž i obětí za celou církev. Mešní liturgie to praví: „Pro Ecclesia tua sancta.“ Na druhém místě je obětí farní obce: „Pro omnibus circumstantibus, qui tibi offerunt.“ Ta okolnost je tak závažná, že není-li v kostele — kapli nikdo, nesmí kněz k oltáři. Lze obdržeti dovolení celebrovat bez ministranta, ale nikdy ne, kdyby kněz byl v kostele sám. Čím více která doba chápala křesťanství, tím více si byly farní obce vědomy, že mše svatá v jejich kostele jest pro ně a za ně.

Kněz „ex hominibus — pro hominibus“. Proto obětovat mši svatou za farní obec bylo knězi samozřejmostí. Před Tridentinem se nepovažovalo za nutné tuto povinnost zdůrazňovat. Tridentinum stanovilo všeobecně: „Curet episcopus, ut (sacerdotes) si curam habuerint animarum, tam frequenter, ut suo muneri satisfaciant, missas celebrent...“ (cp. 14 de ref.) Jednotlivé diecése upravily předpis, Kolínská (1612) předpisuje, že faráři — duchovní správcové musejí aspoň dvakrát týdně celebrovat. Předpisem celebrace se rozumí mše svatá za farní obec. Od Tridentina se povinnost aplikace mše za věřící chápe jakožto závazek v důsledku benefícia. Kdo měl bohaté beneficium, považován za povinna denně aplikovat za svěřené věřící. Chudobnější pouze o nedělích a svátcích. Innocenc XII. rozhodl konstitucí „Nuper a congregatione“ (1699), že všichni duchovní správcové jsou povinni bez ohledu na příjmy aplikovat za farníky. Rozhodnutí Innocencovo jest významné, poněvadž důvodem aplikace tu není beneficium, nýbrž officium. Z oboru vnějšího se přechází do vnitřního, duchovního. To potvrdila a přesněji vymezila konstituce Benedikta XIV. (1744), „Cum semper oblatas“. Poněvadž však počet svátků nebyl ustálen a v aplikační povinnosti nebylo jednoty, vydal Pius IX. 1858 Encykliku Amantissimi Redemptoris, kterou vysvětluje, že i když byly některé svátky zrušeny, neodpadá povinnost aplikace. V druhé polovici 19. století vniká opět do názoru na povinnost aplikace pro populo prvek hospodářský. Biskupům dána fakulta, do jisté míry dispensovat od povinnosti aplikace faráře, kteří mají malé příjmy. Kodex přesně stanovil aplikační povinnost kán.

339, 466 (sr. 1247). V poslední době žádali Ordinariové o fakultu, dispensovat částečně od aplikační povinnosti. Ordinarius budějovický žádal 1922. Fakulta dána na 5 let, a byla obnovována. Byla dána v tom smyslu, že Ordinarius může dispensovat „ab obligatione litandi Missam pro populo festis sive de praecepto sive suppressis exceptis duodecim quolibet anno et una pro cuncto dioecesis populo.

Změněné okolnosti radí zaujmout k povinnosti aplikační poněkud jiné stanovisko.

Každá dispens jest *vulnus legis*. Snahou každého poddaného zákonu musí být, ušetřit zákon tohoto poranění, samozřejmě se zřetelem k mimořádným okolnostem. Mnoho důvodů volá po tom, aby se za farníky obětovalo co nejvíce mší svatých a aby se tedy nežádalo o dispens (o zmenšení počtu povinných mší svatých).

S výjimkou těch, co nemají kongruy, je každý průměrně tak zaopatřen, že se může obejít bez stipendií na neděle a svátky. I když je *beneficium* chudobnější, nutno uvážit, že zase odměna za školy jest vyšší. — Respektujme více ideu: *officium* než: *beneficium*.

Duchovní správce ví, jak velice potřebuje farnost mší svatých. Mnozí faráři sloužívali mši za farníky i ve všední dny, když nebyli vázání stipendiem. Čím více se světa zmocňuje hmotářství a čím více je život zmechanisován, tím více nutno zdůrazňovat význam duchovních, nadpřirozených prostředků hodnot. Největší, co lze pro farnost nadpřirozeně vykonat, jest jistě mše svatá za farnost.

Je nutno prohlubovat vědomí, že farnost jest celek, rodina. Právě mše svatá, obětovaná za farnost (ohlášená: dnes bude mše svatá za vás), posiluje celistvost farnosti, prohlubuje poměr kněze k farnosti jako otce k rodině, který se za rodinu modlí, obětuje.

Z toho vyplývá dvojí: I. O nedělích a svátcích obětovat mši sv. za farnost, a to ve farním kostele. Zájem celku — farnosti — jest nad zájem jednotlivců. Výjimkou jest mše svatá na úmysl celku (spolku), mše svatá za těžce nemocného, za snoubence, oddané v sobotu, za duši v sobotu pohřbeného, ve výročí smrti člena četné rodiny, která se sjede na hrob v neděli. V těchto případech však nutno oznámit farníkům, který všední den bude za ně mše svatá. (sr. can. 466.) Tento požadavek má hluboké duchovní důvody. Prakticky jest účinek mše svaté větší, jsou-li ti, za které se obětuje, přítomni. Při mši svaté byli slovem Božím, modlitbou, písní lépe disponováni, aby více spolupůsobili s milostmi, kterých se jim mší svatou dostává. Čím častěji si věřící uvědomí, že se Církev za ně modlí, tím roste radost, štěstí: jsem katolík. ♦

II. Jestliže papežský Indult dává fakultu v určitých případech dispensovat, není povinen biskup dispensovat v každém případě, nýbrž v tom, kde vyhovují podmínky ducha zákona a duchu důvodů, pro které bylo indultu dosaženo. Biskup se musí starat o blaho diecése. Proto pro budoucnost bude dispens vdp. farářům jen zřídka udělována. Bude-li některý vdp. farář žádat o tuto dispens, nechť uvede patřičné důvody. Vdp. administrátoři žádat mohou. I v jejich

případech se vidí za nutno trvat na zachování zákona, bude-li jim možno z interkaláru hradit stipendia. — Ostatně poslední doby nepřinášejí tolik stipendií, takže potíž, povinnost aplikovat mši svatou za farníky ve smyslu církv. zákona, nebude působit velkých potíží. Konečně si připomeňme onu radostnou okolnost, že mše svatá, z lásky k duším za farníky obětovaná, jest mše za Království Krista Krále. A Kristus Král nám na věčnosti stipendium dlužen nezůstane.

Švýcarské pastorační problémy

(Jsou to myšlenky z přednášky Dr. R. Gutzwillera, profesora pastorálky na zürichské theologické fakultě.)

Úkolem pastýřů i všech katolíků je budovat království Boží v nynější době a na tomto světě. Jaké jsou pro to podmínky dnes, zde ve Švýcarsku? Je třeba přihlídnout ke všem složkám lidského života.

Situace hospodářská hraje u našich oveček největší roli. Švýcarsko je po Anglii a Belgii nejprůmyslovějším státem v Evropě. Proces přeměny ze státu čistě zemědělského k průmyslovému byl proveden za sto let a ještě pokračuje. Tím se i pastore ocitla tváří v tvář novým problémům. Dnes má každý farář ve své farnosti průmyslové dělníky. Je u nich pozorovat, že nemají poměr k práci. Platy jsou u nich nerovnoměrně rozděleny. Mladí jsou placeni víc, než je třeba, to je svádí k alkoholismu a předčasným sňatkům v době, kdy by měli ještě finančně pomáhat rodině, ze které vzešli; na druhé straně platy starších, a tedy ženatých dělníků, jsou poměrně malé a tak je žena nucena chodit do práce a pomáhat živit rodinu. Velkou roli hraje po válce velký nedostatek bytů. V Zürichu bylo za poslední rok podáno 10.000 žádostí o byt. Dělníci bydlí buď ve velkých blocích domů, kde je až 500 rodin, což rodinnému životu nesvědčí, nebo nyní továrny pro ně stavějí rodinné domky, jež si dělník může za poměrně laciný peníz koupit. Tyto však mají tu nevýhodu, že se při jejich plánování počítá s rodinou pouze o dvou až třech dětech. Tento nedostatek bytů také velmi rozmnožil fluktaci obyvatelstva, hlavně dělníků. Statisticky je dokázáno v Zürichu, že v průmyslových částech dvě třetiny farníků změnily farnost, v ostatních celá třetina obyvatelstva se za rok ve farnosti vymění. Potom ovšem nelze mluvit o farnosti jako o rodině, a jak ji budovat.

Sociální poměry jsou nyní takové: Pětina dělníků je marxisticky organizována. Dělníci jsou přecitlivělí a nechtějí si dát od nikoho poroučet, tedy ani ne od Církve, a z toho vzniká už postoj proti ní. Střední stav, o který hlavně se dosud Církev vždy opírala, se velmi ztenčil a mizí dále. U studentů vzrůstá boj o existenci, protože je nadměrná produkce inteligence. Většina lidí si zakládá rodinu, vedena pouze sexualitou. V diaspoře, kde žijí vedle sebe protestanté a katolíci, jen část žádá dispens, když jde o smíšené manželství, jinak uzavírají manželství pouze civilní.

Do všech oborů veřejného života proniká stále více laicismus. To zasahuje nejvíce mravní pole, jež je ovlivňováno laickým nebo dokonce mravně špatným filmem, časopisy, reklamou atd. Účinky toho se projevují nej-

víc na mládeži. Ve velkoměstech se projevuje velký vzrůst prostituce, a po nynější válce hlavně homosexuální, rovněž tak alkoholismus. Statistika ukázala, že 90 procent všech mladistvých zločinců bylo k tomu přivedeno v baru. Tak také bylo zjištěno, že 39 procent dívek na vyšší škole pro ženská povolání navštěvuje denně bar.

Duchovní situace nese na sobě ráz úplného zmaterialisování. Vyznává se pouze kult těla a kult techniky. To má dva prameny. Jednak z marxismu, jednak z amerikanismu, což se projevuje velkou povrchností. Mládež zachvacuje nihilismus. Vede k tomu i existenciální filosofie, z níž je trojí východisko. Buď zoufalství nebo cynismus, nebo pseudoheroický postoj. Podobným destruktivním prvkem je humanismus.

Dnešní situace má však i pozitivní stránky. Proti nihilismu se lidé uvědoměle vracejí zase k víře. Tam hledají záchranu. Dospívají k ní specialisté. Neboť právě specialisace vede k tomu, že vědec na konec zná obor důkladně, a při tom přece zbudou otázky, na které nemůže dát odpověď a na něž ani lidský rozum neodpoví. Vzniká též velké pochopení pro Církev. Zmatky v mezinárodní společnosti ukazují velkou cenu Církve jako ne mezinárodní, ale jako nadnárodní společnosti. A tento velký organismus je živý a stále s novým životem. Přispěla k tomu i encyklika o Církvi. Také encyklika o Písmu sv., *Divino afflante spiritu*, udělá velký dojem u protestantských theologů, jsou-li s nimi seznámeni, jak Církev nechává velkou možnost pro vědeckou práci. Podobně vzniká porozumění pro liturgii, jež ještě více vzroste po nové encyklice. Zrovna tak je to s biblí a s ideálem dokonalosti.

Je tedy dnes třeba spojit v pastorači optimismus s realismem. Za antiky byla doba horší. Pracujeme na díle Božím, o něj On má starost. Třeba spojit odvalu a schopnost pro duchovní vedení, jež musí také vyjít lidem vstříc. To by se mělo projevit třeba zavedením večerních nedělních mší svatých a dovolením, aby lidé mohli při mši svaté se modlit a zpívat v rodném jazyku. (Takové požadavky dovedou rozrušit konservativní Švýcary, proto už je řekl profesor mimo rámec oficiální přednášky.) Konečně pastorači usnadní spolupráce mezi knězem a laikem, mezi světským a řádovým klerem, mezi představenými a poddanými, kteří všichni musí jít ruku v ruce.

My v pohraničí

Ludvík Bláha, O. Praem:

(Pokračování.)

Přicházím k *plus našeho pohraničí*, k jeho světlým stránkám, jež naplňují pohraničního kněze útechou a radostným duchovním štěstím. Jest zde řada katolíků, jednotlivců i celých rodin, jejichž zbožnost a náboženská vroucnost jest opravdová. Aspoň několik případů: Katolík, otec četné rodiny ve vesnici T., chce opatřiti svíce pro farní kostel v době, kdy jest jich všude naprostý nedostatek. Jede pro ně vlakem až do Vodňan a Písku, a když jich tam nedostane, koná pěšky cestu půl druhé hodiny do M. L., kde je konečně dostane na děkanství. Řada mužů a žen i mládeže konala cestu pěšky půldruhé hodiny k nám do X bez snídaně, v neděli dopoledne, aby se mohla

zúčastniti mše svaté a přijmouti svaté svátosti, když tu neděli tam právě mše svatá není.

Chystáme na svátek Neposkvrněného Početí Panny Marie večerní mši svatou se slavným zasvěcením města nejčistší Panně. Kostel vyzdoben, všechna světla již hoří, věřící očekávají již kázání. Tu přicházejí tři lékaři, několik členů profesorského sboru, lesní inženýr a jiná inteligence s personálem a rodinami, vzorně pokleknou před svatostánkem a naplňují lavice. Jaké to povzbuzení pro ostatní věřící! Katolická akce začíná se pěkně uvádět, hlavně v řadách inteligence. Ale i jinde: Mladý holič, který soukromě studuje gymnasium a touží státi se knězem, chodí po osadách a v městě po domech, rozšiřuje katolický tisk, vyhledává nenápadně od víry odpadlé, dále nepokřtěné děti i dospělé, nemocné, ohrožené nebo již rozvrácené rodiny a připraví půdu (někdy až s obdivuhodnými výsledky!) a přináší mi pak adresy s důkladnou informací, kde a jak asi třeba pastoračně zasáhnouti.

Farní sestry chodily do vzdálených přespolečných škol a do rodin. V dešti, v blátě a plískanici, brodí se někdy až po lýtka sněhem a nevynechají jediné hodiny; a když přišly domů, převlékly se rychle, aby osušily mokré šaty a obuv, a již otvíraly dveře, do nichž se nahrnula řada špinavých kluků a rozcuchaných děvčat: nejmenší si posadí sestra na klín, ostatní sedí nebo stojí kolem ní, sestra má s nimi besídku, učí je pracně a trpělivě, jak mají špinavými prstíky dělat kříž a modlit se Otčenáš.

Matka pěti dětí přináší jí na důkaz vděčnosti v pytlíčku trochu cukru. Když sestra chce cukr zaplatit, odmítá dobrá žena peníze: „Vezměte si to pro lásku Boží!“

Máme v pohraničí jednotlivce i rodiny, které vedou krásný duchovní život, a dosti je těch, kteří tonuli dříve v bahně těžkých hříchů i po několik desíletí, mužů i žen, svobodných i vdaných, kterých se však dotkla milost Boží a Dobrý Pastýř je přivinul na své Srdce. *A tu jsem u kapitoly radostné, jedné z nejradostnějších v pohraničí. Jest to zpovědnice!* Co by mohly vypravovat zpovědnice v pohraničí! Byl jsem za první světové války kurátem ve veliké vojenské nemocnici, byl jsem pak plných pět let ředitelem Charity arcidiecése olomoucké a diecése brněnské, viděl jsem defilovat tak často před sebou bídu hmotnou i mravní v nejrůznějších variantech, pomáhal jim a byl svědkem pomoci jiných v ohledu hmotném a mravním, byl jsem v té práci šťasten, ale ty chvíle duchovního kněžského štěstí, které prožívám ve zpovědnici v pohraničí, jsem nikde neprožil! „Až se budu loučiti s pohraničím“, řekl jsem našemu njdp. opatovi, „bude nejtěžší rozloučení se zpovědnicí!“

Když jsem vám aspoň několika rysy líčil temnými barvami bolesti, obtíže duchovní i jiné minus našeho pohraničí, snad jste si mysleli, co i já jsem tak často myslel a i slovy zvolal: „Jak hrozné je pohraničí!“ Ale stokrátě častěji jsem zvolal: „Jak krásné je pohraničí!“ Kněz v pohraničí se nikdy nesmí dáti zastrašit zlem, které

vidí bujet kolem sebe, a s nezdolným optimismem musí doufat v lepší budoucnost.

Krásné je pohraničí!

Tvrdím tak nejen proto, že jest v pohraničí mnoho duchovních radostí, ale že jest tam také mnoho viditelné, ba skoro hmatatelné možnosti zachrániti nesmrtelné duše, bloudící, hladovějící a žíznící po Bohu, jeho pravdě a lásce, a to poměrně ve větším množství než ve vnitrozemí. My kněží — šťastní — můžeme je přivést k Srdci Ježíšovu, plnému dobroty a lásky. *Jest nás kněží však tak málo na liše Boží v pohraničí a přitom úporně proti nám bojuje nepřemožitelný téměř nepřítel: čas!* Jest pak samozřejmou nutností, že musíme si vyhledávat pomocníky v řadách laických. Je-li dnes všude tato pomoc laická v duchovní správě, Katol. akce, velmi potřebná, jest pohraniční úspěšná činnost bez KA nemyslitelná. I kdyby tato KA zvláště v začátcích nevzala na sebe přesné organizační formy, neměla mnoho členů a nepracovala systematicky, jest nutno spokojiti se aspoň s formou volnou: časem se vykrystalisuje ke stále schopnějšímu a výkonnějšímu orgánu. Základem této laické pomoci ve mnohých vikariátech jsou naše farní sestry, ženy starší i mladší, které absolvovaly odborný kurs a jsou umístěny ve farnostech, kde není kněze. Hlídnají a v pořádku udržují chrám Páně, zvoní klekání, připraví vše na bohoslužby pro kněze, který sem v neděli přijede, když napřed obešly farníky a pozvaly je k návštěvě bohoslužeb. Rozšiřují katolický tisk, vedou dětské besídky, učí děti i dospělé se modlit, navštěvují nemocné, pracují v rodinách v duchovním ohledu, připravují půdu knězi, kde má zakročit jako duchovní pastýř. *Nemůžeme býti dosti vděčni našemu APÚ, které tuto instituci vyvolalo v život, bez níž bychom se dnes ani neobešli.*

A co znamená Charita! Jeden z nejúčinnějších prostředků pastoračních v pohraničí. Budiž při této příležitosti co nejsrdečněji poděkováno našemu ústředí Charity v Praze, jehož pochopení pro potřeby v pohraničí zasluhuje s naší strany uznání a vděčnosti.

Dětské besídky, zpěv, divadélka, i když zaranžovaná nejprimitivnějšími prostředky. Dále spolky mládeže, jako SKM, Junák atd., osvědčují se i zde v pohraničí jako ve vnitrozemí. Otázka, jak připoutati mládež škole odrostlou ke kostelu a praktickému katolictví, jest jednou z nejdůležitějších!

Nedotýkám se otázky tisku, protože jest samozřejmá v pastoraaci vůbec, tím spíše pro pastoraaci v pohraničí, kde tisk organisovaný někdy otevřeně, někdy zakukleně vytrvale bojuje za své cíle. Chystáme samostatný farní věstník pro pohraničí, k němuž máme dosud 25.300 odběratelů přihlášených. Tento počet se jistě ještě zvětší, podrobností uváděti nebudu, zmínil jsem se o všech důkladně na dvou našich pastoračních konferencích pohraničního kněžstva v Kar. Varech. K vydání prvního čísla tohoto věstníku dojde v době nejbližší. *Exerciční dům Frýdek* svým tiskem nám prokazuje veliké služby a jsme velmi vděčni vldp. P. Schikorovi za jeho pochopení,

jak nám vychází vstříc hlavně v ohledu finančním. Také zasloužilý sekretariát Mar. družin u Jesuitů v Praze, tiskový odbor pro pohraničí, na nás často pamatuje zásilkami knih, brožur a časopisů, za což děkujeme srdečným Zaplať Pán Bůh, jakož i APÚ, odboru pro pohraničí. (Pokračování.)

Jirsíkův výkřik před sto léty

Dr. Jan Merell:

Čirou náhodou se mi dostal nedávno do rukou Časopis katolického duchovenstva z r. 1847, jeho již dvacátý ročník, vydaný právě před stoletím. Je zajímavé listovati zažloutlými stránkami, kde se střídají články věroučné (na př.: Jak důležití jsou nám sv. Otcové), morální (Co jest křesťanské vlastenectví) s historickými (Založení kláštera tepelského) a pastorálními (O zkouškách snoubenců). Ale nejvíce mne zaujala ve třetím a čtvrtém čísle zpráva redakční. Změna redakce. Až do roku 1847 vydávala časopis arcibiskupská konsistoř. V redakčním ohlášení na str. 575 se dovídáme, že arcibiskupská konsistoř po vlasteneckém metropol. kanovníku V. Pešinovi svěřila redakci neméně vlasteneckému knězi a metropol. kanovníkovi Janu Valer. Jirsíkovi. A nový redaktor zde píše: „Již dvacet let jest tomu, což slavná arcibiskupská konsistoř Pražská vydání Časopisu pro katolické duchovenstvo jest podnikla. I slavně dosáhla k tomu oučeli, kterýž sobě při vydávání tohoto Časopisu vytknula, a nejedno utěšené ovoce z její snahy vykvetlo, an tak vzdělání duchovenstva přispěla, a mnohých k spisovatelství probudila, kteříž by se snad nikdy nebyli se svými spisy u veřejnosti objevili.“ Pak oznamuje rozhodnutí konsistoře a pražského arcibiskupa, aby převzal redakci a sám za časopis odpovídal. „Bude tedy od příštího roku Časopis pro katolické duchovenstvo pod mým jménem vycházeti, a na obecnstvu bude to jenom záležití, nemá-li navždy zaniknouti.“ J. V. Jirsík dále oznamuje svůj redakční program. Časopis bude míti trojí oddělení: pojednání ze všech oborů theologických, část bibliografickou a konečně rozličné zprávy ze života církevního, důležitá nařízení, otázky s příslibenou odměnou tomu, kdožby k nim náležitě odpověděl, pastýřské listy a pod.

Jirsík si je vědom, že k tomu nestačí síly jednoho redaktora a proto se obrací ke spisovatelům z řad duchovenstva: „Se vši důvěrou se obracím, a na Vás tu vřelou žádost skládám, abyste mi pomocí svou bratrsky přispěli. Má snad Časopis tento, jediný českoslovanský tohoto druhu, zaniknouti? Zaniknouti nyní, anť již jedno dvacetiletí přečkal? A zaniknouti vinou naší? Nežádá-li od nás toho čest naše, bychom jej udrželi, an v celém mocnářství jiného podobného nestává? Nekáže-li toho potřeba, abychom my rovněž tak u vzdělávání vědy bohoslovné pokračovali, jakož to činí světští vzdělanecové v oboru svém? Aneb měli bychom snad za nimi zůstat? I čest tedy naše, i času potřeba toho žádají od nás, bychom časopis tento nejen udrželi, nýbrž i zvelebovali. Než důvěřuji se v šlechetné směřování a v pilnost Vaši, a jsem tím zcela ujištěn, že mu zaniknouti nedáte; nýbrž se postaráte, aby, jako kvetl, kvetl též budoucně.“

„Ale marná by však byla všechna sjednocená snaha naše, kdybychom neměli čtenářů!“ A proto se obrací redaktor i k těmto: „Zvláště na Vás dvojí

cti hodní bratří na vinici Páně pracující skládám tu žádost, abyste všickni Časopis tento odbírali. Pro Vás se vydává.“ Nakonec poroučí Časopis do ochrany Boží s pevnou nadějí, že nezanikne a mnoho ještě přispěje k rozšíření království Božího.

Jirsíkova předpověď i přání se splnily.

Proč zaznamenávám tuto literární vzpomínku? Je mnoho podobností s poměry před sto lety, a vzdech vlasteneckého biskupa je stejně časový dnes jako před stoletím, jen s tím rozdílem, že Časopis katolického duchovenstva nemá za sebou pouhých dvacet let života, nýbrž o celé století více. A časopis za dobu svého trvání vykonal velmi mnoho na poli náboženském, kulturním i národním, a je proto stavovskou povinností všech kněží, aby *časopis nejenom odebírali a četli, ale i do časopisu přispívali*. A jestliže Jirsík viděl v možném zániku časopisu po dvaceti letech jeho trvání, hanbu českého kněžstva, co by asi řekl dnes!

Těchto několik řádek, spojených se jménem Pešinovým, Jirsíkovým a duchovním hnutím našeho kněžstva před sto lety je výzvou ke všem spolu-bratřím. Pomozte ČKD! Čím více bude odběratelů i dopisovatelů, tím lépe bude možno časopis vybavit. Zaměření Dobrého pastýře je více praktické. Týž cíl sledoval vždy i ČKD, ale věnoval vždy nejvíce místa příspěvkům ze všech oborů theologických, a bylo-li před sto lety nutno být stále na theologické výši, oč více je toho třeba v dnešní době! *ČKD a frýdecký DP se vhodně doplňují*, a je stavovskou povinností odebírat a číst i druhý kněžský (vlastně první) časopis, který může více místa věnovati úvahám theologickým.

Současná doba

(Pokračování.)

Činnost pastorační a apoštolská.

Je jisté, že je kvašení v myšlenkách. Je netrpělivost, nové způsoby pastorační a apoštolské.

Nezbytnou podmínkou, aby se to vše usměrnilo je synovská láska k Církvi, totální důvěra v Církev, poslušnost k Církvi. Církev, to je papež; Církev to je biskup ve spojení s papežem. Musíme rozšiřovat papežova slova, musíme rozšiřovat slova biskupská.

Nečinit to, znamená zanedbat povinnost, pokládati za Církev sebe sama, hřích pýchy nebo marnivosti, nejčastěji nedostatek dobrého smyslu.

V apoštolátě, pastorači, existuje určitá solidarita.

Specialisovaná hnutí se musí spolu promítati. Je utopií chtít rozřešit problém dělnické třídy, něřeší-li se současně problémy třídy buržoasní a zemědělců. Jsou tu ještě vzájemné vztahy. Krátkozrací kněží se snadno stanou škůdci a uvedou na scestí hnutí, jejichž měli býti hybnou pákou, která měli držeti v čisté křesťanské linii.

Stejně jako se nemůže vychovávat dítě, aniž by byla současně vychovávána rodina, tak také nemůže proniknout křesťanský duch

dělnickou třídou, aniž bychom pracovali na proniknutí třídy buržoasní týmž duchem.

Stejné pravidlo platí pro farnosti. Farnost se nemůže vychovávat křesťansky osamoceně, je třeba, aby i sousední farnosti usilovaly podobně.

V tom je tedy nutný důvod, vedle důvodů dogmatických, aby byly všude direktivy biskupů sledovány

Dobrá vůle vždycky nestačí. Každý vikář by se měl současně stát středem činnosti, studijním střediskem, jehož iniciátorem by byl po řadě každý kněz. Existuje jisté sektářství, které má původ v neznalosti. Nevíme, jak se říká, oč se vlastně jedná. Směšujeme problémy. Mluvíme pedantsky, bez uvážení. Je to škoda pro kněžský prestiž a jeho vliv. Kněz by neměl nikdy říkat: říká se, že... Začínati větu tímto slovem, znamená vyprávěti povídačku a povídačky se nemají říkat. Ty ať se nechají pradlenám. Zdůrazňuji tento bod, poněvadž jsem pozoroval, že různé povídačky, nepříznivé jistým kněžím, snadno kolují v kněžských ústech. Povídačky jsou skutkem zlomyslného ducha.

Dejte pozor na smysl slov. Smysl slov se mění. Chcete příklad slova, jehož smysl se právě mění? Slovo časný. Pro theologa časné je protikladem věčnému, čas věčnosti. Pro Francouze od časů Péguyho, ať tomu chceme nebo ne, časné oponuje duchovnímu. Je to tak. Smysl slov se nemění podle pravidel logiky, nýbrž podle užívání. Za padesát let postaví theolog proti časnému věčné a Francouz nebude rozuměti. Takto vznikají zmatky.

Cítíte živě, že v současné řeči slova: substance, essence, accident nemají už dřívější smysl? Použijeme-li jich v dřívějším smyslu, musíme vyložiti jejich smysl, chceme-li býti současníky pochopení. A to vám vysvětluje nesnáze při katechisování. Tato nesnáz byla vždycky, není nová.

Nebezpečná slova a nutná přesnost.

Jsou slova nebezpečná, poněvadž jsou lidská, poněvadž se píše velkými písmeny, poněvadž jsou vášnivá, poněvadž jsou užívána všemi propagandami ve smyslu různém a protikladném: pravda, štěstí, svoboda, spravedlnost, bratrství, právo, láska, rozvoj člověka, humanismus. Kolektivní člověk miluje pohnutí. Tato slova mají zvuk, který vyvolává citové záchvěvy. Tato slova mají různý smysl podle toho, zda jsou vyslovována stoupencem Rousseauovým, Proud-homovým, Karla Marxe nebo rasismu.

Křesťané a zejména kněží mají bděti nad tím, aby se těmto slovům dával podle kontextu autentický křesťanský smysl.

Jsou zvučná slova, která probouzejí různé city, zvučná slova, která miluje dav, tím více, čím jsou neurčitější, neomezenější, protože v nich každý může viděti výraz vyjádření svých citů.

Definovati je božské dílo, říkali staří. Mohli bychom dodati:

Zamlžovatí je práce ďábelská. Střežme se vykonávat ďábelskou práci.

Encykliky a listy Pia XII. jsou vzory přesnosti, na nichž se musíme učit.

Laicismus zaplavil všechno, i náboženská slova, křesťanská slova, která zbavil jejich smyslu, aby z nich udělal zbraň proti křesťanství.

Laicismus na mnohých rtech, v mnohých novinách neznamena neutralitu, nýbrž antichristianismus, antitheismus. Jedině hlupáci se mohou dát nachytat.

Kdybychom si na to nedali pozor, vlastní chybou bychom se stali obětí naturalismu.

Svoboda dětí Božích není radost; štěstí není nahromadění radostí. Pravda může být postupně poznána; nemění se podle zájmů. Spravedlnost není msta, není to soud, inspirovaný strachem. Bratrství zahrnuje v sobě respekt. Tam, kde není respekt, může být kamarádství, spojení. Tam, kde není společné otcovství, není bratrství. Lidé nejsou bratry-proti jiným lidem. Jedni jsou bratry druhých. Bratrství je něco vnitřního, co tkví v samé bytosti člověka. Právo není násilí. Moc jednati neposkytuje právo jednati. Nositelem práva je povinnost. Není to dovolení dělati kdo co chce. Láska je darování sebe sama, není ovládání jiného. Humanismus, kultura člověka, je-li uzavřená, není-li otevřená, potlačuje přání, která nemůže sama vyplnit. Typ rozvinutého člověka nemá být hledán ani v Periklovi, ani v Caesarovi, ani v nadlidech, nýbrž ve světcích. Existuje totiž také rozvoj, který je vlastně zakrňováním.

Smysl dějin.

Dějiny mají smysl jen pro ty, kteří věří v Boha a nesmrtelnost duše. Pro atheisty, ať už je jejich jméno jakékoliv, ať jsou jakékoliv jejich nároky, dějiny nemají smyslu. Život na zemi skončí a lidstvo také. Materialistický konec nemůže dát dějinám smyslu. Dějiny mají smysl, jestliže někde skončí a ne v nicotě.

Nejinteligentnější komunisté, kteří již nemohou dál, počítají, že dokonalá společnost nebude nikdy existovat a že člověk nebude nikdy dokonalý. My nezdůrazňujeme dost parusii: „Nové nebe, novou zemi“, která na nás čeká, a na kterou my čekáme. My jsme lidé křesťanské naděje; nebojme se vypůjčit si svá tvrzení, obrazy, své symboly u sv. Pavla a církevních Otců. Štěstí je spása.

Z časopisu francouzských bohoslovců „Servir“ přeložil V. Sysel.

R O Z H L E D Y

JIRSÍKOVŮ JUBILEUM 1948. Rok 1948 přináší několik výročí jirsíkovských: Dne 19. června uplyne 150 let od narození tohoto českobudějovického biskupa a v září bude tomu 80 let, co založil v Českých Budějovicích první české gymnasium.

Dnešní Jirsíkův nástupce na biskupském stolci Dr. Josef Hlouch se již ujal iniciativy a připravuje rozsáhlé Jirsíkovy slavnosti. Lze právem doufat, že se oslavy stanou věcí celonárodní a že památku Jirsíkovu uctí jak úřady státní, tak i složky kultur-

ní. Třebaže rok 1948 má již přemíru jubileí, přece si význam Jirsíkův zasluhuje, aby jeho oslavy přesáhly ráz regionální. — Nový vědecký životopis biskupa Jirsíka vyjde v brněnské knihovně Církev a vlast z pera docenta pražské fakulty theologické historika ThDr. Jaroslava Kadlece. Krátký lidový životopis Jirsíkův vyjde ve sbírce Životem od Msgra Dra Rebana.

KARDINÁL TISSERANT se zajímá o hnutí katolických Esperantistů. Dal se informovat zejména o Mezinárodní katolické informační službě pro nekatolíky, zvané „I. K. I.“ (Internacia Katolika Informejo) se sídlem v Holandsku a zaslal nestorovi nizozemských katolických Esperantistů škol. bratru a misionáři Fr. Wigbertu van Zon dopis plný obdivu a uznání nad vykonaným dílem. Kardinál Eugen Tisserant, sekretář posv. Collegia pro Orientální Církev, modlí se každý den růženec v jiném jazyce: italsky, francouzsky, anglicky, německy, persky, rusky, hebrejsky, arabsky, syrsky a kopticky. Říká, že poznání každého nového jazyka je pro něho velkou duševní radostí. Nyní se zajímá o nejsnadnější řeč světa, esperanto, nazvané Msgrm Orsenigem „Řeč lásky“.

DCERA DE GASPERIHO VSTOUPILA DO KLÁŠTERA. Bylo z toho v politickém světě italském dosti hluku, když se před římskými obecními volbami rozhlásilo, že Lucie de Gasperi, druhorozená dcera ministerského předsedy, chce do kláštera. Tehdy prohlásil její otec, že by byl sice šťasten, kdyby mohl některé své dítě obětovati Bohu, ale zatím, že se o nic nejedná. Nechtěl totiž, aby ho socialisté a komunisté vinili, že užívá této věci k volební agitaci. Dne 7. XII. - když bylo dávno po tomto nebezpečí, doprovodila celá rodina de Gasperiho Lucii do noviciátu sester Nanebevstoupení, které se věnují vyučování dívčí mládeže. — Lucie je velmi vzdělaná. Několik dní před vstupem do kláštera dosáhla summa cum laude doktorátu na římské universitě. Její disertační práce se obírala „morálními principy u Hesioda.“ Často a často bývalo ji vidět ve vatikánské knihovně studovat řecké klasiky, v těchže místnostech, kde se

po léta skrýval její otec před fašistickým režimem. Lucie bývala velmi agilní členkou katolického studentského hnutí FUCI.

Cip.

HOLANDSKO. La Metropole přináší zajímavý „dopis z Holandska“, který z části otiskujeme: „Jisté noviny a orgány některých protestantských organizací uznaly za nutné protestovat proti t. zv. katolické převaze v Nizozemí. Nelze popřít, že katolicismus dobyl nebo spíše znovu dobyl některých ztracených posic. Po revoluci v 16. století uchovaly si katolický ráz jen Brabantsko a dnešní Limburg. Nyní však zesílil katolický život ve všech provinciích. Veliká města, jež bývala baštami nesmiřitelného sektářského protestantismu, změnila svůj duchovní vzhled. Katolický život zmohutněl uprostřed moderního paganismu, a na náboženský život hluboce působí katolické myšlenky. Dokonce i ve Friesku, kde býval protestantismus nejtvrďší, dobyla Církev posic většinou úplně ztracených v posledních stoletích. Universita v Nijmwegem, jež bude slavít narok (t. j. 1948) 25 let svého trvání, slibně se rozvíjí a na každé fakultě je vidět katolickou elitu. Politický život nese známky zřejmého pokroku. Dokázal to mariánský kongres v Maastrichu. Desetitisíce věřících se účastnily náboženských slavností a bohoslužeb. Byla to mezinárodní událost. Byla zde zastoupena vláda, a papežské delegaci byly vzdány vojenské pocty, což též působilo neklid v protestantských kruzích. Když byla křtěna malá princezna Marijka, byl tu kardinál de Jong, katolický primas, což bylo příčinou dalších protestů. Protestanští pastoři pozvedli hlas, aby varovali před nebezpečím katolické oligarchie.“

NOVÁ ZJEVENÍ? Holandský list „Het Volksblat“, vycházející ve městě 's-Hertogenbosch, přináší v čísle ze dne 3. ledna 1948 tuto zprávu, podepsanou značkou P. C.: „V německé vesničce Heede, v severozápadní části Hannoverska, dějí se od roku 1946 podivuhodné zjevy. Z důvěryhodného pramene jsme se dověděli, že biskup v Osnabrücku nařídil vyšetřování na místě samém svědomitými muži, kteří jsou plně přesvědčeni o pravosti zjevení. Zdá se, že se

Kristus sám ukázal několika omilostněným osobám, jímž prý řekl toto: „Ve Fatimě nebylo poslechnuto mé Matky. Konečně já sám nyní přicházím varovati lidstvo. Časy jsou velmi vážné. Konečně lidé musí činit pokání a polepšit se. Musí se modlit, mnoho se modlit, aby usmířili Boží hněv. Zvláště se musí mnoho modlit růženec. Touto modlitbou se na Bohu získá mnoho.“ Dále slovy Kristovými obyvatelé Heede byli napomenuti, aby dávali budoucím poutníkům dobrý příklad, zvláště, aby ukazovali velkou vážnost a zdržovali se zábav. Od té doby Heede se stalo milostiplným místem, takže bylo nutno zavést nové autobusové linky, aby bylo možno dopravit všechny poutníky. Týž pramen uvádí dále, že kněz Tovaryšstva Ježíšova četl s kazatelnou v Mnichově opis zprávy, kterou prý dostala omilostněná duše na Zelený čtvrtek v roce 1946. Stojí v něm m. j.: „Jsem velmi blízko! Země se bude chvěti a třásti! Bude to hrůza: jakoby malý poslední soud. Ale nebojte se: Budu s vámi. Ti, kteří ke Mně vzhlížejí, budou míti Moji pomoc a Moji lásku. Avšak pro ty, kteří nejsou ve stavu milosti, bude to hrozné. Trestající Andělové se již rozešli do všech světových stran. Lidé jsou horší než před potopou. Bude tak hrozně, jako nikdy nebylo od stvoření světa. Misky hněvu budou vylity na lidstvo. Peklo se již domnívá, že je jisto svou kořistí; ale já mu ji vyrvu. Já přijdu a se Mnou mír. S několika málo věrnými zbuduji své království. Šťastní ti, kteří jsou připraveni a očekávají Mne.“ Ať už je z toho pravda to či ono, tato slova stojí za úvahu; a i kdyby všechna tato slova nebyla řečena, přece se zdá, že svět stihnou velké tresty. „Chápejme znamení doby!“ Těmi slovy končí „Het Volskblat“ svou zprávu o nových zjeveních.

NÁBOŽENSTVÍ V NĚMECKÉM RCZHLASE. V Porýnsku je silné hnutí pro křesťanskou vysílací stanic. Utvořil se tříčlenný výbor, zastupující katolíky, protestanty a Křesťanskou demokratickou unii. Sjezd Křesťanských demokratů v Kolíně v loni v červenci přijal resoluci, že křesťanská vysílačka je nutná, aby se „křesťanské zásady uplatňo-

valy ve veřejném životě tolik, kolik mají práva, neboť jsou základem celé západní kultury“. Bruderrat evangelické církve v Německu prohlásil nedávno, že „nelze trpět, aby tak důležitý propagační prostředek jako je rozhlas, byl trvale vylučován ze služby křesťanství. Uznáváme-li, že návrat k životu, založenému na náboženství, je jediná možná cesta, jak překonat dnešní nihilistické snahy na všech úsecích veřejného života, je zřejmo, že právě tak je důležité, postavit rozhlas do služeb křesťanské myšlenky a křesťanské činnosti, jako je třeba pracovat pro křesťanské myšlenky a zásady v tisku, v umění a v politice.“ — V americkém a francouzském pásmu bylo zařazeno do rozhlasu hodně náboženských přednášek, kdežto v pásmu britském daly se okupační úřady více ovlivniti soc. demokratickými a protináboženskými proudy. Rozhlas v zoně ruské slouží komunistické propagandě. Cip.

NĚMECKO. V sovětském pásmu Durynska nařídil ministr vyučování všem hlavním školám, aby začínala vyučování vždycky vybranou četbou ze spisů Leninových a Stalinových. Je to zřejmě náhrada za ranní modlitbu, jež bývala zvykem na mnoha německých školách. Sovětská vojenská zpráva nařídila nedávno, aby byly všechny školní místnosti ozdobeny obrazy vedoucích ruských státníků nebo Karla Marxe. (Cip.) — Kipa hlásí: Podle nejnovějších statistik je v sovětském pásmu Německa 3,308.000 katolíků. Na konci války bylo tu katolíků 1,150.668, ale tento počet byl zvětšen o 2,150.000 uprchlíků z východních provincií, obsazených Ruskem a Polskem. V tomto pásmu působí 1.324 kněží. Z nich je 500 uprchlíků.

JUGOSLAVIE. Kipa hlásí od vězňů, kterým se podařilo utéci do Rakouska z vězení, v němž dleli s Msgrem Stepinacem, tyto podrobnosti: Je přísně zakázáno hovořiti s Msgrem. Nikdy nebylo dovoleno vězňům jíti na mši svatou, kterou sloužil arcibiskup, ač o to mnohokrát žádali. Když ustavičně vzhlíželi k oknu Msgra Stepinace, bylo toto okno skoro úplně zazděno. Podobně byla zavřena knihovna, dána před tím k dispozici arcibiskupovi.

— Jeden bývalý válečný zajatec italský vypráví, že každou sobotu vodí stráž arcibiskupa k holiči a že se druzí vězni neodvážejí ho pozdravit, ale že ho považují za světce.

CÍRKEV V SEVERNÍ ČÍNĚ. Nedávno připomněl vatikánský rozhlas, že Církev svatá stoupá v severní Číně na krvavou Kalvarii. Ilustraci k těmto obecným slovům přináší CIP ze dvou diecésí — Tientsin a Hungtung. — Diecése Tientsin, na jih od Pekingu patřovala k nejkrásnějším misijním územím. Kromě města Tientsin je dnes skoro celá obsazena komunisty. Z 21 misijních stanic bylo opuštěno 14, poněvadž v nich kněží a řeholnice nebyli bezpečni životem. Mnohé kostely a kaple byly zbořeny nebo vydrancovány. Škol misie se nyní používá k politickému přeškolení. Mnoho lidí uteklo do Tientsinu, mezi nimi je na 30.000 katolíků. Bylo tu vystavěno množství nových kaplí, ale to vše zdaleka nestačí pro nedělní bohoslužby. Zásobování bylo nesmírně ztíženo, protože komunisté zničili železnice a protrhli ochranné hráze. Diecése Tientsin je spravována francouzskými Lazaristy. — Horší situace je v apošt. prefektuře Hungtung na jihozápad od Tientsinu. Tuto oblast spravuje domorodý klerus s Msgrem Jos. Kao v čele. Vyjma města Linfon je celý kraj ovládán rudým vojskem. Zprvu neškodilo toto vojsko misiím, ale v srpnu se situace změnila. Tehdy začali komunisté ostrou kampaň proti arcibiskupu Ju-Pinovi z Nankingu, když podnikal cestu do rodného Mandžuska. Plakáty ho nazývaly zrádcem, a katolickému kněžstvu bylo vyhrožováno pronásledováním. Dne 6. IX. bylo obsazeno ústředí misie a byli uvězněni 4 čínští kněží. V regionálním semináři byl internován P. Keymo-

len s 11 seminaristy. Ve škole sv. Terezie byla velmi ztýrána učitelka sestra Terezie. Majetek misie byl silně poškozen již za okupace japonské. Nyní je zkáza dokonána. Misie leží prakticky v troskách. Cip.

POZNAJÍ JAPONCI KATOLICISMUS? Dne 28. listopadu 1946 tlačili se na nádraží v Nagasaki místní katolíci, aby přivítali sydneyského kardinála Gilroye, který přišel navštívit katolickou obec nagasakskou a svého přítele ze studií biskupa Jamagušiho. Celé Japonsko poslouchalo, když kardinál promluvil o nouzovém kostele nagasakském k japonským věřícím: Nás, dětí společného Otce v nebesích, vykoupene stejným Vykupitelem, nemůže od sebe odlučovat rozdíl rasový! Již počátkem 20. století usiloval admirál Širjirc Jamamoto, aby papež Pius X. zřídil v Tokiu katolickou universitu. Později admirál konvertoval, a roku 1921 provázal korunního prince, potomního mikáda Hirohita na cestě Evropou a představil ho také papeži Benediktu XV. Když učenci celého světa oslavovali osmdesátiny kardinála Erleho, přispěl japonský učenec Masaharu do slavnostního sborníku studií: Neuveřejněné seznamy japonských mučedníků. Dnešní Japonsko ukazuje ještě větší náklonnost katolicismu. Princezna Takamatsu se činně zúčastňuje práce v čele katolických paní. Na tokijské universitě se dávají kursy katolického náboženství. Dominikán P. Pouliot z Kanady byl povolán na státní universitu v Kioto, aby přednášel scho lastickou filosofii. Pracuje hodně i katolický tisk. Vydán Nový Zákon. Od 1. září 1947 zdobí velkou halu hlavního tokijského nádraží obraz katolického kněze P. Flanaganu uprostřed sirotek pod rozkvetlými třešněmi.

PRACOVNA

PÁN BŮH NEBO PÁNBŮH?

Byl jsem upozorněn důrazně, že v knize pro mládež „Jak šel Hastrman do Kutné Hory“, vydané roku 1947 v nakladatelství Vyšehrad v Dětských knihách, které řídí Emanuel Frinta, se píše stále *Pánbůh*, kdykoli jméno Boží přichází. Když jsem prostřed-

nictvím jednoho z referentů APÚ tlumočil toto upozornění, bylo prý řečeno, že by se mělo denně na kolenu děkovat za takové knihy, a že je to psáno správně podle Pravidel českého pravopisu. Neznám sice obsahu těchto knih, nemohu je čísti, avšak jistě není mým osobním ná-

zorem, že takové psaní jména Božího je již velkou závadou, zejména v knize pro děti, které se učí takovému, katolíky urážejícímu pravopisu, na které jsme velmi citliví, tím více, že Pravidla českého pravopisu, vydaná Českou akademií věd a umění ve Státním nakladatelství uvádějí: „pán — a m.; Kristus Pán, kníže pán, císař pán, ale: pan učitel... *Pán* = *Bůh*; *Pán Bůh* nebo *Pánbůh*, *Pána* - boha atd.; s pánembohem (přísl.); ale: kněz jde k nemocnému s Pánem Bohem.“

Dokonce něco podobného u adjektiva Boží, které mnozí katolíci si navykají zbytečně psát s malým písmenem: „boží i Boží, v § 1, III A; (přivlastňovací jména přídavná na -ův a -in mají začáteční písmeno velké... Také přídavné jméno Boží má začáteční písmeno velké, je-li to skutečné přivlastňovací přídavné jméno k podstatnému Bůh: z milosti Boží, království Boží; co je Božího, Bohu; po vůli Boží; syn Boží, Boží požehnání; ale boží milosti (pečivo). Totéž platí o ustrnulém přivlastňovacím přídavném Páně: Anděl Páně (modlitba), Aj, já dívka Páně, ale dům páně Vrbův a p. (Boží Tělo, Boží hod)“

Proto není nutno psát v katechismu: „Hleďte nejprve království božího“.

Pravidla českého pravopisu — směrodatný pramen — připouští tedy nový odlišný způsob psaní až na posledním místě, a jistě my se ho nebudeme chytat a nebudeme mu razit cestu, zejména ne u dětí, které se ve škole učí lepšímu, původnějšímu a správnějšímu psaní, o které se již tolik bojovalo proti odpůrcům úcty jména Božího v tisku a v rozhlase. Tím více, že ve spisech presidentů Masaryka a Beneše, ministra Masa-

ryka Jana (Volá Londýn, vydala Práce r. 1946), ministra Jar. Stránského a j. čteme všude Pán Bůh a ne jinak. Mám právě v ruce Svobodné slovo ze 14. XII. 1947 a na str. 3 v článku Beseda s Josefem Ladou — národní umělec Josef Lada se dožívá 17. prosince 60 let — vidím: „Tiskneme ruce Josefu Ladovi a přejeme mu jménem čtenářů Svobodného slova, kterým toho tolik věnoval ze svého výtvarného pokladu: „Zaplať Pán Bůh za všechno! A mnoho zdraví do dalších desítek let, abyste mohl splnit ještě mnoho ze svých výtvarných snů.“

Je dobře si ta pravidla zopakovat a vyžadovat všude, zejména u katol. nakladatelství bezpodmínečný respekt ke všemu, co má vztah k jménu Božímu, zejména, když máme k tomu podle Pravidel českého pravopisu plné právo. Proto bych čekal od příslušných činitelů spíše odpověď, že děkují za upozornění a že příště se to napraví, než tu, která byla vyslovena. Nedopatření a nesprávnosti se mohou vyskytnouti všude, ale máme býti vždy ochotni k jejich opravě, zejména, když jsme upozorněni z povinnosti. Opak by nesvědčil o dostatečném katolickém uvědomění. My budeme psát jen a jen Pán Bůh, neb náš Bůh není bůžkem pohanickým a jméno Bůh dle pravidel se píše s velkým písmenem a bůh s malým písmenem jen o bohu pohanickým. Pamatujme, že opak znamená podporovat odpůrce skutečně správného psaní v jejich snaze o zmenšení významu jména Božího, po němž následuje boj o vyhlazení jména našeho pravého a živého křesťanského Boha ze srdcí lidských vůbec. Proto budeme také žádati od těch, kteří pro katolíky chtějí psát a na nich snad vydělávati, aby psali jméno Boží náležitě.

HOVORNA

ČASOPISY A AGITACE. Minulého roku měl jsem ve své farnosti čtyřicet odběratelů „Neděle“ a 33 na „Rozsevač“. Počet určil jsem předem, a to ke cti čtyřicetidenního postu Kristova na poušti a jeho třiatřiceti letého života. Tak jsem to také oznámil s kazatelnou a počet skutečně do-

sáhl. Mívám ve zvyku na Nový rok dáti program do roku dalšího. Tentokrát je obsažen v hesle: „Do každé rodiny katolický časopis, Písmo sv. a Naše světla.“ Za tím účelem jsem vydal svůj vlastní letáček s doporučením našeho nejd. pana biskupa a postaral se prostřednictvím

Katolické akce, aby se dostal opravdu do každé rodiny. Letáček má svou zvláštní přitažlivost pro naši farnost. Účinek tohoto letáčku a několika kázání o katolickém tisku, jakož i několik jiných letáčků o nutnosti vzdělávání se ve víře nejen v kostele při kázání, ale i doma četbou katolických časopisů, se projevil příliš zřetelně. Přihlásilo se k odběru 130 čtenářů. Navštívili jsme ovšem každou rodinu ve farnosti. V jedné vesnici obcházel dům od domu sám pan starosta. Někde přijali časopis s radostí, jinde, aby se neřeklo a jinde zase bylo plno výmluv. „Já na to nevidím“, vymlouvala se jedna žena. „I vidíte dobře, já jsem byla pětikrát operována na oči a vidím, tak co byste vy neviděla“, odpověděla pohotově kolportérka. — „Tolik peněz najednou, na ty já musím pracovat celý den“, vymlouvala se jiná. „Bud'te ráda, že můžete pracovat, ve Vincentinu jsou ubožáci, kteří by rádi pracovali a nemohou.“ — „To pro mne není, to je pro ty zbožné a svaté.“ — „Však musíte také mezi ně patřit, chcete-li se dostat do nebe.“ — Jeden sedlák se vymlouval, že čtení časopisů je pro výměnkářky. Ale ta to slyšela a hned mu dala svůj díl. „Co? Všechno je pro staré báby, chovat děti, vařit, prát, drhnout podlahu, chodit do kostela, číst, a co je pro mladé?“ Starý havíř si pochvaluje: „Také jsem Rozsevač nechtěl číst, bránil jsem se a dnes nemohu bez něho žít, jak jsem s ním srostl.“ — Pan patronátní komisař odmítl Písmo svaté i časopis. Však se k němu vypravíme ještě po třetí. Stejně tak u jeho souseda, jehož dcera je kostelní zpěvačkou, jsme nepořídili ničeho ani po čtvrté. — Také hostinský si koupil Písmo sv. a ještě mu nabídneme oba časopisy. Byla to zase ona poloslepá kolportérka, svobodná a sečtelá, která mu řekla: „P. farář vám vzkazuje, že vy jako pan Farář (tak se totiž jmenuje) byste měl mít také Písmo svaté.“ Zasmál se a knihu koupil. Brzy na to měli v hostinci schůzi sociální demokraté. Hostinský ukázal řečníkovi koupěnou knihu, snad aby se pochlubil, snad aby vyvěděl, co tomu řekne, a jeho odpověď stojí věru za to. „Já jej také mám a často z něho čtu, a často z něho

beru při schůzi citáty.“ — Jinde se vymlouvali velice uboze. „My máme misionární knížku po babičce a čteme z ní, tak už nic jiného kupovat nebudeme.“ — A jeden chlap v plné síle na pobídnutí, že také duše musí mít nějakou stravu, odsekl: „A, co duše, jen když mám břicho plné.“ — Někde se dokonce urazili. Jinde přijali s otevřenou náručí. — Stejně tak v poslední době jsme prodali 77 kalendářů Vincentina a misijních, asi 50 kusů Písma sv. a 100 kusů životů svatých. — Velice dobrou službu mi prokázali členové KA. Dnes mohu říci, že časopis je již v každé druhé rodině ve farnosti, a to znamená mnoho. Během roku budu připravovati cestu, aby se dostal ještě do ostatních rodin. Doufám, že se mi to podaří, aspoň po čase, vždyť mi k tomu náš pan biskup poslal své požehnání. A to je dobrou zárukou. P. Antonín, farář.

PORNOGRAFIE VE ŠKOLE. „Jak se mají rodiče brániti, když učitel na měšťance vnucuje 13. let. hochům hotovou pornografii, jaká vyšla v Družstevní práci 1947: *Richard Wright*, Černý chlapec. Černoch tam líčí, co vše viděl v rozvrácených rodinách adventistů 7. dne, opilství, pohledy do nevěstinců, nevěry a zločiny manželské. Nemají rodiče právo žádat, aby taková kniha byla vyloučena ze žákov. knihovny? U koho to prosadit? — Bylo by dobře na to upozornit v DP, aby si kněží všímali, co děti čtou. E. Sh.“

VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ. Nebylo by dobré zavést rubriku pod heslem: „*Minima tan. gunt pastorem?*“ V ní by uveřejňovali dpp. bratří-kněží své i nejdrobnější kladné i záporné zkušenosti v duchovní správě a ve škole, i v denním praktickém životě. Měl bych celou řadu zkušeností, jež by snad i jinde posloužily. — S radostí vítáme takovou výměnu zkušeností a uveřejníme praktické články v rubrice *Pracovna* nebo *Horvorna*. Jen pošlejte a nedejte se odstrašit, i když něco padne do koše.

JE UČENÍ ESPERANTU ZTRÁTA ČASU PRO KNĚZE? „Katolík“ v jednom z posledních čísel se vyslovil dosti odmítavě o učení se esperantu pro katolíky. Zřejmě se tak stalo jen z neznalosti. Každá řeč,

kterou katolík a zvláště kněz zná, přibližuje ho k mnoha duším, jimž může nést Krista. Svatý Otec ve svých 71 letech se nyní učí arabštině, aby tak posílil přátelské vztahy mezi Vatikánem a Egyptem, Libanem a jinými arabskými státy, neboť je přesvědčen, že sympatie těchto zemí tímto způsobem budou zvýšeny a tím bude snadnější cesta k získání těchto národů pro Krista. Oč snadnější je naučiti se poměrně lehkému esperantu a tím si otevřít možnost sympatie nesčetných lidí, mluvících touto řečí ve všech zemích, a jejich přátelství využít k jejich získání pro Krista. Pro nesmrtelné duše a jejich spásu nesmí nám býti žádná práce příliš obtížná.

V BRAZILII velká řada farností pořádá kursy esperanta pro farníky. Redaktor nábožensko-kulturní revue „O Apostolico“, prof. Euclido Carneire S. J., otiskl portugalský překlad pojednání prof. Jana Filipa „Esperanto jako nástroj Katolické akce“. Nejrozšířenější katolický časopis v Brazílii „O ECO“ otiskuje kurs esperanta, redigovaný kněžími Tovaryšstva Ježíšova.

PÍSEMNÝ KURS ESPERANTA v 10 lekcích od bratří Filipových je možno obdržeti za režijní poplatek přímo od ředitelství kursu esperanta, Praha-Břevnov, Bělohorská ul. 514. „Espero Katolika“ u sl. Dandové, Praha-Žižkov, Jakoubkova ul. 3.

ZVYK ČI ZLOZVYK? Křesťanství se šířilo s heslem „fortiter in re, suaviter in modo“. Církev, aby nenarazila, ale získala si tím více důvěru lidu, jemuž nesla evangelium, neodstraňovala pohanské zvyky rázem, nýbrž zvolna. Jestliže byly některé staletími vžité zvyky Církvi přijatelné a obsahem křesťanství smířitelné, ponechala je, ale snažila se jim dát křesťanský smysl a náplň. Takové pokřesťanění slavností dříve pohanských není dnes už ani prostému člověku známo, křesťanský charakter vstoupil do popředí a ztrávil vše staré a přežitě. Nedivíme se tomu, vždyť není konečně ničeho v tom, co by rušilo nebo se nějak s vírou nesrovnávalo. — Avšak co souditi o některých zvycích, které nejsou v souladu s liturgickým řádem? O vánocích jsem byl přidělen na vý-

pomoc do A. Na sv. Štěpána, po pozdvihování, pojednou slyším jakýsi nápadný šustot v kostele. Trvalo to pěknou chvíli, ale přesto snažil jsem se soustřediti ke mši sv. Teprve, když jsem přišel od oltáře do sakristie, mohl jsem se zajímat o to, co se stalo. Dovím se „nic“. Jdu se podívat do kostela a vidím po zemi a po lavicích poházený oves, kukuřici a tuším hrách. Kostelnice, která hned přiběhla, vysvětluje: „Ale velebný pane, vždyť jest sv. Štěpána, to se hází na památku kamenování.“ Byl jsem poražen a omluvil jsem se, že mně tento zvyk nebyl znám. — Uznávám, že by nebylo moudré každý zvyk ve farnosti odstranit, vždyť jsou některé rozumné a užitečné, ale takový zvyk, který se sotva podaří jako rozumný obhájit a který se nesrovnává s posvátností místa, jest třeba odstranit. Divil jsem se, že na svátek sv. Štěpána bylo něco více lidí v kostele než na Hod Boží, měl bych se domnívati, že je přilákala tato nevhodná sensace? V. Šp.

DRAŽÍ OLTÁŘNÍ BRATŘÍ! Za slovenského národního povstání obec Telgart byla válečnými událostmi zničena a vypálena. Mnozí věřící přistěhovali se do obvodu mojí farnosti, do obcí před tím obývaných Němci, luterány. Chci, aby tito věřící měli svůj stánek Boží, proto pomyslím s těmito novými věřícími postavit kapli, která by upevnila naši katolickou víru, která by pomáhala nadále zůstat v svým krásném obřadě staroslovanském. Věřím, že Vy bratří a Vaší věřící najdete pro nás porozumění, když jsme si tak blízko, když jsme jedné víry, když máme jednu a tutéž hlavu, máme tytéž svátosti, a těšíme se z toho, že jsme si zachovali dědictví sv. Cyrila a Metoděje, obřad staroslovanský. Za každého dárce v budoucí kapli, až se bude sloužit mše svatá, budou se modlit vděční věřící. Svoje peněžitě dary či paramenta, kostelní prádlo, rače zaslat na adresu: Jan Krlička, dekan-farár, alebo Gr. kat. farský úrad, Helcmanovce, p. Prakovce.

Vysokodůstojné pány, kteří mají svoje farní věstníky, prosím, aby mi po jednom exempláři zaslali. Adr.: Gr. kat. farský úrad, Helcmanovce, p. Prakovce.

EXERCICE

Nic nemůže v dnešní době tolik prospět jako dobře vykonané exercicie. Kéž duchovní správcové ochotně exerciční kursy oznamují a srdečně doporučují. Rozkvět exercičního hnutí záleží prvně na kněžích.

Frýdek: Od 9. 2. do 13. 2. pro dívky Mariánské družiny; od 25. do 29. 2. pro muže a jinochy; od 2. 3. do 6. 3. pro ženy a dívky z Nového Hrozenkova, které již byly na exerciciích; od 8. do 12. 3. pro muže a jinochy z Nového Hrozenkova, kteří již byli na exerciciích; od 15. do 19. 3. pro ženy, které již byly na exerciciích; od 30. 3. do 3. 4. pro dívky, ctitelky Božského Srdce Páně. Přihlášky: Exerciční dům, Frýdek.

Velehrad: Od 2. do 6. 2. pro ženy; od 11. do 15. 2. pro jinochy; od 18. do 22. 2. pro dívky; od 24. do 28. 2. pro muže; od 1. do 5. 3. pro ženy; od 8. do 12. 3. pro jinochy; od 15. do 19. 3. pro muže. Přihlášky: Exerciční dům, Velehrad.

Brno: Od 2. do 6. 2. pro ženy; od 16. do 20. 2. pro jinochy; od 21. do 25. 2. pro muže; od 27. do 2. 3. pro

dívky; od 3. do 7. 3. pro jinochy; od 8. do 12. 3. pro ženy; od 12. do 16. 3. pro dívky. — Přihlášky: Exerciční dům, Brno, Veverí ul. 15.

Svatá Hora: Od 2. do 6. 2. pro ženy; od 9. 2. do 13. 2. pro dívky; od 16. do 20. 2. pro jinochy; od 23. do 27. 2. pro muže. Žádost o poloviční slevu na dráze pošlete aspoň 14 dní předem! — Přihlášky: Exerciční dům, Svátá Hora, Příbram.

Mikulov (klášter piaristů u nádraží): Od 2. 2. do 6. 2. pro muže. Exercicie, ohlášené pro jinochy od 9. do 13. února 1948, budou se konat pro dosud malý počet přihlášek o týden později: od 16. do 20. února. — Přihlášky: Farní úřad sv. Václava v Mikulově.

Jihlava katol. sirotčinec: Od 1. do 4. 2. pro ženy. Přihlášky: P. J. Veselý, katecheta, Jihlava, ul. gen. Svobody 23.

Kursy začínají v uvedený den večer a končí poslední den ráno. Přihlášky zašlete 6 dní napřed. Přineste si: potravinové lístky neb potraviny, ručník a mýdlo.

MEMENTO. Dne 20. ledna 1948 zemřel Msgre Richard Tenora, arcikněz v Nové Říši. — R. i. p.

Bystrice nad Úhlavou, pošta Nýrsko na Šumavě: od 13. do 17. 2. pro dívky; od 27. 2. do 2. 3. pro jinochy a muže; od 8. do 12. 3. pro ženy a vdovy. — Přihlášky: Klášter Školských sester v Bystřici n. Úhl., pošta Nýrsko; stanice Nýrsko je vzdálena od kláštera asi čtvrt hodiny. Poplatek s ubytováním a stravou činí 200 Kčs. Spojení vlakem od Domažlic přes Klatovy, jakož i od Horažďovic.

DUCHOVNÍ CVIČENÍ pro kostelníky v pražské arcidiecési budou se konat v klášterích otců Redemptoristů ve dnech 23. až 27. února a to: Na Sv. Hoře u Příbrami, ve Staré Boleslavi a u sv. Anny v Plané u Mar. lázní. Poplatek 180 až 250 Kčs. Duchovní správcové se prosí, aby svým kostelníkům umožnili účast na duchovních cvičeních jak po stránce časové, tak i finanční. Přihlášky třeba učiniti co nejdříve, aby pro účastníky bylo možno opatřit slevu na drá-

ze. Přihlášky se dějí na dům, ve kterém chce kostelník exercicie konati. APU.

DUCHOVNÍ SPRÁVCE v pohraničí prosí důstojné pány o zaslání mešních intencí, jelikož ve zdejších oblastech nejsou. Zn.: I gregoriánské a jakékoliv, do adm. t. l.

PRO DĚTI!

Rozkošná kniha, živé vyprávění z náboženského života dětí.

Hünnermann-Hanzelka:

Na výsluní Božím.

Kniha má řadu vkusných a dětsky líbivých perokreseb a barevných příloh mistra Pavla Černého. Stran 204, váz. 63 Kčs.

K dostání u všech knihkupců.

Exerciční dům, Frýdek.

Pro dobu postní.

Dr. Ant. Melka:

V GETSEMANE

Postní kázání, cena 7 Kčs.

K hromadnému rozšíření

pro kostelní zpěv objednejte:
písně (dvojlístek z-1, cena 30 hal. kus).
Obsah: Dokonáno jest (mešní).

Již dost jsem pracoval,
Ó Kriste, v tichý postní den,
Svatý Bože, svatý silný
Svatý kříží, tebe ctíme
Andělský Chlebe.

Vhodnou pomůckou pro přehled
velikonočních svatých zpovědí
jest malý obrázek, jež darujeme
kajícníkovi.

Obrázky mají na zadní straně
případná poučení.

Máme 8 druhů takových obrázků:

- o—4 Bolestná P. Mari vzadu: před-
sevzetí.
 - o—40 Pán Ježíš klepe u dveří, vzadu:
Šťěstí sv. zpovědi.
 - o—40 Kajícník v objetí Pána Ježíše,
vzadu: Šťěstí sv. zpovědi.
 - o—54 P. Maria u hrobu, vzadu: Nej-
vzácnější dar Boží
 - o—55 Pán Ježíš potkává plačící ženy,
vzadu: Odpustky
 - o—56 Pane, nejsem hoden, vzadu: Jak
často k sv. přijímání.
 - o—57 Maří Magdalena, vzadu: Pra-
vidla života.
 - o—69 Pán Ježíš na hoře Olivetské,
vzadu: V nemoci, poučení.
- 100 kusů Kčs 15 —.

Oblíbenou pobožností lidovou jest
v postní době křížová cesta.

Vezmi kříž svůj

podle R. Guardiniho upravil Al. Han-
zeika, ilustr. Pavel Černý, akad. malíř.
S celostránkovými obrázky na kříd.
papíře, váz. kus Kčs 27.—.

Křížová cesta - malá brožurka, bez
obrázků, stran 32, zn. m-10, kus Kčs 2'—.

Malovánky pro půst.

zn. v-38, kus 20 hal.

jsou vhodným prostředkem k liturgické
výchově dětí.

Malá modlitební knížka pro děti:

JDU K BOHU

Pro dospělé: **Vzhůru srdce.**

Kus po Kčs 3'—.

S projevem soustrastí

je pastorační pomůcka velice dů-
ležitá proto, že povzbuzuje k sv.
zpovědi a sv. přijímání. Dávejte
pozůstalým při každém oznámení
úmrtí. Nové vydání je v k u s n ě
upravené. Cena kus 1 Kčs. Vydal
Exerciční dům, Frýdek.

ŽALTÁŘ

ŘÍMSKÉHO BREVIÁŘE

nový latinsko-český text
s liturgickým výkladem.

Uspořádal

P. Jan B. Bárta OFM.

Kniha je vytištěna na biblo-
vém papíře, podle osnovy Ant.
Lískovce. Vazbu navrhl
Bř. Štorm.

128 Kčs.

U knihkupců

Nakladatelství VYŠEHRAD,
Praha II., Karlovo náměstí 5.

IV ROČNÍK — ČÍS. 6

CENA Kčs 2'50

DOBŘÝ PASTÝŘ

OBSAH:

Memorandum čs. episkopátu vládě
ve školské otázce
Malí lidé ve veliké době
Miloslav Klisz, Doubrava,
Nová hvězda
M. Svoboda,
Jedna stránka kněžského života

Ludvík Bláha, O. Praem,
My v pohraničí
Kardinál Saliège o kněžském
studiu
Pracovna
Rozhledy

HOVORNA

ILUSTRACE KE KATECHISMU.
Chceme vydati katechismus jako rodinnou čítanku. Potřebujeme k tomu mnoho vhodných ilustrací. Prosíme dpp., aby nám zapůjčili obrázky neb reprodukce, které by se hodily. Ručíme, že všechny nepoškozené vrátíme. Jsme ochotni koupiti knihy s dobrými perokresbami Führichovými. (Italský katechismus, vydaný v Turíně, máme. Též starý francouzský ilustrovaný katechismus.)

Redakce DP.

BROŽURKA: EXERCICIE (Životem č. 5) je zase na skladě. Cena kus 3 Kčs.

ZNOVU JSME VYDALI brožurku: *Zasvěťte dítky P. Marii*, Životem č. 295. Kus 3 Kčs.

RŮŽENCOVÁ KRÁLOVNA Z FATIMY. Do češtiny upravil P. Jiří Pustějovský S. D. S., vydal Exerciční dům ve Frýdku. Stran 96, cena 10 Kčs. K dostání u všech knihkupců. Exerciční dům, Frýdek. Tyto 3 jmenované brožurky rozešleme všem, kteří odebírají od nás pastorační pomůcky.

ZÁSTUPCE. Upozorňujeme, že Exerciční dům neposílá nikam zástupce, kteří by dům od domu prodávali jeho tiskoviny. Jestliže se tedy někdo vydává za našeho zástupce neb dokonce zaměstnance, není to pravda.

PRŮVODCE katolického čtenáře se tiskne. Jakmile bude hotov, rozešleme všem, kteří již objednali. Náklad bude omezený, proto s objednávkami pospíchejte!

LIŠTY. Znovu upozorňujeme, že lišty jsou v práci, jakmile je továrna dodá, ihned je zašleme těm, kteří je mají objednány.

STOJANOVA lit. jednota olomouckých bohoslovců prosí vld. pány, zda by jí některý nezaslal „Pozdrav ze semináře“, roč. 1936 - 40. Úplné i neúplné ročníky vítány. Kromě toho prosí o almanach „Matce Boží“ z r. 1905. Zašlete lask. na adresu: Olomouc, seminář.

KOUPÍM promítací přístroj pro diafilmy Nabídka do adm. t. l.

PROŠBA. Dne 23. II. 1947 stihlo farnost v Klenovicích na Hané velké neštěstí. Kostel vyhořel do základů. Dík obětavosti farníků je nový kostel již pod střechou, chybí mu však malba a vnitřní zařízení. Z kostelního zařízení zůstalo velmi málo, a prosíme vldpp., aby nám dle možnosti pomohli. Farní úřad Klenovice na Hané.

KTERÝ z vldpp. by prodal Ráčkovy Církevní dějiny katolickému studentu Adresa v adm. DP.

S církevním schválením úřadu Apoštol. admin. v Ces. Těšíně, č. 394/45. Vydává Exerciční dům, Frýdek. - Ředitel: P. Rudolf Schikora CSsR. - Telefon 38. - Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. - Šéfredaktor: Dr. Josef Miklík CSsR., Praha III, 192. Telefon 443.33. - Odpovědný zástupce listu: P. Ondřej Korvas CSsR. - Administrace Frýdek, Exerciční dům. - Vychází jednou týdně. Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8. VIII. 1945. - Podací a dohlédací pošt. úř. Frýdek 2. - Předplatné na rok 130 Kčs.

Memorandum čs. episkopátu vládě ve školské otázce

V pondělí dne 26. ledna odevzdali biskupové vládě memorandum tohoto znění:

Slovutné vládě republiky československé!

Z biskupských konferencí na podzim roku 1946 memorandumem vládě republiky československé jsme žádali o spravedlivé a demokratické řešení otázky školské. Nedostali jsme vůbec odpovědi. Resoluci z manifestace katolického lidu v měsíci květnu 1947 jsme si dovolili též sdělit vládě. Ani na tuto resoluci nebylo odpověděno. Ve společném pastýřském listě z loňských porad pastýřských biskupů jsme zdůraznili obavy, s jakými sledujeme přípravné práce na obnově nového školského zákona. Ani na to nebylo reagováno.

Osmělujeme se tedy psát znovu, téměř v hodině dvanácté.

Uznáváme nutnost školské reformy a chápeme i výhody v navrhované škole jednotné. V této věci ponecháváme úplně slovo odborníkům. Ale z lásky k národu a státu zapřísaháme všechny, kdož budou rozhodovati:

1. V zájmu demokracie a z ohledu na skutečnou vůli i uskutečněné přání většiny národa neničte nikomu zákonem svobodu přesvědčení a svobodu náboženskou, stále ještě zaručovanou dosud platící ústavou, a nerušte sliby slavnostně dané a stvrzené jak v Košicích, tak i na nejvyšších místech.

2. V nynější světové tak vážné situaci nepřipravujte náš stát, jemuž věrni jsme a věrni zůstati chceme, o dobrou pověst jako státu demokratického v cizině. Uvažte dobře, jak právě toho využije státu našemu nepřátelská propaganda, která se chápě každé příležitosti, aby mohla prohloubiti ještě propast mezi námi a Slováky. Berete na sebe velkou odpovědnost!

3. Nerozdmychujte kulturní boj, který by musel nastati po uzákonění předlohy přes všechno ujišťování, že si nikdo u nás kulturního boje nepřejí. Nesměli bychom mlčet, abychom nebyli zrádci svého národa, jenž by jistě vnitřními rozpory nesmírně trpěl a jenž by nezbytně hynul mravně i kulturně.

Voláme úpěnlivě, neničte ovoce tolika obětí, zpečetěných krví

umučených a utrýzněných, kteří trpěli a umírali za vnitřní pokoj a blaho nás všech.

Uzákonění jednotné školy by jistě vyhovělo nejnutnějším potřebám školským - a nemusí být vázáno na potlačení svobody náboženské - zaručené i samým přirozeným zákonem.

Doufáme, že toto naše úpěnlivé volání nebude bez výsledku.

Malí lidé ve velké době

Všímejme si dobře projevů Pia XII. i projevů a počinů některých francouzských biskupů. Srovnáme-li je, můžeme vytušit směr, kterým vane Duch svatý v Církvi v dnešní převratné době. Zdá se, že je možno jej charakterisovat těmito hesly: Nebojácnost, svaté odhodlání podnikat pro věc Boží velké věci (magnanimitas), živelný návrat k tomu, co tvoří podstatu díla Ježíše Krista a velká svoboda ducha vzhledem ke všemu, co jest nepodstatným vnějším tvarem. Divoké bouře zachvívají stromem Církve. Ale zdá se, že jsou to poslední sněhové vichřice v předjaří. Hojnější míza se vlévá do kmene i do větví a věští nový rozkvět. Stará kůra pomalu puká a kousek po kousku odpadá. Je čas, abychom rázně vykročili a rozpjali plachty pro veliké Vanutí, jež obnovuje tvářnost země.

Upozorním na některé věci, které chtějí býti zasaženy novým dechem. Ať se setkám s nesouhlasem nebo kritikou, jen když procitneme ze sna a odhodláme se všechno obětovat, aby přišlo království Boží.

Poslední dva papežové věnují zvláštní péči Katolické akci jako nástroji na obnovení všeho v Kristu. Jsme malátní, máme-li se doopravdy chopit tohoto účinného prostředku. Je ještě mezi námi neporozumění v této věci a mnoho předsudků z neznalosti. KA neznamená rozdělení čestných funkcí předsedů a podpředsedů atd., následující „ředitelování“, hádky a žárlivosti. Bylo by třeba stanovit jednotný, jasný a vyhovující organizační řád, ale pak hlavně velkodušná práce! Světské a řeholní duchovenstvo by si mohlo na příklad rozdělit diecése na určité celky a každý v této oblasti shromažďovat místní katolíky dobré vůle, a řadou dobře a jednotně propracovaných přednášek jim dát nejpotřebnější poznatky a nadšení pro práci v KA. Do několika měsíců by byly položeny solidní základy pro začátek, a to všude. Při správném pracovním elánu a za předpokladu vhodných a jednotných směrnic episkopátu by katolická myšlenka brzy hýbala zemí. Je to příliš optimistické?

Padla zmínka o součinnosti světského a řeholního kleru. Je to otázka, okolo které se chodí opatrně po špičkách. Na straně řeholníků brání spolupráci určitá uzavřenost. U některých zástupců světského kleru se zase setkáváme s nedobře strávenými ideami o prvo-křesťanské farní obci, do níž se jim řeholní klerus nehodí. A přece dnes každý jasně vidí, že je nutná co nejužší spolupráce. Kněží je nedostatek a běží o všechno, o spásu duší. Stejně také staré rivality

a historické hádky, pokud nejsou čistě odborně vědecké a žárlivě střežená izolace jednotlivých řádů patří dnes stranou, když se jedná o Matku Církev.

Řeholní řády vznikaly v toku dějin, aby byly mocnou oporou Církve tam, kde se právě ukázala naléhavá potřeba. Jaké nádherné ideály — ztělesněné v životě zakladatelů a v řádových pravidlech — nesou řeholníci z dějin do našich dnů! A jak aktuální! I dnes je na příklad třeba apoštolů, kteří by se dovedli sžít s masami lidu prostotou, nenáročností, celým způsobem vnějšího života, ano i šatem, jak to učinil svatý František, a mocným lidovým hnutím posvětit znovu Evropu. Anebo dobře víme, že se průměrný český člověk na nás dívá, jako na lidi na lehčím chlebě. Nebylo by dnes na výsost vhodné přecházet si v prostorných chodbách benediktinských opatství heslo: Ora et labora, a snažit se mu dát původní smysl? A to tím více, vidíme-li, že technický pokrok se v ruku moderních lidí zvrhá v otroctví! Lidstvo bude v nejbližší době hledat životní náplň, až ruční práce bude zredukována na minimum! Stejně tak je dnes časový veliký ideál svatého Alfonsa z Liguori. Je nutno se zamyslet opravdově, kde jsou duše nejopuštěnější, a s odhodláním, které nedbá vyjetých drah, pokoušet se o jejich záchranu. — A nebylo by i nyní třeba takových Chanovských? Než došti! K čemu zakládat nové družiny, jak o tom slyšíme z Francie, i s jejich dětskými nemocemi, když by stačila větší pružnost u starých osvědčených řádů? Není správné držet se zuby nehty vnějších zděděných forem na úkor ducha. Tím samozřejmě není míněna podpora těch, kterým zhořklo jho Páně a kteří kázní zhrdají.

Jiným polem, na kterém by se mělo co nejrychleji projevit svaté odhodlání pro království Boží, je náš katolický tisk. Proč by katolický časopis se statisícovým nákladem nemohl být aspoň tak vypraven a tak řízen jako list politický.

Na poslední věc, na kterou bych poukázal, mne přivedlo setkání s dp. katechetou. Ukazoval mi svoje náčrty a pomůcky pro vyučování náboženství. Svědčily o jeho vzácném zájmu a opravdové píli. Ale byly zároveň obžalobou. Stačí vkročit do kterékoli školní budovy a hned postřehneme, jak ostatní vyučovací předměty oplývají hodnotnými pomůckami, jen náboženství je jako popelka. Desítky a stovky katechetů a katechetek jdou do školy vyzbrojeny jen svým srdcem a svými ústy. Je to dobrá výzbroj, ale proč jim neulehčit práci, když je to možné? Mohlo by se zřídit celostátní ústředí odborníků, spojené se slušným nakladatelstvím, a vydávalo by hodnotné pomůcky k vyučování náboženství od katechismů až po dětské malovánky. (Leccos už se podniká.) Vydávání Kodýtků a Pomněnek by mohlo beze škody počkat.

To jsou základní a neodkladné problémy. Jejich počet by se mohl ještě rozmnožit. Všechny volají po srdcích nebojácných, statečných, nehledajících ředitelské tituly ani peníze. Volají po oka-

mžitém velkodušném podnikání, ke kterému nás vyzývá hlas nejvyššího Pastýře. —Have—

(Poznámka redakce: Otiskujeme, ačkoliv obtíž a překážky jsou větší než je vidí pisatel. Nepovažujeme za správné jen volat: „Ať někdo udělá!“, nýbrž přiložit ruku a udělat, co je možné. Působení satanovo je u nás děsné. Jeho moc musíme zlomit především modlitbami a oběťmi.)

Nová hvězda

Miloslav Klisz, Doubrava.

Před válkou vyšla v Polsku kniha autorů Wilka a Wilczyňského: *Hvězdy katolické Polsky*. V knize defilují postavy královny Jadwigy, historika Dlugosze, biskupa olešnického, svatých Stanislavů, Ondřeje, Boboly, Jacka a mnoha jiných.

Po válce přidružila se k nim nová hvězda první velikosti: františkán O. Maxmilián Maria Kolbe.

Známý v Polsku již před válkou, stává se známý po válce i za hranicemi. A přijde asi čas, kdy bude oslavován na oltářích.

Hledáte moderního apoštola? Poznejte život a dílo O. Kolbeho. Svatý Ludvík Maria Grignon de Montfort předvídal, že přijdou časy, kdy budou působiti velcí svatí, horliví ctitelé Matky Boží, kteří strhnou celý svět za sebou. Tato slova pronesl O. Kolbe v duchovní konferenci a ani si možná neuvědomil, že těmi slovy označil sebe a své veliké dílo.

O. Kolbe byl svatý, a byl především ctitelem Matky Boží. Narodil se jako Rajmund Kolbe v Zduňské Woli u Lodže, dne 7. ledna 1894. Pocházel z velmi zbožné rodiny. Celá rodina, včetně rodičů, po vychování dětí, zasvětila svůj život Bohu v řeholi. Jako chlapec měl Rajmund ideál vskutku polský: chtěl býti rytířem, aby mohl bránit otčinu a víru. Toto rytířství meče přerodilo se později v rytířství ducha. Mladý Rajmund zasvětil se cele Panně Marii. Již jako chlapci ukázala mu Panna Maria dvě koruny, z nichž jedna znamenala čistotu a druhá mučednictví.

Po ukončení františkánského gymnasia ve Lvově posílají jej představení do Říma na Gregorianum. Tam se ukazují jeho schopnosti v doktorátě filosofie a v doktorátě teologie. Když vypukla první světová válka, vidí mladý idealista vzbouřené davy, demonstrující proti Vatikánu. Kolbe ví, že lid není tak špatný. Kdo jej však poštvál? Odpověď není těžká.

Je to svobodné zednářství. Hodina činu pro rytíře Mariina odbila. Se svolením představených organisuje „vojsko“ proti bezbožníkům. Sedm františkánů spojuje se v „Militia Immaculatae.“ Cílem nového rytířstva je posvěcení všech skrze Neposkvřněnou, starost o navrácení hříšníků, schismaticů, heretiků a zvláště zednářů. Prostředky k cíli jsou modlitba a zázračná medaile podle vzoru zjevení svaté Kateřiny Labouré.

Mnozí považovali „Militii“ za fantastickou, osobní myšlenku

Pátera Maxmiliána. Avšak číslice mluví pravý opak. Prst Boží se ukázal v jeho díle. V r. 1917 měla Militia 25 členů, v roce 1920 450, v roce 1926 84.225, v roce 1939 691.219 členů. Co to znamená: přes půl milionu modliteb denně na jistý úmysl, při osobní vůli sebe-posvěcení? To můžeme nejlépe oceniti my kněží.

Po válce vrací se Otec Kolbe do Polska. Chce býti mužem činu, stává se však podle vůle představených profesorem církevních dějin na frant. bohosloveckém učilišti v Krakově. Ale ani to místo nemůže řádně zastávat. Tuberkulóza plic nutí jej k léčení v Zakopaném. Vrací se ve stavu, kdy není schopen řádně pracovati, nikdo mu však nepřekáží v plánování.

Nový plán nedá na sebe dlouho čekati. Dle jeho názoru musí míti „Militia“ svůj vlastní orgán. Všichni jsou proti. Rekonvalescent, bez sil, bez hmotných prostředků, bez spolupracovníků chce vydávati časopis!

O. Kolbe je však nepovolný a má velkou důvěru v Neposkvrněnou. Proto se vydávati bude! První 16-stránkové číslo napsal skoro sám. Po různých obtížích vyšlo ve výši 5.000 výtisků. Stávka tiskáren v Krakově znemožnila další vydávání. O. Kolbe odjíždí do Grodna a tam se vydává dále. Nejvíce potíží je s tiskárnou. Proto se rozhoduje pro vlastní tiskárnu. Tehda jej prohlásili skoro za blázna!...

Za peníze, „které spadly s nebe“, koupil starý tiskací stroj s ručním pohonem. Na 5.000 výtisků bylo práce zrovna na měsíc. Spolubratři nemohou jej stále ještě pochopit. Mnohdy brzdí jeho práci. On však nedbá na jejich výpočty, na „zdravý rozum“, na své zdraví. Kupuje Linotyp, pak další stroje, Diesselův motor, pak přichází mechanik, který chce býti fráterem.

V roce 1926 tiskne se již „Rycerz Niepokalanej“ (Rytíř Neposkvrněné) v 45.000 výtiscích. Klášter v Grodně je pro takový podnik malý, a stojí stranou. Musí se stavěti nový klášter někde uprostřed Polska. Se zdravím je to pořád hůř. Nevadí! Caritas Christi urget me...

U knížete Drucko-Lubeckého obdržel ve vojvodství varšavském kus pozemku. Tam staví klášter. V duchu svatého Františka nejsou to bohaté, pevné stavby. Řada malých, dřevěných baráček. Nový klášter se nazývá Niepokalanów. (Niepokalaná - Neposkvrněná.) Není zde luxusu ani pohodlí. Všude vládne jeden duch: sloužit Bohu skrze Neposkvrněnou. Všichni se cítí sobě rovní, otcové i bratři, neboť všichni pracují na úkolech stejně důležitých. Není menší práci psáti články, než obsluhovati rotačku. V klášteře, spíše v malém městečku, mají vše: od tiskárny po motorisovaný hasičský sbor.

O. Kolbe nepohrdá technikou. Vše je dobré pro službu Neposkvrněné. Nejlepší stroje, nejnovější rotačky, nejmodernější prostředky komunikační. Pro řeholníky však stačí chudý domek, roztrhaná kutna, kus suchého chleba. Podle přání sv. Františka.

Rotačka chrlí v roce 1929 142.000 „Rytířů“, v roce 1930 343.000, v roce 1932 600.000, v roce 1938 776.000, v roce 1939 konečně plán splněn: přes 1 milion! Každý třicátý člověk odebíral v roce 1939 v Polsku „Rytíře Neposkvrněné“, a asi každý sedmý jej četl.

A přece Otci Kolbemu ani to nestačilo. Nejlepší útok je obchvat. Roku 1930 nechává celé dílo svým bratřím a sám se vydává na dalekou cestu do Japonska, aby i tam vydával „Rytíře“. On, tuberkulosní, stále v horečce, stává se misionářem. S pěti františkány přijíždějí 14. dubna 1930 do Japonska. Ani jeden z nich neumí japonsky. Biskup v Nagasaki přijímá je s podmínkou, že O. Kolbe bude přednášet filosofii v semináři. S ubytováním je to chabé. Spí na půdě. Jeden z nich píše do Někapanowa: Spíme na brlohu, jíme na prkně, sedíme na podlaze. Hlavu si musíme přikryti pokrývkou, aby nám na ni nenapadal sníh.

A přece za měsíc po příjezdu tisknou japonského „Rytíře“. O. Kolbe píše latinsky nebo italsky a japonští kněží překládají do japonštiny. Tisknou jak kdysi v Grodně, ručně. Náklad 10.000, poptávka hned velká.

Musíme stavět nový Někapanov, řekl O. Kolbe. V městě však stojí domy mnoho peněz. Budeme stavět za městem, někde pod kopcem, na svahu... Že to nepůjde? — Musí! A šlo! A když atomová puma ničí celé město, japonský Někapanov, krytý kopcem, zůstal stát. Náhoda?...

Z Japonska pouští se mariánský stratég do Indie. Plánuje celou síť klášterů s tiskárnou, s Militií. Nemá však pro své plány dostatek lidí. Roku 1933 jede do Říma. Mluví se o jeho vysvěcení na biskupa. Představení jsou však proti. Když se „Rytíř“ tiskne v Japonsku v 65.000 výtiscích, vrací se v roce 1936 do vlasti. Zdraví pořád chatrnější, plány pořád smělejší. Vydává další časopisy: „Rycerzyk“ pro mládež, „Maly Rycerz“ pro děti, „Miles Immaculatae“ latinsky pro duchovenstvo celého světa.

Kdo chce změnit lidi, nesmí k nim mluvit jednou za měsíc, musí k nim promlouvati denně. Bude se vydávati deník. A skutečně vychází „Maly Dziennik“ za 5 grošů v 320.000 výtiscích denně. A jednoho dne se hlásí na vlnách éteru krátkovlnný vysílač Někapanov. Pro Neposkvrněnou je třeba zapřáhnouti do služby vše...

Přichází tragické září roku 1939. Vesnice hoří, města se boří. Ze 700 řeholníků zůstává v Někapanově pouze 50 s Otcem Kolbem. Ale i pro ně nadešla hodina. Zelené uniformy se objevily, aby zničily dílo Boží. O. Kolbe putuje do koncentračního tábora Osvětimi.

Tam trpí, pracuje se svým chatrným zdravím, povzbuzuje, modlí se. Jednoho dne utekl z jejich bloku vězeň. Za trest odsuzuje velitel každého desátého vězně do bunkru k hladové smrti.

O. Kolbe vyvázl. A přece se hlásí dobrovolně do bunkru za otce rodiny. Překvapený velitel přijímá tuto heroickou oběť. Tři týdny trpí O. Kolbe nesmírný hlad a žízeň v bunkru, který svým

zářným chováním proměnil v kostel. Dne 14. srpna 1941 odevzdává jako mučedník svou šlechtnou duši Bohu.

K hvězdám katolické Polsky přidružila se postava pokorného františkána, moderního apoštola, jenž vše činil pro Neposkvrněnou a pro něhož svět byl malý. Polsko vstává z ssutin a povstal i Něpokalanov, aby pokračoval v díle svého zakladatele, aby pod jeho duchovním vedením vedl národ polský a celý svět k Neposkvrněné. Per Mariam ad Jesum.

Jedna stránka kněžského života

M. Svoboda:

(Dokončení.)

Katolická akce není dnes již záležitostí „de consilio“, nýbrž „de praecepto“. Katolická akce bude u nás jen tehdy, bude-li uskutečňována v posledních buňkách církevního života — ve farnostech. Leč Katolická akce není záležitostí farní, nýbrž záležitostí celých národů a celé Církve. Má čelit nebezpečným proudům, které zachvacují veřejný život, má dát velkoryse pronikat duchu Kristovu do zpohanštělých prostředí. Katolickou akci nemůže tedy řídit jeden kněz sám. Její poslední uplatnění bude ve farnosti, ale teprve tehdy, až tam proniknou velké křesťanské myšlenky a proudy, které mají čelit náporu liberalismu a hmotářství. Nepozoruje kněz až příliš často, jak při vši jeho námaze pronikají do jeho duchovní práce všemi prostředky civilisace proudy, kterým sám nemůže čelit, které často sám ani nemůže zachytiti? Necítí tedy, že nezvládne nové úkoly leč tehdy, dáme-li ruce a hlavy dohromady v společné kněžské práci?

Neméně důležitým důvodem je i jeden postřeh z farní duchovní správy. Kněží se střídají ve svém duchovním údělu. Farnost zůstává, ale kněz odchází. Změna je předpokladem a důsledkem života. Třebaže je ideálem Církve obraz pastýře dobrého, t. j. pastýře znajícího své, cele jim oddaného, přece zákon změny platí i v oboru duchovním. Představení vědí, že někdy jest dobré, ne-li v zájmu oveček, tedy v zájmu kněze samého, doporučiti „změnu vzduchu“ k osvěžení duchovních sil. Ať je tomu jakkoli, dochází k výměně duchovních správců. Změna má svou nutnou odezvu v duších farníků. Může být velmi citlivá, milují-li kněze, je znatelná i tam, kde si prostě zvykli na určité způsoby myšlení a jednání. Po starém knězi přijde kněz nový. Odezírejme od případu nejcitlivějšího, kdy po knězi špatném musí přijíti jiný, neb naopak, bohužel ne řídkého, kdy po dobrém knězi přijde reformátor plný nových slibů a plánů („et renovabitur facies terrae“). Máme na mysli pouhou výměnu dvou kněží. Má svou odezvu v duších farníků. Bude dobrá či špatná? Nový kněz není leč člověk, jako kněz předešlý. Bude tedy začínat, bude uplatňovat dobré zásady v neznámém prostředí, bude zkoušet, a je-li přetížen prací, bude improvizovat. Po letech si přizná, že ztratil nemálo času a sil. Doufejme, že nebude muset doznat žádnou ztrátu v počtu

svěřených duší. Prostě: nebylo by možno zde mnohému předejít, kdyby kněz nový příchodem na lůhu Páně vešel i do kněžského prostředí (vikariát na venku, velké fary v městech), kde by byl uveden do pastoračních požadavků kraje neb oblasti. V dnešním nedostatku kněží zdá se, že by tento prostředek byl velkou úsporou sporých duchovních sil kléru.

Žijeme v době, která v každém oboru se vykazuje specialisací práce. Hledají se lidé kompetentní ve svém oboru. Neplatí i na nás tento požadavek doby, která, nežádá-li od nás heroismu, přece k nám bude neúprosná, žádajíc to nejlepší a to nejpravdivější v životě a nauce? Nemáme dost odborníků, protože nemáme dost kněží. Lze tedy i právem mluvit o jakési dělbě práce, která v podstatě není leč bratrsky kněžskou pomocí. Kněz při svém duchovním úkolu musí často přijmout i určitou zvláštní duchovní práci (co všechno od nás žádá jen Katolická akce!) i práci speciální. Není zde opět soustředění a sblížení kněžského studia a kněžské práce nejlepším prostředkem, jak s nejmenší ztrátou dosíci co největších výsledků a jak zameziti tomu, aby při vedlejších úkolech nebyly opomíjeny hlavní? Vzájemná kněžská pomoc může i zde prokázati nejplatnější služby.

Hovoří se často o nutnosti studia u kléru. Církev nepředepsala nic než „pokračování v studiích“. Mínila to však doopravdy. Bylo by proti smyslu zákona, aby pouze radila. Církev však nedává pouze rozkazy, nýbrž pomáhá k jejich uskutečnění, usnadňuje cestu. Je tomu i tak ve věci kněžského studia. Kněží mají povinnou účast na konferencích, kde se řeší dané otázky z mravouky a otázky pastorační. Není to náznak, že společná práce je minimem a zároveň nejlepší prostředek, jak vyhovět tomuto předpisu tak důležitému a třeba tak obtížnému?

Nelze pominouti ještě jeden důvod, který sám o sobě by mohl plně postačiti. Je jednou z předností moderní sociologie, že dokázala, co znamená vliv sociálního prostředí na jednotlivce. Jak mnohé naše duševní postoje jsou utvářeny nesčetnými sociálními hodnotami! Lidská duše je ve své podstatě neměnná. Základní mohutnosti jsou naprosto svobodné. A přece je zde složka sociálního prostředí při vytváření duševního života, jednak jako naprosto nutná podmínka rozvinutí všech daných duševních schopností, jednak jako druhotná příčina, která působí na vytváření vedlejších složek charakteru. Řečené lze obrátiti i na život duchovní. Stojíme pod vlivem prostředí, na které máme působit. Vezměte případ kněze, jenž přijde do prostředí, kde duchovní život farníků vinou dlouhého vývoje ukazuje několik stupňů pod bodem mrazu. Při vši apoštolské práci je zde třeba modliteb a obětí. Modliteb a obětí mnohých duší. I kdyby zdánlivě nic nebylo vykonáno, zůstane příklad, na který lidé nezapomenou. Jeho práce jistě přinese ovoce, když ne za jeho života, v práci dalších generací. Co však je negativní a co skrývá jisté nebezpečí, je poměr k duchovnímu prostředí. Zákon vlivu prostředí působí nutně i v oboru duchovním, v životě nadpřirozeném. Nenajde-li kněz, i kněz

dokonalý a nejlepší, duchovní prostředí, kde se mohou rozvinout jeho duchovní vlohy dobré, je nebezpečí, že přijdou k uplatnění stránky nežádoucí a že negativní prostředí začne působit na utváření jeho duchovního života. Nechceme užít nepěkného slova, že se přizpůsobuje svému okolí, ale opravdu jeho duchovní charakter se změnil k nepoznání. Není tedy zde naprostou nutností, aby se kněz tím těsněji přimkl k jinému prostředí, kde cítí živou lásku a živý tep milosti Kristovy, a to tím pevněji, čím více stravuje pastorační prostředí jeho duchovní síly? Neměl by takový kněz, jenž necítí žádných duchovních radostí, pokládat to za známku, že něco vážne v poměru k Spasiteli a k svěřeným duším, neboť necítit žádných duchovních radostí není vždy známkou, že jdeme cestou kříže. Spasitel je slíbil svým učedníkům jako ovoce věrného následování, jako ovoce apoštolátu. Jestliže tedy kanonická poslušnost váže kněze k jeho údělu, nemá tedy právo, ba povinnost, aby hledal své duševní osvěžení a duchovní pomoc v prostředí jiném, v prostředí bratrské lásky? Nejednou bylo zdůrazněno, že žijeme v dobách, které se jak horlivostí mnohých věřících, tak zpohanštěním veřejného života podobají dobám prvních křesťanů, dobám apoštolským. Je tedy i na nás, abychom se snažili o obnovení apoštolského života Církve, životem nadpřirozené bratrské lásky. Je-li třeba dáti více života a pohybu do současné pastýřské činnosti, zapojme se na bezpečný proud duchovní síly, který je v bratrské lásce a spolupráci kněží. Nechceme leč zdůrazniti, že společenský život kněží neb duchovní a apoštolské sblížení kněžstva je nutným, požadavkem naší pastorační práce a je odrazem současného života Církve vůbec. K tomuto sblížení chce přispět mezi jinými kněžskými sdruženími i Unio apostolica, která vidí své poslání i v udržení duchovní jednoty v řadách diecésních kněží. Konkretní možnosti společného života a užší spolupráci chceme věnovat další články. Kněžské duchovní obnovy a pastýřské porady jsou zatím nejbližším a nejlepším způsobem pro všechny způsoby pastore. Snad postačí uvedené důvody k důkazu nutnosti duchovní jednoty v našich řadách. Kéž přispějí k tomu, abychom tím radostněji chápali i tuto stránku svého kněžského života a pokládali za vzácnou každou chvíli, kdy se scházíme k společnému kněžskému životu neb k poradě o kněžské práci. —da.

My v pohraničí

Ludvík Bláha, O. Praem:

(Pokračování.)

Jak pastorovati pohraničí?

Přicházím nyní k jádru činnosti pastorační v pohraničí: k osobě kněze. Vyžaduje-li zdárná pastore všude celého kněze, kněze apoštolsky nadšeného, vyžaduje to tím spíše pastore v pohraničí. Vlastním místem činnosti knězovy v pohraničí jest jako všude jinde oltář, kazatelna, zpovědnice, škola, nemocní, kancelář. Ale to nestačí. Do

kostela a do fary přichází nám jen malý zlomek věřících. Jest tudíž třeba vyhledati pomocníky laické, a také kněz musí sám jíti mezi lid. Známý misionář vídeňských mužů, jesuita P. Abel, kdysi mně ještě mladému knězi řekl: „*Pracujte, apoštolujte všude, ve vlaku, v hostinci, v obchodech, všude, zvláště v rodinách.*“ Na základě stručně vyličených poměrů v pohraničí *musí kněz pastarovat individuálně od rodiny k rodině, od osoby k osobě, sám, i členové KA.*

Na farní osadu M. přišel mladý kněz premonstrát jako administrátor. „Co děláte doma večer“, ptal jsem se ho. „Nejsem večer doma, chodím po chalupách“, odpověděl. A výsledek? — Když ohlásil v jedné malé a ještě málo osídlené přifařené osadě křesťanské cvičení v adventě, přijeli pro něho sousedé vozem. (Byla to korba, t. j. obyčejný menší selský vůz, sbitý z prken a naplněný slámou.) „Bylo mi aspoň v té slámě teplo“, řekl pan administrátor. A k adventní svaté zpovědi přišlo pak z této malé vesničky 15 mužů, 50 žen, jinochů a dívek, při čemž mládež měla převahu.

Farní sestra J. L. při cestách do přespolních škol navštěvovala také rodiny; za necelý rok přišla ke mně a žádala, abych tam přijel pokřtít 17 dospělých. Dp. S., administrující 3 fary, chodí na stravu do hospody, kde sedí a jí mezi dělníky. Dociluje krásných pastoračních výsledků.

Jděme všude, i k nekatolíkům, když je nám to možné.

Kněz byl pozván na večeri k vyššímu úředníku, JUDru. Rodina až na dcerku bez vyznání, manželé oddáni civilně. Přišel. Při družném hovoru přešli na pole náboženské. Podivil se kněz, jak se oba manželé zabývají problémy náboženskými. Objasnil jim mnohé, rozptýlil pochybnosti, vyzdvihl rodinné štěstí manželů věřících, jejichž manželství se dostalo Božího požehnání při sňatku v kostele. Udržoval dále s nimi styk. Za nějaký čas byli manželé přijati do Církve a tiše oddáni katol. ritem. Šel jsem jednou mezi artisty. Egyptanka, Holanďán, Poláci, Češi atd. tvořili tam pestrou společnost. Dostalo se mi velmi srdečného přijetí, docela i velikého pohoštění, a nemálo jsem se podivil, jak mnoho z nich vede dobrý život náboženský, i když je při tom u některých přimícháno trochu pověrečného. Byl to hezký večer, v jejich kruhu ztrávený; dal jsem jim všem svaté obrázky a modlitbičky na památku. Zjistil jsem tam desíletého hochy, také již artistu, dosud nepokřtěného. Pokřtili jsme ho.

Ocitl jsem se docela i ve společnosti kouzelníků, kam mne na svatební hostinu pozval potulný kouzelník, kterého jsem oddával. I tam jsem našel velmi uctivé přijetí: celá společnost lidí z tohoto tak podivného světa mně stále prokazovala úsluhy a úcty, a mohl jsem i tam srdečně promluvit o katolické víře a vyvrátiti mnohé omyly, na př., že největším eskamotérem a hypnotisérem lidských dějin byl Kristus. Ženich s nevěstou a jejich matky (otcové jsou již mrtví) mne doprovázeli až ven před dům, a měl jsem s nimi práci, abych jim vymluvil, že nemohou se mnou jíti až k elektrické dráze.

V naší pastorači nesmíme nikoho pokládat za ztraceného. Nad žádnou duší nelámat hůl. Dobrotivý Pán Bůh v každé duši ponechává aspoň jiskřičku něčeho dobrého a náboženského, kterou můžeme rozdmýchat v oheň, jenž by zapálil celé srdce. Pán Ježíš, nejlepší pastoralista, vešel i k celníkům a ujímal se hříšníků, hříšnic, pln milosrdné lásky k jejich duším, pohyboval se i mezi úskočnými farisei a mluvil k nim.

Kdybychom věděli, jaké okolnosti životní přivedly tak mnohou duši k pádu, jak bychom byli naplněni srdečným soucitem s těmito nebohými. Věřte, že bychom známé francouzské rčení „Tout comprendre c'est tout pardonner“ změnili asi takto: „Tout comprendre c'est tous aimer, tous aider, tous sauver!“.

Nemysleme, že úspěšná pastorec pracuje jenom grandiosními, velkorysími prostředky! Dnes, hlavně v pohraničí, jest nutno uchopiti se každé maličkosti, každé příležitosti, abychom se jako duchovní lékaři dostali k duši lidské a získali ji Kristu.

Platilo-li a platí i dnes na tak mnohých místech: „Minima non tangunt praetorem“, platí pro nás kněze a zvláště v pohraničí „*Minima tangunt pastorem*“. Aspoň několik případů: Jedeme-li vlakem, mějme s sebou katolický časopis, brožurky „Životem“ a účinné letáčky. Nabídněme je nenápadně k četbě a rozhovořme se o tom: Ne kazatelsky nebo kantorsky, nýbrž milým konverzačním způsobem. Uvidíte, kolik dobré vůle jest ještě mezi lidmi. Můžeme zasít seménko pravdy Kristovy do jejich duší. Při každé jízdě vlakem to nejde: to už vycítíte, kdy je pro tento apoštolát příznivá a kdy nepříznivá atmosféra.

Kdosi píše o svůj křestní list. Potřebuje jej k sňatku. Pošleme mu jej, ne suše úředně, beze slova. Napíšeme mu na malý obrázek nebo lístek papíru několik srdečných slov blahopřání k sňatku. Dostanete jistě v mnoha případech poděkování a důkaz o náboženské víře, která vás potěší. Při zasílání křestního listu dítěte připišme několik srdečných slov rodičům, aby Bůh děťátko chránil a aby se na něm dočkali radosti. Radost učiní rodičům křestní obrázek na památku. Darujme památkové obrazy i snoubencům s jejich jmény, a v případě úmrtí kondolenční obrázky s textem o nesmrtelnosti duše, o věčnosti a soudu Božím, o modlitbách a mši svaté za zesnulého, které velmi vkusně vydal Exerciční dům ve Frýdku. Tato pozornost potěší, a to nejen u prostého lidu, nýbrž i v řadách inteligence. V některém případě bude ten obrázek snad jediným „svatým“ obrázkem v jejich bytě, nebo prvním, po němž bude následovati i kříž a obrazy druhé.

Tu však jest jedna bolest: Nemáme těchto památkových obrazů vkusných, současné době odpovídajících, nýbrž jen barvotisky velmi staré, hlavně německé provenience. Pomozte nám najíti věřícího malíře, který by tyto obrazy umělecky provedl! Náměty i návrhy některých detailů mu dáme.

Chceme-li duchovně vésti lid, musíme si jej získati. Získati si

lid věřící, toť veliká podmínka úspěchu! Jak? Lid musí kněze ctít, musí si ho vážit a pak — a to v první řadě — což ostatně vyplývá z prvního i druhého — musí ho mít rád. Kolik by se tu dalo uvést krásných vzorů duchovních pastýřů v řadách světců! Sáhnu aspoň k jednomu: Jsem premonstrát, a tu je mi nejbližší jeden z největších pastýřů duší, zakladatel našeho řádu, svatý Norbert. V našem officiu čteme o něm: *Erat enim vir Dei Norbertus fide constantissimus, spe robustissimus, caritate ferventissimus!*

Lid náš si nás bude vážit a nás ctít, bude-li každý z nás vir Dei, kněz v tom pravém vznešeném slova smyslu, to jest svatý, bohonadšený kněz, *fide constantissimus, spe robustissimus, charitate ferventissimus*. A pastorační metoda svatého Norberta i nám se osvědčí. Čteme opět v responsoriu našeho officia: „*Magnus inter magnos, exiguus inter parvos, illustris inter nobiles, modicus inter ignobiles, omnibus omnia factus!* *Erat enim vir Dei Norbertus aspectu hilaris, vultu serenus, sermone fecundissimus, conversatione placidus, convictu affabilis, omnibus denique omnia factus.*“ Vždyť za jeho života byly na příklad v Belgii poměry analogické, jako u nás v pohraničí. Zpustlost mravů, nevěra, podporovaná bludařem Tanchelmem, a nedostatek kněží až úžasný, když na příklad v jediné diecési připadalo na jediného kněze na 18.000 katolíků. Možno si představit i dnes lepší vlastnosti kněze v pohraničí než měl sv. Norbert? A tak jedinečná jeho metoda — není s úspěchem používána i v dnešní době? Co jest to jiného, než dnešní okřídlené „Keep smiling“? „Vždy s úsměvem“, přívětivě, plni laskavosti a ochoty, plni pozornosti ke všem, v jejichž prostředí se octneme, i když jsme zklamáni, unaveni, roztrpčeni. „*Fide et patientia*“ bylo heslem svatého Norberta. A řádu svému dal heslo: „*Ad omne opus bonum parati.*“ — „*Omnibus denique omnia factus*“, musí dnes v pohraničí i kněz, nejen ve věcech čistě úředních. Zajímejme se o všechno, co tvoří životní svět lidu nám svěřeného, změřme to měřítkem pravdy, spravedlnosti a lásky Kristovy, projevme tu zájem slovem i skutkem!

Lid nás pozoruje víc než tušíme. Ne s úmyslem, aby nás přistihl při nějaké chybě nebo nedokonalosti, ale z lásky: Chce mít kněze vzorného, vroucně zaníceného plameny lásky Ježíšovy pro spásu duší, přinášejícího ochotně této práci i osobní oběti. Pak jej má lid rád. *Oceňuje jeho oběti, hájí ho všude*, jest na něho hrdý, váží si ho, ctí jej a hlavně milují jej. A přece „*charitas omnia vincit.*“ *Lásku lidu svěřeného si získá určitě kněz, když ten lid sám má ze srdce rád.* Lid to vycítí, má v této příčině jemná tykadla. Dává pak svou přichylnost a lásku až dojemně, přímo dětsky najevo. Mohl bych tu uvést řadu hezkých případů.

Kardinál Saliège o kněžském studiu

Ne nadarmo se říká, že paměť je schopnost zapomínání. Zapomínání jest alespoň podmínkou její existence. V paměti je vše zazna-

menáno, ale vše nevystupuje k prahu vědomí. Není v moci vůle, aby vyvolala kdekterou vzpomínku. Věci, kterým jsme se pracně, s námahou naučili, podléhají témuž zákonu. Neobnovujeme-li jejich představy, zmizí zcela neb zčásti.

Kanonické právo ukládá mladým kněžím, aby během pěti let vykonali zkoušku z církevních věd. Nařízení jistě zcela správné. Více by se mi líbilo, kdyby tato zkouška byla uložena kněžím, kterým je čtyřicet let a kteří měli čas věci zapomenout. Zásady „zdravého rozumu“ lze sice všude použít, ale dokázat s ní nelze nic.

Není třeba zdůrazňovati, že pomocné vědy církevních věd učinily rychlé pokroky spolu s církevními vědami. Biologie, astronomie, geologie a paleontologie kladou problémy vždy nové, problémy, které se v jisté míře dotýkají katolicismu, ne-li v otázkách dogmatických, jistě v bohovědných otázkách běžné katechetické nauky. Kdo by neviděl, že hospodářské a sociální změny vytvořily nové mravní otázky, které nenajdeme v Guryho „Casus conscientiae“? Neznáme-li jich, nejsou tím ještě rozřešeny. Apologetika je v živém pohybu. Jest v první řadě umění. Víme, jak učiniti nejpřijatelnější svým vrstevníkům křesťanské poselství? Všichni kněží nemohou býti učenci. Každý kněz však by měl býti zpraven o nových vědeckých objevech.

Všichni kněží nemohou býti profesory literatury, avšak každý kněz by měl znát hlavní témata současného písemnictví. Všichni kněží nemohou býti archiváři nebo historiky, ale měli by se míti na pozoru, aby na kazatelně neb v soukromém hovoru nehájili názory dávno opuštěné.

Nemluvím o papežských encyklikách, které jsou tak málo známé kněžské veřejnosti.

Svět je v pohybu. Církev se snaží vtělit se do toho, co je časné. Jinak tomu nemůže být. Jsme však v nebezpečí, že snadno zaměníme časné s věčným a s duchovním. Hlubší vzdělání nás zabezpečí před možností takové záměny.

Mizí-li buržoasní společnost, neb přechází-li v jinou, rodí se již nová buržoasie, nová vedoucí třída. Je to třída buržoasie techniků, kteří se zítra ujmou vedení a jejichž vliv bude nemalý. A v jaké míře bude tato inteligence techniků přístupna křesťanské pravdě? Připravují se naši seminaristé a mnozí naši kněží dosti pečlivě, aby mohli předložit katolicismus této vedoucí třídě zítřka? Jest třeba udržovati krok s dobou hlubším studiem, jest třeba prohloubiti poznání katolicismu úvahou a rozjímáním, abychom byli schopni podati jej snadno, ale přesně, nezávisle na jakémkoli systému inteligence dneška i zítřka.

Aby věděli, že katolicismus jest Ježíš Kristus, že jest to Církev, která jest jeho pokračováním. V tom je vše obsaženo. Jest třeba vždy znovu si to uvědomovati, vždy znovu to předkládati, vždy znovu to dokazovati. V té věci tedy jděme do hloubky, neustálou úvahou a meditací.

Každého roku vyjde nejedna hodnotná kniha. Čtěme! Některé

časopisy informují dobře o běžných otázkách. Jest třeba umět si vybrat, je číst a znovu je číst.

Čas je drahocenný. Spoléhat na pomoc Ducha svatého není nejlepší prostředek, jak získat jeho pomoc. Kněz, který je ve svém oboru osvědčený, ve vědě vzdělaný a muž modlitby, dokáže více v jednom týdnu, než kněz, zanedbávající studium a modlitbu za celý rok.

Když jsme byli v semináři, často jsme slyšeli o prázdných cisternách, které nemohou nikoho napojiti. Bez vytrvalé práce staneme se brzy studnami prázdnými. Věřící i nevěřící dovedou rychle rozeznat. Dle slov poznají hned, co se skrývá v knězi, který k nim mluví. „Domine, da mihi intellectum et vivam.“

(Z francouzského „Union apostolique“ č. 9, 1947.)
kardinála Saliège k dílu: „Pour le décuplement des forces du clergé“, Ed. du Vitrail, Paříž, 1947.)

PRACOVNA

PROČ KATECHETA NEMÁ VE TŘÍDĚ KÁZNĚ? Přichází pozdě, rozmlouvá v přestávkách po zvonění ještě s učitelem. Pak je třída neklidná a nemůže ji uklidnit.— Není připraven. Děti to poznávají, a sám nemůže se radovati z takové hodiny. Vyučování je mu onus. Učí bez chuti. Mluví ne od srdce k srdci, ne ze života pro život. Neoživuje a nevysvětluje příklady. Nemá dobrých pomůcek k přípravě. — Chce být oblíben u dětí, místo, aby Pán Ježíš byl oblíben. Má své oblíbence, „příchlásky, miláčky“ a odpuzuje tímto ostatní děti. Zabývá se nejvíce nadanými dětmi a zanedbává děti slabší. Zanedbané děti pak vyrušují a katecheta jim nadává, naříká na ně, a sám je vinen. — Příliš dlouho mluví a unavuje děti, místo aby otázkami děti zaměstnával a vzbudil větší pozornost. Neovládá se, je nervosní, křičí celou hodinu. Kdo chce panovat nad jinými, musí sám sebe opanovat. Čím klidnější katecheta, tím klidnější třída. Naříká a nadává celé třídě místo jenom vinným. Vůbec nemá nadávat. Málo se modlí za děti a o požehnání pro své působení ve škole. Nestará se hned na počátku o kázeň. Vyhrožuje a netrestá. — Politování hědný jest kněz, který již od přírody nemá postavy nebo energie. Děti se ho nebojí, jeho vyhrůžkám nevěří. Musí tento nedostatek nahraditi větší láskou, kterou děti vycítí. Lepší přípravou, aby tím děti připoutal, více se modliti, aby mu

Pán Bůh zehnal. — Řídící učitel řekl takovému ubožáku: „Nemáte sice kázně, ale vy to nahradíte láskou. Děti vás milují.“ — Jiný kněz učinil Pánu Bohu slib, že se pomodlí celý měsíc denně litanie k Božskému Srdci Páně a k Panně Marii, aby mu Pán Bůh pomáhal ve škole. Ve škole se sice nic nezměnilo, ale schedula Unionis Apost. neměla žádných dobrovolně vynechaných duchovních cvičení. Co svým mučednictvím ve škole zasloužil svým žákům, ví jen P. Bůh. — Přečteme si někdy pravidla k udržování kázně v katechetice. Mnozí kněží nevystupovali vůbec v seminarium ve cvičných školách a teď po kan. visitaci neupozorňuje dp. děkan na chyby, anebo sám to neumí lépe. — Máme sice vyšší vzdělání na universitě, ale učitelé mají lepší výcvik pedagogický a metodický. Starejme se, abychom nebyli jednou jako kazitelé kázně ve škole vyhnáni ze školy. BL.

NOVÝ ŽALTÁŘ. „Proč se nemodlíš breviář podle nového žaltáře?“ „Trvalo by to déle.“ „S počátku ano, později již ne. Pro Pána, pro svou nesmrtelnou duši nechceš obětovat několik minut více? Je ti snad officium pouze nutné onus, které se odkládá na nejpozdější hodinu dne?“ — „Oni by chtěli, abychom při modlitbě rozjímalí!“ A bylo by to zlé? Ted' teprve poznáváme hlubokost myšlenek žalmů. Nechceš-li rozjímatí o obsahu jednotlivých veršů, myslí na Pána Boha a dobře se pomodlíš.

— „Počkám, až bude nový celý breviář.“ Kdo ví, zdali se toho dočkáš, zvláště, jsi-li již starší pán. Škoda každého dne, kdy se nemodlíš podle nového žaltáře. — „V mém stáří se mi již nechce.“ — Ovšem, stáří je konservativnější. Ale tělo může být staré a duch mladý, přístupný a prospěšný novotám. — Vždy jsme toužili po latinské latině v breviáři a částečně jsme se toho dočkali. Rádi se modlíme teď breviář, zvláště, máme-li před sebou vydání nového žaltáře P. Jana Barty OFM s latinsko-českým textem a liturgickým výkladem. Nápis a dispozice žalmu jest v textu. Dp. Dr. Jan Urban OFM píše v předmluvě o tomto vydání a žaltá-

ři vůbec: „Kdo se modlil třicet, čtyřicet let denně s upřímnou snahou sv. officium a smutně pročítal tak mnohá němá místa žaltáře, třebas hledal občas v překladech jejich výklad a znovu jej zapomínal, anebo vůbec srozumitelného překladu nenašel, ten vroucně zaplesal, že právě v době jeho života došla znalost původního textu žaltáře té dokonalosti, že jest téměř celý srozumitelný. A když se mu dostane do ruky i tento komentář, který s tolika různých hledisk spojuje týdenní žaltář s denním životem, stoupá jeho radost, že žaltář a denní officium mluví dokonaleji a mění se v živou součást jeho dnů.“ Le

ROZHLEDY

POČET OBYVATEL NA HLUČÍNSKU. Podle stavu z ledna t. r. má dnes Hlučínsko 49.490 obyvatel. Brzy počet obyvatelstva, jehož tu v r. 1945 bylo něco přes 45.000, stoupne přes 50.000 osob. Do šesti let je tu 5.443 dětí. Okres patří k okresům s nejlepší populací a dětská i kojenecká úmrtnost zásluhou OPM a poradenské péče postupně za poslední dva roky poklesla. Našinec.

KOLIK LIDÍ VĚŘÍ V BOHA. Dle zprávy švédského Ústavu pro výzkum veřejného mínění bylo v 11 státech vyzkoumáno veřejné mínění o existenci Boha. Kladnou odpověď dalo: V Australii a Kanadě 95 proc., v USA 94 proc., v Norsku a Anglii 84 proc., ve Finsku 83 proc., ve Švédsku a Dánsku 80 proc., v ČSR 77 procent a ve Francii 66 proc.

ITALSKÁ KA V ZIMNÍ POMOCI. Náměstek předsedy vlády Josef Saragať, vůdce dělnické soc. strany italské, požádal italskou KA, aby se ujala celonárodní sbírky na fond národní zimní pomoci ve prospěch nezaměstnaných, jichž má Itálie asi největší počet. Všichni dělníci mají věnovat polovinu denní mzdy, zaměstnavatelé aspoň tolik, kolik všichni jejich zaměstnanci. De Gasperi vyzýval na Nový rok rozhlasem všechny Italy k této pomoci. Římské ústředí KA hned věnovalo milion lir. Generální rádce KA, biskup Jan Urbani, vyzval všechny ordináře, aby nařídili sbírky na ten účel. Kromě

toho požádalo ústředí KA 50.000 místních skupin, aby všemožně podporovaly fond. Jsou pořádána sportovní, divadelní a filmová představení ve prospěch nezaměstnaných. Katolický tisk je velmi vynalézavý v návrzích, jak pomoci těm, kdo nemají práci. CIP.

ŠPANĚLSKO. - *Intervence sv. Stolce.* - Vatikánský rozhlas 31. XII. 1947 potvrdil, že Apoštolský nuncius madridský podnikl nové kroky u španělského ministra zahraničí, aby byla udělena milost 23 španělským komunistům, odsouzeným na smrt. Podle švýcarské Kipy prvou demarchi učinil nuncius Cicognani před vánocemi, druhou 29. XII. m. r. Dva hlavní odsouzení byli brzy potom popraveni, ostatní však, mezi nimi 7 žen, byli odsouzeni do vězení.

HOLANDSKO. Když byla nedávno otevírána první katolická polytechnika sv. Vergilia v Bredě, prohlásil ministr národní výchovy Dr. Vielen, že vláda zamýšlí zrovnoprávnit soukromé a státní technické školství vyšší, jak je tomu u školství primárního.

NĚMECKO. Kolínský arcibiskup kardinál Frings, předseda německých biskupských konferencí, pronesl na Nový rok pozoruhodnou řeč o dnešní situaci Německa. Po stesku na vystěhování Němců z východních krajů, na stálé držení válečných zajatců a internování bývalých nacistů, byť se jinak neprovinili, vytkl

svým krajanům, že někteří stále nechtějí rozuměti smyslu svého neštěstí. Káral ty, kdo chtějí násilně svrhnouti jeho a rádi by viděli třetí světovou válku. Takoví zapomínají, že Německo zkusilo na sobě již dvakrát pravdivost slov Kristových: Kdo bere meč, mečem zahyne. Zapomínají, že by moderní válka pravděpodobně způsobila zánik civilisace. Kardinál dále pravil: Mnoho lidí v Německu si právem stěžuje, že mizí pojmy vlastnictví a počestnosti; též sexuální demoralisace se rozmáhá. Uvedl několik statistických dat ze své arcidiecése. V roce 1946 bylo tu podáno 4.763 žádostí o manželskou rozluku. Venerických nemocí je tu 25 krát až 30 krát více než před válkou. Prostituce, hlavně tajná, je rozšířena i v kruzích, jež dosud platily za úctyhodné. Tyto vlivy škodí zvláště mládeži, u níž mnozí rodiče podporují zlodějství a podvody. Mládež třestí po zábavách a alkoholu. Kardinál uvedl i několik světlých rysů. U mnohých, zvláště mezi studentstvem je pozorovat prostotu, spokojenost s málem, píli a snahu dohnat ztracený čas. Mnoho práce vykonaly katolické organizace mládeže, které dnes sdružují 800.000 členů. KA a jiné organizace, na příklad katol. dělníků a katolických žen, mocně se uplatňují v národní výchově.

KLERUS PRAVOSLAVNÉ RUSKÉ CÍRKVE. Profesor papežského orientálního ústavu v Římě P. Bernard Schulze přednášel nedávno ve vatikánském rozhlase o vzdělání kleru v moskevském patriarchátě. Z přednášky vyjímáme několik myšlenek. Od 8. IX. 1943 má ruská církev svého patriarchu. Největší starost patriarchova se týká kněžského dorostu a jeho vzdělání. Jak těžká je tato otázka, ukazují tyto číslice: Roku 1917 bylo v Rusku 68.000 chrámů, 50.960 kněží, 15.210 diákonů a 45.705 nižších sluhů chrámových. Církev měla čtyři duchovní akademie s 860 posluchači a 36 seminářů s 20.500 seminaristy. V roce 1940 bylo tu kněží jen 5.665, tedy desetina dřívějšího počtu. V posledních pěti letech kněží ovšem přibýlo. Koncem září 1945 bylo v moskevském patriarchátě okolo 30.000 kněží. — Podle zpráv metropolity leningradského

(na jeho cestě v USA) je v Rusku 72 biskupů. Z toho 66 zpravuje diecése. Lze si snadno domyslet, že bylo těžko duchovně vzdělat toto množství kněží v posledních těžkých letech. Nicméně patriarchát se všemožně snaží o početnější a vzdělanější klerus. V Rusku jsou nyní dvě duchovní akademie, v Moskvě a v Leningradě. Mluví se ještě o třetí, která má být založena v Kyjevě. Na začátku roku 1946—1947 bylo na obou akademiích jen 30 posluchačů. Kněžských seminářů jest osm. Celkový počet posluchačů neznám. Na začátku minulého školního roku bylo v Moskvě 97, v Leningradě 36 posluchačů. Zajímavé je, že mnoho žadatelů bylo odmítnuto, na příklad v Moskvě ze dvou set přes polovinu. Žadatel, který chce do začátečního kursu theologického, musí se vykázat aspoň sedmiletou návštěvou státní školy nebo rovnocenným soukromým vzděláním. Kromě toho musí znát hlavní modlitby, jako ranní a večerní modlitbu, Otčenáš, Zdrávas, přípravu na svaté přijímání, Věřím v Boha, Desatero a osmero blahoslavenství. Kandidát musí také umět dobře číst v liturgických knihách a správně rusky psát. Tento začáteční kurs — pro diakony — trvá dva roky. Podobně trvá dva roky kurs střední a kurs vyšší pro kněze. Leningradský metropolita sdělil, že bohoslovci za svých studií jsou osvobozeni od vojenské služby. Každý také dostává hned stipendium. Ve studijním plánu z minulého roku chybí studium starých řečí, řečtiny, latiny, hebrejštiny a také studium filosofie. Podle metropolity leningradského však se přednáší i na duchovních ústavech filosofie, staré řeči i řeči moderní. Na theologickém ústavě v Moskvě, t. j. ve spojeném semináři a akademii, učili v roce 1945—1946 tři profesori, jedenáct docentů a jeden učitel církevního zpěvu. Rok později bylo tu opět více sil. Inspektor theologického ústavu v Moskvě prohlásil, že třeba zlepšit studia, především nahraditi zastaralé učebnice novými. V roce 1945 se podařilo získat pro theologický ústav moskevský 9.000 theologických knih. Téhož roku se též mluvilo o plánu založit 2 theol. časopisy. Dosud se nepodařilo plán uskutečnit.

EXERCICIE pro farské hospodyně v Norbertinu na Sv. Kopečku ve dnech 8.—12. března t. r. Účastnice nechť vezmou s sebou potraviny nebo potravinové lístky na tři dny. Prosíme vdpp. faráře, aby laskavě vybídli své hospodyně k účasti na těchto duchovních cvičeních.

VELEHRAD,

nakladatelství dobré knihy
v Olomouci.

Knihy, které nemají chybět v žádné knihovně:

Konrád Kubeš:

Sbírka homiletických příkladů.

1. díl 2. část. Stran 448, cena brož. 110 Kčs.

Příklad za příkladem ukazuje nám krásu víry, její hloubku, její rozšíření a její nejkrásnější květy věrnosti, mučedníky. Vymezuje poměr mezi vědou a vírou, ukazuje na její boje a vítězství.

Dr. Antonín Salajka:

Ve světle víry. Katolická věrouka.

Stran 348, cena brož. 110 Kčs.

Jasně z příkladů ukazoval autor celou nauku Církve. Kniha velmi poslouží všem laikům i kněžím.

Dr. Bedřich Vašek:

Rukojeť křesťanské sociologie.

Str. 300, cena 78 Kčs.

Ve zmatcích dnešní doby ukazuje jak je nutno řešit morální problémy. Knihy vám opatří každý knihkupec, nebo zašle nakladatelství.

DO LIŠTY SE HODÍ PRO PŮST TYTO BROŽURKY:

- Č. 29. Lék proti smrti
- Č. 30. Nač se zpovídati?
- Č. 32. Jak se zpovídati?
- Č. 33. Peklo
- Č. 43. Sv. přijímání
- Č. 99. Hřích
- Č. 107. Krása duše
- Č. 170. Velký pátek
- Č. 171. Bílá sobota
- Č. 239. Generální zpověď
- Č. 265. Nad propastí
- Č. 294. Květná neděle
- Č. 371. Naše vlast
- Č. 372. Pohoršení

„DÍLO BLAHOSLAVENÉ ZDISLAVY.“ V ústavěch „Zdislava“ budou se konati osmiměsíční pedagogicko-katechetické kursy pro učitelky náboženství. Kursy započnou 1. října a budou trvati do konce měsíce května. Kandidátky, které povinně bydlí v ústavním internátě, mají mít alespoň 17 let, alespoň 4 třídy střední školy nebo jednoroční učební kurs při měšťanské škole. Kandidátky, které nemají toto předběžné vzdělání nebo mladší 17 let, mohou býti přijaty jako mimořádné posluchačky. Po dosažení předepsaného věku a po doplnění svého vzdělání podrobí se závěrečným zkouškám.

K žádosti o přijetí přiloží tyto doklady: Křestní list, poslední vysvědčení ze školy, osvědčení o státním občanství, zapečetěná doporučení farního úřadu v místě pobytu a potvrzení o svatém biřmování. Všechny doklady mohou býti v opisech. Žadatelkám na požádání budou zaslány prospekty.

Možno se též přihlásiti do osmiměsíčních kursů nebo do dvouroční pedagogicko-katechetické školy, která bude otevřena v ústavě „Zdislava“ v Litoměřicích.

Po závěrečných zkouškách budou ustanoveny učitelkami náboženství v pohraničí. Mimo vyučování náboženství na školách budou vést farní agendu, pečovati o kostel, pomáhati v Katolické akci a Charitní práci.

Všechny žádosti adresujte na ředitelství ústavu „Zdislava“ v Hradci u Stoda.

PRO DĚTI!

Rozkošná kniha, živé vyprávění z náboženského života dětí.

Hünnermann-Hanzelka:

Na výsluní Božím.

Kniha má řadu vkusných a dětsky líbivých perokreseb a barevných příloh mistra Pavla Černého. Stran 204 váz. 63 Kčs.

K dostání u všech knihkupců.

Exerciční dům. Frýdek.

Pro dobu postní.

Dr. Ant. Melka:

V GETSEMANE

Postní kázání, cena 7 Kčs.

K hromadnému rozšíření

pro kostelní zpěv objednejte:
písně (dvojlístek z-1, cena 30 hal. kus).
Obsah: Dokonáno jest (mešní).

Již dost jsem pracoval,
Ó Kriste, v tichý postní den,
Svatý Bože, svatý silný
Svatý kříží, tebe ctíme
Andělský Chlebe.

Vhodnou pomůckou pro přehled
velikonočních svatých zpovědí
jest malý obrázek, jež darujeme
kajícníkovi.

Obrázky mají na zadní straně
případná poučení.

Máme 8 druhů takových obrázků:

- o—4 Bolestná P. Maria, vzadu: před-
sevzení.
 - o—40 Pán Ježíš klepe u dveří, vzadu:
Šťěstí sv. zpovědi.
 - o—40 Kajícník v objetí Pána Ježíše,
vzadu: Šťěstí sv. zpovědi.
 - o—54 P. Maria u hrobu, vzadu: Nej-
vzácnější dar Boží
 - o—55 Pán Ježíš setkává plačící ženy,
vzadu: Odpustky.
 - o—56 Pane, nejsem hoden, vzadu: Jak
často k sv. přijímání.
 - o—57 Maří Magdalena, vzadu: Pra-
vidla života.
 - o—69 Pán Ježíš na hoře Olivetské,
vzadu: V nemoci, poučení.
- 100 kusů Kčs 15.—.

Oblíbenou pobožností lidovou jest
v postní době křížová cesta.

Vezmi kříž svůj

podle R. Guardiniho upravil Al. Han-
zelka, ilustr. Pavel Černý, akad. malíř.
S celostránkovými obrázky na kříd.
papíře, váz. kus Kčs 27.—.

Křížová cesta - malá brožurka, bez
obrázků, stran 32, zn. m-10, kus Kčs 2.—.

Malovánky pro půst.

zn. v-38, kus 20 hal.

jsou vhodným prostředkem k liturgické
výchově dětí.

Malá modlitební knížka pro děti:

JDU K BOHU

Pro dospělé: **Vzhůru srdce.**

Kus po Kčs 3.—.

S projevem soustrastí

je pastorační pomůcka velice dů-
ležitá proto, že povzbuzuje k sv.
zpovědi a sv. přijímání. Dávejte
pozůstalým při každém oznámení
úmrtí. Nové vydání je v k u s n ě
upravené. Cena kus 1 Kčs. Vydal
Exerciční dům, Frýdek.

ŽALTÁŘ

ŘÍMSKÉHO BREVIÁŘE

nový latinsko-český text
s liturgickým výkladem.

Uspořádal

P. Jan B. Bárta OFM.

Kniha je vytištěna na biblo-
vém papíře, podle osnovy Ant.
Lískovce. Vazbu navrhl
Bř. Štorm.

128 Kčs.

U knihkupců

Nakladatelství VYŠEHRAD,
Praha II., Karlovo náměstí 5.

IV. ROČNÍK — ČÍS. 7

CENA Kčs 2'50

DOBRÝ PASTÝŘ

OBSAH:

P. M. Štván, O sexuální výchově
 Dr. Jan Merell, Co je revise Vulgáty
 a jak daleko pokročila?
 „Ježíš, ne César — nad životem všed-
 ních dnů 1948“
 Ludvík Bláha, O. Praem.,

My v pohraničí
 Prof. Dr. Lud. Matoušů,
 Vdovská lhůta
 Pracovna
 Rozhledy
 Hovorna

HOVORNA

K MINULÉMU ČÍSLU DP jsme přiložili složenku. Dodatečně vysvětlujeme: Předplatné na DP pro rok 1948 s přílohami: Materiál pro katechetická kázání a patřičný katechismový leták činí Kčs 130. Příloha „O knihách“ stojí za celý rok 1948 Kčs 40. Kdo odebíral v druhé polovici roku 1947 pastorační pomůcky, t. j. brožurky, obrázky a knížky do ceny Kčs 15, platí Kčs 64.70

TITULNÍ LIST A OBSAH DP pro rok 1947 přikládáme k tomuto číslu. Také titulní list a rejstřík přílohy „O knihách“ II. roč. Nevíme však, jestli tiskárny tyto 2 obsahy včas dodají, proto nereklamujte, kdyby nebyly včas přiloženy.

ILUSTRACE KE KATECHISMU. Děkujeme všem dpp., kteří nám poslali vzorky vhodné pro ilustraci katechismu. Jakmile z nich vybereme nejlepší a je ofotografujeme, vrátíme je nepoškozené. Rádi koupíme staré, ilustrované katechismy a knihy s perokresbami Führichovými. Prosíme o nabídky. Redakce DP, Frýdek.

ZÁSTUPCE. Upozorňujeme, že Exerciční dům neposílá nikam zástupce, kteří by dům od domu prodávali jeho tiskoviny. Jestliže se tedy někdo vydává za našeho zástupce neb dokonce zaměstnance, není to pravda.

OPRAVA. V čísle 4. DP (roč. IV.) se vloudily do článku L. Bláhy „My v pohraničí“ chyby, jež se zde opravují: Na str. 51 dole: za slovem „ochranovští“ má být čárka, a v závorce... „kteří zneuctívají“ patří slovo „prý“. Dále místo slova „sekty“ (tamže) správně: „náboženské společnosti“.

PROSBA ZE STOJANOVA NA VELEHRADĚ. Vld. pánům děkujeme velmi vřele, že posílají tolik svých oveček na exercicie, ale prosíme je velmi krásně, aby nikoho neposílali, kdo nebyl aspoň *čtrnáct dní předem přihlášen*, nebo komu nebylo na pozdější telefonický dotaz přijetí zajištěno. Jde o to, aby exercitanti odcházeli z exercicií spokojeni. Není to možné, když přijde bez přihl. přes 60 účastnic, pro něž, poněvadž se odbyti nedají, musí býti zjednáno místo na úkor pořádně přihlášených. Je tlačenice v kapli, v jídelně a ve světnicích. Nikde není volného místa a pohodlí. Trpí exercitanti, trpí exercitátor a sestřičky. Výsledek exercicií nevyváží obětí. Místo nadšení — zatrpkllost. Stojanov.

MEŠNÍ INTENCE k dispozici. —

Značka: Jen 20 Kčs, do adm. t. l.

S církevním schválením úřadu Apoštol. admin. v Čes. Těšíně, č. 394/45. Vydává Exerciční dům, Frýdek. - Ředitel: P. Rudolf Schikora CSsR. - Telefon 38. - Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. - Šéfredaktor: Dr. Josef Miklík CSsR., Praha III, 192. Telefon 443.33. - Odpovědný zástupce listu: P. Ondřej Korvas CSsR. - Administrace Frýdek, Exerciční dům. - Vychází jednou týdně. - Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8. VIII. 1945. - Podací a dohlédací pošt. úř. Frýdek 2. - Předplatné na rok 130 Kčs.

O sexuální výchově

P. M. Štván:

Dovoim si připojit malou poznámku k článku o sexuální výchově u Dona Bosca.

Veřejné poučování o sexuálních otázkách jistě mládeži neprospívá. Celek myslí jinak než jedinec; to, co je u individua poučením, je v plenu „Reizthema“.

Ideálem tedy je soukromé individuální poučení, dané ve vhodnou dobu, od vhodného vychovatele.

Nevím, jak to praktikoval Don Bosco. Z článku však vyplývá, že se doporučuje mluvit o této věci s hochem až v 17—18 letech.

Jistě jest všem pedagogům i autorovi známo, že v páté třídě obecné školy není již žádných nevědomých — vyjma snad některé zaostalé. Rovněž tak je jistě známo, že masturbace v první třídě obecné školy se také již vyskytuje, a že se také často na periferii měst přihází v 10—12 letech kompletní sexuální styk.

Za těchto okolností chtít přijít s radou až v 17—18 letech, to je úplně zbytečné! To už je dávno, dávno pozdě.

Na hochy přicházejí nové poznatky ze všech stran. Poznámky kamarádů, narážky dospělých, všelicos zahlédne také doma; má toho plnou hlavu. Mate jej to, a dráždí jej to více. Chtěl by mít jasno.

Koho se má ale zeptat?

Kamarádů? Jeli-to řádný chlapec, pak se stydí — a Bohu díky za to.

Rodičů? Jednak je mu to trapné, alespoň většinou, a pak rodiče mnohdy dítě odbudou nebo upadnou do rozpaků.

Jít ke knězi? „Kdepak jít s něčím takovým k našemu panu faráři! Ten je přísný, co by si o mně pomyslí.“

A nakonec je odkázán na vlastní dohady, nevyřešený problém se stále vrací, nebo na kamarády. Co ti mu řeknou, to si může každý lehce představit.

Proč musí hoch čerpat poučení pouze z hříchu? Proč mu to nemůže být dáno v pozitivním podání?

Taková je skutečnost, a nepomohou žádné fráze, byť by zněly sebe zbožněji.

Hoch vstřebává jed z celého svého prostředí. Nemůžeme jej sterilně izolovat od prostředí. Musíme mu dát protijed, a to pokud možno před jedem.

Nejedná se o přednášky ze sexuologie. Jde o vysvětlení toho, co právě potřebuje. Není třeba říkat vše nebo příliš podrobně. Pedagog musí již poznat, co tento hoch musí dostat vysvětleno.

To znamená, že poučení nestačí jedno, ale že musí se doplňovat podle vývoje dotyčného jedince, od první otázky. Zda jej opravdu přinesl čáp, až do vědeckého vysvětlení v dospělosti.

Neznámé vždy dráždí! Jakmile se to ale jasně a klidně vysvětlí, po případě podloženo nábožensky, celá věc ztrácí z devadesáti procent dráždivost. Chlapec nám nakonec řekne: „Vždyť to vlastně dočista nic není!“

Je velmi pohodlné problém odsunout. Vychovatel může snad čekat. Ale chlapec? Hledá, touží, chodí v bludných kruzích; víme přece, jakými krisemi prochází mládí!

Kněz-vychovatel má světlo. Má jej snad dát pod kbelík, místo v pravý čas na svícen?

Dr. Jan Merell:

Co je revise Vulgáty a jak daleko pokročila?

DOTAZ: *Je nový žaltář dílem komise pro revisi Vulgáty, kterou ustanovil Pius X.? A jak daleko tato revise pokročila?*

ODPOVĚĎ: Nový žaltář je dílem úplně samostatným, nezávislým na práci benediktinů, revidujících Vulgátu. Je dílem profesorů Papežského biblického institutu, a to překladem z původního, hebrejského textu, kdežto cílem revise Vulgáty není — jak bývá často nesprávně vykládáno — překlad Písma svatého z původních jazyků, nýbrž vrácení dnešní latinské Vulgáty k onomu znění, které měla Vulgáta, když vyšla z rukou sv. Jeronyma. Nebude snad bez zajímavosti říci několik slov o tomto latinském překladě, který měl tak nesmírný vliv nejen na theologii, ale na celou kulturu a myšlení Západu.

S rozšiřováním křesťanství mimo oblast řecky mluvících věřících, projevila se i nutnost překladů do cizích řečí. Nejdříve byly překládány úryvky pro bohoslužbu a katechesi, později celé Písmo. Není možno určit s přesností, kdy a kde se nejdříve projevila nutnost latinského překladu bible. Zdá se, že to nebyl Řím a Itálie, kde bylo nejdříve přetlumočeno Písmo sv. do latiny, nýbrž spíše severní Afrika a jižní Galie, kde již v polovině 2. století se vyskytují první stopy latinského textu bible. Koncem tohoto století je zde existence latinského překladu jasně prokázána. Vznik latinského překladu na italské půdě však není o mnoho pozdější. Většina kritiků biblického textu dnes rozlišuje nejméně 2 na sobě nezávislé latinské překlady před Vulgátou a užívá proto místo názvu Itala označení *Vetus latina* (staré latinské překlady), nebo názvu překlady předjeronymiánské. Během 3. a 4. století opravami podle řeckých kodexů vznikaly v těchto starolatinských překladech různosti ve čtení, které způsobily zmatek v liturgii a katechesi. Proto papež Damas kolem r. 382 uložil sv. Jeronymu, aby upravil latinský

text bible. V době 24 let sv. Jeronym jednak upravil latinský text podle řeckých manuskriptů, jednak z textu hebrejského pořídil překlad nový.

I přes své nedostatky byla Jeronymova Vulgáta dílem obdivuhodným a velmi přispěla k jednotě latinského textu. Text Nového Zákona byl přijat příznivě, ne tak překlad Starého Zákona z původních jazyků, pro odpor těch, kteří v řecké Septuagintě viděli text inspirovaný. Tak se stalo, že ještě po dvě století vedle překladu sv. Jeronyma byly užívány staré latinské překlady a jejich čtení nutně vnikala i do rukopisu nového latinského překladu. Byly zde i jiné příčiny — obvyklé při opisování knih — jež byly příčinou pozvolného porušení původní čistoty Vulgáty. Čím více bylo rukopisných opisů Vulgáty, tím více ztrácel překlad sv. Jeronyma na své původní čistotě, takže bylo nejednou nutno text revidovati a opravovati. (Kassiodor, Alkuin, Theodulf, universita pařížská.) Důsledky nejednoty textu se projevily hlavně po vynalezení tisku, vždyť jenom mezi prvotisky je na 100 vydání Vulgáty, která, jak je známo, byla vůbec první tištěnou knihou. Tiskaři si brali za předlohu text, který měli po ruce, nejčastěji bibli pařížskou. Na konci 15. století a hlavně v první polovině 16. století přicházely do oběhu i různé překlady humanistů, takže nejednota latinského textu bible byla dovršena. A právě v této době náboženských kontroversí — na podkladě latinského textu — byl nejvyšší čas, aby církevní autorita zavedla jednotu ve veřejném užívání latinské bible. Stalo se tak na koncilu Tridentském, kde 8. IV. 1546 byl stanoven kánon biblických knih, autenticita Vulgáty a rozhodnuto vydati oficiální text Vulgáty. Za tím účelem ustanovil Pius IV. zvláštní komisi pro opravu Vulgáty. K opravenému vydání však došlo až za Sixta v r. 1590. Papež přihlížející více k účelům praktickým a ve snaze, aby se nový text nelišil od starého textu, odmítl největší část korekcí, které navrhovala komise, v jejímž čele byl kardinál A. Carafa, a sám připravil text Vulgáty k tisku. Sotva však byla Vulgáta vytištěna, papež zemřel. Kolegium kardinálů hned zastavilo rozšiřování Sixtovy Vulgáty a stáhlo z oběhu všechny exempláře. Byla stanovena nová komise a 9. XI. 1592 za Klementa VIII. byla vydána t. zv. Vulgáta sixtoklementinská. Po této edici — která nebyla prosta nedostatků, a vydavatelé si jich byli také vědomi — téměř po tři století nebylo výraznějších snah po revisi Vulgáty. Byly sice sbírány a tříděny varianty, ale teprve koncem minulého století angličtí učenci Westcott a Hort počali vydávati nový kritický text Vulgáty.

Z uvedeného nástinu historie textu sv. Jeronyma je zřejmo, jaký význam ve všech dobách byl tomuto překladu přikládán a proto se zadostiucněním i nekatolíků (R. Gregory) bylo přijato rozhodnutí Pia X., kterým zřídil komisi pro novou revisi Vulgáty. Úkolem vrátit textu sv. Jeronyma původní čistotu, pověřil řád benediktinů. Plných dvacet let trvaly přípravné práce, sbírání rukopisného materiálu a třídění variant. Teprve roku 1926 vyšel první svazek revidované Vulgáty (Genese). Aby se benediktini mohli výlučně věnovati opravným pracím, zřídil Pius XI. roku 1933 v Římě klášter sv. Jeronyma, vybavil jej bohatou knihovnou a podřídil přímo svaté stolici. S revisí Vulgáty jsou spojena jména učených a pilných mnichů jako A. Amelli, J. Chapman, D. de Bruyne, A. Manser, H. Quentin, A. Gasquet, P. Salmon, jejichž péčí bylo zatím vydáno šest mohutných svazků opravené

Vulgáty. Poslední, obsahující 3. a 4. knihu Králů (Liber Malachim), vyšel roku 1945. Celé dílo bude asi ve 26—28 svazcích.

A význam této revise? I když nová Vulgáta nepodává text, který by byl co možná nejvěrnější latinskou fotografií textů původních, přece je jedním z pilířů, na kterém pozdější vydání takového textu bude také postaveno, protože i věrný text sv. Jeronyma nejednou je vodítkem k určení čtení v jeho předlohách. Tak na příklad v Deut. nové revise proti textu klementinskému je na 770 změn a v Genesi na 1000. Jsou to sice většinou korekce filologické, ale v několika případech dotýkají se i smyslu. Význam této revise je i ve zjištění skutečnosti, že text Písma sv. takoruka providenciálně se zachoval ve své podstatě neporušený, jak to vyjádřil ve své přednášce 24. I. 1937 na Biblickém ústavě v Římě opat kláštera sv. Jeronyma Dom P. Salmon: Práce, která vědeckým způsobem dokazuje, že Slovo Boží ve své podstatě se zachovalo neporušené až po naši dobu, je již sama sebou nejkrásnější odměnou. A konečně čtyřicetiletá mravenčí práce na jednom úseku kritiky textu Písma sv., spojená s nesmírnými obětmi finančními, je důkazem péče Církve o Knihu knih.

„Ježíš ne césar – nad životem všedních dnů 1948.“

Myšlenky z přednášky, kterou proslovil red. František Moravec 29. prosince 1947 v pražském semináři na poradách Arcidiecésního pastoračního ústředí.

Jako se pojí mariánský kult Paladia s tradicí svatováclavskou, a český lid dnes po vlastenectví tolik žízni — politika ještě nikdy vlastenectví nenahradila — tak lze mariánské myšlenky spojovati s postavou Arnoštovou, prvního kancléře pražské university, jejíž šestisté výročí připadá na rok 1948. Vždyť rok 1948 bude rovněž 600. výročí počátku kultu svatohorské mariánské sošky, kterou podle pověsti vyřezal z hruškového dřeva vrstevník Karla IV., veliký Arnošt z Pardubic, a v Příbrami ji podle pověsti uctíval. Balbín ve svém spise „Vita Arnestii“ se diví, proč tento pražský arcibiskup Čech, ustanovený pro kardinálský purpur a vyhlédnutý na stolec svatého Petra, tento rádce Karla IV., zdaž i on nebyl původcem činů Karla IV. a proč na základě věrohodných svědectví nedošel veřejné úcty? Výročí bitvy proti Švédům na Karlově mostě připomene Jesuitu Plachého s bojovníkem na barikádách, studentem Balbínem, pod ochranou M. B., a Mariánský sloup na Staroměstském náměstí připomene, že byl vztyčen na poděkování toho vítězství. I když byl Mariánský sloup na Staroměstském náměstí stržen, je vztyčen z podnětu nynějšího vyšehradského probošta Msgre Boh. Staška na oltáři chrámu P. Marie, Královny Míru, na pražském předměstí ve Lhotce. Roku 1848 byla sloužena mše sv. a nikoliv jednou u dnešní Pendlovy sochy sv. Václava, nyní na Vyšehradě, tehda na Koňském trhu, který byl r. 1848 na návrh novináře Karla Havlíčka Borovského přejmenován na Svatováclavské náměstí. Svatý Václav si zvolil loňského roku neděli, aby nebyl znešvácen všedním dnem, ale letošního roku budiž snahou celého českého ná-

roda, aby jeho den byl uctěn zasvěceným svátkem. Balbín již napověděl v „Obraně jazyka českého“ cosi o poli Hakeldama pro ty, kdo jsou ve vlasti cizinci, kteří překládali svátek sv. knížete Václava na neděli a znesvěcovali celému národu a všem pokolením drahý den 28. září, pokud připadal na den všední. Kdyby nebylo sv. Václava, nebylo by již českého národa, který jej vždycky ve všech dobách prosil, aby nedal zahynouti nám ni budoucím a nebylo by také ani dnešních ministerských křesel, která by neměla dopustit, aby letos 28. září byl pracovním dnem, vždyť lze tuto všední práci nahradit tisíceronásobně jenom třeba postem od zbytečného politického schůzování po hospodách.

Národně-náboženské motivy jsou nevyčerpatelné a musí to vědět především sám duchovní ve farnosti, kde na kterém hřbitově odpočívají zapomenutí bojovníci z roku 1848 jako Fastr v Břevnově, a taková zádušní mše svatá za ně může být nejkrásnější vlasteneckou vzpomínkou. A kolik hrobů historických osobností nalézá se v našich chrámech, jako na př. česká královna Eliška na Zbraslavi, matka Karla IV. Bohoslužbami za ně dá se sjednocovat národ pro Ježíše a nenechat lid na pospas rozeštvávání stranickými césary. Náš lid má rád spravedlnost dějin a má rád historii pravdy Ježíšovy nad césarem pro výstrahu nových césarů, ať se zjevují v jakékoliv podobě zlých skutků, podle kterých na sebe césarismus vyzrazují. I současní stranicky sobečtí césarové neměli by strašit lid, ale spíše mít strach sami z anekdot, které si dnes lid o mnohých césarech šušká. Vzpomeňme si, že český národ může děkovat za to, že to vydržel za okupace, také anekdotám. Nedávno bylo napsáno o českém národě, že „vazbu násilí Čech nerozbíjí pěstí, ale rozleptá ironií a neorganisovanou jednotou vtipu a anekdot i ošklihostí, až otřesena sama se uvolní a poddá.“ A césarští okupanti se českého smíchu báli jako nejnebezpečnější zbraně. V popřevratových dnech někde na českém severovýchodu v revoluční horečce přišli někteří ze samozvolného národního výboru k duchovnímu, že by se měl z místního kostela udělat biograf. Duchovní s úsměvem doporučil, aby se z místního kostela udělal seník, a to pro ty, kteří se chtějí na účet majetku národa pást.

Masaryk dal heslem našemu státu „Pravda vítězí“, a aby nebylo omylů, o kterou pravdu jde, shrnul smysl dějin českého národa v heslo: „Ježíš, ne césar!“ Prof. Engliš ve své rektorské řeči se zmínil, že prezident Masaryk často jej těšil při politických nepohodách slovy: „Pamatujte si to, Pán Bůh nás má rád!“ President Masaryk jednou a president Beneš dvakrát zasloužili se o obnovení státu z křesťanské a katolické státoprávnosti svatováclavského českého národa a naše republika není žádným jiným útvarem než byla cyrilometodějská říše Velkomoravská, kterou se marně pokoušel obnovit ke spojení s východem i Karel IV., neboť „Ex Oriente lux!“ Čechy, Morava, Slezsko i Slovensko byly biskupskou diecí pražského biskupa svatého Vojtěcha. Proto na katedrále sv. Víta na nejvyšší věži český lvíček, pozdvihující kříž, dosvědčuje, že „Ježíš, ne césar“ byl a má být smyslem a účelem našim dnům i budoucím!

Máte již malovánky pro půst? zn-v 38, kus 20 hal.

(Dokončení.)

Přišli snoubenci se svědky na děkanský úřad večer po sedmé hodině s omluvou, že neměli ve dne čas. Srdečně s úsměvem jim vysvětlí kněz, že „jsme tu pro lidi a ne pro nás“, nabídne židle a chce začít s úředním aktem. Vtom nevěsta zvolá: „Ale, důstojný pane, napřed se navečeřte, vidím, že na polívce jest již škraloup a také ty nudle s mrkví již budou studené“ a ukazuje na stůl, kde stojí domnělá večeře. „To je totiž slečno oběd“, odpoví kněz s úsměvem, „stojí tu od jedné hodiny polední, ale neměl jsem času sníst to — stále chodili pro něco farníci.“ Nedá se popsát, jakýma očima se snoubenci i jejich svědkové na sebe podívali! Stálo to kněze mnoho domluv, aby protokol byl hned sepsán — chtěli čekat. Byli to zřízenci elektr. dráhy. Za několik dní spěchá děkan na nádraží, přiběhne k elektr. tramwayi a chystá se vkročit do ní co nejrychleji. Řidič vozu, knězi zcela neznámý, který si ho dříve nikdy nepovšimnul, zdraví uctivě a podává knězi ruku, aby mu do vozu pomohl. Slečna průvodčí přehlédne vnitřek vozu, kde jsou všechna místa obsazena, běží k jedné mladé slečince a žádá ji uctivě, aby udělala místo panu děkanovi. Když pak vystupuje před nádražím, oba mu pomáhají se zavazadlem. — Přišli ke mně farníci mého vikariátu z farní osady V. H. Byl jsem radostně dojat, když mi vypravovali o „svém“ panu faráři S., jaký je horlivý, obětavý, jak ho všichni mají rádi; oči jim při tom zářily hrdostí a štěstím.

Mějme rádi v první řadě děti, nejen školní, nýbrž i ty docela maličké, již v peřince a v dětském kočárku Udělejme jim křížíček na čelíčku, pochvalme je jejich maminkám, jak jsou hezké a roztomilé. Nebudeme lhát, vždyť každé děťátko jest překrásným tvorem Božím. Získáme si tím matku, jejímž jediným smyslem a největším štěstím jejího života jest její děťátko! Získáme pak tím i otce, babičku, dědečka a příbuzenstvo. Ukažme svou lásku i snoubencům. Pochvalme je, i ty, kteří dosud žili v konkubinátě, že se rozhodli uzavřítí řádný, katolický sňatek manželský. Pečlivě je připravme nejen na svátost stavu manželského, nýbrž i na svatou zpověď a svaté přijímání. Dejme si od nich slíbit, že budou chodit v neděli na mši svatou a na kázání, a aspoň jednou za rok ke svatým svátostem. Pozvěme je, aby nás po uzavření sňatku někdy navštívili. Přijdou jistě, a máme pak příležitost v přátelském rozhovoru zasít do jejich duší mnohou zásadu evangelia. Projevme živý zájem o radosti i bolesti dospělých. Buďme k nim otcovsky laskaví a slibme jim vzpomínku na modlitbách. Pochvalme jejich byt, hospodářství, dílnu a všechno, co se u nich pochválit dá. Získáme si je tímto pochválením více než suchým mentorováním.

Hleďme odstraniti překážky, které by naší pastorační činnosti mohly škoditi, *získávejme si ty, kteří jsou skoro ve stálém styku s lidem.* Jsou to úřady, na venkově SNB, předseda a funkcionáři MNV,

poštmistra, listonoše, kupce, řezníka, holiče. Chodí k nim stále mnoho lidí, mnoho se tam vypravuje, a my budeme míti zastánce, kdyby se někdo otíral o nás nebo mluvil proti svaté víře. Získáme si je svou pozorností, nějakým dárkem, buď jim anebo ještě více jejich dětem, i kdyby to byl u těchto dětí jenom obrázek nebo prstýnek ze Svaté Hory. „Máme vás tu, důstojný pane, všichni rádi“, řekla trafikantka knězi, „protože jste takový lidský“. Nejdůležitější pramen požehnání naší pastorace nechávám na konec: *Jest to svatostánek*. Tam musíme začít každý den, tam i mezi dnem zajít, tam se poradit s našim dobrým Pastýřem o našich pastoračních problémech, tam čerpat sílu a nadšení, tam se za duše nám svěřené modlit, tam skládat večer účty. Omnia in SS. Eucharistico Corde et sub tutela B. M. V. Naše práce tak mnohostranná, vyčerpávající síly těla i duše jest v pohraničí tak obrovská, že i tu, před svatostánkem a před svatou Pannou, musíme míti pomocníky. A tu se osměluji poprosit o tuto pomoc vás, drazí, spolubratři v Kristu, kteří čtete můj skromný článek. Jak by to bylo účinné, kdybyste se zasadili v okruhu své působnosti, aby každý kněz obětoval aspoň jednu mši svatou, naši řeholníci a řeholnice, naši bohoslovci, Mariánské družiny, Třetí řády, katolická bratrstva, sdružení mládeže atd, děti a dospělí aspoň jedno svaté přijímání, a staří a nemocní aspoň jeden růženec za naše pohraničí. Smějí vás o to poprosit kněží, působící v pohraničí? Tito kněží budoují tam pracně království Boží, orají na těžkém, skalnatě tvrdém úhoru liché, ti bojovníci Boží, na nejzazší výspě, na místech tak exponovaných a tím důležitých, svádějící denně úporné boje o nesmrtelné duše, cítí a jsou skálopevně přesvědčeni, že tyto pastorační bitvy se vyhrávají nejrychleji, nejbezpečněji a nejtrvaleji na dvou místech: Před svatostánkem a u nohou Mariiných!

Vdovská lhůta

Prof. Dr. Lud. Matoušů:

(Manželská záповěď podle § 120. obč. zák.)

Zákonem číslo 180/47 Sb. byl novelisován § 120. obč. zák., podle kterého:

1. žena rozloučená nebo ovdovělá, nebo v případě, kdy manželství bylo prohlášeno za neplatné, byla-li těhotná, nesměla uzavřít nové manželství, dokud neslehla;

2. bylo-li těhotenství pochybné, musela čekati 6 měsíců (180 dní), nežli se směla znovu vdát;

3. jestliže těhotenství nebylo podle okolností nebo znaleckého (lékařského) posudku pravděpodobno, mohl jí okresní úřad čekací lhůtu zkrátit a dát dispens po 3 měsících ode dne smrti manželovy nebo ode dne pravoplatnosti rozluky.

Nový zákon čís. 180/47 Sb. zavádí radikální změnu. Tu si vynutila doba, která uvolnila mravy, a zákonem č. 320/19 Sb. umožnila rozluky manželství. Dosti často najdete dnes ve farnosti případ, že manželé se rozešli, již delší dobu spolu nežijí, ale rozvedeni ani

rozloučení úředně nebyli. Jestliže mezi tím žena otěhotněla, domáhala se rozluky, aby se mohla vdáti za otce očekávaného dítěte. Ale tu narazila na § 120 obč. zákona. Rozluky sice dosáhnouti mohla, ale vdáti se hned nesměla. Narodilo-li se mezi tím dítě, muselo býti zapsáno jako manželské na jméno manžela, s kterým žena už nežila a jehož skutečným otcem její manžel nebyl. K tomu přistoupily ještě další komplikace, totiž případná žaloba manželova na oduznání manželského původu dítěte,* oprava rodné matriky a následující legitimace dítěte per subsequens matrimonium skutečným otcem a novým manželem. — Stejně tomu bylo v případě, kdy rozluka byla sice už provedena, ale od pravoplatnosti rozsudku nebo usnesení neuplynulo dosud 6 měsíců (180 dní). Ač v podobných případech bývá otcem očekávaného dítěte zpravidla někdo jiný než manžel rozloučený, přece nesměla těhotná rozloučená žena nové manželství před porodem uzavřít.

Změna § 120. obč. zák. byla tedy žádoucí a to také z toho důvodu, aby byl právní řád v zemích historických přizpůsoben slovenskému, který ustanovení obdobného našemu § 120. obč. zák. nezná. Proto má nový zákon č. 180/47 Sb. platnost pouze v zemi České a Moravskoslezské. Na Slovensku ho není třeba.

Už návrh superrevisní komise na novou úpravu občanského zákoníku (dosavadní je z r. 1811!), který byl z jara r. 1937 vládou předložen oběma tehdejšími sněmovnám, ale dodnes projednán nebyl, zaváděl změnu alespoň tak dalece, že připouštěl dispens, zákonem neomezenou, aby manželství mohlo býti uzavřeno dříve než uplynula lhůta 180 dní, prakticky tedy i dříve než uplynulo 90 dní, nejkratší to dispensovaná lhůta dřívější.

Nový zákon č. 180/47 Sb. nyní ustanovuje (stylisace není právě nejlepší):

§ 1. Bylo-li manželství prohlášeno za neplatné, rozloučeno nebo zrušeno smrtí manželovou, a není-li podle posudku znaleckého pravděpodobno, že manželka je těhotná, může okresní národní výbor povolit, aby žena uzavřela nové manželství dříve, než uplyne lhůta stoosmdesáti dní, stanovená v § 120. obč. zák.

Tedy: není-li ovdovělá nebo rozloučená (o tu hlavně jde!) žena těhotná, může dostati dispens od celé vdovské lhůty 6 měsíční a vdáti se znovu v době co nejkratší, neboť zákon neustanovuje, kolik dní musí uplynouti od manželovy smrti nebo od pravoplatnosti rozluky a ponechává rozhodnutí volné úvaze úřadu.

§ 2. Je-li žena těhotná, lze povolit uzavření nového manželství dříve než porodí, jen tehdy, je-li podle okolností nebo podle posudku

* Pro tu běží nyní opět podle § 156 o. z. lhůta tříměsíční ode dne, kdy se manžel dověděl o narození dítěte. Protektorátní nařízení okupantů z roku 1943, které stanovilo lhůtu jednoho roku od té doby, kdy se manžel dověděl o okolnostech svědčících o nemanželském původu dítěte, pozbylo účinnosti.

znaleckého vyloučeno, aby dítěti, které porodí, svědčila domněnka manželského zrození.

Tedy: Také těhotná rozloučená žena může dostati dispens od celé vdovské lhůty, je-li jisto, že otcem očekávaného dítěte není rozloučený manžel.

To prokazují „okolnosti“, které mohou ovšem býti tak rozmanité, jak rozmanitý je život, na příklad muž opustil ženu a vůbec se k ní nehlásí; byl odsouzen na několik let do žaláře; žije už léta v cizině; rozluka je provedena na základě soudního rozvodu od stolu a lože, povoleného už dříve podle §§ 17. a 18. zák. č. 320/ 19 Sb. a pod. Otěhotní-li žena v podobných případech, lze tu lehkou dokázat, že nemůže býti těhotná s bývalým manželem. Posudek znalecký (lékařský) bude se asi týkati hlavně pokročilosti těhotenství.

Civilních manželství je dnes dost, a manželská nevěra a z ní plynoucí rozluka není zrovna vzácná. Naskytne se proto i římskokatolickému farnímu úřadu lehko případ, že civilně oddaná a pravoplatně rozloučená žena bude chtít uzavřít nové katolické manželství brzy a bude potřebovati dispens od vdovské lhůty. Může ji dostati a to od celých šesti měsíců, prokáže-li, že není těhotná nebo že těhotenství nepochází od bývalého manžela. Porodí-li už v novém manželství, bude dítě manželské, uspoří se případná žaloba na oduznání jeho manželského původu, oprava matriky a projednávání legitimace. Překážka cizoložství podle § 67 a 119 obč. zák. byla zrušena v § 25. rozluk. zákona — a církevně je kvalifikované cizoložství podle can. 1075, 1. 2. překážkou gradus minoris.

Pouze taková ovdovělá nebo rozloučená žena těhotná, pro jejíž očekávané dítě svědčí domněnka manželského původu, dispens od vdovské lhůty nedostane a musí s novým sňatkem počkati až po porodu, anebo kdyby přesto k novému sňatku došlo — nésti následky nedodržení vdovské lhůty.

Dispens uděluje úřad okresního národního výboru.

P R A C O V N A

KOSTELNÍ ZPĚV. Mnozí dpp., kteří mají ve farnosti zavedený Svatojáclavský zpěvník (sestavený P. Loulou) nás žádají, abychom tento zpěvník znovu vydali. Jak se právě dovídáme, byly všechny žádosti o nové vydání tohoto zpěvníku církevními úřady zamítnuty. Než se ovšem natisne v dnešní „papírové“ tísni úřední nový kancionál — pro celé tři české diecése, t. j. několik milionů katolíků — to si vyžádá určité doby. Někteří duchovní správci jsou bezradní. Doporučuji dpp. spolubratřím tuto svépomoc: Objednejte si jednotlivé písně na lístcích, vydané jednak v exercičním domě ve Frýdku, jed-

nak v jiných nakladatelstvích (Družstvo Vlast, Praha, Žitná 26 — Brněnská tiskárna, Brno, Starobrněnská 19-21. — Diecéšní nakladatelství, Adalbertinum, Hradec Králové). Tyto lístky kupte dle svých poměrů v potřebném množství (100, 150, snad 200, 300) a neprodávejte je, nýbrž ať je některá ochotná duše vždy před bohoslužbami rozdává polavicích a po nich je zase uschová. Věnujete-li na to asi 3.000 Kčs, máte postaráno o 200 exemplářů devadesáti různých písní. Ty tři tisíce vám snad uhradí kostelní sbírka; lidé budou rádi, že mají vůbec z čeho zpívat. Kde je návštěva v kostele menší, nebude to stát

ani tolik. Abyste se nezatěžovali zbytečným vydáním, doporučuji napřed si objednat písně, vydané Exercičním domem ve Frýdku na tužším papíře. Vydali celkem 13 lístků (4-stránkových) s písněmi, na nichž máte 8 mešních písní, 8 písní k P. Ježíši, 9 k P. Marii, 4 k některým svatým, 4 postní, 4 velikonoční, 3 svatodušní, a 13 jiných. Lístek z—5 se v Čechách ovšem neuplatní (2 písně zde neznámé a třetí „V zkroušenosti srdce svého“ dostanete ve Vlasti) a snad též z—7 (zádušní - náhradou najdete ve Vlasti). Zbývajících 11 lístků se 47 písněmi stojí dohromady 3.15 Kčs. Ceny frýdecké: 4-stránkové lístky 30 hal., 2-stránkové 15 hal. Ceny ve Vlasti: 4-stránkové 50 hal., 2-stránkové 30 hal., tisk jen po jedné straně 20 hal. Hradec má ceny 25 hal., 30 a 40 hal. Má praktický soubor adventních písní: S nebe posel vychází, Hle, přijde Pán, Vesele zpívejme, Podivná věc, Zdrávas buď P. Maria (celek za 60 hal.) - Napsal jsem, že máte za 3.000 postaráno o 90 různých písní - v to nepočítám dobu vánoční. V té době vám poslouží Nejkrásnější koledy, vydané exercičním domem ve Frýdku. Máte v nich 52 známých koled (v tom i tři mešní vánoční písně), sešitek v tuhé obálce za 5 Kčs, doprovod varhan 15 Kčs. Koledy si každý rád zakoupí sám, to vám starostí nepřidá. Tázete se jistě, zda text doporučených lístků souhlasí s kancionálem P. Louly. Pravím hned, že leckteré lístky nesouhlasí, ale v tom není potíže: Proto navrhuji koupit 100—200 lístků, abyste mohl zhruba nabídnout lístky všem účastníkům. Všichni budou mít v ruce stejný text a zpěvníky mohou nechat doma. Tak postavíte zpěv na pevný základ, lístky vám vydrží několik roků, že snad do té doby bude moci vydavatelstvo úředního zpěvníku dodat i do vaší farnosti nový kancionál. Vyžádejte si z Frýdku, Vlasti nebo i z těch dalších nakladatelství seznam písní na lístcích, a pak, o které budete mít zájem vám mohou poslat na ukázkou a již můžete objednat na jisto. Ve Vlasti mají dokonce 60 písní shodného textu se zpěvníkem P. Louly a mají jejich seznam. Kdo by chtěl tedy jen jisté písně doplnit, rozmnožit, a jinak mu stačí dosavadní počet zpěvníků ve farnosti, může si tyto

písně přikoupit. Které farnosti snad již nakoupily nový úřední zpěvník, oznamte to v tomto časopise DP. Jiné farnosti by snad prostřednictvím farního úřadu od vašich farníků rádi odložené zpěvníky P. Louly laciněji odkoupily. Tato *lístková metoda* se osvědčuje již v mnohých kostelích městských i na vsi, a je snad jediným východiskem z dnešní zpěvníkové situace.

KNĚZ KATECHETA. Když jsem po osmiletém působení na různých školách a po několika inspekcích světských inspektorů, kteří mě nic nevytkli, byl na novém působišti — můj předchůdce tam založil novou „církve“ a pro ni za pomoci většiny učitelstva, z nichž jeden se i dal „zřídit“ na kněze — velmi fanaticky pracoval, byl visitován inspektorem, který též přešel do nové „církve“, posoudil tento mé působení na novém místě v písemné zprávě, konference nebyla, krátce: Kázeň při vyučování byla dobrá, jen v náboženství děti v 2. tř. měšť. při vyučování vstávaly a tím vyučování rušily. Ohradil jsem se proti tomuto posudku, ředitel odbyl mé protesty slovy: Něco se vytknout musí. — Proto to odnese katolický katecheta — odpověděl jsem mu. Toto mně napadlo, když jsem četl článek dp. P. R. v 1. čís. „Něco se vytknout musí“, platí i dnes. Nejpohodlněji je kázeň. Jako inspektor prošel jsem mnoho škol od Hanušovic až po Francovou Lhotu. Našel jsem kněze, kteří mají velmi dobrou kázeň, a učitele, kteří mají špatnou kázeň; kněze, kteří mají špatnou kázeň, a učitele s velmi dobrou kázní. Taková kázeň, o které píše dp. P. R. je výjimkou. Z výjimky dělat uzávěr na celek je nespravedlivé. Ovšem „něco se vytknout musí.“ Nemohu věřit, že by ze školy, ve které kněz poctivě pracoval — a těch je veliká většina, nesvědomitých je pouze malý zlomek — mohli vyjít žáci s takovými vědomostmi. Snad dp. R. P. opomenul, že děti úžasné rychle zapomínají. Já sám kolikrát jsem žasl, co moji kluci nevěděli, ač jsem to probral důkladně a také upamětnil, poněvadž jsem na domácí píli žáků nespolehal. Připouštím, že všichni kněží se bohužel neřídí předepsanou osnovou, zdržují se zbytečně u některých partií, po-

tom jim na důležité partie nezůstane čas. Jediná pomoc je: Pořádně se na hodinu připravit, vyučovat zajímavě, aby děti byly upoutány, držet se

učební osnovy a potom hodně opakovat. Pak odpadnou nářky a pomluvy. K tomu se snad ještě vrátím.

J. Mlčoch.

ROZHLEDY

DOCENT Dr. HEIDLER píše v devátém čísle Vyšehradu (ze dne 22. I.) „*Je mezicírkevní spolupráce možná?*“ o vyhlídkách této spolupráce a navazuje tak na článek J. Staňka v Křesťanské revui, kde autor vyslovuje myšlenku, zda by byla u nás možná spolupráce mezi katolíky a evangelíky. Dr. Heidler ve svém článku praví, že spolupráce není jenom možná, ale přímo nutná. Doporučuje zřídit Sbor na ochranu náboženského života a práv, jehož členy by byli odborníci, jmenovaní nejvyššími představiteli církví a náboženských společností. Program Sboru rozvinuje Dr. Heidler podrobně a naznačuje úkoly tohoto Sboru: pozorovati veřej. život, reagovati na všechno, co ohrožuje základy mravnosti a náboženství, hájiti zásady dokonalé svobody, vyznání víry v Boha a mravního života podle Desatera, řešení otázky rozhlasových relací v ČSR, otázky školské, filmu a ostatních státních nebo celonárodních propagačních prostředků. Všechna náboženská vyznání mají zájem na tom, aby ve školách nebylo útočeno na náboženské přesvědčení dětí, někdy již přímo v učebnicích, a aby nebyl dětem a studentům vnucován materialistický světový názor.

ZÁSTUPCI KŘEŠŤ. CÍRKVÍ vydali prohlášení o míru, z něhož vyjímáme několik vět: „Jest našim společným přesvědčením, jehož pravdivost dokazují dějiny, že k rozporu mezi lidmi a národy dochází tam, kde rozhodují zájmy hmotné nad duchovními a kde nejsou respektovány zásady lásky k bližnímu, uložené Stvořitelem a určené také pro život státní, politický a sociální.“ — „Problém myšlenkový se nedá rozřešiti válkou; válka kvůli ideologii by měla za následek ideový rozvrat, a ne rozřešení myšlenkového problému. Válka kvůli zájmům mocenským a hmotným by přinesla ještě větší ochuzení zbědovaného lidstva. Neštěstím pro lidstvo by však byla také situace, ve které by sice mlčely

zbraně, ale v níž by národové k sobě nemluvili ani se nestýkali a kdyby lidstvo bylo rozděleno na sobě odcižené a sobě nedůvěřující skupiny bez vzájemné výměny názorů, bez duchovní a hospodářské spolupráce, a bez harmonického prožívání společné kultury, na které dnešní svět spočívá. Takové rozštěpení jest pokládati za první stupeň ke konfliktu válečnému.“ — Ke křesťanům světa se obrací projev slovy: „Světový mír může býti zabezpečen jen společnou akcí národů. Proto se obracíme ke křesťanskému svědomí světa. Přes církevní rozdíly jsme díky jednoho Otce, svého Stvořitele a Pána, přiznáváme se všichni k vykupitelskému dílu Knížete pokoje Ježíše Krista, které je určeno celému lidskému pokolení, a cítíme společný závazek všech křesťanů osvoboditi se od přehrad, dělících národy a společenské vrstvy a pracovat k bratrství všech. Věříme v sílu víry ve společného Otce. Dovedla-li křesťanská víra na úsvitu křesťanského věku překonati rozdíly rasové, kulturní a sociální a vytvořiti nový život, jehož krása dojíhá nás i dnes, nevolá ji dnes Bůh, aby v pokorné poslušnosti Jeho příkazu věnovala své síly řešení otázky poměru národa k národu a státu ke státu?“

ÚKOLY KNĚŽÍ V DNEŠNÍ DOBĚ. Svatý Otec přijal ve slyšení biskupa z bretaňského města Quimperu a naznačil mu úkoly, které dnes čekají katolické duchovenstvo. „Řekněte laskavě svým kněžím — pravil svatý Otec — aby se nezajímali pouze o svou farnost, ale jevíli zájem o každou jednotlivou rodinu, o každou osobu. Je nutný osobní vliv, aby se prohloubil styk s rodinami.“ — Dále se svatý Otec obíral otázkou svobodné školy, obtížemi, s nimiž se svobodná škola setkává, problémem zakládání nových svobodných škol. „Otázku křesťanských škol prvně chováme v našem srdci. Je velmi důležitá a eminentně náboženská. Nemůžeme přijmouti názor, že se

máme držeti pouze kostela. Církev musí proniknouti svým vlivem celý život společnosti. To je také důvod, proč tak naléhavě doporučujeme sociální činnost. Častokrát jsme na to důrazně upozornili ve svých poselstvích a projevech. Právě tak, jako se Církev drží trvale mimo a vedle politických stran, stejně tak je nutno, aby katolíci pracovali na poli, kde jde o společné dobro a mír.“ KIS

VZÁCNÝ ARCHEOLOGICKÝ OBJEV ve Vatikáně. Při opravách ve vatikánském sále obřadních rouch našly se cenné staré zlomky oken, jež pocházejí podle úsudku odborníků z doby, kdy byla přestavována původní basilika Konstantinova.

ÚKK.

KOLEGIUM KARDINÁLŮ. Počátkem roku 1948 má svaté kolegium 61 kardinálů, z toho 24 Italů a 37 neitalů: 6 Francouzů, 4 Američané, tři Španělové, tři Němci, po dvou mají Portugalci, Poláci, Holanďané, Argentinci, Brazilci, po jednom Belgie, Anglie, Rakousko, Maďarsko, Kanada, Austrálie, Chile, Kuba a Čína.

ÚKK.

MEZINÁR. LÉKAŘSKÝ KONGRES v Římě se bude konat v souvislosti s kněžským výročím svatého Otce, jež připadá na 2. duben 1949. V lednu byly poslány pozvánky všem lékařským spolkům celého světa. Na kongrese se bude jednat o tématech: Člověk s lékařského hlediska, Církev a lékařství, Církev a umělé oplodňování.

ÚKK.

TÝDENÍK OSSERVATORE ROMANO. Vatikánský deník Osservatore Romano oznámil, že bude vydávat týdeník stejného jména. List bude vycházet v pondělí a bude věnován především zprávám ze života Církve, zejména o sv. Otcích a apoštol. Stolci. Budou vyloučeny zprávy výslovně politické. Roční předplatné je stanoveno na 400 lir, t. j. Kčs 40.— bez poštovného do ciziny.

NASLOUCHÁTE VATIKÁNSKÉMU VYSÍLÁNÍ V ČESKÉ A SLOVENSKÉ ŘEČI? Vatikánský rozhlas vysílá denně o 19. hodině na vlně 31.06 m 9.660 kc zprávy ve slovan-ských jazycích. V pondělí ve středu a v pátek je české vysílání, ve čtvrtek a v sobotu slovenské, v úterý a v neděli chorvatské. Polská relace je v neděli, v úterý, ve středu a v pá-

tek vždy ve 20.15 hodin na vlnách 50.26 a 48.47 m. Ředitelství vatikánského rozhlasu prosí prostřednictvím redakce čsl. vysílání vatikánského rozhlasu posluchače v českých zemích a na Slovensku, aby sdělili slyšitelnost vysílání, aby mohly být odstraněny případné nedostatky. Informace o poslechu posílejte na adr. Katolická informační služba, Praha XIX., Sadová 3, která u nás vatikánský rozhlas zastupuje.

APOŠTOLSKÁ ČINNOST BRATISLAVSKÝCH SALESIÁNŮ. Salesiánům v Bratislavě na Miletičovej ulici se podařilo rozproutit na bratislavské periferii čilý náboženský život. Salesiánská farnost se zvětšila o 438 nově narozených a 29 konvertitů. Odpad od Církve nebyl žádný, rozdalo se na 65.000 svatých přijímání. Kde je důvod? Ve spolicích, kterých je ve farnosti sedm, a mají vesměs vysoký počet členů. Kroužek mužů sv. Jana Bosca má na 600 členů, kroužek žen na 700. Nechybí ani dechová kapela, jež má 54 hudebníků; jsou zde i herny a hřiště, kde mohou chlapci trávit svůj volný čas. Chudým rodinám bylo rozdáno šatstva, obuvi a naturálií za 680.000 Kčs.

KOMUNISTICKÁ STRANA A NÁBOŽENSTVÍ. Orgán slovenských evangelíků: Církevné listy přinesly v lednovém čís. zprávu Vladimíra Čobrdy z generálního konventu v Turčanském Svatém Martině. V první části mluví o postoji Sokola k náboženství: Sokol si váží důsledně projevovaného náboženství právě tak, jako opravdového životního názoru osob, které žijí mimo Církev. Tím staví proti sobě pravé náboženství a Církev, jakoby opravdové náboženství bylo mimo Církev. O poměru komunistické strany k náboženství píše: „Mladý bolševik“ doporučoval, aby se věřícím projevovала shovívavost a trpělivě se jim vykládalo, jak škodlivá jest víra. Naproti tomu prohlašuje „Pravda“, že jest nemožné, aby členové strany věřili v Boha a zachovávali náboženské zvyklosti. Stalin prohlásil: Strana nemůže být neutrální k náboženství a koná protináboženskou propagandu proti všem náboženským předsudkům, neboť náboženské předsudky se protíví vědě. To je jasná — pokračuje Čo-

brda — a upřímná řeč. Naše Církev je právem zvědavá, jestli na tomto stanovisku stojí i KSČ. Kdyby i ona stála na stanovisku materialismu, který popírá ducha a vše, co s ním souvisí, tož by věřící člověk a zvláště věřící evangelík, neměl v ní místa.

MISIE V PŘEDMĚSTÍCH MARSEILSKÝCH. Francouzský dominikán P. Duclos soudí, že klasický způsob farních misí nepřináší již pozitivních výsledků. Proto se rozhodl v dohodě se svými představenými, zkusit metodu novou. Pomáhati mu budou čtyři misionáři. Napřed budou konati půldruhého roku přípravu a na velikonoce roku 1949 začnou vlastní misii. První část přípravy spočívá v soustředění činnosti činovníků Katolické akce na čtvrt, kterou obývají. „Jakmile se skuteční bratrská pomoc na poli hmotném, zrodí se křesťanská láska sama.“ Potom budou veřejné rozpravy o filmu, o divadlech, o veřejných knihovnách. Nato bude soustavné rozšiřování katolických časopisů... Při misii přivede P. Duclos s sebou mnoho vzorných laiků všech povolání, aby působili svým příkladem. Františkán P. Motte pracoval již podobně v Maroku, a dopracoval se pěkných výsledků.

KATOLICKÉ IRSKO. Irský jesuita P. Burke Savage říká s humorem: „Lékař se obvykle mnoho nezajímá o klienta, kterému nic nechybí. Věnuje svůj zájem nemocným. Když však veřejné zdraví je zeslabeno podvýživou nebo epidemií, a lékař uvidí zdravého člověka, který nebyl zachráněn obecnou nemocí, pokládá za potřebné podrobit ho zkoušce, jak se uchrání. Tato paralela není vzdálena pravdy, jestliže mluvíme o katolicismu v Irsku. Ten je v Irsku stále v dobrém zdraví a vykonává aktivní vliv na denní život velké většiny národa. Tím nechci říci, že kněžstvo a lid jsou bez chyby. Katolicismu je, ale hybnou silou irského veřejného života, což zaslouží pozornosti proto, že v přítomné době je ve světě výjimkou země, která žije podle katolické víry.“ Čísla potvrzují tato slova: Irsko, mající asi 3 miliony obyvatel, má 20.000 kněží, řeholníků a řeholnic, věnujících se službě Boží. Jedna osoba Bohu sloužící ze 140 v

civilním životě. To je světový rekord. Ša.

MEZINÁRODNÍ MISIONÁŘSKÁ REVUE. Nakladatelství Kemper ve Weibstadtu u Heidelberku obdrželo povolení k vydávání mezinárodního odborného časopisu, nazvaného „Paulus“ a určeného k vědeckému studiu otázek misí. Zatím bude vycházet čtyřikrát do roka.

SPOLUPRÁCE katolíků a protestantů v Německu. Herderovo nakladatelství vydalo s evangelickým nakladatelstvím Die Furche knihu o biskupu Galenovi, jež přináší jeho řeč a odpověď vedoucích nacistů.

ÚKK.

RAKOUŠTÍ DĚLNÍCI dobrovolně opravují kostel. V Linci opravují kostel sv. Jana Bosca, postavený v lidové čtvrti. Kostel byl velmi poškozen bombardováním za války. Opravných prací se účastňují i dělníci celé farnosti, kteří tu pracují zdarma.

ÚKK.

ZEMĚ, mající nejvíc misionářů na světě: V Holandsku je 3,500.000 katolíků a 10.500 kněží - jeden kněz pro 350 obyvatel. Z těchto kněží je 2.500 misionářů. Připočteme-li ke kněžím misionářům řeholníky, frátery, vidíme, že počet všech holandských misionářů je 6.300, jeden misionář pro 560 katolíků. Ša.

V SOVĚTSKÉM OKUPAČNÍM PÁSMU je 3,308.668 katolíků. Na konci války bylo na tomto území 1,158.000 katolíků, od té doby se jich zde usadilo 2,150.000, kteří uprchli nebo byli vypovězeni z východních provincií, jež byly připojeny k Polsku a Rusku; kněží je tam 1.324, z toho na 500 uprchlíků. ÚKK.

KATOL. CÍRKEV V SIBIRI. - V pracovních táborech je dnes na Sibiři přes milion katolíků z Litvy, z Lotyšska, z Polska a Německa. Církev nemá dosud žádné organizace, není kněží, kteří by mohli veřejně udeľovat svaté svátosti. Ale přesto je zde čilý náboženský život. KIPA.

KATOLIČTÍ FINOVÉ. Ve Finsku je nyní asi 2 000 katolíků. Spravuje je Msgre C. P. B. Cobben SCJ (Společnost Srdce Ježíšova). V díle mu pomáhá 9 nizozemských kněží, z nichž jeden, P. A. de Caluwé, přijal byzantsko-slovanský obřad. V celém Finsku je pouze jediná katolická škola, spravována americkými ře-

holnicemi Nejsv. Krve. Do této školy posílal své chlapce i někdejší sovětský velvyslanec v Helsinkách.

REVUE SKANDINÁVSKÝCH KATOLÍKŮ. Ačkoliv je ve Skandinavii poměrně málo katol., přece zasluhuje i jejich kulturní život pozornosti. Tamní publikace se čestně řadí k ostatnímu katolickému tisku. Dokladem toho je i revue „Credo“. Prvé číslo revue vyšlo r. 1919 z podnětu Msgra Bittera a polské hraběnky Ledochowské. První redaktor revue, kněz Berndt David Assarson, vytvořil z „Creda“ velmi pozoruhodnou revui pro všechny skandinávské státy a získal ke spolupráci i spisovatele světových jmen Joergensen a Undsetová. Za války, kdy revue mohla být vydávána pouze pro Švédsko, vycházela každé tři měsíce o 40 stranách. Byla (a je dosud) vydávána v Upsale za řízení Dr. J. Gerlacha a redakčního kruhu. Revue si všímá kromě kulturních a náboženských otázek domácích i života katolíků v jiných zemích.

KATOL. ŠKOLSTVÍ V USA. Katolické školství v USA není financováno státem. Američtí katolíci, žárliví na svou svobodu, se brání jakémukoliv zasahování státu do jejich záležitostí. Platí si své školství a přispívají ještě na neutrální školy. Ke konci roku 1947 bylo ve Spojených státech 25,300.000 katolíků. Ti financovali výchovu a výuku 23.000 seminaristů a řeholníků, 175.000 vysokoškolských posluchačů, 503.000 středoškolských studentů a 2,187.000 žáků obecných škol. Celkový počet: 2,898.000. Je-li známo, že američtí katolíci jsou většinou dělníky, je třeba se obdivovat „pomníku šlechetnosti chudých“, který si stavějí. Ša.

SPOLEČNÁ KŘÍŽOVÁ VÝPRAVA: Ředitel mohamedánského časopisu „As Salam“, nedávno napsal: „V přítomné době by měla všechna náboženství, vyznávající osobního Boha, pochopit nebezpečí, které hrozí lidstvu. Islam a katolicismus přesto, že se během věků potíraly, studují možnosti společné křížové výpravy proti šířícímu se pohanství, nemravnosti a rozvratu hodnot.“ Ša.

ČTVRTÁ SVĚTOVÁ VÁLKA: Velký vědec žid Einstein, který hrál důležitou roli v atomovém badání, řekl: „Nevím, jaké zbraně budou použí-

vány během třetí světové války, tvrdím však, že čtvrtá světová válka bude bojována kamennými oštěpy.“

Ša.

KATOL. INFORMAČNÍ STŘEDISKO V NEW YORKU. Uprostřed New Yorku na Columbus Avenue zřídili řeholníci sv. Pavla před 4 léty katolické informační středisko. Za 4 roky navštívilo ústředí 33.221 osob, kterým byly poskytnuty rady v otázkách náboženských. Zakladatelem ústředí je mladý kněz z řehole svatého Pavla Vincent F. Holden, doktor filosofie, který tři roky přednášel na texaské universitě. Jeho spolupracovníkem je P. Alois J. Burgmaff, předseda Ligy konvertitů. Počátky Katolického informačního střediska byly velmi skromné. Původně vlastnili jen prostý krám, kde byly upraveny dvě místnosti, čítárna a přijímací pokoj. Dnes se dílo obou kněží velmi rozrostlo a přichází k nim mnoho konvertitů, pro něž se pořádají samostatné kursy katolického náboženství. KIS.

AMERIKA. *Msgre Patrick A. O'Boyle*, právě konsekrovaný arcibiskup washingtonský byl po 5 let vedoucím ředitelem katolické pomocné akce amerického episkopátu, zvané War Relief Services. Prací na vedoucím místě pro tuto katolickou organizaci, která dodává nuzným a potřebným v celém světě potraviny, šatstvo, obuv a léky, byl Msgre O'Boyle tak vyčerpan, že musil svůj úřad postoupiti Msgre Edwardu Swannstromovi. Zůstal však činným jako ředitel katolické Charity pro arcidiocési newyorskou. - O potřebné v Československu se Msgre O'Boyle zasloužil tím, že z peněz, vybraných organizací War Relief Services NCWC pro celý svět, přidělil milion dolarů Československu. Dále uvedl v činnost i čl. program War Relief Services a poslal sem stálého delegáta Williama J. Sulivana. Částka 1 milion dolarů byla během doby překročena o celou polovinu. Konsekrace nového arcibiskupa byla provedena J. E. kardinálem Fr. Spellmanem, arcibiskupem newyorským.

PĚT MILIONŮ OSOB LÉČENO V KATOL. NEMOCNICÍCH. Veliké charitní dílo ve Spojených státech vykonávají i katolické nemocnice, které jsou sdruženy ve zvláštní svaz

katolických nemocnic, jehož předsedou je Msgre Griffin z Clevelandu. Katolíci mají ve Spojených státech 1.049 nemocnic, v nichž pečují o nemocné 22.000 řeholních sester a bratří kromě 160.000 laických pracovníků placených a dobrovolných. V nemocnicích jest zaměstnáno 44 tisíc lékařů. Bylo ošetřeno 3,150.000 nemocných, 700 tisícům nemocných byla poskytnuta okamžitá lékařská pomoc, 1 milion nemocných bylo ošetřeno klinicky a další pak speciálně léčeny (na př. paprsky X). Msgre Griffin prohlásil, že bude předložena sněmovně representantů žádost, aby bylo přezkoušeno dosavadní zpoplat-

ňování dobročinných institucí. KIS.

ŠKOLSTÍ BRATRŘÍ slaví letos sté výročí svého příchodu do USA. K této příležitosti dostali mnoho blahopřání od vynikajících osobností. Mezi nejvzácnější projevy patří list presidenta Spojených států Harry Trumana, kde napsal mimo jiné: Vaší první úlohou je výchova mládeže, z níž vytváříte dobré křesťany a ušlechtilé občany. Dnešní svět potřebuje víc než jindy, aby se přimkl k neměnitelné nauce Kristově. Bez síly, která spočívá ve zjevené pravdě bychom málo pořídili v řešení vážných problémů v naší vlasti i v širé oblasti mezinárodních vztahů. ÚKK.

H O V O R N A

PIUS XII. PROTI PIU X.? V 2. č. DP na str. 17. jsme četli v článku, jednajícím o encyklice Pia XII. Mediator Dei, slova, která v nás vzbuzují domněnku, že Pius XII. se staví proti Piu X. Odsuzuje se tam totiž výrok Pia X.: „Nemodlete se při mši svaté, nýbrž modlete se mši svatou“, a to způsobem opravdu velmi málo důstojným tohoto časopisu. „Došlo dokonce k takovým politováníhodným nepřístojnostem, že věřící byli vyzýváni, aby se při mši svaté nemodlili, nýbrž aby se modlili mši svatou.“ Neví-li autor článku, že původcem onoho výroku je Pius X., pak je snad omluven, omlouvá-li nevědomost tohoto druhu, ale domnívám se, že je to přesto politováníhodné, když někdo takto píše. Konstatuji, že je první, kdo se nad tímto výrokem pohoršoval, třebaže je tento výrok znám v celém katolickém světě a každý mu rozumí tak, jak jej myslel Pius X., když zdůrazňoval aktivní účast na mši svaté. O nic jiného nešlo liturgickému papeži a stejně i těm, kdo po něm opakovali tuto větu, než o to, aby ukázal, že při mši svaté má být co nejtěsnější spojení mezi knězem a věřícími. Než čteme-li dále v tomto článku, upadne snadno v pochybnost, zda není Pius XII. v uvedené encyklice sám proti sobě. V encyklice Mystici Corporis, kterou psal Pius XII. během války, praví totiž o aktivní účasti věřících v eucharistické oběti takto: „V této oběti také věřící Beránka bez poskvrny, přivolaného hlasem jed-

noho kněze na oltář, za společných modliteb, rukama téhož kněze podávají věčnému Otci, jakožto milou oběť chvály a smíru za potřeby celé Církve. A jako božský Vykupitel, umíraje na kříži, obětoval věčnému Otci sám sebe jakožto Hlava veškerého lidstva, právě pak též Ježíš Kristus v této oběti čisté obětuje nebeskému Otci nejen sebe samého jako Hlava Církve, nýbrž v sobě samém také své mystické údy, poněvadž je všechny, třebaž by byly slabé a nemocné, uzavírá láskyplně ve svém srdci.“ — Z těchto slov je patrné, že všichni věřící se mají aktivně účastniti eucharistické oběti: nemají být jen přítomni této oběti, nýbrž ji mají spolu s knězem podávat nebeskému Otci, mají být spolu s Kristem, hlavním obětníkem, a knězem, jeho zástupcem, obětující a obětovaní. — A nyní čteme ve zmíněném článku DP. Jeho autor charakterisuje nauku encykliky Mediator Dei o účasti věřících na mši sv. takto: „Jest svrchovanou povinností a nejvyšší důstojností věřících: Zúčastňovati se eucharistické oběti nikoliv jako spoluobětníci, nýbrž osobní přítomností, spojením proseb s modlitbou kněze, přinášením obětních darů a poskytováním almužen na mši svatou.“ — Není tu oprávněná domněnka, že podle tohoto tvrzení je Pius XII. i sám proti sobě? — Srovnáme s tímto tvrzením slova v encyklice Mediator Dei a odpověď bude dána sama sebou. „Je vhodné, ctihodní bratří, aby si všich-

ni věřící uvědomili, že je jejich svrchovanou povinností a nejvyšší důstojností účastnit se eucharistické oběti, a to nikoliv trpně a bez zájmu a s duší těkající a zabývající se jinými věcmi, nýbrž tak plně a tak činně, že se co nejtěsněji spojí s nejvyšším Knězem podle slov Apostolových: To myšlení mějte v sobě, které bylo i v Kristu Ježíši (Filip. II. 5.), a tak spolu s ním a skrze něho ji obětují a spolu s ním obětují i sebe... I obřad eucharistické oběti, jakož i modlitby v ní naznačují a ukazují, že obětní dar podávají kněží spolu s lidem. Nejen po oběti chleba a vína totiž služebník svatých tajemství obrácen k lidu výrazně praví: Modlete se, bratři, aby má i vaše oběť byla přijata u Boha Otce všemohoucího, nýbrž mimo to modlitby, kterými se Bohu podává božská žertva, jsou často vyjádřeny množným číslem. A v nich je nejednou naznačeno, že i lid se účastní této vznešené oběti jakožto přinášející touž oběť (populum... quatenus idem offerentem...) A není divu, že jsou věřící pozvednuti k této důstojnosti. Svátostí křtu... se stávají údy Krista kněze a nezrušitelným znamením, které je jakoby vtisknuto do jejich duše, jsou určeni k bohopoctě (ad divinum cultum deputantur) a tak podle svého postavení (pro sua conditione) se účastní Kristova kněžství... — Tak myslím, že přece jen nebude Pius XII. proti sobě. A snad ani proti svému předchůdci svaté paměti. Dacík.

POZNÁMKY k článku „Vyznění v liturgii“ (DP. 1948, roč. IV. č. 2, str. 17—21). V tomto článku dvě věty vzbudily podiv čtenářů. Na straně 17. jsem napsal: „Došlo dokonce k takovým politování hodným nepřístojnostem, že věřící byli vyzýváni, aby se při mši sv. nemodlili, nýbrž aby se modlili mši svatou.“ Klidný čtenář ihned poznává, že nemírím proti myšlence Pia X., nýbrž proti jejím zneužívatelům, kteří prohlašují misálek za jediný liturgický způsob přítomnosti na mši sv. Tento výstřelek liturgistů odsoudil papež Pius XII. v encyklice „Mediator Dei et hominum“ těmito závažnými slovy: „Animadvertendum quoque est eos veritatem egredi rectaeque rationis, qui fallacibus opinionibus

ducti, haec rerum ADIUNCTA tanti faciant, ut asseverare non dubitent, iisdem praetermissis, rem sacram statutum sibi finem assequi non posse. Haud pauci enim e christifidelibus „Missali Romano“, etiamsi vulgata lingua exarato, uti nequeunt, neque omnes idonei sunt ad recte, ut addecet, intelligendos ritus ac formulas liturgicas.“ (Enc. Mediator Dei et hominum, 20. XI. 1947, II.) — Na str. 19. jsem napsal: „Je svrchovanou povinností a nejvyšší důstojností věřících: zúčastňovati se eucharistické oběti nikoli jako spoluobětníci, nýbrž osobní přítomností, spojením proseb s modlitbou kněze atd.“ Podiv zrodilo v duši čtenáře slovo „spoluobětníci“. Mohl jsem ovšem použítí výrazu „concelebranti“, ale použil jsem českého výrazu „spoluobětník“, jež svým prvním významem jasně vyjadřuje totéž co concelebrant. Věřící se mohou nazývat „spoluobětníky“ jen v odvozeném smyslu nebo druhotném významu, jinak běží ihned o skutečný dogmatický blud, zavržený v enc. Mediator Dei et hominum těmito slovy: „Quod tamen christifideles Eucharisticum participant Sacrificium, non idcirco sacerdotali etiam potestate fruuntur. Id quidem vestrorum gregum clare prae oculis ponatis omnino necesse est. Sunt enim, Venerabiles Fratres, qui... populum autumnant vera perfrui sacerdotali potestate, sacerdotem autem solummodo agere EX DELEGATO a communitate munere. Quam ob rem Eucharisticum Sacrificium veri nominis „concelebrationem“ existimant, ac reputant expedire potius ut sacerdotes una cum populo adstantes „concelebrent“, quam ut privatim Sacrificium offerant absente populo... Quae quidem fidei certitudine constant; at praeterea christifideles etiam divinam offerre hostiam, DIVERSA tamen ratione, dicendi sunt... (Enc. Ib. II.) — Domnívám se skromně, že tímto vysvětlením jsou dostatečně vyřešeny obě namítané nesrovnalosti. Běželo o rychlou informaci o myšlenkách nové encykliky, než se kněží dočkají doslovného uveřejnění nebo překladu nové encykliky. V článku jsem zhustil naléhavosti encykliky.

F. S., CSsR.

PETRINUM - seminář v Bruntále. Začali jsme promítat v našem ústavě hlavně pro děti světelné obrazy s vhodnými náboženskými tematy. Program jsme zpestřili nějakými groteskami. Byl to jen pokus, výsledek však byl nečekaný. Druhou neděli byl sál plný. Děti i dospělí se již těšili na nové představení. Lidí stále přibývá. Po představení míváme požehnání v ústavní kapli. Málokdo odchází ze sálu, aniž by nezašel do kaple. I zájezdy do okolních vesnic se setkávají s úspěchem a se zájmem. Při vchodu vybíráme příspěvky na kněžský dorost. Dlužno podotknout, že ani zde bychom si nemohli stěžovat. Lidé jsou štedří. A celá tato práce si nevyžádá mnoho času. Stačí věc oznámit a doporučit v neděli s kazatelnou. Není ani zapotřebí zvláštního dovolení úřadů, neboť přednáškami doplňujeme náboženské vědomosti věřících. A promítneme-li jim nějakou grotesku pro pobavení, nemůže nám nikdo nic vytýkat. Vstupné je dobrovolný příspěvek na kněžský dorost. Narazili jsme jen na jednu překážku: Nedostatek grotesek ke zpestření programu. Je možno vypůjčit si z půjčovny, ale to málo vyhovuje, neboť půjčovní podmínky nejsou příznivé (půjčují na 5 dní). Snad mnozí důst. páni vlastní filmy, které možná leží nevyužity. Leckdo by je snad rád půjčil, kdyby dostal výměnou za ně půjčit filmy jiné. Dala by se zařídit jakási „ústředna“, odkud by se filmy za režijní poplatek (poštovné) posílaly a vyměňovaly. Jsme první, kteří žádáme o pomoc. Který z dpp. by nám zapůjčil nějaké grotesky, ať kreslené, či loutkové, (16 mm)? Bylo by škoda, kdybychom si museli odradit návštěvníky tím, že bychom jim promítali grotesky, které už viděli, nebo vůbec nic. Nabídky nebo přímo filmy zašlete laskavě na adresu: Petrinum - seminář, Bruntál. Rádi také pošleme výměnou jiné filmy. L. J.

ZNÁTE CHLAPCE 9—10 let starého, který rád zpívá a má dobrý sluch? Doporučte jej do pražské Scholy cantorum, kde se dobře vzdělá v hudbě, bude studovat na střední škole, vyrostе v dobrém katolickém prostředí i pozná daleký svět. Školné s veškerým zaopatřením jest

1.000 Kčs měsíčně, nemajetný, nadaný může dostati stipendium. — Zadatel musí se podrobiti přijímací zkoušce, ke které se může dostavit buď do Bratislavy, Olomouce, Brna, Uh. Brodu, Hradce Králové, Pízně, Čes. Budějovic, nejraději však do Prahy přímo do Scholy cantorum, Praha I., Karlova 2. V případě přijetí může nastoupiti 1. dubna 1948. Prospekty a informace si vyžádejte přímo ve Schole cantorum, Praha I., Karlova 2.

ŽALTÁŘ

ŘÍMSKÉHO BREVIÁŘE

nový latinsko-český text
s liturgickým výkladem.

Uspořádal

P. Jan B. Bárta OFM.

Kniha je vytištěna na biblovém papíře, podle osnovy Ant. Lískovce. Vazbu navrhl Bř. Štorm.

128 Kčs.

U knihkupců

Nakladatelství VYŠEHRAD,
Praha II., Karlovo náměstí 5.

PRO DĚTI!

Rozkošná kniha, živé vyprávění z náboženského života dětí.

Hünnermann-Hanzelka:

Na výsluní Božím.

Kniha má řadu vkusných a dětsky líbivých perokreseb a barevných příloh mistra Pavla Černého. Stran 204, váz. 63 Kčs.

K dostání u všech knihkupců.

Exerciční dům, Frýdek.

Náboženské knihy, které doporučujeme:

- Adámek: Apokalyptický Kristus, 45.
 Alberti: Don Bosco, 85, váz. 110.
 Auffray: Ježíš Kristus ve mně, 15.
 Balmes: Kriterio, 75, váz. 95.
 Brait: Církev, 150.
 Brait: Základy, 75.
 Bukovský: K Bohu, jenž..., 50.
 Dacík: Bůh a jeho život, 16.
 Dacík: Mravouka, 120, váz. 150.
 Dacík: Prameny duch. živ., 180, 220.
 Duše Kristova (rozjímání o modlitbě sv. Ignáce z Loyoly), 25.
 Lev XIII.: Rerum novarum, 17.
 Pius XI.: Quadragesimo anno, 20.
 Pius XI.: O křest. vých. mládeže, 15.
 Pius XII.: O mystic. těle Kristově, 30.
 Sv. František Saleský: Úvod do zbožného života, 75, váz. 110.
 Gardini: Vezmi kříž svůj, 27.
 Guibert: Buď dobrý, 20.
 Hevenesi: Jiskry sv. Ignáce, 75, 90.
 Hlouch: Neděl. odpoč. pobož., 55, 95.
 Holinka: Svatý Vojtěch, 39.
 Hronek: Na klíně mateř., váz. 70.
 Chautard: Duše veškerého apoštolátu, váz. 60.
 Chesterton: Sv. Tomáš Akvinský, 63.
 Jørgensen: Sv. Kateřina Sienská, 180.
 Kempenský: Čtvero knih, váz. 70.
 Krejza: Sv. Terezie, 39, váz. 61.
 Kubalík: České křesťanství, 80, 105.
 Kubeš: Mariánská postila, 204, 239.
 Kubeš: Pod korouhví Krist., váz. 160.
 Kubeš: Poutník, váz. 125.
 Kubeš: Sbirka homilet. příkladů I. díl 2. část, 150.
 Kubeš: Ve šlép. neposkvrn., váz. 140.
 Kunovjánek: Májový věneček, 36.
 Lang: John Henry Newman, 135.
 Sv. Ludvík M. Grignon z Montfortu: Tajemství Mariino, 15.
 Maritain: Křest. humanismus, 95, 120.
 Merell: Úvod do četby Nového Zákona, 110, váz. 130.
 Miklík: U srdce matčina, 13.
 Miklík Jos.: Život Panny Marie, 45.
 Nesrovnal: Tajemství šťast. mládí, 48.
 Newman: Maria v litaniích, 27.
 Pecka: Cesta k pravdě, 69.
 Pelikán: Umění žít, 90.
 Pelikán: Šťastný domov, 75.
 Pius XII. - Život a osobnost, 96, 126.
 Pius XII.: Mír ze spravedlnosti, 89.
 Pustějovský: Růžencová královna z Fatimy, 10.
 Ruysbroeck: Zrcadlo věčné blaženosti, 40.
 Sv. Řehoř Veliký: 40 homilií evangelia, 125, váz. 160.
 Salajka: Ve stětle víry, 110.
 Schaller: Sv. Benedikt, 90, váz. 130.
 Schikora: Obn. far. misiem, 45.
 Stříž: Modlitby prvních křest., 45.
 Špurek: Sv. Gerard Majella, váz. 50.
 Štork: Z duchovního života, váz. 30.
 Sv. Terezie: Dějiny duše, váz. 136.
 Tomáško: Dětským duším (promluvy k besídkám), 87.
 Urban: Cesty k víře, 60, váz. 80.
 Urban: Duchovní život, 57.
 Urban: K Bohu, váz. 85.
 Urban: Učení víry, 90.
 Vašek: Ruk. křest. sociologie, 78.
 Vodička: Kron. o sv. Joh. z Arcu, 36.
 Zjevení svatého Jana (čtení z Písma svatého), váz. 150.
 Římský misál (překlad a poznámky: Stříž), váz. 145.
 Nový Zákon (vyd.: Exerc. dům, Velehrad a Vyšehrad), po 60.
 Perikopy, váz. 100.
 Kalendář katol. duch. 1948, 45.
 PRO MLÁDEŽ:
 Cojazzi: P. G. Frassati, 55, váz. 85.
 Cojazzi: Abeceda katolíka, 12.
 Csabová: Co musí vědět dospívající dívka, 36.
 Csabová: Co má vědět dosp. dívka, 45.
 Dominik: My dva, 8.
 Gerelyová: Dosp. dívkám, 54, váz. 79.
 Neubauer: Cestička do nebe, váz. 30.
 Osvětlenou stopou (modlitební knížka pro chlapce), 40.
 Pelikán: Hra o duši, 26, váz. 46.
 Pelikán: Před svatbou, 5.
 Tomáško: Kněz jinochům, 12.
 Tomáško: Kněz dívkám, 12.

Kníhkupectví Exerciční dům, Frýdek,

Vám poslouží dodáním veškeré literatury.

IV. ROČNÍK — ČÍS. 8

CENA Kčs 2'50

DOBRÝ PASTÝŘ

OBSAH:

Ant. Bradna, Katechumenát	P. F., Pro zpovědníky
Ant. Šuránek, Cestou životem...	Rozhledy
Alois Urban, Tajemství úspěchu	Pracovna
Anketá o katolické mládeži	Hovorna

HOVORNA

KATECHISMOVÉ LETÁKY. Poptávka po katechismových letáčcích je tak veliká, že jsme je museli dát dotisknout. Jsou tedy zase k dostání všechna letošní čísla. Objednejte pokud zásoba stačí.

KNIHA: VZORNÁ PŘEDSTAVENÁ. Je ještě několik exemplářů k dostání. Zájemci ať napíší na knihkupectví Exerciční dům ve Frýdku. Cena brož. 36 Kčs.

NÁBOŽENSKÁ SOUTĚŽ MLÁDEŽE DIECÉSE KRÁLOVÉHRADECKÉ. Důst. duchovní správce upozorňujeme na soutěž z náboženských znalostí, kterou vyhlásilo diecéšní vedení katolické mládeže podle osvědčené praxe italské katolické akce. Bude provedena nejprve ve farnostech, které se přihlásí, a pak takto zjištění nejlepší znatelé budou mezi sebou závodit v Hradci Králové před nejdůst. arcipastýřem. Všechna látka, jíž se soutěž týká, jest obsažena ve stručné brožurce „Jádro katolického náboženství“ (vydal Exerciční dům, Frýdek). Vítěz obdrží putovní cenu diecése, jejímž nositelem bude jeho farnost. Nechť není ani jediné osady, která by se soutěže nezúčastnila. (Z Acta Curiae č. 12 bl. 947.) Přihlášky přijímá do 29. února a bližší podrobnosti sdělí kancelář DKA, Hradec Králové, pošt. schr. 225.

VIKARIÁTNÍ ŠKOLY PRO PRACOVNÍKY V KATOLICKÉ AKCI. V neděli dne 22. února 1948 v Novém městě n. Met. Mše svatá v 8 hodin v děkanském kostele. Zahájení školy v 9. hodin v přednáškovém sále na děkanství. V Rychnově n. Kn. 22. února: Mše sv. v 7.30 hod. v kostele sv. Havla. Zahájení školy v 9 hodin v Lidové záložně.

PROSBA. Ve dnech 21. až 28. února 1948 budou konány v Unhošti okres Kladno svaté misie. Místní farní úřad uctivě prosí všechny čtenáře o pomoc v modlitbách a zvláště dp. spolubratry o memento při mši sv. za zdar těchto sv. misí.

MÁME NA SKLADĚ menší množství knížeček „Svatost pokání - svatost milosrdenství Božího“ pro přípravu dětí k první svaté zpovědi. Jsou to též názorné ilustrace jednotlivých částí sv. zpovědi a krátká příprava k sv. přijímání. Cena kus 2.—Kčs. Posíláme jen do vyčerpání.

FARNÍ KA v Deštné, Ledenicích a Zálší pořádá v Kardašově Řečici od 1. do 5. března 1948 druhý exerciční kurs pro muže a jinochy. Exerciție vede Dr. Ant. Melka. Přihlášky na farní úřad, Ledenice.

MEMENTO. Ve Valticích zemřel Josef Bělohávek, katecheta, ve věku 53 let. — R. i. p.

S církevním schválením úřadu Apoštol. admin. v Čes. Těšíně, č. 394/45. Vydává Exerciční dům, Frýdek. - Ředitel: P. Rudolf Schikora CSsR. - Telefon 38. - Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. - Šéfredaktor: Dr. Josef Miklík CSsR., Praha III, 192. Telefon 443.33. - Odpovědný zástupce listu: P. Ondřej Korvas CSsR. - Administrace Frýdek, Exerciční dům. - Vychází jednou týdně. Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8. VIII. 1945. - Podací a dohlédací pošt. úř. Frýdek 2. - Předplatné na rok 130 Kčs.

Katechumenát

Antonín Bradna:

Cím usilovněji hledáme slova, kterými bychom lidem XX. století hlásali radostnou zvěst o Bohu v Trojici, čím více se snažíme, abychom byli křesťany činem a ne pouze slovem, tím více a tím usilovněji je nutno, abychom pronikali ke kořenům křesťanství. Je třeba, abychom se učili od těch, kteří vyšli ze světa naprosto pohanského a oznamovali, že přišla na svět spása. Je nutno, abychom se zahleděli k praxi prvních křesťanů a vrátili se do období katakomb a do období, které bezprostředně po nich následovalo. Zde nás učí sami apoštolové, nebo jejich přímí žáci. Je to tedy nauka nejzávažnější. I když nemůžeme dnes převzít způsob této výuky na vlas přesně a přenést ji do společnosti, v níž žijeme, přece jen mnohé metody můžeme použít. — A myslím, že výsledek bude velmi dobrý.

„Vytrvale se dávali od apoštolů poučovati, tvořili pevně semknutou obec a scházeli se při lámání chleba a při modlitbách.“ (Sk. ap. 2, 42.) Toto je charakteristické líčení Lukášovo života prvních křesťanů. Vžijme se do situace, jaká se vytvořila v křesťanské obci, když do ní přišel apoštol Pavel, provázen některým ze svých věrných tajemníků. Křesťané se scházeli do domu, kde se ubytoval a kde seděl u svého tkaní stanů. Večer přišel Pavel mezi ně do shromáždění. Vždy měl pro ně slovo poučení a útěchy. To byli jeho prvorozenci, které vyučil a pokřtil před několika měsíci. Ale byli zde i někteří noví bratři, kteří nebyli dosud ani vyučeni ani pokřtěni. S nimi začal apoštol znova, od počátku. A ostatní poslouchali a sledovali jeho výklad pozorně, přijaté pravdy si opakovali a učili se novým. Vždyť budou muset sami vyučovat příští stoupence Kristovy, vždyť z nich povstanou starší obce a dozorci (episkopoi), kteří zrodí pro Církev mnoho nových údů. Jest tedy dobře, když jim nauka Boží vejde zcela do krve. Apoštol odejde, zůstanou sami, leda, že jim pošle nějaký dopis pro povzbuzení a upevnění.

Tak si představujeme apoštolské působení Pavlovo i ostatních apoštolů, kteří svým misijním kázáním současně připravovali k přijetí křtu a zároveň učili budoucí své nástupce umění vyučovati, jak katechisovati. Učitelé čekatelů křtu, to nebyli ovšem jen kněží a biskupové, to byli i jejich laičtí pomocníci, vlastně ne pomocníci, nýbrž spolupracovníci. (KA.)

Kdo tedy z pohanů nebo Židů se chtěl stát vyznavačem Kristovým a přijmouti očisťující lázeň křtu, musel se dát nejprve vyučit. Přišel s některým křesťanem, obyčejně s tím, který ho získal pro Krista, k biskupovi, a požádal, aby směl býti přijat do společenství křesťanské obce. Biskup vložil na žadatele ruce a požehnal mu; zároveň mu pak určil, kam se má dostavovati k výuce, kdo mu bude svaté pravdy svěřovat, a pozval ho do nejbližšího shromáždění věřících. Tak se pohan stal katechumenem — poslouchajícím nauku Kristovu. Od okamžiku, kdy po prvé dostal od biskupa požehnání, vkládali na něho kněží častěji ruce (v Jerusalemě dokonce denně) a modlili se nad ním, aby duch nepravý od něho odstoupil a udělal místo Utěšiteli — Duchu svatému. (Dnešní modlitby před křtem, exorcismus.) Katechumeni se zúčastňovali bohoslužeb — *Mysteria* nejsvět. Oběti — ovšem jenom oné části, kterou Církev převzala ze synagogy a přizpůsobila nebo doplnila — totiž čtení Starého a Nového Zákona, žalmového zpěvu a promluvy. Po promluvě zpíval jáhen zvláštní prefaci, v níž vyzýval přítomné, aby se modlili za katechumeny (zbytek na Velký pátek), kteří po promluvě odešli ze shromáždění. Katechumeni si museli vysloužit, aby mohli být přítomni na tak svatých tajemstvích, museli dokázat, že jsou ochotni pro Krista i trpět. Proto jim Církev ukládala tolik modliteb, postů, bdění, umrtvování a sebezáporů. Proto museli pilně navštěvovat katechumenská shromáždění, aby se naučili odvrhovat staré bůžky, a poznali jednoho, pravého Boha, jeho vládu nad světem, jak promluvil k lidem v Zákoně Starém, naposledy pak svým Synem Ježíšem Kristem v Zákoně Novém. Poznávali Krista, který přišel na svět, aby je spasil, aby jim dal naději svým zmrtvýchvstáním a ubezpečil, že přijde ještě jednou na svět, aby soudil... To byl zhruba obsah nauky (Pokrač.)

Cestou životem

Ant. Šuránek:

Nad čtením II. Noct. ned. 2. postní.

„Cestou životem“ je název úhledné knížky kapesního formátu, vydané už po čtrnácté členům nějaké biblické společnosti. (Dr. J. Zeman, Brno-Juliánov.) Je to „Kalendář s každodenními biblickými verši a připojenými úvahami nebo příběhy na rok milosti 1948“. Každému dni je věnována jedna stránka. Střídavě česká a slovenská. Na př. Sobota 21. února. (Zrovna kvatembrová. Svěcení nových podjáhů!) Tučně vytištěný verš Pisma sv.: *Přikázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek*. K tomu úvaha o tom, jak svět pozná učedníky Kristovy podle jejich lásky. — Už léta toužíme po takovém kapesním kalendáři, který by mohl být i naším stručným direktářem. kde bychom z bohatých myšlenek *breviářových* rozvinuli na každý den v roce jednu, na př. z I. Noct. toho dne. K tomu několik bodů k *rozjímání*. Na jednu stráněčku! Jak by to kněžím prospělo! Kolik let by se mohlo čerpat z bezedného pokladu, který nám Církev ulo-

žila v liturgických knihách! Už se nedáme zdržet. Příštím rokem se odvážíme vydat takový kalendář, třeba jako „Posvěcený kněžský den“.

Název knížečky, darované kterémusi bohoslovci, nám poslouží také k úvaze na čteními II. Nokt. dnešní neděle. Marně omlouvá sv. Augustin lež Jakobovu. Est mendacium. Ale nebyla to plná vina Jakobova. Báł se, vzpíral se! Třebaže to nebylo z nejčistšího úmyslu. Ale matka ho nutila! Byla ochotna vzít na sebe i prokletí z lásky k synu, o jehož budoucnost se starala. Ty matky! Kdo by nevzpomněl na Salome, matku synů Zebedeových! Kdo by se mohl pohoršovat nad jednáním Rebečiným a Jakobovým? Vždyť to byla doba, kdy Hospodin kladl základy svému království na světě, propadajícímu mravní zkáze. Proto přece oddělil Abrama, aby z něho vyrostl nový národ. Jak bychom mohli čekat tu jemnost svědomí, kterou jsme povinni mít my, lidé vykoupení, kteří slyšeli Mesiáše hlásat pravdu za všech okolností, i když ho to stálo kříž! On nám *vydobył sílu*, abychom také mohli vždy a všude mluvit pravdu i za cenu utrpení a smrti! Jakob lhal. Hospodin, který ve své moudrosti umí i zlé obracet v dobré, nechal věci volný průchod. Tím byl vyřazen Esau z úkolů, na něž by nebyl stačil. Ale Jakob musel trpět za svoji lež mnoho. Nebyl tak dlouho ve vyhnanství? Prchal jako tulák. A nebyl obelháván tolikrát vlastním strýcem Labanem? A jak obelháván! Jak dlouho musil sloužit, aby dostal milovanou Rachel jako vytouženou mzdu! Duchaplná aplikace sv. Augustina nám předvádí na mysl druhého „Israele“, Mesiáše, který o sobě prohlásil před reprezentantem říše římské: Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na tento svět, abych svědectví vydal pravdě! Jakob, obložený kůžkami, znázorňuje dle sv. Augustina Mesiáše, který vzal na sebe cizí hříchy. Ille significatus est, qui non sua, sed aliena peccata portavit. Jakob se činil Esauem, člověkem tvrdým a hříšným, Mesiáš, nejsvětější, se učinil pro nás „hříchem“ samým! — Sv. Augustin vidí zde také doklad, že poslední budou prvními a první posledními. Prvorozený Esau je vyřazen z vynikajících úkolů v království Božím, mladší Jakob je jimi poctěn. Esau si nevážil svého prvorozenství, bylo mu za trest odňato... Výstraha!

Třeba však Jakob chybil, nepozbyl přízně Boží. Tvrdá byla jeho „cesta životem“, ale byla sledována otcovským okem a provázena Božím požehnáním. To se ovšem neukázalo vždy hned na počátku. *Na konci záleží*. A až si Jakob odpyká svou vinu, až bude vlastními syny obelháván, až opláče Josefa i Benjamína, přece na konci života dojde oddechu v náručí Josefově a bude vidět, jak jeho lid se rozrůstá v národ Boží. A až bude žehnat svým synům i jejich dětem na smrtelném loži, tehdy asi naposled vzpomene, za jakých okolností on přijímal požehnání od svého slepého, klamaného otce Isáka...

Ale to je ještě daleko. Dlouhý život, plný práce, utrpení, zklamání i úspěchů se před ním rozevírá, když prchá před Esauem. Ale ruka Boží mu podchycuje kroky. Už ten první večer. Slunce klidně

zapadalo, nitro uprchlíkovo nebylo však neklidnější. Sám a sám. Hlavu na tvrdém kameni. Usnul a viděl ve snách žebřík, stojící na zemi, jehož vrch se dotýkal nebes: andělé Boží vystupovali a sestupovali po něm; Hospodin pak stál nad žebříkem a pravil mu: „*Budu strážcem tvým*, ať jdeš kam jdeš, a přivedu tě zase do této země a neopustím tě... Když Jakob procitl, užasl: Vpravdě Hospodin je na tomto místě a já jsem nevěděl, (že je to místo již Abrahamem posvěcené)! Jak úctyhodné je toto místo! Dům Boží je to a brána nebeská! (1. respons.) Ráno pak vstav, vzal kámen, který byl měl pod hlavou, vztyčil jej na památku a polil na vrchu olejem. Učinil při tom slib: Bude-li Bůh se mnou, bude-li mne chrániti na cestě, kterou se beru, dá-li mi *chléb*, bych měl co jísti, a *roucho*, bych se měl čím odívat, a *vrátím-li* se šťastně do domu otce svého, *pak* Hospodin bude mým (uvědoměle mým, mnou a mým potomstvem povinně uctívaným) Bohem, a kámen tento bude toho znamením. (2. respons.) Hospodin bude mým Bohem a kámen tento, který jsem vztyčil na památku, bude slouti dům Boží; a ze všeho, co mi, Bože, dáš, budu ti obětovati desátky; desátky a pokojné oběti budu ti přinášeti... (3. respons.)

Jakob je i zde člověk nedokonalý. Kdo by z nás jednal jako on? Za jakých podmínek (ubohá, porušená lidská přirozenosti před vykoupením!) prohlašuje, že Hospodin bude jeho Bohem? Počítá: ochranu, chléb, oděv, šťastný návrat. Myslí *na sebe*! Neví ještě o kráse toho království Božího, o němž k nám volá Ježíš Kristus: Nepečujte úzkostlivě, co byste *jedli*... čím byste se *odívali*... toho pohané hledají. Hledejte *nejprve* království Boží a spravedlnost jeho a všechno ostatní bude vám přidáno...

Kolik let uplynulo od té noci, kdy jsme po prvé uléhali jako nově vysvěcení „Israelové“, Boží bojovníci? Tehdy jsme slyšeli podobná slova Boží... Nevymíňovali jsme si chléb..., ani návrat do světa, z něhož jsme odcházeli. *Jsmo stále na cestě*. A čím jsme věrnější svým slibům, tím více cítíme, jak se plní sliby Boží: „*Budu strážcem tvým*, ať jdeš kam jdeš. *Neopustím* tě „cestou životem...“

Tajemství úspěchu

Alois Urban:

Tak rád bys viděl všechny svěšené duše na Srdci Božím. Sníš za bezesných nocí o tom, jak je přivést na dobrou cestu, zkoušíš všechny prostředky, radíš se s jinými, po letech poznáváš marnost svého úsilí.

Tajemství úspěchu v duchovní správě vyjadřuje papež Lev XIII. v encyklice ze dne 8. září 1899: „Především si však vzpomeňte, milovaní synové, že čistota a svatost života jsou nevyhnutenou podmínkou pravé horlivosti a nejlepší zárukou úspěchu.“

První podmínkou úspěchu v duchovní správě v každém prostředí je vnitřní život kněze. I kdyby neměl skvělé schopnosti řečnické, ani neměl oslňujícího nadání, ale vede život horlivé modlitby, denně rozehřívá srdce rozjímáním, ochotně přijímá utrpení — tuto nej-

větší svátost, jak praví P. Faber — radostně přijímá pokoření, může býti jist, že pohne i balvany.

Po této stránce je nesmírně poučná odpověď Krista Pána, jak odpomoci nedostatku kněží. Právě nyní, při katastrofálním nedostatku kněží, vzpomínáme na výrok božského Spasitele: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo.“ (Mat. 9, 37.) Jak odpomoci tomuto nedostatku? Co radí věčná Pravda? „Proste tedy Pána žní, aby poslal dělníky na žeň svou.“ Tedy duch modlitby a rozjímání jsou hlavní, jak odpomoci nedostatku kněží, hluboký vnitřní život jak v hlavě, tak v údech.

Budou-li rodiče vésti opravdový vnitřní život, život modlitby, budou mít v nenávisti každý hřích, tedy i velký hřích, omezovat počet dětí. Budou spoléhat na pomoc Boží. Budou-li mít více dětí, rádi věnují jedno službě Boží; budou se modlit na ten úmysl, aby Bůh si jedno vyvolil. Budou-li rodiče prodchnuti duchem Kristovým, nebude jim lhostejno, že je málo kněží, a budou od malička děti tak vychovávat, aby si aspoň jedno zvolilo svatý stav kněžský.

Stravujeme se v zevnější činnosti ve farnosti, spěcháme ze schůze do schůze, ze spolku do spolku, a myslíme si, že tím obrátíme svět. Vzpomeňme si na sv. faráře arského. Potřeboval-li ho někdo z Arsu, našel ho v kostele na kolenou. Všechno soustředil kolem svatostánku, a z farnosti velmi vlažné, kde byly plné čtyři hospody, ale kostel prázdný, učinil nejhorlivější farnost ve Francii, a hostinští až na jednoho se vystěhovali a hospody zavřeli. Čím dokázal tuto záračnou změnu? Vnitřním životem, životem modlitby a utrpením. Směle možno říci, že méně hluboký vnitřní život by takové divy v Arsu nedokázal.

Všichni pracovníci, vpravdě apoštolští, spoléhali mnohem více na své modlitby a na život utrpení a oběti než na svoji činnost. P. Monsabré modlíval se jako poslední přípravu na kázání kleče celý růženec.

Kněz musí být plný Ježíše, musí být plný ducha Božího, plný horlivosti, nadšení, pln ochoty se obětovat. Potom bude moci z té plnosti dávat duším a naplňovat duše horlivostí a nadšením.

Marně bychom hledali v evangeliu, že Kristus Pán si získával duše návštěvou pohanských slavností, pohanských zábav a přizpůsobováním sebe světu.

Kněz zdůrazňuje rodičům těžkou povinnost dávat dětem dobrý příklad, to je hlavní páka ve výchově. Jak mocně může mluvit kněz, kterého vidí věřící často u svatostánku. Za každou jeho větou mohou si posluchači říci potichu: On to sám dělá, on se tak modlí, on se tak zapírá, on činí takové pokání.

Tohoto ducha modlitby a oběti pozná nejen kněz, nýbrž i prostý laik na př. v nemocnici na řeholních sestrách; kdo zná blíže řeholní komunitu, pozná, že se v soudu pravidelně ani laik nemýlí. Sestra svým vystupováním, svým jednáním, ukazuje hloubku vnitřního života.

Po přečtení nádherné knihy Markétka Lekeuxová zvoláme: Kéž by byla taková Markétka v každé farnosti. Co je život Markétky? Nic jiného než evangelium uvedené ve skutek.

Lze bezpečně říci, že *duchovní obroda naší vlasti*, našeho národa bude postupovat *úměrně s duchovní obrodou kněžstva*, to znamená, čím hlubší vnitřní život povedou kněží a řeholníci, tím hlouběji bude zapouštět kořeny duchovní obroda věřících. — Když doktor práv se vracel z Arsu a přátelé se jej tázali: „Cos tam viděl?“, odpověděl: „Viděl jsem Boha v člověku.“ Sv. farář z Arsu byl tak proniknut vnitřním životem, že se téměř ztrácel a přicházející poutníci do Arsu byli strženi jeho vnitřním životem, který z něho vyzařoval. Nebyl to naprosto jeho zevnějšek; životopisec o něm píše, že v jeho tváři bylo spíše něco voltairovského než něco lákavého. Hlas měl slaboučký, že jej sotva slyšeli ti, kteří stáli u něho. A přece zástupy vydržely stát a čekat dlouhé hodiny, i dny.

I dnes, v době proniklé materialismem, zachoval si povětšinou lid bystrý postřeh pro kněze a nedá se oklamati krásnou formou kázání. Poznává podle kázání kněze podle Bož. Srdce Páně. Chvilkové strhnutí má tím bolestivější vystřízlivění. Čím více je pastýř oduševnělý, tím více a tím spíše si zamilují svěřené duše ducha modlitby a odříkání.

Abych podal aspoň jeden skutečný doklad. První mé místo kaplanské bylo u kněze sv. života, horlivého adorátora. V neděli býval kostel na obou mších sv. naplněn a všichni chodili včas. Každou neděli při ranní oba kněží podávali, bývalo někdy až 100 komunikantů při 2.300 věřících. Denně při nejmenší návštěvě 15 až 25 komunikantů. Ale co zvláště je důležité, o vánocích a v době velikonoční přišli k svátostem skoro všichni, jen malinké procento nesplnilo tuto povinnost. A jednou mi řekl: „Za 17 let mého působení zde nezemřel ani jeden farník bez zaopatření.“

Pastýř hlubokého vnitřního života zřiká se sebe, hoří jen láskou k Bohu a k duším. Není-li vnitřního života, není-li kněz proniknut duchem Kristovým, projevují se často neovládané lidské vášně, dějí se bez počtu poklesky, které odhánějí od Srdce Ježíšova.

Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in coena recubuit — cui revelata sunt secreta caelestia. Fluenta Evangelii de ipso sacro Dominici pectoris fonte potavit. (Resp. v officiu sv. Jana.) Jak neskonálá moudrost v těchto slovech pro kněze, vychovatele, pro profesory náboženství... Kněz má pít ze sv. zdroje samého Srdce Ježíšova.

Odkud čerpáš ty? A nač spoléháš při svém kázání? Spoléháš na své modlitby, rozjímání, časté návštěvy Eucharistie, hlavně na mši svatou? Jestliže nikoliv, budeš zvučet třeba jako slavnostní vyzvání, ale nebudeš prostředníkem lásky, nezahřeješ srdce lidské a nepohneš je k následování nejsvětějšího Srdce.

Spasitel velkým zázrakem osvětlil nám tuto pravdu. Jak mdlí a unaveni byli apoštolé před sesláním Ducha svatého! Ale jakmile

po 9 dnech, věnovaných v ústraní vnitřnímu životu za přítomnosti přesvaté Rodičky Boží — na připravené duše sestoupil Duch svatý, jaká zázračná změna, první jejich kázání byl zázračný rybolov.

Svým příkladem, svým životem vlastním potvrdil Kristus Pán nutnost vnitřního života: 30 let žije ve skrytě, oddán modlitbě a rozjímání, před svým veřejným vystoupením věnuje ještě dalších 40 dní modlitbě, a přidává půst a tvrdé pokání. Veřejné jeho působení trvá však jenom 3 léta, na 3 léta veřejného působení se připravuje 30 let. Kdo by se odvážil kritisovati věčnou Pravdu?

Ale jak možno se věnovat vnitřní modlitbě, adoraci, když je tolik práce v duchovní správě? Raději vynechat, co nevyhnutelně nemusí být, ale každý den se posvětit modlitbou, nadchnout se rozjímáním, osvěžit se na kolenou u svatostánku. Za čas všichni poznáme a potvrdíme, že s menší vnější námahou, daleko větší užitek a požehnání pro duše. Tajemství úspěchu v duchovní správě je hluboký vnitřní život, vroucí modlitba, rozjímání, posvěcení sebe. Svatost života je nevyhnutelnou podmínkou pravé horlivosti a nejlepší zárukou úspěchu.

Anketa o katolické mládeži

Dne 30. září se v Praze sešli zástupci jednotlivých katolických organizací mládeže, pohovořili si o společných problémech a utvořili provisorní „Ústřední výbor katolické mládeže“, jehož úkolem je přivodit ve věci tak důležité pořádek. Není to jistě úkol lehký.

Odbor mládeže při arcidiecéšní Katolické akci olomoucké považoval za svou povinnost zjistit především, jaký je názor kněží z duchovní správy arcidiecése.

Farním úřadům byl poslán dotazník s třemi otázkami:

1. Jaký je všeobecný stav mládeže vaší farnosti?
2. Jaké máte katolické organizace mládeže?
3. Jak si představujete účelnější organizaci katolické mládeže?

Odpovědělo asi 150 farních úřadů. Z odpovědí lze vyvolat věrnou fotografii, tím více, že odpovědi vyznívají namnoze stejně. Od arcidiecéšní rady jsem dostal pokyn uveřejnit výsledek v DP. — Je to jen zmenšenina, protože není možno uveřejňovat celé dopisy, ale dbal jsem úzkostlivě, abych poctivě a bez zaujetí pověděl vše podstatně tak, jak to v odpovědích stojí. Kněží ať posoudí sami.

(Poznámka: Nebudu tříditi podle položených otázek. Necháme farnosti v celku. Jména také neuveřejním, jen oblast, kde farnost je.)

Slovácko.

Stav celkem uspokojivý. Návštěva kostela a přijímání svátostí poněkud nepravidelné. Orel. Jak se to udělá, takové to bude.

Hodně mládeže v Sokole, ale výchova tam není zatím tak protináboženská. Mnoho chodí do kostela a ke svátostem.

Mládež zemědělská dobrá, dělnická ubohá. Ze dvou třetin pravidelně na bohoslužbách. Tři jednoty Orla, přes 500 členů. Mládež ČSL vytváří indiferentismus ve víře a náboženských povinnostech. Dorost nechat do 14 let Orlu. Kde není, zavést skautské družiny. Dospělou podchytit v KA.

Téměř všechna mládež v Orle. Junák by se bez studentů na venkově neuplatnil.

Většina mládeže v Sokole. Z katolických organizací jen Orel. Nejideálnější je a zůstane forma: Katolická akce mládeže.

90 procent mládeže k náboženství kladně orientováno. Ostatní ztratili víru v pracovním prostředí, hlavně ve Zlíně. Ovšem moderní smýšlení proniká i sem. Orel má 70 procent mládeže a zde vyhovuje nejlépe. Snažíme se však vnést ducha KA. — Měla by se snad vytvořit jedna katolická organizace se zájmovými odbory. Výchova společná pro všechny.

Stav mládeže ve městě ubohý, není na to kněží. Orel dosti dobře vedený. Junák.

Stav mládeže dobrý. Orel každý měsíc členskou schůzi. Sokol, poměr celkem dobrý. Ve farnosti samí katolíci.

Mládež trochu mravně i nábožensky otřesená. V přífařených obcích plní náboženské povinnosti dobře. Orel celkem slabý. Kdyby nebylo Sokola, nedržel bych jej ani chvíli. Mnoho práce, užitek neúměrný námaze. — Soustředit mládež pod jedno vedení. Jasný cíl. Méně organizace, více života a vnitřní práce.

Stav školní mládeže dobrý. Na měšťance ubývá horlivosti v návštěvě kostela a svátostí. Neblahý vliv Sokola. Orel je tu v mnohém oporou kněze. Měli by být vybraní kněží, kteří by se výchově mládeže věnovali, dodávali pracovní programy, dojížděli atd. Pracovat buňkově i masově.

Celkový stav dobrý. Část se odcizila knězi vlivem duchovních správců, kteří neměli zájem. — Soustředění federativní pod vrcholnou organizací, která by nesla název: Svaz katolické mládeže.

Stav mládeže ubohý. Do kostela chodí, venku se věnují pochybným zábavám. Uvolněná mravnost. — Nemáme organizace, ale potřebujeme.

Náboženská organizace neexistuje. Zachytit všechny v nepolitickém sdružení, které by však mělo i zábavný program. Třeba KAM. Založení Orla zde nepřejí, protože by tu byl hned i Sokol.

Stav uspokojující. Není velikého rozdílu mezi členy Orla a Sokola a SČM. Na sokolských výletech alkohol zakázán, kdežto při orelských slavnostech toho není.

Valašsko.

Mládež z 80 procent plní své povinnosti dobře a ročně přistupuje dvakrát ke svátostem. Je zbožná, ne z přesvědčení, ale z jakési konservativnosti. Zbožnost udržovaná a neostřílená. Orelské jednoty čilé po stránce organizační a divadelní. Jakékoliv pokusy o probuzení exercičního a eucharistického hnutí zatím bezvýsledné. Zájem o pravdy náboženské praneprtný. — Mládež sjednotit tak, aby měla několik odborů, jako tělocvičný, skautský, divadelní, sportovní. Potíž bude s Orlem, který má své mučední-

ky, svou tradici, své spolkové domy a střediska. Byl by vlastně předurčen převzít vedení, ale je bohužel zatížen politickými vztahy.

Mládež je už ve škole napájena nevěreckým duchem, který šíří učitelé. Z nich 10 je bez, nebo jiného vyznání. Sokol veden v témže duchu. A přece farnost je z 99 procent katolická.

Stav není nejhorší. Ovšem není to, co bylo před válkou. Alkoholismus, pokles mravnosti. Silná jednota orelská, dělníci více v Sokole. Mládež by měla být organisována v jednom spolku. Nejhorší je ovšem, že mládeži chybí obětavost. Každý se funkcím vyhýbá. Těžko je dostat na exercicie.

Mládež zemědělská nemá peněz, drží se náboženství, dělnická naopak. Orli se hlásí k náboženství okázale, ale sňatky uzavírají se Sokoly a Sokolkami. Vítězí laicismus. Nejúčelnější organizací je farnost.

Mládež ve stavu obstojném. Orel dosti silný, ale málo činný. Kroužek KAM pěkně pracuje.

Pracující mládež je vlažná. Organizaci v KA.

Stav mládeže není dobrý. Děti z měšťanek do kostela nechodí. Orel má děvčat dosti, hochů málo. Kdyby nebylo Sokola, bylo by lépe bez organizace.

Stejně procento Orel, Sokol, Junák. Nedá se bořit, co je, ale ještě těžší roubovat starý strom. (Pokračování.)

Pro zpovědníky

P. F.:

Víme všichni dobře, jak jednou z nejnebezpečnějších léček ďáblových při svaté zpovědi je právě úsilí zlého ducha přivést penitenty k neplnění předsevzetí ze svaté zpovědi.

Nebuďme však pošetilí a neočekávejme od lidí, že si učiní praktické předsevzetí sami. Zpovědník má vhodným způsobem vstřípnout do srdce a do vůle kajícího předsevzetí; to je v duchu askese přítomnosti!

Mám zkušenost, zvláště ze zpovídání dětí, že není těžké přivést je k praktickému předsevzetí — aby je ochotně přijali za své — a aby je též plnili.

Nejde jen o to, říci penitentovi: Udělej si to a to předsevzetí! Někdy jako odpověď je mlčení, a není to mlčení zlé vůle, jak by se na první pohled zdálo, nýbrž mlčení malomyslnosti. Proto nutno v duchu a za příkladem sv. Josefa Cafassa kajícího ukázat, jak cesta zachovávání příkázání Božích není zdaleka tak obtížná, jak ji představuje ďábel.

V evangeliu sice čteme, že království nebeské trpí násilím, ale jak praví svatý Josef Cafasso, pohled na nebe nás oduševňuje přemáhat se. Proto pryč s tolika obavami, kdo ví, jak to dopadne s námi, zda vytrváme. Snad Bůh nedodrží své slovo? Snad slíbená pomoc Boží je jen ilusí? Snad stvořil Pán Bůh nebe jen na podívanou, jen aby nám řekl, že nebe vůbec je? Ne, Bůh chce všechny spasit — Bůh chce všechny bez výjimky dostat do nebe — proto odvrhni od sebe pochybnosti, zda vytrváš v dobrém předsevzetí, poněvadž takové myšlenky jsou ďábelským pokušením — tak a podobně mluvil svatý Josef Cafasso.

Rozjímějme častěji o nebi, abychom pak ve zpovědnici dovedli též hovo-

řit ex abundantia cordis a povzbuzovat své kajícíky k překonávání překážek myšlenkou na nebe.

Dle téhož světce jsou totiž mnozí, kteří nemyslí na nebe a proto nalézají tolik těžkostí v konání dobra — a to je také důvod, proč tolik lidí žije špatně, proč opomíjejí svátosti, konání dobrých skutků a proč zanedbávají pobožnosti.

Zvláštní péči praktickému předsevzetí nutno věnovat, když se zpovídají occasionisté nebo recidivi. Zvláště v takových případech třeba dávat pozor, abychom neupadli ani do rigorismu, ani do laxismu.

Pouhé opakování hříchu není ještě důkazem zlé vůle a proto nejsme oprávněni odepřítí rozhřešení. Vždyť kolikrát může zmenšovat odpovědnost kajícíkovu atavismus a vliv prostředí — a proto nelze jen tak beze všeho propustit nějakého zvykového hříšníka bez rozhřešení. Napřed nutno zkoumat různé okolnosti vnitřní i zevní, které mohou mít vliv na zmenšení odpovědnosti. Ovšem bylo by též zcela nesprávným propustit takového ubožáka a dát mu na cestu jen nějaké paušální všeobecné naučení!

Podívejme se opět na svatého Josefa Cafassa, jak si počínal se zvykovými hříšníky, zvláště contra sextum:

„Takových osob se tázával, nosí-li u sebe medailku nebo jiný posvěcený předmět. Když odpověděli záporně, říkával: Ó, to se nedivím, že pácháte takové hříchy, poněvadž nemáte žádného světce, který by vás chránil — a pak jim radil, aby si obstarali medajli, růženec — a ve chvíli pokušení posvěcený předmět stiskli a políbili.

Když odpověděli na otázku kladně, že totiž nosí u sebe medajli nebo podobný posvěcený předmět, říkával: Jen už nedělejte takové věci z lásky a ze strachu před Pánem Bohem. — Ale jestli chcete ještě něco takového dělat, pak nezneuctívejte tyto posvěcené předměty, sdělejte medajli se sebe, abyste ji nezneuctíval a neprofanoval blátem hříchu, když už byste měl odvahu hřešit!“

Můžeme nazvat tuto radu až příliš prostou — snad dětinnou, ale koneckonců nepřivádí praxe této rady k rozjímání o posledních věcech a nedává tak sílu k vítězství nad hříchem?

Když se tedy jednalo o zvykové hříšníky, oděl se světec v milosrdenství božského Spasitele a snažil se všemožně vlít do duše kajícíka odvahu a důvěru v pomoc Boží.

Můžeme říci, že docela opačně, totiž přísně si počínal, jednalo-li se o hříšníky, žijící v blízké příležitosti ke hříchu. Bohužel u leckterých osob moderní doby pozorujeme sklon k převrácené mírnosti. Svatý Josef Cafasso, světec obdivuhodné laskavosti, a přece v takových případech klonil se vždy k názorům přísnějším a byl přesvědčen, že tak je to k prospěchu kajícíka!

Podle názoru světce máme pokládat za ztraceného toho, kdo se chce vyhýbat jen té příležitosti, která je striktně zakázána!

Rozlišování mezi příležitostmi naprosto zakázanou a mezi příležitostmi, které nejsme povinni se vyhýbat, je dle světce krásné jen v teorii, a to ještě do určité míry, ale v praxi selže a je léčkou ďáblovou, která přivádí k pádu ubohou duši.

Příležitosti připravují nebezpečné úskalí a nelze přesně stanovit, kam až můžeme zcela bezpečně vkročit, abychom se nezřítili do propasti.

Setrvávat in occasione proxima a říkat: budu na stráži, vynasnažím se, abych neurazil Pána Boha — to jsou slova, pravé šalby ďábelské, aby nás dostal do pasti. Je snadnější, pokračuje svatý Josef Cafasso, nespálit se, padneme-li do ohně, než nezhřešit, setrváváme-li dobrovolně v příležitosti.

Můžeme tvrdit, že partie o příležitosti k hříchu patří mezi nejobtížnější části morálky. Svatý Josef Cafasso měl jen jediné kritérium pro všechny příležitosti k hříchu, a tím bylo toto: *„Zpovědník není nikdy tak krutý ke kajícímu, než když s ním jedná shovívavě, a naopak tím užitečnější je spásu kajícímu, čím je k němu přísnější.“*

Ovšem, aby nedošlo k nedorozumění, nutno poznamenat, že se nemíní přísný tón řeči, nýbrž přísnost nauky a rozhodnost a radikálnost, s jakou vyžadujeme zanechání dobrovolné příležitosti ke hříchu, anebo energické a rozumné užívání prostředků, které mění nutnou blízkou příležitost ke hříchu ve vzdálenou. S povděkem konstatuji, že v této věci je ve svých spisech tak přísným P. Kubeš. Kéž bychom se této nauky všichni drželi — myslím, že by se tím znatelně změnila tvářnost naší vlasti — a kéž by byli tak rozhodní zvláště zpovědníci kněží — kolika pohoršením by tak mohli zamezit, kdyby byli přísní zavčas, dokud hříšník má ještě dobrou vůli!

Někdy se ovšem stane, že po těch nejlaskavějších domluvách nepohnete kajícího k lítosti a k předsevzetí, a nemůžete dosíci od kajícího příslib, že zanechá blízké příležitosti ke hříchu, anebo že aspoň použije prostředků, které blízkou příležitost změnil ve vzdálenou. V takovém smutném případě nutno ovšem penitenta propustit bez rozhřešení. Neukazoval by tedy kněz, který si učinil zásadou, neznající výjimky, dát vždy rozhřešení, že je obdařen kritériem zdravého rozumu. Vždyť i světec tak laskavý, jako byl svatý Josef Cafasso — a podobné případy jsou známy i z života svatého Jana Bosca — byl nucen propustit kajícího bez rozhřešení. Ovšem to snad už udělalo více z těch, kteří čtou tento článek. Je ale rozdíl ve způsobu, jakým se takový ubožák propustí bez absoluce. Ani pro takového zatvrzelce, zaslence nebo zbabělce nesmíme mít tvrdé srdce a ostrá slova — i takového musíme propustit co nejlaskavěji, bez známek netrpělivosti, že jsme s ním snad ztráceli „zbytečně“ (?) čas.

Když takového propouštíme, přesvědčme ho napřed, že má kněze, který mu rozumí, ke kterému může kdykoliv přijít a se vším se mu svěřit, ujistme ho, že mu dáme vždy přednost, kdykoliv se vrátí. A nepropouštějme ho, ponechávajíc ho zcela na pospas ďáblu, nýbrž vnukneme takovému ubožákovi vhodné prostředky, které by mu pomohly časem nad hříchem zvítězit.

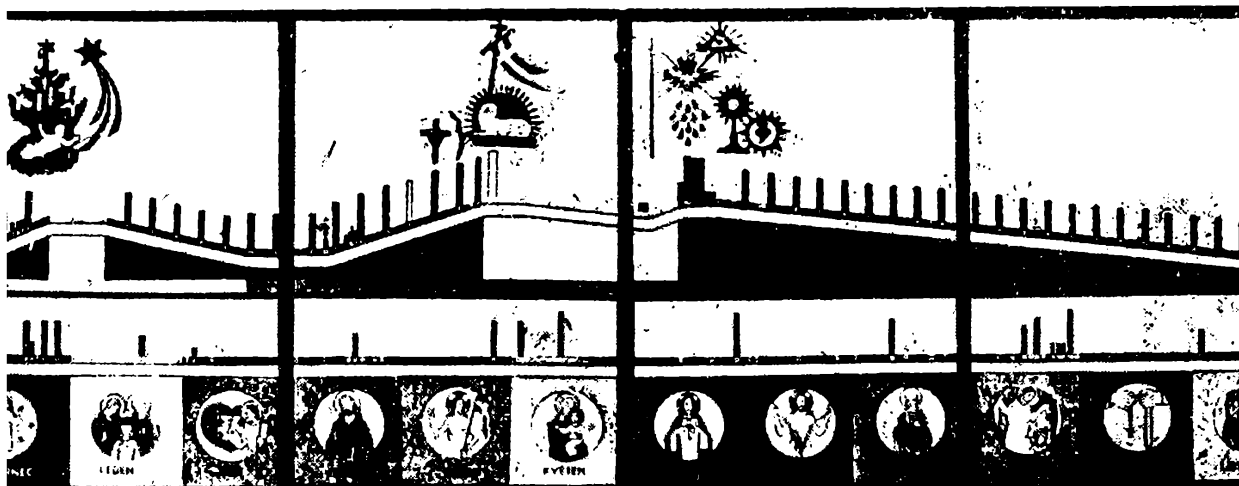
Kéž bychom se naučili jednat s takovou laskavostí se zatvrzelými hříšníky! Slyšme, jak mluvil ze srdce světec k takovým ubožákům: „Nechci vás propustit bez rozhřešení. Stav vaší duše mi působí velikou bolest. — Ach, míti neustále v srdci toho ošklivého společníka, kterým je těžký hřích. Jít na lože a ztrávit noc ve stavu smrtelného hříchu, v nebezpečí, že zemřete a přijdete do pekla. Ó ne, nechci vás propustit v takovém stavu. Vzbudte upřímnou lítost, abych vám mohl dát rozhřešení! Ostatek udělám já. Až budu mít zítra při mši svaté v rukou Pána Ježíše, budu Ho prosit za

Vás a budu mu slibovat za vás — ale prosím vás, nedopusťte, aby to jednou se mnou špatně dopadlo před soudnou stolicí Boží!“

Není to pro nás všechny škola? Dovedli jsme tak mluvit k těm, které jsme snad už někdy propustili — nebo snad odehnali — od zpovědnice bez rozhřešení? Zpytujeme svědomí — a vážně!

O svatém Alfonsu čteme, že nepropustil bez absoluce žádného penitanta. Ovšem myslit si o sobě, že i my máme takový dar působení na zatvrzelá srdce lidí, bylo by přílišnou domýšlivostí. Kdybychom však i my byli proniknuti vždy nejživější láskou a trpělivostí, zajisté by byly takové případy velmi řídké, kdybychom nemohli někomu dát rozhřešení.

A nezapomínejme: Naše slovo bude tím působivější, čím více budeme rozjímat a čím více se budeme již předem modlit za hříšníky, které nám Pán Bůh pošle do zpovědnice. Je dobré i při zpovídání pronést nějaký povzdech, a ucítíme jistě sílu aspoň k větší trpělivosti, i kdyby se nám snad vždy nepodařilo ubožáka zachránit.

PŘEHLED CÍRKEVNÍHO ROKU. Jako pomůcku pro vyučování náboženství, zvláště pro liturgickou výchovu, jsme vydali Přehled církevního roku (viz obrázek). Velikost: výška 35.5 cm, šířka 101 cm. Tableau se dá skládat na čtyři díly, je nalepeno na pevném kartonu. Je provedeno ve čtyřech barvách. Horní část znázorňuje církevní rok (De tempore, prostřední De festis, dolní má pro každý měsíc obrázek, který připomíná světce nebo tajemství, kterému je ten který měsíc zasvěcen. Cena této pomůcky je 69 Kčs. Složený „Přehled“ se vejde právě do aktovky.

PRACOVNA

VLHKÉ KOSTELY. Loni za parného léta přišel jsem jako administrátor do N. Při vstupu do kostela uděril mne syrový vzduch. Situace: Dlažba písková, zeď až do dvou m plesnivá a zelená jako brčál. Misály rozklížené, ornáty plesnivé (uložené v zásuvkách po pěti ve vlhké sakristii). Příčina: Kostel stojí na táhlém, slínovitém, vodnatém kopci, nemá okapu, vrchní i spodní voda vniká, kam

nemá. Niveau okolí vyšší než v kostele. Udělali jsme: Předně kázání: Čím je nám kostel, a sbírku (11.000). 2. Snížili terén nad kostelem (150 fůr hlíny). 3. Položili drenáž. 4. Ornáty na věšácích na kůr. 5. Ustavičné větrání (zřejmě zlepšení). Chceme ještě: 1. Vlhkou pískovou dlažbu polít silně asfaltem (vlhko). 2. Do betonové malty klást kameninové dlaždice (od dobrodinců zakoupeno 160 m², což

dělá 40.000). 3. Vlhkou zeď otlouci. 4. Větraci kanály. 5. Na podzim znovu nahodit zeď hodně váp. maltou. Kdo můžeš, porad', napiš, jak nejlépe se zbavit vlhka. J. B.

OTAZKA: Nevím, kde u sv. Pavla stojí: Kristus přibil náš dlužní úpis na kříž. — Josef Miklík kdesi píše, že „udělal kříž nad...“ — Slovo z obchodní češtiny? — ODPOVĚD: Text je z ep. ke Kolos. 2, 14. Podstatné jméno cheirógrafon znamená v řeckých papyrech zpravidla dlužní úpis. Lidstvo se přestoupením zákonů stalo dlužníkem vůči Bohu a svými hříchy napsalo dlužní úpis. Židé přestoupením zákonů mojžíšských, pohané porušením zákona přirozeného (Rim 2, 14—15) se stali dlužníky před Bohem, a to dlužníky, kteří nejsou s to, aby svůj dluh splatili. Za nás splatil tento dluh Kristus svou smrtí na kříži. Pro zásluhy Kristovy nám Bůh odpustil naše hříchy a smazal náš dlužní úpis. Tento úpis, svědčící proti nám, Bůh zrušil, přibiv jej na kříž, t. j., Kristus svou smrtí na kříži zjednal lidstvu dosti učinění u Boha. Spojitost mezi křížem a obrazným rčením apoštoloým skutečně je. Z řeckých papyrů se dovídáme, že přes zaplacený účet se psalo písmenko X (chiázein). Také Bůh prohlásil osudný dluhopis za vyrovnaný tím, že přes něj udělal písmeno X, symbol kříže Kristova. Ctenářům tohoto listu Pavlova slova právě pro tuto spojitost (a pro znalost obchodní řečtiny) pravila velmi mnoho. Zesnulý P. Miklík psal o verši v ČKD 1928 p. 997. Snad se k tomuto zajímavému a krásnému verši vrátím v DP. Merell.

VŠEM STEJNĚ! Obdržel jsem právě opis zprávy Informační služby pro oblast východomoravskou, kterou vydává Oblastní úřadovna ministerstva informací ve Zlíně, třída Msgre Šrámka 187, ze dne 3. I. 1948, roč. II č. 2., str. 18: *Zproštění adventistů od školní docházky v sobotu.* — Uh. Hradiště dne 3. ledna 1948. — Přihlízejíc k žádostem rodičů adventistů o zproštění dětí od sobotní školní docházky, zmocnilo min. školství ředitelství měšťanských škol a správy obecných škol, aby omlouvaly dětem — adventistům sedmého dne zameškané sobotní vyučování za těchto podmínek: Rodiče podají žádost ře-

ditelství školy a doloží ji dokladem, že je dítě členem mezinárodního misijního sjednocení adventistů sedmého dne, III. část - československé pole. Rodiče se musí v žádosti zavázati, že budou dbáti, aby jejich dítě zvýšenou pilí a domácím učením piňě nahradilo zameškané sobotní vyučování a tak dosáhlo předepsaného vyučovacího cíle, a že se postarají, aby dítě jinak nezameškalo žádnou vyučovací hodinu. — Taková benevolence úřadů vůči několika adventistům by měla odpovídat jednání také vůči katolíkům, zejména, když jde jen o několik státně uznaných svátků v roce a ne o všední den každý týden. — Uvádím záměrně tento výnos, je to dobré vědět, abychom mohli pokázat, jak se různě měří. Jinak přejeme každému úplnou svobodu, pokud není „zástěrou zloby“ a bezprávím pro druhé. Sami učitelé říkají, že vánoční prázdniny mohly trvati do 7. ledna jako dříve. Muselo se však začít vyučovat právě 5. ledna. Z toho všeho vidět, jak nezbytně je třeba v poslušnosti vůči sv. Otci především věnovat péči Katolické akci a mítí řádně vybudovanou a vybavenou kancelář aspoň Ústředí KA, která by byla na stráží práv katolíků a mohla jednat v dohodě s církevními úřady za jejich obhajobu, aby včas tyto věci mohla vyřizovati. Nemůže-li si snad každá diecése dovolit zatím vlastní kancelář KA, jistě je možné a nutné, aby všechny diecése svorně udržovaly ÚKA, tím více, že postup v těchto věcech musí býti bezpodmínečně společný pro celou naši zemi. Katolické podniky ze zisku mezi katolíky a klerem by měly přispívati ochotně na tento účel a viděti v tom i vlastní zájem životní, který má přednost před momentánními zájmy obchodními a vůbec. Čekáme splnění tohoto úkolu, pokud se školství týká, především od MCM, která se stala školským odborem ÚKA a snad je dostatečně vybavena. Svěcení svátků s obětí mešní, jak sama píše v oběžníku, je dostatečným důvodem k vypětí sil, a je proto třeba této akci dáti přednost před vším ostatním. Jakmile nějaký zákon vyjde, ihned třeba jednat, ba ještě dříve, pokud možno. Zdá se, že se často čeká, jak se katolíci budou chovat, a tu musíme jednat, jak Pán

Bůh chce. K tomu vésti katolíky, aby se nebáli strachu! Aby používali svého svatosvatého práva, zákonem jim zaručeného. Připomínat jim odpovědnost před Bohem i před národem za uchování svobody náboženské, která je předpokladem ostatních občanských a lidských svobod. Jsme už v druhém roce dvouletky a dosud není jasno stran svátků. Svízelné jednání s úřady neomlouvá, ale je důvodem, abychom jednali vždy neohroženě a rychle a nenechávali ta-

kové věci na poslední chvíli, čímž se podporuje zmatek a vznikají spory a dokonce nepřátelství ve školách i mimo ně. Nejbližší takový svátek snad bude až na Nanebevstoupení Páně. Zdá se, že je ještě dosti času, ale třeba jednat ihned, aby aspoň potom šlo vše hladce. Jinak jsme povděční škol. odboru ÚKA - MCM za její práci, že aspoň v poslední chvíli se snažila uhájit, co bylo možno. Doufáme v další a větší její úspěchy.

Václav Šebek, předseda APÚ.

ROZHLEDY

POHANSKÁ ČÍNA. Většina státních radiových vysílání má málo programů katolických. Málomocný křesťanský národ se může pochlubit katolickým programem, podobným tomu, jaký vysílalo pekinské radio minulého roku ve svatém týdnu: zpěvy, kázání, konferenční řeči, obřady atd. Kromě toho pekinské radio vysílá pravidelně týdně tři hodiny katolický program v šesti řečích, nepočítaje v to čínštinu. Kde jsou praví pohané?

Ša.

DIVOKÁ AFRIKA: Dvacáté století je prý dobou, kdy se Afričan civilisuje a Evropan civilisaci ztrácí. Toto žertovné úsloví má v sobě trochu pravdy. Afrika kráčí mílovými kroky k nové civilisaci. Nedávno prohlásil černý král Ruandy: „Kardinál Lavigerie založil křesťanské království ve střední Africe. Uskutečnění jeho myšlenky je v proudu i zde, v Ruandě. Přejeme si, aby křesťanství bylo pevně spojeno s naším politic. i sociál. životem a stálo u kolébky naší civilisace. Jsme mladým národem, jehož svědomí je třeba vychovávat. Poznali jsme, že jedině křesťanství je schopno splnit naše touhy. Ruanda doufá, že v budoucnosti dosáhne velikosti náboženstvím, které vychovalo evropské národy“

Ša.

PROTESTANTSKÝ MISIONÁŘ Dr Stanley Jones podnikl velkou cestu mezi 255 reformovanými církvemi Spojených států, aby připravoval založení jednotné církve americké. Prohlásil, že letos se sejdou za tím účelem stovky vynikajících činitelů: 40 tisíc osob z řad duchovenstva i laiků podepsalo již prohlášení, ve kterém se přihlašují k spolupráci na vytvoření jednotné americké církve.

SMYSL ŽIVOTA. Universitní profesor Arnošt Kolman měl v Olomouci přednášku o smyslu života. Voňné slovo, list strany nár. soc., napsalo o této přednášce kritiku, z níž vyjímáme: Smysl života je pro komunistického řečníka v práci pro socialismus, rozuměj pro komunismus. Bůh nebo duch neexistuje, člověk je jen sloučeninou nějakých bílkovin a různých prvků, prošel vývojem podle Darwina a pod. Čeho chce socialismus, rozuměj komunismus, dosáhnout? Aby každý člověk se na světě měl dobře, měl vše, co si jen přeje; každá rodina prý bude mít auto a dokonce snad i své letadlo. — A to vše bez peněz. Poslouchajícimu se maně vybavila v mysli vzpomínka na onu pohádku o zemi, v níž létají člověku pečení holubi do úst. Bude me tedy mít jen samá práva, ale povinnosti žádné. Alespoň o nich řečník nemluvil. Ale právě, že o nich nemluvil, poznali přítomní, že k nim mluví nikoli řečník, který chce vysvětliti posluchačům, eventuálně s nimi prodebatovati nějakou vážnou otázku, nýbrž, že smyslem celé přednášky, uvedené tak honosným titulem, byly pouze předvolební potřeby komunistické strany.“

Hu

ROZMACH SALESIÁNSKÉHO ŘÁDU. Podle nejnovějších statistických dat má nyní salesiánský řád 26.276 členů a to 15.276 řeholníků a 11.000 řeholnic. V poslední době předložil řád kongregaci Obřadů asi 13 návrhů blahorečení a svatořečení svých členů, mezi nimi i polského knížete Czartoriského, misionáře biskupa Dom. Ondřeje Beltramiho, misionáře-salesiána Dona Caravaria a jiné. Kongregace Obřadů chystá také

kanonisační proces malé Zefyryny Namuncura, dcery patagonského náčelníka a žáčky salesiánských misio-nářů. KIS.

OTEVŘENÝ LIST KARD. SCHUSTERA TOGLIATTIMU. Milánský arcibiskup Schuster odpověděl otevřeným listem Togliattimu na jeho obvinění, jež vynesl proti Církvi na posledním komunistickém sjezdu v Miláně. Kardinálova odpověď obsahuje tři hlavní body: 1. Kdekdo v Itálii ví, že se Církve všemožně přičiňovala, aby zabránila válce a že ji proto činil fašistický režim odpovědnou za neblahý konec války. 2. Švýcarsko vydatně podporovalo Lombardii v nejtěžších dobách za války a po válce, a přece nikdo netvrdil, že je sv. Stolec v politickém spolku se Švýcarskou vládou. Proč tedy tvrdit, že je v politickém spolku s vládou americkou, když přijímá Církve z USA prostředky pro charitativní činnost? 3. Církve zavrhuje fašistický a nacistický totalitarismus právě tak jako výstřednosti kapitalismu.

DON BASILIO ZA ROK. Pověstný proticírk. humorist. týdeník italský D. Basilio klesl ze 270.000 v lednu 1947 na 100.000 letos. Podobné týdeníky Il Pollo a Il Mercante zanikly úplně. — Furio Scarpelli, zakladatel Don Basilia, přičítá pokles svého listu jednak zásahu sv. Officia v listopadu 1946, kdy byli vyloučeni z Církve vydavatelé, redaktoři i dopisovatelé Don Basilia, jednak řeči sv. Otce 22. prosince 1946, kdy promluvil papež k 300.000 věřících na náměstí sv. Petra a odsoudil takový způsob psaní. Podobné protesty inspirovali italští kardinálové, arcibiskupové a biskupové ve všech větších italských městech v lednu a v únoru 1947.

CIVILTÀ ITALICA je název národního sdružení pro křesťanský řád v Itálii. Není to organizace politická, nýbrž hnutí, obracející se ke všem, kdož chtějí hájit a hlásat základy civilisace a křesťanského řádu, a podporovat blaho země. Principy, jež hnutí zvláště zdůrazňuje, jsou: 1. Ohledně mravnosti a náboženství. Nedo-
dotknutelná svoboda lidského individua. — Úcta ke katolickému náboženství. Úprava vztahů mezi Církví a státem podle lateránských smluv.

Nerozlučnost rodiny a nedotknutelnost práv rodičů na výchovu jejich dětí. Svoboda škol. 2. V otázkách sociálních: Spravedlnost, křesťanská láska a občanská solidarita mezi třídami společnosti. Hodnota práce ve všech jejích oborech. Sociální funkce soukromého vlastnictví. Přátelské ucházení a sociální slušnost. 3. V politice: Zdravost demokratického režimu, plné využití práv a svobod občanů a pevné vedení státu. — Vlastenectví musí býti stavěno nad soukromé zájmy.

SLAVNÝ ANGLIKÁNSKÝ KAZATEL KONVERTOVAL. Jak se ozna-
muje z Londýna, byl zájem veřejnosti v posledních dnech upoután zprávou, že známý anglikánský duchovní H. Nye, jenž je vyhlášeným kazatelem, veřejně ohlásil svůj návrat do katolické Církve.

STÁLÝ VZRŮST KATOLÍKŮ V ANGLII. Dle nejnovějšího statistických dat, publikovaných příslušnými církevními úřady, je patrný stálý vzrůst katolické Církve v Anglii. Tak v diecésích Xexham, Newcastle a Leeds stoupl počet katolíků ve 2 prvních diecésích za rok o 21.000 osob, takže celkový počet nyní činí 248.819 věřících. V diecési Leeds je 177.764 katolíků, proti r. 1945 vzrostl počet věřících o 16.000. Také dětí, navštěvujících katolické školy, přibývá. Obecné školy v diecésích Xexhamu a Newcastle navštěvuje 42.872 žáků, školy druhého stupně 3.130 žáků. V obou diecésích pracuje 420 kněží, z nichž 11 je vojenskými kaplany. V diecési Leedsu bylo za uplynulý rok 5.788 křtů (o 408 více než v roce 1946). Sňatků bylo uzavřeno 2.457, t. j. o 427 více než v roce 1946. Konversí bylo 643, tedy o 143 více než předchozího roku. Diecése má 135 farností, chodí v nich do katolických škol obecných 25.205 dětí, školy druhého stupně navštěvuje 4.300 žáků. — Příklad tří anglických diecésí je výmluv. dokladem, jakou činnost dovede vyvinouti anglická Katolická akce a přispěti k rozmachu katolického života. KA také zřídila pro mládež mnoho rekreačních domovů, kde je kromě zábavy postaráno o soustavnou náboženskou výchovu mládeže. KIS.

RAKOUSKO. - Obrácený poměr.
Byla to všeobecná zkušenost, že nejvíce kandidátů bohosloví dodával seminářům nábožensky zachovalý venkov. Do vídeňského semináře vstoupilo do prvního ročníku 18 bohoslovců, kteří všichni pocházejí z Vídně, z venkova nepřišel z celé diecése ani jediný kandidát do semináře. Je to tím nápadnější, že před válkou tomu bylo spíše opačně.

(Apoštolát sv. C. a M.)

JAK TĚŽKO SE HOJÍ RÁNY, zasazené pohanským nacismem Hitlerovým. V diecési linecké v Rakousku vrátilo se loni do katolické Církve 5.508 odpadlíků a předloni 4.714. I když to je radostným znamením jakéhosi vystřízlivění z nacistické horečky, tož přece je to jen polovice těch, které nacistický fanatismus byl svedl k odpadu. (ACM)

AMERIČTÍ KATOLÍCI PROTI EUTHANASII. Skupina lékařů, sdru-

žených v Euthanasia Society, připravila návrh zákona, který se týká t. zv. smlouvy o vraždě. Smlouva je vlastně ujednání mezi lékařem a nevyléčitelně nemocným, že na základě usnesení lékařského koncilie, že nemoc není vyléčitelná, může lékař uspišit jeho smrt. — Tento návrh, odporující všem mravním zákonům stejně jako zákonům božským, vyvolal velmi mocnou odezvu v amerických katolických kruzích. Také katoličtí lékaři, sdružení v Catholic Physicians Guild, protestovali proti tomuto návrhu. Předseda amerických katolických účastníků války Paul L. Murphy prohlásil, že katoličtí veteráni (t. j. účastníci války) se postaví všemi prostředky a silami proti tomu, aby došlo k uzákonění tohoto návrhu. „Návrh tohoto zákona, podaný skupinou materialistických lékařů — prohlásil P. L. Murphy — je vhodný pro bezbožecký a totalitní stát a je projevem nacistické filosofie.“ KIS

H O V O R N A

UPOZORNĚNÍ ČLENŮM UNIO APOSTOLICA. Po úmrtí vsdp. kanovníka Al. Titla jmenoval J. E. Dr. Josef Beran jako director nationalis svým zástupcem v řízení Unio vdp. Vojtěcha Průšu, ředitele ústavu u sv. Anny (Praha II., Ječná 27). — Kněžské fakulty (privilegovaného oltáře, udělování papežského pozeňání, udělování odpustků při svěcení předmětů a p.) byly zrušeny pro kněze, přijaté do Unio po 1. IV. 1933 dekretem „Consilium suum persequens“. Sekretariát U. Ap. (Praha XIX., Sadová 3) prosí všechny členy, kterých se týká uvedený dekret a kteří si přejí obnoviti uvedené fakulty, aby mu poslali stručnou žádost, kde mimo adresu nechť uvedou datum svěcení a datum přijetí do sdružení Unio Apostolica (promissio stabilitatis. Zmocnění se dává na 7 let a členům Unio Apostolica je možno udělit tyto fakulty: 1. Svěcení křížů, růženců a j. s mocí udělovati apoštolské odpustky a odpustky sv. Brigity. 2. Svěcení křížů s plnomocnými odpustky pro umírající. 3. Svěcení křížů s odpustky křížové cesty „pro legitime impeditis“. 4. Svěcení růženců s udělováním neplnomoc-

ných odpustků. 5. Indultum personale altaris privilegiati quater in hebdomada. Vzor žádosti:

Podepsaný:

Titul a adresa:

Z diecése:

Vysvěcený dne:

jako člen Unio Apostolica (slib stálosti dne), žádá o povolení kněžských fakult téhož sdružení. Datum. Podpis.

Správa Unio Apostolica hodlá obstarati hromadně všechny žádosti, prosí proto o brzké jejich zaslání na adresu sekretariátu. — NB. Členové, přijatí před 1. IV. 1933, mají ode dne přijetí všechny fakulty, nemusí o ně žádat.

DOTAZ: Vdaná paní ovdověla. Po uplynutí lhůty děcko nemanželské. Dostane jméno po ní za svobodna. Vdala se znovu. Pak následoval rozvod a rozluka. Po uplynutí lhůty se jí opět narodilo děcko nemanželské. Jaké příjmení má mít? Okres. soud se rozhodl pro její jméno za svobodna. Sám myslím, že rozloučená si ponechává jméno mužovo i po rozluce. Vůbec se jménem rozloučených je velký kříž.

Ř. k. farní úřad v Bakově n. J.

PRODÁM: Fil. Heusler: Kázání r. 6. a 7, Homiletické listy r. 6, 4—9, 11—13.

F. B. Vaněk: Kazatelna r. 1, 14, 17, 26—32, 34—36, 38, 39.

Katolický kazatel (Promberger): r. 28—35, 37, 38, 40, 41, 44, 45.

Ed. Brynych: Katechetická kázání I—IV, váz.

J. Hikl: Knihovna Sarkandrinská, váz.

F. B. Vaněk: Homiletická knihovna, váz., r. I—XIV.

P. Skarga - Fr. Klíma: Kázání na svátky svatých, váz.

Herders Konversationslexikon I-VIII a doplněk v původní vazbě, úplný. Dr. Fr. Oberer: Handbuch für Katecheten 1—3, váz.

Dr. J. Schmitt: Erstkommunikantenunterricht, váz.

H. Stieglitz: Katechesen, 5 svazků, původní vazba.

J. Pichter: Volksschulkatechesen, 4 díly, původní vazba.

Fr. Košák: Dějiny české katechetiky, váz.

KOUPÍM: Fr. B. Vaněk: Na srdci. Adresu oznámí administrace DP. Zájemce nechť nabídne lask. cenu sám.

KOUPÍM Sedláčkovy: Hrady a zámky a tvrze v Čechách a na Moravě. — Koupím tuzemského i cizozemského spisovatele — souborné vydání jeho děl. — Do adm. t. 1. pod zn.: „Dle dohody.“

NABÍDKA: Pluviál, bílý, s jemnými květy, výšívaný, silně zlatem zdobený na způsob brokátu, hodící se i pro největší svátky, dlouhý 120 cm, vyměním za delší, podobný, (bílý). Zn.: „Pro vyššího kněze.“

OKRESNÍ CHARITA v Ostravě II hledá kněze, pensistu, pro charitní ústav pro vleklé choroby v Nové Horce u Studénky. Bližší sdělí okresní Charita.

ČESKÝ KANCIONÁL SVATOVÁCLAVSKÝ

VARHANNÍ DOPROVOD

Vydává pražský Ordinariát za souhlasu všech českých ordinariátů péčí Obecné Jednoty Cyrilské. — Harmonisovali: J. Foerster st., F. Heyduk, L. Holain, N. Kubát, A. Kramenič, St. Mach, Adam Michna z Otradovic, J. Müller, V. Říhovský, M. Smolka, K. Stecker, F. Suchý, J. Štikar, O. A. Tichý, M. Trola, J. Trumpus, L. Vachulka a B. Wiederman. — Váz. výtisk 155 Kčs. U knihkupců nakladatelství Universum, Praha II, Václavská ulice 12.

JAN TUČEK opět jen KUTNÁ HORA

Bohaté zkušenosti své i svých zaměstnanců používá jen do VARHAN značky TUČEK.

Dodává varhany jen trvale přesného ozevu a mistrovské intonace. Elektrické čerpání vzduchu, ventilátory vlastní konstrukce, bezhlučné. Všechny součásti varhan. Výhodné paušály na každoroční opravy varhan. Tyto prodlužují život vzácných nástrojů a zbavují varhaníky starostí.

SOCHY OLTÁŘE - RENOVACE MALBY CHRÁMŮ

BŘ. KAFKA

závod pro práce kostelní - V ČERVENÉM KOSTELCI

Náboženské knihy, které doporučujeme:

- Adámek: Apokalyptický Kristus, 45.
Alberti: Don Bosco, 85, váz. 110.
Auffray: Ježíš Kristus ve mně, 15.
Balmes: Kriterio, 75, váz. 95.
Brait: Církev, 150.
Brait: Základy, 75.
Bukovský: K Bohu, jenž..., 50.
Dacík: Bůh a jeho život, 16.
Dacík: Mravouka, 120, váz. 150.
Dacík: Prameny duch. živ., 180, 220.
Duše Kristova (rozjímání o modlitbě sv. Ignáce z Loyoly), 25.
Sv. Frant. Saleský: Sv. úvod do zbožného života, 75, váz. 110.
Gardini: Vezmi kříž svůj, 27.
Guibert: Buď dobrý, 20.
Hevenesi: Jiskry sv. Ignáce, 75, 90.
Hlouch: Neděl. odpoč. pobož., 55, 95.
Holinka: Svatý Vojtěch, 39.
Hronek: Na klíně mateř., váz. 70.
Chautard: Duše veškerého apoštolátu, váz. 60.
Chesterton: Sv. Tomáš Akvinský, 63.
Jørgensen: Sv. Kateřina Sienská, 180.
Kempenský: Čtvero knih, váz. 70.
Krejza: Sv. Terezie, 39, váz. 61.
Kubalík: České křesťanství, 80, 105.
Kubeš: Mariánská postila, 204, 239.
Kubeš: Pod korouhví Krist., váz. 160.
Kubeš: Poutník, váz. 125.
Kubeš: Sbírk. homilet. příkladů I. díl 2. část, 150.
Kubeš: Ve šlép. neposkvrn., váz. 140.
Kunovjánek: Májový věneček, 36.
Lang: John Henry Newman, 135.
Lev XIII.: Rerum novarum, 17.
Sv. Ludvík M. Grignon z Montfortu: Tajemství Mariino, 15.
Maritain: Křesť. humanismus, 95, 120.
Merrell: Úvod do četby Nového Zákona, 110, váz. 130.
Miklík: U srdce matčina, 13.
Miklík Jos.: Život Panny Marie, 45.
Nesrovnal: Tajemství šťast. mládí, 48.
Newman: Maria v litaniích, 27.
Pecka: Cesta k pravdě, 69.
Pecka: Umění žít, 90.
Pelikán: Šťastný domov, 75.
Pius XII. - Život a osobnost, 96, 126.
Pius XII.: Mír ze spravedlnosti, 89.
Pius XI.: Quadragesimo anno, 20.
Pius XI.: O křesť. vých. mládeže, 15.
Pius XII.: O mystic. těle Kristově, 30.
Pustějovský: Růžencová královna z Fatimy, 10.
Ruysbroeck: Zrcadlo věčné blaženosti, 40.
Sv. Řehoř Veliký: 40 homilií vangelia, 125, váz. 160.
Salajka: Ve stětle víry, 110.
Schaller: Sv. Benedikt, 90, váz. 130.
Schikora: Obn. far. misiem, 45.
Stříž: Modlitby prvních křesť., 45.
Špurek: Sv. Gerard Majella, váz. 50.
Štork: Z duchovního života, váz. 30.
Sv. Terezie: Dějiny duše, váz. 136.
Tomáško: Dětským duším (promluvy k besídkám), 87.
Urban: Cesty k víře, 60, váz. 80.
Urban: Duchovní život, 57.
Urban: K Bohu, váz. 85.
Urban: Učení víry, 90.
Vašek: Ruk. křesť. sociologie, 78.
Vodička: Kron. o sv. Joh. z Arcu, 36.
Zjevení svatého Jana (čtení z Písma svatého), váz. 150.
-
- Římský misál (překlad a poznámky: Stříž), váz. 145.
Nový Zákon (vyd.: Exerc. dům, Velehrad a Vyšehrad), po 60.
Perikopy, váz. 100.
Kalendář katol. duch. 1948, 45.
-

PRO MLÁDEŽ:

- Cojazzi: P. G. Frassati, 55, váz. 85.
Cojazzi: Abeceda katolika, 12.
Csabová: Co musí vědět dospívající dívka, 36.
Csabová: Co má v. dospělá dívka, 45.
Dominik: My dva, 8.
Gerelyová: Dosp. dívkám, 54, váz. 79.
Neubauer: Cestička do nebe, váz. 30.
Osvětlenou stopou (modlitební knížka pro chlapce), 40.
Pelikán: Hra o duši, 26, váz. 46.
Pelikán: Před svatbou, 5.
Tomáško: Kněz jinochům, 12.
Tomáško: Kněz dívkám, 12.

Knihkupectví Exerciční dům, Frýdek,
Vám poslouží dodáním veškeré literatury.

ynabul47

IV. ROČNÍK — ČÍS. 9

CENA Kčs 2'50

DOBRÝ PASTÝŘ

O B S A H :

Dr. Bedřich Vašek, Papež míru
Karel Otýpka, Kdy byl kanonisován
svatý Václav?
Dr. Ant. Šuránek,
Starozákonní světci

Katechumenát
(PAU), Parochial Apostolic Union —
svérázné pojetí KA v Anglii
Pracovna
Rozhledy
Hovorna

H O V O R N A

PŘEDPLATNÉ. Někteří dpp. omy-
lem platili s předplatným i pastorační
pomůcky, ačkoliv je neodebírali. Ob-
nos jim připišeme k dobru.

PROSBA. Ve dnech 9. až 15. břez-
na budou v Určicích svaté misie.
Farní úřad prosí čtenáře o pomoc
v modlitbách a memento při mši sv.

MŠE SVATÁ za naši čtenářskou
rodinu bude sloužena v sobotu dne
28. února na svátek svatého Gabriela
od Bol. P. M.

KATECHISMOVÉ LETÁKY. Po-
ptávka po katechismových letáčcích
je tak veliká, že jsme je museli dát
dotisknout. Jsou tedy zase k dostání
všechna letošní čísla. Objednejte po-
kud zásoba stačí.

**KNIHA: VZORNÁ PŘEDSTAVE-
NÁ.** Je ještě několik exemplářů k
dostání. Zájemci ať napíší na knih-
kupectví Exerciční dům ve Frýdku.
Cena brož. 36 Kčs.

**DAR DÍLU KATOLICKÉ OBNO-
VY.** „Tlučte a bude otevřeno“ —
touto větou se obrátil J. E. njdp.
Msgre Dr. Josef Beran, arcibiskup
pražský a primas český jako předs-
da biskupských konferencí a zároveň
jako předseda Ústředí Katolické ak-
ce ve své výzvě jménem všech njdp.
biskupů na věřící o hmotnou pomoc
ve prospěch Ústředí Katolické akce.
Je nutné, aby Kristovy pravdy obro-

dily život veřejný i soukromý. Kva-
sem, který tuto obrodu má provést,
jest Katolická akce. Podejte ji svou
rukou, je to vaše povinnost, jste kato-
líci, jde v tom čase také o vás, jde
o všechno. Četné dary bianco složen-
kami na č. 61.400 a název účtu Arci-
biskupská konsistoř v účet Ústředí
Katolické akce, Praha-Dejvice nechť
přinesou zdárnou ozvěnu výzvy a
prosby nejd. ordinářům a hmotnou
pomoc pro Katolickou akci. Hmotná
pomoc nechť je však dovršena účastí
všech laiků dobré vůle na tomto pro-
zřetelnostním volání papežů posled-
ní doby a účastí v Katolické akci.

PRO DĚTI!

Rozkošná kniha, živé vyprávění z
náboženského života dětí.
Hünnermann-Hanzelka:

Na výsluní Božím.

Kniha má řadu vkusných a dětsky
lábivých perokreseb a barevných pří-
loh mistra Pavla Černého. Stran 204,
váz. 63 Kčs.

K dostání u všech knihkupců.

Exerciční dům, Frýdek.

S církevním schválením úřadu Apoštol. admin. v Čes. Těšíně, č. 394/45.
Vydává Exerciční dům, Frýdek. - Ředitel: P. Rudolf Schikora CSsR. -
Telefon 38. - Číslo účtu Pošt. spoř. 303.183. - Šéfredaktor: Dr. Josef Miklík
CSsR., Praha III, 192. Telefon 443.33. - Odpovědný zástupce listu: P. Ond-
řej Korvas CSsR. - Administrace Frýdek, Exerciční dům. - Vychází jed-
nou týdně. - Tiskem Valašské tiskárny ve Valaš. Meziříčí. - Novinové
výplatné povoleno ředitelstvím pošt v Opavě č. 2370-I A-45 ze dne 8. VIII.
1945. - Podací a dohlédací pošt. úř. Frýdek 2. - Předplatné na rok 130 Kčs.

Papež míru

Dr. Bedřich Vašek:

Při blížícím se výročí volby, která dala Církvi Pia XII. jako viditelnou hlavu, znova stojí před naším duchem vznešená, asketická postava nynějšího Náměstka Kristova. Známe jej z encykliky *Mystici Corporis Christi* jako hlubokého dogmatika. Známe jej z okružníku *Mediator Dei* jako výborného znalce liturgie. Známe jej z jeho homilií při beatifikacích a kanonisacích jako mistra duchovního života. Z jeho projevů v akademii věd jako muže, který se živě zajímá o vědu a o vliv, jež objevy vědy mohou míti na mravnost a náboženství. Je známo, jak asketicky přísný je jeho osobní život. My katolíci můžeme býti hrdí na svou viditelnou hlavu. Ne, že bychom si nevážili jiných žijících hlav států. Ale již i po čistě lidské stránce jest papež mezi nimi jednou z nejnadanějších, nejušlechtlejších a největších postav.

Má-li každý papež nějaký význačný rys, nějakou specifickou úlohu, kterou mu Prozřetelnost přikázala v dějinách Církve — vzpomeňme Pia XI., Benedikta XV., Pia X., Lva XIII. Pia IX., — určila Prozřetelnost Pia XII., aby byl papežem míru. Již všechna jeho kněžská léta byla dobrou průpravou k této úloze: Byl stále v diplomatické službě, a to na místech, vyžadujících velké obezřetnosti. Ale při vši té rozptylující službě duch jeho na náboženské hloubce neutrpěl, nýbrž stále ještě se prohluboval.

Nastoupil bezprostředně před výbuchem katastrof, které nemají rovných v dějinách lidstva. Ani příšerné katastrofy první světové války se všemi tehdejšími hrůzami se jim nevyrovnají. A ku podivu, již devátý rok jest od začátku druhé světové války, a svět pořád ještě se nemůže vzpamatovati, ba zdá se, že může dojíti k výbuchům novým, jejichž rozsahu a následků nikdo nemůže si představit. Žítí uprostřed nejhroznější války, patřit na spousty, které způsobila ve světě hmotném a mravním, a ještě ke všemu pořád musiti patřiti s chmurnými obavami na houstnoucí černé mraky na nebi, — to bylo a jest údělem pontifikátu nynějšího sv. Otce.

Proto pohled Pia XII. je stále upřen na betlemskou hvězdu, jejíž jméno jest: Mír. Viděl pohromy a zříceniny, jež válka dělá na životech, na zdraví, na rodinách, na majetku soukromníků i státu, na mravnosti, viděl rozháranost v životě států, viděl bídu zajatců, evakuovaných; do Vatikánu doléhaly stále ty zoufalé nešťastné hlasy:

Mír! V devátém roce po vypuknutí války ještě stále z hrudí obětí války — a kolik je ještě statisíců, snad milionů lidí, kteří velmi těžce strádají pod následky války, kolik je ještě na územích, kde zuřila válka nejdivočeji, rozbouraných bombardovaných čtvrtí měst, na venkově vypálených celých vesnic, zpustošených celých krajů, a tolik, tolik pauperismu, nedostatku a někdy krvavé bídy — z hrudí statisíců strádajících pořád ještě doléhá k Vatikánu: Mír! Ale opravdový mír! — To všecko slyší sv. Otec, a proto celé jeho nitro je prosáklé myšlenkou na mír. Celý jeho pontifikát je prosáklý myšlenkou na mír.

Hned na počátku svého pontifikátu cítil, že katastrofa je neodvratná, protože mezistátní život byl vybudován na shnilých principech. Jeho první encyklika *Supremi pontificatus* (20. března 1939) s apoštolskou otevřeností poukázala na jednu takovou zásadní vadu mezinárodního řádu: „Odlučovati mezinárodní právo od práva Božího proto, aby se opíralo jenom o rozhodnutí vlád jako o jediný základ, neznamená nic jiného než svrhnouti je s čestného a pevného trůnu a přenechati je nervosnímu usilování o soukromé a veřejné zájmy, kde státy jen přepínají svá vlastní práva a jiným práva upírají.“

Hned v prvním mírovém svém poselství, proneseném 3. března 1939, mluvil k celému světu: „Vyzýváme k míru. K míru, nejkrásnějšímu daru Božímu, který převyšuje každý smysl; k míru, po němž všichni rozumní lidé musí toužiti; k míru, který vzchází ze spravedlnosti a lásky. Všechny vybízíme k míru, který blaží duchy sjednocené přátelstvím Božím a ovládá a řídí rodinné soužití posvátnou láskou Ježíše Krista; k míru a svornosti, jež je třeba vybudovati mezi státy, aby jednotlivé národy z vnuknutí Božího a s pomocí Boží usilovaly vzájemnou přátelskou shodou a účinnou pomocí o prospěch a štěstí celého lidského pokolení.“

A když byl již předvečer válečného nebezpečí, znovu zněl světem, 24. srpna 1939, úpěnlivý, ale také hrozivý hlas papežův k mocným tohoto světa: „Silou rozumu, ne silou zbraní si spravedlnost razí cestu. A říše nezaložené na spravedlnosti nejsou požehnané Bohem. Politika zbavená morálky zrazuje právě ty, kteří ji chtějí míti takovou. — Nebezpečí je hrozivé, je však dosud čas. — Nic není ztraceno s mírem. Vše však může býti ztraceno s válkou.“ A pokračuje, hřímaje s prorockou předtuchou do svědomí mocným tohoto světa: „Kéž nás slyší silní, aby se nestali slabými v nespravedlnosti. Kéž náš slyší mocní, chtějí-li, aby jejich moc nebyla zkázou, nýbrž podporou národů a ochranou klidu v řádu a práci. Zapřísáháme je při krvi Kristově...“ Mocní tohoto světa rozumět nechtěli. Konec?

Pius XII. věděl, že trvalý mír je možno vybudovati jen na spravedlnosti a lásce; že mír nespravedlivý je bublinou, která nesnese ani nejlehčího doteku. Proto mnohokrát za války, ve svých nejslavnostnějších projevech, mluvil o předpokladech trvalého míru, zvláště ve svých vánočních rozhlasových poselstvích v r. 1939, 1940, 1941, 1942

a jindy. Předpoklady zde zdůrazňované jsou tak moudré, tak nebojácné, že je může k rozvášněným národům za divokého třeskotu zbraní hlásati jen autorita, která je si vědoma svého božského poslání, a zasluhují, aby byly studovány všemi světovými státníky.

Kniha „Mír ze spravedlnosti“, český překlad Dr. Mandla, výbor projevů Pia XII., pronesených ve válečných letech 1935—1945,¹ je svědectvím, jak Pius XII. po celý ten čas pro myšlenku mírovou žil.

V roce 1946 při slavnostním nastolení nových kardinálů, uznal papež za dobré odůvodniti, že jest jeho povinností, aby si všímal takových životních potřeb lidstva jako je mír: „Církev nesmí, uzavírajíc se pohodlně do úkrytů kostelů, zpronevěřiti se svému božskému prozřetelnostnímu poslání, to jest pěstiti celého člověka a tak spolupracovati bez ustání při budování pevných základů společnosti. Toto poslání je pro ni podstatné.“²

Ve vánoce roku 1947 papež znovu nařídil modlitby o mír, jako i jindy nařizoval pro mírovou myšlenku světové modlitby pokání a smíru, na p. v projevu u sv. Petra 24. listopadu 1940. K tomuto poslednímu příkazu modliteb vydal encykliku „Optatissima pax, Přezádoucí mír“, počínající slovy: „Toužebně žádaný mír, jenž by byl ‚mírem řádu‘ (sv. Augustin), a ‚pokojnou svobodou‘ (Cicero), po krvavých proměnlivých událostech dlouhé války, dosud je ještě — jak cítí všichni, kdož žijí v zármutku a strastech — nezajištěný a národové se mučí dále v napětí a v úzkostech.“³ Několik dní poté (24. prosince 1947) pronáší papež své nádherné rozhlasové poselství, které by měl čísti každý katolík, a kde se rozvádí, že k pravému míru se nedostane lidstvo, leda bude-li míti odvahu, aby se vrátilo od neupřímnosti a prolhanosti k pravdivosti, od mravního úpadku k mravní velkomyslnosti, od práva silnějšího, násilí a teroru k opravdovému bratrství a svobodě.⁴

Nesčíslněkrát žehnala již ruka Pia XII. nejrozmanitější návštěvníky a požehnání jeho bezpočetněkrát se již rozcházelo z Vatikánu do celého světa. Kéž Bůh žehná i jej, všechny jeho odpovědné práce a zvláště veliké jeho dílo mírové!

Bože, Pia XII. dlouhá léta zachovej!

¹ Pius XII., Mír ze spravedlnosti, Praha 1947.

² Acta Apostolicae Sedis, 1946, 140.

³ Acta Curiae, Olomucensis 1948, 1.

⁴ Acta Curiae, Olom. 1948, 2, otištěno v letáku Rozhlasové poselství sv. Otce, Pia XII., vyd. Arcid. rada Katol. akce, Olomouc 1948.

Karel Otýpka:

Kdy byl kanonisován svatý Václav?

Svatý Václav byl kanonisován, čili prohlášen za svatého, přenesením ze Staré Boleslavi do Prahy, kde byl slavnostně uložen v kostele svatého Víta u oltáře dvanácti apoštolů, což se stalo dne 4. března roku 932.

Hlavní svátek svatováclavský byl den 28. září; den 4. března býval ve starodávných kalendáriích označován červeně, nebyl tedy úplným dnem všedním, tím se stal až v 15. století. Na tento den, který byl druhým svátkem svatováclavským, byly skládány hymny a homilie, nešpory jsou známy už z 12. století, bylo vlastní officium a dodnes se připomíná v církevním kalendáři jako proprium pro země české, tak jako 16. listopadu přenesení svaté Lidmily. Nebylo to tedy datum bezvýznamné. Že přenesení svatého Václava znamenalo církevní uznání jeho úcty, tedy vlastně jeho kanonisaci, to v poslední době zdůrazňuje a dokazuje V. V. Kremer, který se tím delší dobu zabýval a vydal o tom před 8 lety knihu, a prof. Cibulka ve své mnohasetstránkové studii o rotundě svatého Václava která vyšla nejprve ve Svatováclavském sborníku a pak samostatně.

Průběh přenesení svatého Václava ze Staré Boleslavi je znám téměř ze všech legend svatováclavských. (Legendou se tehdy rozuměl prostě životopis, spis o svatých. Legenda znamená doslovně to, co má býti čteno; teprve později se tím slovem označovalo vypravování zbožné, ale více méně vymyšlené.) Svatý Václav byl zabit na hradě Boleslavově časně ráno 28. září roku 929 a byl pochován v tamějším kostelíčku sv. Kosmy a Damiána. Byl to pohřeb prostý, spěšný a účastnilo se ho jen několik osob. Pohřební obřady vykonali tamější kněz Krastěj a kněz Pavel, vážený člen pražského duchovenstva, který tam s knížetem byl. Obřady byly v ritu římském, ale jazykem slovanským. Nad místem, kde byl kníže pohřben, byla postavena stříška (aby se na to místo nešlapalo), a tak vysvětluje prof. Cibulka slova legendy, že „chrám vzešel nad ním“. Tam ležel tři roky. Legendisté praví, že to místo se stalo místem poutním a že se tam stalo mnoho zázraků. Ať tomu bylo jakkoliv, jisto je, že tam byl probodnut kníže neobyčejný. V historii bylo zabito mnoho knížat, a nebyli postaveni na oltář. Proto, že kníže Václav byl křesťan dokonalý a muž života svatého, proto se o něm vypravovaly zázraky, a ne naopak. Kdo není svatým již za živa, toho svatým po smrti nic neudělá. Veřejné mínění, že takovému knížeti patří lepší hrob, lítost Boleslavova, že zabil bratra a člověka nevinného, celý souhrn podobných důvodů vedl k potrestání vrahů (což tehdy znamenalo vybití celého rodu, děti nevyjímaje) a k přenesení mrtvoly Václavovy do Prahy. Přenesení, jak zní ustálený název, ve skutečnosti převezení, bylo provedeno jen několika lidmi a stalo se v noci z 3. na 4. března. Jelo se přes dnešní Brandýs, Vinoř, Kbely, Libeň a po lávce přes Vltavu, asi tam, kde je dnes Karlův most, na pražský hrad. Do kostela sv. Víta se přijelo časně ráno a převoz se konal v noci patrně proto, že ve dne by to příliš připomínalo bratrovraždu vládnoucího knížete. V Praze se připojil k průvodu kníže Boleslav a množství lidu. Co se dělo v kostele, Kristián nepovídá. Jen praví, že tam bylo množství duchovenstva, že rozžali svíce, že otevřeli rakev, prohlédli tělo a zpívali žalmy. Ale stačí to srovnat s tím, co vypravuje Kristián o přenesení svaté Lidmily z Tetína do Prahy, do kostela svatého Jiří. Kolik tomu věnuje místa, jak se tehdejší kníže Václav, vnuk kněžny Lidmily, snažil, aby to bylo se souhlasem a za přítomnosti biskupa, jak dvakrát vyslal poselstvo s takovým vzkazem k biskupovi do Řezna, pod jehož pravomoc Čechy patřily. To nebyl obyčejný převoz, k němuž by jistě stačil rozkaz knížete, to byla ka-

nonisace, jež tehdy nebyla ještě vyhrazena papeži, ale kterou prováděl diecéšní biskup.

Je pravda, že oslava přenesení neznamená vždy připomínku kanonisace. Na příklad svátek svatého apoštola Jakuba, který je zván Starší, se slaví 25. července, a to je den přinesení jeho ostatků do Kompostelly ve Španělsku. Ale to je proto, že den jeho smrti neznáme. U svatého Václava však známe den jeho smrti i den jeho slavného uložení v kostele svatého Víta. Oba dny byly kdysi svátkem a oba dny mají dosud v misálu mešní formulář. Den 4. března byl tedy v kultu svatováclavském velice významný.

Svatý Václav byl pochován na místě, kde leží už déle než tisíc let. Stavitel Dr. Kamil Hilbert našel pod dlažbou kaple svatováclavské zbytky kamenné rotundy, kterou svatý Václav vystavěl a v níž byl slavnostně pochován. Z těch zbytků lze určit sílu zdí a rozměry rotundy. Král Karel IV., který začal stavět dnešní mohutný gotický velechrám, umístil kapli svatováclavskou tak bokem, aby se nehnulo s hrobem svatého Václava.

Skutečnost, že kníže Václav byl prohlášen za svatého za dva a půl roku po smrti, že jej jako světce uznali a ctili lidé mnohem starší, ti, kteří jej osobně znali, pozorovali, slychali a vidávali, to napovídá, že musel býti mužem neobyčejným, vladařem velice spravedlivým a dobrotivým, křesťanem dokonalým, ctností nikterak neprůměrných. Před tímto jsou všechny sporné otázky podřadné. V tom je jeho největší cena, a proto svatého Václava ctíme.

Starozákonní světci

Ant. Šuránek:

(Nad 2. Nokt. neděle III. postní.)

Pána Ježíše, zápolícího na poušti s duchem zlým, vítězíciho nad jeho souhrnným pokušením, následovala ve staletích řada světců. Člověk by se mohl omlouvat: Byl to *Bohočlověk*! Já jsem pouhý tvor. Člověk slabý, se silnými sklony ke zlému. Jak já mám vítězně bojovat s tělem, světem a ďáblem? Svatý Ambrož nám ukazuje do dějin národa vyvoleného a vrhá oslnivé světlo na postavy starozákonních světců. Obdivuje jejich ctnosti, osvědčené ještě *před* evangeliem! My dobře víme, co konat máme, můžeme užívat prostředků, které nám vydobyl Vykupitel, a přece jsme jako malomocní! Jure ergo mirandus est, qui hoc fecit ante Evangelium... quod post Evangelium omnes didicimus et servare non possumus.

Od Devítníku nám Církev otevírá knihy Starého Zákona. Jako hvězdy první velikosti, vynořují se zraku úctyhodné postavy patriarchů. Vzory pro nás. Sanctorum vita ceteris norma vivendi est. Abychom jasněji viděli hvězdy, abychom si je přiblížili, užíváme dalekohledu. Takovým dalekohledem pro pozorování světců je srdce světců. Dívejme se na ty starozákonní světce *srdcem svatého Ambrože*, a jak se nám rozjasňují! Justum est igitur, ut, cum in Abraham didiceritis impigram fidei devotionem, in Isaac sinceram mentis puritatem, in Jacob singularem animi laborumque patientiam: ex illa generalitate virtutum in ipsas species disciplinarum intendatis animum. U Abra-

hama neúnavná odevzdanost do vůle Boží, plynoucí z jeho víry! *Impigra fidei devotio*. T. j. stále ochotná, vytrvale připravená vůle, sloužit Bohu! *Prompta et parata voluntas faciendi ea, quae ad famulatum Dei pertinent*. Kolikrát mohl malomyslně tento tulák Boží, vedený zkoušející láskou Boží s místa na místo! Pořád poslouchající a pořád čekající na splnění příslibů Božích. Neúnavně důvěřující. V poslušnosti chvatně horlivý. Stačí jediné slovo a už je plní ihned a rád, i když jde o oběť jediného, milovaného syna! Opravdu v této víře nebylo ani stínu váhavosti, lenosti a odkladu. *Impigra fidei devotio*.

In Isaac *sincerae mentis puritatem*. Věděl, že je vyvolen Bohem. Spočíval už jako chapec na „oltáři“, měl býti obětován. Byl ochoten, protože to chtěl otec, který měl zase příkaz od Hospodina. Byl prostý v myšlení i jednání. Neznal lsti, a bylo to podivuhodné řízení Boží, že byl na smrtelném loži obelstěn vlastním synem Jakubem. Ale i tehdy se ukázal prostý. Co jednou řekl, platilo. Požehnal Jakubovi z poctivé mysli, neodvolal; ostatní ponechal řízení Božímu. *Sincerae mentis puritas*. Žádná diplomacie, nýbrž pravda! Pravda čistá jako křišťál. Ta je vždy ve službách Božích. I kdyby byl člověk obelstěn. Bůh, který obrací i zlo k dobrému, nikdy nenechá bez odměny této čistoty prosté mysli.

In Jacob *singularem animi laborumque patientiam*. Neměl té prostoty mysli, jako jeho otec. Právě neupřímností se dostal do velikých životních zápletek. Musil odciňovat svou lež mnohým utrpením! Ale ukázal se velkým právě v těch utrpeních. Byl statečný, houževnatý v trpělivosti, zápolil s překážkami i s andělem Božím, až se mu dostalo konečného požehnání. *Singularis animi laborumque patientia*. A Josef, jeho nejmilejší syn, dal mu svými životními osudy největší příležitost k vítězné trpělivosti. „Když uviděl Jakub roucho Josefovo, roztrhl s pláčem roucho své a pravil: Divoká zvěř roztrhala mého syna Josefa. Bratři jeho poslali totiž otci zakrvavenou suknici Josefovu. Když ji otec poznal, zvolal: Zlá zvěř pohltila mého syna...“ (Respons. 1.)

Také Josef měl mnoho z pokladu otcovy trpělivé víry. A ta víra v něm přinesla nejkrásnější květ: upřímnou lásku i k nepřátelsky smýšlejícím a jednajícím bratrům. *Čistota v plném slova smyslu*. Nejen čistota těla, pro kterou od bratrů, chtivých smyslnosti, trpěl, nýbrž i čistota duše, naplněna účinnou láskou. *Hodie sancti Joseph historia occurit; in quo cum plurima fuerint genera virtutum, praecipue tamen insigne effulsit castimoniae. Sit igitur nobis propositus sanctus Joseph tamquam speculum castitatis. Zrcadlo čistoty!* V jeho mravech a v jeho skutcích září cudnost, všechny je provází výblesk čistoty a opravdové krásy. Proto byl více milován od svých rodičů než ostatní děti. To však dalo podnět k závisti. Ale Josef se nedal přemoci zlem, nýbrž přemohl zlo dobrem. Dokonalý muž se nedá pohnouti k tomu, aby se nenávistně mstil za bolesti, kterých se mu dostalo, ani aby odplácel zlem za zlé. Jak praví David: Nebudu odplácet těm, kteří mně ukřivdili!

Bůh řídí kroky Josefovy. Málo by pomohlo, kdyby ho milovali rodiče a kdyby ho nemiloval Bůh. „Když vstoupil Josef do země Egyptské, uslyšel cizí řeč, které nerozuměl. Pracoval v domě svého pána, jemuž byl prodán. Ale jazyk jeho mluvil Egyptanům, i vysoce postaveným, řečí srozumitelnou. Mluvil moudře, jak mu dal mluvit Bůh. Sevřeli jeho nohy okovy, meč jako by pronikal srdce jeho, dokud se neuplatnilo slovo jeho, dokud nepromluvila moudrost jeho k vladařům té země...“ (Respons. 2.)

Čím by byl vynikl Josef nad druhé, jak by mohl být hodnocen více než oni, kdyby byl křivdil těm, kdo mu křivdili, nebo kdyby byl miloval *jen* ty, kteří jeho milovali? To přece činí lidé velkou většinou. To je však podivuhodné: miluješ-li svého nepřítele! Tomu nás učí Spasitel světa. Je třeba tedy právem s úctou obdivovat toho, který miloval nepřátele už *před* Evangeliiem tak, že odpustil byv uražen, zapomněl byv smrtelně napaden, nepomstil křivdy byv prodán, ale splácel veškerou potupu vlídnou, dobrotivou láskou! My všichni jsme byli Evangeliiem o tom poučení, a přece nejsme schopni dle toho důsledně jednat! Učme se tedy od starozákonních vyvolených, uvědomujme si i jejich chyby, jejich závist, ale napodobujme jejich trpělivost. Poznejme přece, že oni neměli nějaké vyšší přirozenosti, ale že se *více snažili* jednat dle poznané vůle Boží! Non naturae prae-stantioris fuisse, sed observantioris. I oni cítili, že jsou slabí, i oni se dopustili chyb, ale měli odvahu ty chyby napravit! Nec vitia nescivisse, sed emendasse! Nelekejme se nezřízených sklonů, ale snažme se je podrobit. I ty starozákonní světce zanítila závist, čím více by mohla vzplanout v nás, kdybychom se nevychovávali v lásce?

Nezoufejme, ale nespolehejme na lidi. Naše pomoc je u Hospodina. Josef konal dobro v žaláři, prosil a dostal příslib. Ale nedočkal by se. Lidé slibují, dokud nás potřebují. Nevědí o nás, když jim už nemůžeme prospět. O tom se Josef dobře přesvědčil, o tom bychom se přesvědčili všichni. Bůh však nás nikdy nezkłame. Přivíňme se tedy bezvýhradně k Bohu. Následujme *Abrahama* v jeho živé, neúnavně poslušné víře, *Isáka* v jeho upřímnosti, jsouce prosti jako *holibice*, *Jakuba* v jeho houževnatosti a vítězné trpělivosti a *Josefa* v jeho krásné, plné čistotě. Unikl nejen prolhané ženě Putifarově, unikl větším léčkám: panovačným choutkám (byl přece pánem Egypta a nosil zlatý řetěz!), lakotě (mohl využít konjunktury pro sebe a své příbuzné), pomstychtivosti (mohl svým bratřím říci: vy jste nechtěli vědět o milosrdenství tehdy, dnes o něm nevím já. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá!).

Čteme na kolenou Starý Zákon. Ideoque digestam plenius accipimus seriem Scripturarum; ut dum Abraham, Isaac, et Jacob ceterosque justos legendo cognoscimus, velut quendam nobis innocentiae tramitem, virtute eorum reseratum, imitantibus vestigiis persequamur. Proto nám dal Bůh řadu dobře uspořádaných knih Písma (dobře stravitelných, výživných), abychom, když vytrvalou a rozjímavou četbou poznáváme Abrahama, Isáka, Jakuba a ostatní spra-

vedlivé, kráčeli v jejich stopách krok za krokem po úzké a strmé stezce nevinnosti, kterou i pro nás objevili, ukázali a osvětlili svými ctnostmi!

Katechumenát

Dlouho trvalo, než Katechumeni mohli přijmout křest, a po něm chléb života. Praxe nebyla všude stejná, ale většinou trvala čekací doba 3 roky. V ten čas kromě pokrmu slova dostávali katechumeni i svěcenou sůl (viz i dnes před křtem), jak o tom výslovně se zmiňuje sv. Augustin: „Quod accipiunt catechumeni, quamvis non sit Corpus Christi, sanctum est et sanctius, quam cibi, quibus alimur.“ (De pecc. mer. 2, 26.)

Konečně přišla doba dlouho očekávaná. Doba čtyřicetidenního postu, doba největšího vypětí sil duševních i tělesných: Čtyřicet dní kdy tělo se odhmotnilo, aby tím více duše byla posvěcena. Ve 3., 4. a 5. neděli postní se konala skrutinia; představení, kněží a zástupci věřících se radili, koho z katechumenů mají připustiti k osvěžujícímu prameni křestní vody. A ve shromáždění jakoby sám Duch svatý označoval ty, kteří se měli státí svatými. Ti nevěděli ještě nic o skutečné přítomnosti Beránkově pod způsoby chleba a vína. To, a jiné věci, se dovědí, až vyznají víru na neděli Květnou a až o Bílé sobotě se zrodí pro nebe. Květná neděle, den radosti i smutku, to byl okamžik, kdy nastalo Traditio symboli, katechumenům bylo svěřeno tajemství vyznání víry. A pak drahý poklad modlitby Otčenáše. Disciplína arcani byla střežena do posledního okamžiku, aby nikdo nepovoláný se nevloudil do stádce Kristova a neznesvětil mystické Tělo Kristovo.

A o Bílé sobotě, když jáhen zazpíval své blahopřání biskupovi, radostné „Exultet“, když byla posvěcena voda, která měla oblažit tolik nových bratří a sester — tehdy se katechumeni ponořovali do vody „ve jménu Boha Trojjediného“, aby, to, co se dalo neviditelně v jejich duších — obmytí od hříchu dědičného i všech poklesků dosavadních, se znázornilo také symbolicky navenek. A pak veliká hostina lásky — agapé — a na její ukončení proměna darů obětních, a teď — Beránek Boží se po prvé poskytoval jako pokrm novým křesťanům. Vrcholný okamžik; od tohoto času denně, pokud bude možná, nebo ne denně, ale jistě vždy, když budou přítomni slavení Oběti, budou křesťané právě pokřtění přijímat Tělo Kristovo.

Noví křesťané si nenechávají poklad, který přijali, pro sebe. Svými skutky i svými slovy jej rozdávají dál. Navštěvují slavné katechetské školy, které vznikly téměř ve všech střediscích vzkvétajícího křesťanství. A když i takové V. století přinese změnu v tom, že se budou křtít již malé děti, přece jejich apoštolská horlivost neochabne. Přece bude i mnoho těch, kteří nebudou vědět o Kristu, nebo budou toho vědět málo. Proto budou vyhledávat jednotlivce a učit je — o lásce.

Tak nějak si můžeme představit život v církevních obcích prvních křesťanů, život těch, kteří se připravovali na křest. Tak nám vypráví Didaché — nauka dvanácti apoštolů, tak ukazuje na rozkvět katechumenátu Apologie Justinova, kterou klademe do II. století. Tak a podobně nám zaznamenal událost v křesťanské obci svatý Hippolyt ve své Apostolické paradosis, tak mluví Ireneova Epidexis, katechese víry. Mluvené slovo nestačilo masovému přílivu křesťanů ve čtvrtém století, proto pro katechety píše svatý Augustin svůj úvod De catechisandis rudibus. Překrásné katechese sv. Cyrila Jerusalemského (18) z let 348 nám vyprávějí o tom, co všechno museli katechumeni vědět, a milý cestopis paní abatyše Sylvie, která se kolem r. 390 vypravila na posvátná místa středního východu, nám líčí, co vše tato jeptiška viděla a čeho si zvláště všimla, pokud se týče katechumenátu.

Proč měli naši předchůdci tenkrát takový úspěch? Bůh žehnal zasetému slovu — řekne někdo. Ale všimněme si, jakých metod užívali a především, s jakým nadšením a chutí šli do práce pro duše. Nebudeme kopírovat, ale...

Mutatis mutandis můžeme i my dnes mnoho upotřebit, hlavně snažit se v sobě probudit mnoho lásky k lidem a touhu po tom, abychom je přivedli ke Kristu. Malé, velké i ty největší.

(PAU)

Parochia Apostolic Union — svérázné pojetí KA v Anglii

Na podzim roku 1936 bylo založeno v Gloucestru první apoštolské farní sdružení (zkr. PAU — Parochial Apostolic Union) v Anglii. Tato celkem všední skutečnost se stala základem hnutí, jež je dnes rozšířeno nejen v Evropě (Francie, Německo, Itálie, Španělsko), nýbrž i v Americe a v Austrálii, ba dokonce i v několika diecésích misijních (Indie, Ceylon). Zatím se ovšem jedná jen o začátky; většinou je to jen souhlas příslušných arcipastýřů o rozšíření propagační literatury mezi duchovenstvem. V Anglii samotné však dochází již k úspěšnému praktikování. Knížečka zakladatele a propagátora PAU, Rev. C. F. U. Meeka ze Cheltenhamu, vyšla již v několika překladech (francouzsky, italsky a německy) a ústředí PAU v Cheltenhamu usiluje o rozšíření hnutí s idealismem opravdu záviděníhodným.

Papež Pius XI. dílu požehnal a svatý Otec Pius XII. toto požehnání obnovil. Tím dostalo hnutí PAU světový, katolický ráz. Je tedy možné, že se objeví i u nás v množství nejrozličnějších pojetí Katolické akce i něco podobného farnímu apoštolskému sdružení. Proto několik slov o dílku P. Meeka, v němž je nástiněna celá struktura hnutí, které překvapuje svou jednoduchostí.

1. *Apoštolské farní sdružení* má za účel osobní posvěcení členů a přiblížení duší k Bohu.

2. *Členy* mohou být všichni dobří katolíci z farnosti. Přívlastek „dobrý“

je nutno bráti více méně záporně: dobrý katolík je ten, kdo nebude dělat dílu po žádné stránce hanbu. O přijetí rozhoduje duchovní správce.

3. *Povinnosti*: Každý člen slíbí, že bude přistupovat alespoň jednou za měsíc ke stolu Páně, nezabrání-li mu v tom nemoc (chodí-li již měsíčně ke stolu Páně na příklad proto, že je členem nějakého bratrstva či družiny, nebo chodí-li na první pátek, na první neděli, nemusí chodit ještě jednou jen proto, aby vyhověl podmínkám členství PAU). Slíbí mimo to, že si vezme na starost jednu duši, jednoho svého spolubližního (buď nekatolíka nebo vlažného katolíka), o něhož bude pečovat tímto způsobem:

a) Bude se za něj každý den modlit (stačí jakákoliv modlitba, zcela dle volby a možnosti, soukromá nebo církevně schválená).

b) Jednou za týden se za něho pomodlí růženec (modlí-li se již z jakéhokoliv důvodu jednou týdně pět desátek růžence, nemusí nic přidávat, stačí jen úmysl modlit se i za onu duši).

c) Bude mu dávat dobrý příklad svým chováním.

d) Bude jej příležitostně dle svých možností podporovat (třeba i hmotně, je-li třeba; především však duchovně: dá mu dobrou knihu, poradí v pochybnostech, potěší v utrpení, pomůže v nesnázích, doprovodí váhavého do kostela, doporučí bázlivého duchovnímu správci atd.).

NB. Členové pracují samostatně a soukromě v okruhu svých příbuzných, přátel a známých a nejsou nuceni udávat jméno osoby, již se věnují. Vyjmenované povinnosti (sub 3) jsou minimální. Předpokládá se, že horliví členové budou dle možnosti konati více.

4. *Schůze*, možno-li je tak nazvat, se konají čtyřikrát (nebo i častěji) do roka. Farář pozve členy do kostela, do kaple, případně do farního sálu, aby je povzbudil, poučil a udělil jim potřebné rady. Tak bude moci celou práci řídit a dávat jí správné zaměření. Tato shromáždění nejsou povinná, není však možno nevidět jejich důležitost a význam.

5. *Vedení* je zcela v rukou duchovního správce, který je předsedou i církevním poradcem v jedné osobě. Jediný laik, který mu pomáhá, je tajemník, jenž vede seznamy členů a ohlašuje schůze. Se schválením svého biskupa (jenž musí dát svůj souhlas již k založení podobného sdružení) může farář učinit další rozhodnutí a úpravy k dobru díla ve své farnosti. Ale „*nihil sine Episcopo*“, jak napsal sv. Ignác — mučedník.

Stručný výtah z dílka P. Meeka, PAU, jak jej podává italský překlad „*Unioni Apostoliche Parrocchiali*“, vydaný 1938 u autora v Cheltenhamu, na str. 11.)

Na první pohled překvapí u tohoto jistě zajímavého a nezvykle jednoduchého chápání KA dvě věci: přísná duchovnost a vyhraněná individualnost. Tyto dvě vlastnosti, které jistě plně odpovídají anglickým poměrům (diaspora katolíků mezi Anglikány, osobnější chápání křesťanství), stanou se kritickými body, chceme-li vzít PAU jako všeobecně platné, všude uplatnitelné chápání KA, na jejíž nutnost Rev. Meek několikrát poukazuje ve své knížečce.

Velký papež KA, Pius XI., napsal 24. ledna 1927 v dopise kardinálu Gasparrimu: „Definovali jsme KA ve svém prvním okružním listě *Ubi Arcano* jako účast laiků na hierarchickém apoštolátě.“ Jejím účelem má být —

dle jmenované encykliky — vychovati dokonalé katolíky, schopné jednati opravdu křesťansky ve všech situacích soukromého, rodinného a veřejného života. Porovnáme-li tyto zásady, uskutečněné italskou KA (ACI) ve všech jejích složkách, s pojetím Rev. Meeka, musíme říci, že mu není možno přiznať bez výhrad oficiální definici KA, posvěcenou tradicí papežských projevů a písemných dokladů. Poslední cíl je ovšem tu i tam stejný: posvěcení duší a vybudování království Kristova v lidské společnosti. Rozdíl je však v prostředcích. A zde jsme viděli, že PAU chce bojovat o „pax Christi in Regno Christi“ prostředky čistě duchovními a individuálními, zatím co ACI dává do služeb hierarchického apoštolátu Církve svaté laika celého, nejen člověka-katolíka, nýbrž člověka - katolíka - dělníka - otce - manžela - souduhu v práci atd., dle jednotlivých stavů.

Člověk je osobnost — *suppositum naturae rationalis, unum per se, compositum ex anima spirituali et corpore materiali*. A sv. Tomáš Akvinský měl odvahu dokázat v rámci těchto skutečností i to, že *animalitas*, t. j. skutečná živočišnost, patří k *essenci* člověka právě tak jako jeho *rationalitas*. Zdá se tedy, že PAU patří spíše ke směru augustinskému než k čistému tomismu který je sice pokornější, ale tím právě pravdivější. Nechci ovšem tvrdit, že by na pojetí Rev. Meeka více působil protestantismus svou přehnanou duchovností a subjektivností. Je však možné i to, neboť je někdy nutno vyrvat i nepříteli zbraně a hájiti se jimi.

Církev svatá jest dokonalou společností „*coetus hominum viatorum unius et eiusdem fidei christianae professione et eorundem sacramentorum communione adunatus, sub regimine legitimorum pastorum ac praecipue Romani Pontificis*.“ (Sv. Rob. Bellarm, *De Conciliis et Ecclesia*, l. III.: *De Eccles. milit.*, c. 2., n. 9.) To znamená, že Církev, jako společnost lidí — poutníků, nemůže zanedbávat ve svém životním úkonu apoštolátu ani *hmotné* prostředky, ani starost o *společné* dobro (i hmotné, je-li podmínkou k dosažení dobra duchovního).

V těchto dvou bodech anglické pojetí KA jistě pokulhává, alespoň v teorii, zanedbávajíc četná pole „*hmotného*“ — *quoad media* — apoštolátu, především dnes tak aktuální a Církvi sv. naléhavě doporučovaný apoštolát sociální. PAU je prací jedince pro jedince a tím nepřímou pro celek. Chybí však přímá práce pro celek: náboženské vzdělání, starost o rodinu, o školu, o sociálně slabší vrstvy (*charita!*), starost o politiku (pokud se politika dotýká oltáře!), o hmotné zabezpečení hierarchického apoštolátu Církve, o tisk, o film atd. Není možno čekat, až budou všichni jedinci dokonale svatí a až se společnost napraví sama sebou. To bychom čekali až do konce světa, neboť u sv. Mat. 13, 30 praví Hospodář služebníkům, chtějícím vytrhati koukol: „Nechte, ať oboje roste až do žní.“

Tato záporná a spíše teoretická kritika nechce a nemůže popírat, že s druhé strany může být toto pojetí KA prakticky velmi účinné a někdy i jediné možné uskutečnění laického apoštolátu. Myslím, že tomu tak může být ve třech případech.

1. Je-li společnost (— a dnes je —) proniknuta hmotářskými názory do té míry, že i v apoštolském snažení duchovenstva a laiků převládá důvěra v technické zvládnutí pastorační krise. Pak je nutno léčit společnost pro-

středky co možná nejduchovnějsími, neboť „contrariorum eadem est ratio“, jak učí celé dějiny hromadných i soukromých konversí. Moje kritika duchovnosti PAU nebyla ostatně zaostřena proti nespornému primátu duchovna v apoštolátě, nýbrž proti jeho výhradnému a přehnanému zdůrazňování.

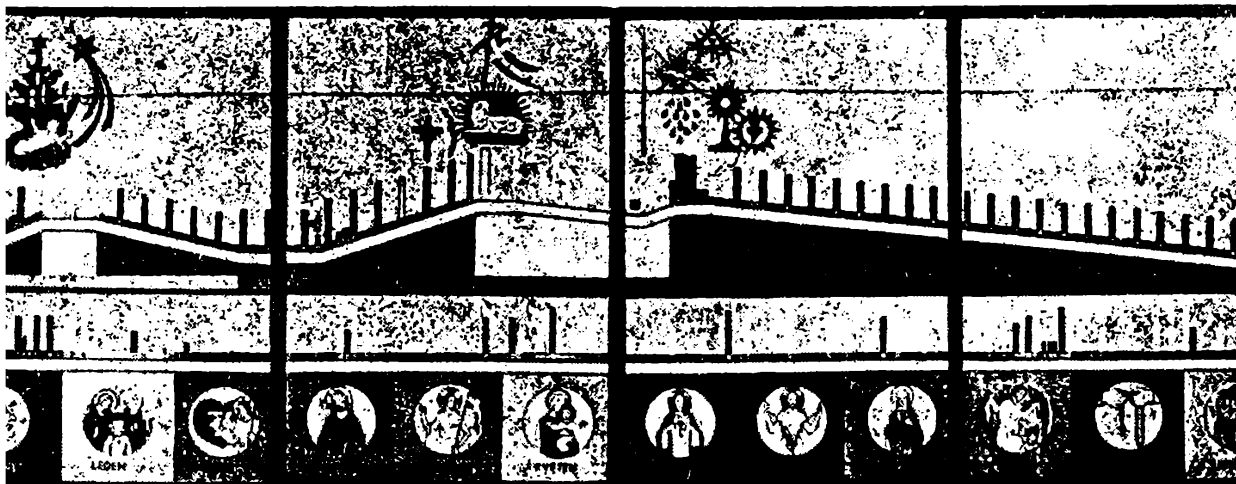
2. Je-li společnost natolik křesťanská, že otázky rodinné, školské a sociální nezatěžují církevní hierarchii, nýbrž jsou uspokojivě řešeny katolicky smýšlejícími zákonodárci a vládci. To je ovšem případ velmi pomyslný. Uplatníme-li však ignaciánské „in tantum, in quantum“, máme i zde možnost výhodného uskutečnění systému PAU, především omezením veřejné činnosti KA a prací do hloubky.

3. Konečně je-li společnost ovládána totalitními choutkami režimu Církvi nepřátelského, takže Církev žije ve stavu jakéhosi tichého pronásledování, zahrnuta do kostelů a sakristií. Pak je metoda PAU jediným způsobem laického apoštolátu, jenž se vymyká všem obžalobám z protistátní a podvratné činnosti a jenž — vhodně upraven — může nahradit mnohé jiné způsoby apoštolátu, které je nutno opustiti z důvodů diktovaných zdravou křesťanskou opatrností. Tento případ není konečně vyloučen ani u nás, jak ukazují útoky na církevní školu a na církevní majetek.

A závěrem dvě praktické poznámky:

Jako všechny druhy KA tak i PAU bude taková, jakou si ji vybuduje kněžstvo samo, jak řekl Pius XI. Ovšem vždy v úplné poslušnosti vůči biskupům, bez nichž naše akce přestává býti katolickou.

Rev. Meek zašle na požádání zdarma svou propagační brožurku (anglicky, francouzsky, italsky, německy) ad usum cleri. Adresa: C. F. U. Meek, „St. Edmunds“, Andover Road, Cheltenham, Glos., Anglie.

PŘEHLED CÍRKEVNÍHO ROKU. Jako pomůcku pro vyučování náboženství, zvláště pro liturgickou výchovu, jsme vydali Přehled církevního roku (viz obrázek). Velikost: výška 35.5 cm, šířka 101 cm. Tableau se dá skládat na čtyři díly a je nalepeno na pevném kartonu. Je provedeno ve čtyřech barvách. Horní část znázorňuje církevní rok (De tempore, prostřední De festis, dolní má pro každý měsíc obrázek, který připomíná světce neb tajemství, kterému je ten který měsíc zasvěcen.) Cena této pomůcky je 69 Kčs. Složený „Přehled“ se vejde právě do aktovky.

PRACOVNA

SV. JERONÝM VYKLÁDÁ CAN. 142 a CAN. 133. Ad Nepotianum r. 394: Ten, kdo je buď sám podílem Páně nebo jehož podílem je Pán, musí se tak chovati, aby vlastnil Pána a byl vlastnictvím Páně. Ten, kdo vlastní Pána a říká s prorokem: „pars mea Dominus“, nemůže mít nic mimo Pána. Protože bude-li mít cokoli jiného mimo Pána, jeho podílem již nebude Pán. Na př.: Bude-li vlastnit zlatu, stříbro, majetek, drahocenný nábytek, cum his partibus Dominus pars eius fieri non dignatur... Zapřísáhám tě tedy, abys nepokládal úřad klerika za druh starého vojska: id est, ne lucra saeculi in Christi quaeras militia, ne plus habeas, quam quando clericus esse coepisti, et dicatur tibi: Clericorum non proderunt iis (Jer. 12, 13). Tvůj stůl ať znají chudáci a pocestní a s nimi Kristus jako spolustolovník. Před klerikem, jenž má „obchodní sklony“ (negotiatorem clericum), před tím, jenž se stal z chudáka boháčem nebo z neznámého slavným, před tím prchej jako před morem... Práh tvého domu nechť jen zřídka nebo nikdy nepřekročí noha ženy. Omnes puellas et virgines Christi aut aequaliter ignora aut aequaliter dilige. Ani nezůstávej (s ženou) pod toutéž střechou, ani příliš nedůvěřuj čisté minulosti. Nemů-

žeš být ani světlejší než David, ani moudřejší než Šalomoun. Měj vždy na zřeteli, že žena vyhnala obyvatele ráje z jeho vlastnictví. Když budeš nemocen, ať tě ošetřuje některý svatý bratr nebo teta, nebo matka, nebo kdožkoli je osvědčené víry. Kdyby však nebylo příbuzných a dokonalých osob (pak pohled), kolik stařen živí Církev, které i poskytnou službu, i přijmou za posluhu odměnu, takže tvá nemoc přinese aspoň plod almužny. Scio quosdam convalescere corpore et animo aegrotare coepisse. Periculose tibi ministrat, cuius vultum semper attendis. Máš-li povinnost navštívit z úřadu klerika buď vdovu nebo pannu, nikdy nevcházej do jejího domu sám, nýbrž měj takové druhy s sebou, v jejich společenství bys nezaznamenal úhony na své pověsti. Si lector, si acolythus, si psalter te sequitur, non ornentur vestibus, sed moribus; nec calamiistro crispent comas (ať si železky nekrouť vlasy), sed pudicitiam habitu polliceantur. Solus cum sola, secreto et absque arbitro non sedeas. Si familiaris aliquid est loquendum, habet nutricem, maiorem domus virginem, viduam, maritatum; non est tam inhumana, ut nullum praeter te habeat, cui se audeat credere. (Není tak málo lidská, že by neměla nikoho kromě tebe, komu by se odvážila věřit.)

ROZHLEDY

SLOVO BISKUPŮ v otázce způsobu, jakým se provádí pozemková reforma na statcích církevních. Všechny zákony v naší republice jsou usnášeny a vyhlášovány zájmem lidu, poněvadž se uznává, že veškerá moc pochází z lidu. Proto zástupci lidu jsou odpovědní za to, aby skutečně jen to bylo odhlasováno a podepsáno, co odpovídá vůli lidu — a lidem se rozumí jistě lid v jeho většině bez jakýchkoliv rozdílů stranických. To musí platit o všech zákonech, tedy i o zákonech zavádějících pozemkovou reformu. A tu jménem lidu českého a slovenského, jehož katolickou většinu zastupujeme, důrazně upozorňujeme, že i když v zásadě by mohl souhlasit s uvedenými zákony, roz-

hodně nesouhlasí s tím, jak zásady jsou uplatňovány a prováděny. Připomínáme zejména, jak je naší povinností: 1. Lid si zajisté přeje, a to veškeren lid bez rozdílů, aby náš stát byl a platil i před cizinou za stát spořádaný, jenž má vždy zřetel k zákonům a dovede plnit úmluvy, k nimž se zavázal. — Provádění zákonů o pozemkové reformě i na církevních statcích, o nichž předem nebylo nic dohodnuto se sv. Stolicí, jest nejen jednáním proti duchu, v němž Modus vivendi byl dojednáán, nýbrž i skutkovým porušením vzájemné dohody. A není pravdou, že Vatikán se své strany nedodržel ujednání vzhledem k rozhraničení diecézí na Slovensku. Víme, a bude-li třeba i

před veřejností prokážeme a dokážeme, že Vatikán splnil svou povinnost a položil základ hospodářský k žádoucímu rozdělení a nebylo to vinou jeho, že věc uvázla. Naopak, provádění pozemkové reformy tak jak je zamýšleno, by jen ztížilo definitivní dojednání. Proto žádáme, a to jménem katolického lidu českého a slovenského, aby provádění pozemkové reformy na statcích církevních bylo odsunuto až po sjednané dohodě se sv. Stolicí. — 2. Uznáváme právo lidu na zemědělskou půdu, pokud to vyhovuje potřebám jeho, ale jsme přesvědčeni, že lid si nepřeje, aby toto jeho právo bylo uplatňováno způsobem, jenž by byl spíše zhoršením hospodářským než zlepšením. Proto připomínáme: 1. Lid si jistě nepřeje, aby státní rozpočet již tak dosti pasivní, byl znova bez potřeby zatěžován novými výdaji, jež nikde nemají úhrady a jež nutně poškodí finanční stav státní. Lid si jistě nepřeje, aby daňová břemena byla ještě zvětšována. — 2. Lid si jistě nepřeje, aby reforma, jež má být zlepšením, zapříčinila ve skutečnosti zhoršení, a to: a) vzhledem k hodnotám přírodním, jež byly dosud šetřeny a chráněny tak, jak toho jednotlivci nikdy schopni nejsou a nebudou. — b) Vzhledem k hodnotám kulturním. Udržování kostelů, budov historicky důležitých, podpory umělcům všech oborů — vše to bude značně zeslabeno a mnohdy i znemožněno. — c) Vzhledem k institucím charitativním, jež budou stále nutné a jejich udržování by bylo značně ztíženo ba namnoze znemožněno. — 3. Lid, t. j. katolický lid český a slovenský si jistě nepřeje, aby místo Božího požehnání kletba stíhala naši vlast a národ. Dějiny dokazují, že nikdy nebyl požehnán majetek Církvi odcizený, ba naopak národ, jenž záměrně ochuzuje církev, jen nové těžké tresty na sebe svolává, tresty na statcích časných i na hodnotách duchov. Doufáme, že bude věnována pozornost našemu varovnému hlasu, neboť stále ještě věříme, že nikdo u nás nechce rozpoutávat kulturní boj, nejen otevřený, ale ani ne kulturní boj skrytý. A mlčet nemůžeme ani nesmíme, aby náš lid katolický nemusel nám vyčítat liknavost a nevšímavost.

MEZI ZÁPADEM A VÝCHODEM. Podle zprávy švýcarského listu „Neue Zürcher Nachrichten“ obsahují pokyny, vydané státním sekretariátem vatikánským diplomatickým kruhům, tyto hlavní tři body vzhledem ke konfliktu mezi Východem a Západem: 1. Sv. Stolica se neprohlásí ani pro jeden ani pro druhý blok. — 2. Sv. Stolica se nezúčastní tvoření jedné fronty, protože zlo nelze hledat na jedné frontě, nýbrž na všech frontách. — 3. V zasedáních neexistuje pro sv. Stolicí žádný kompromis, kteréžto stanovisko vyplývá z nadpřirozeného poslání Církve.

PRAVOMOC BISKUPŮ V ZEMI SOVĚTSKÉ SFÉRY. Z vatikánských kruhů se sděluje, že katoličtí biskupové v zemích sovětské zájmové sféry byli zmocněni vykonávat své pastýřské povinnosti, aniž by musili předem žádat svatou Stolicí o schválení, jak je normálně zvykem, a to pro nesnáze, s nimiž je spojen vzájemný styk. Toto opatření se týká práva biskupů udílet dispense ve věcech manželství, činit rozhodnutí, týkající se církevního majetku a některých jiných věcí, jež bývají obvykle v zájmu jednot. církevní kontroly vyhrazeny schválení přísluš. kongregací sv. Stolicí. Poněvadž styk mezi Vatikánem a zeměmi sovětské sféry byl znesnadněn, udílí papež biskupům právo činit pastýřská rozhodnutí přímo bez předchozího schválení kongregací.

POLSKO. Polský primas kardinál Hlond byl v lednu v Římě. Svatý Otec jej přijal v soukromé audienci 23. I. Za svého římského pobytu učinil kardinál řadu opatření pro duchovní pomoc polské emigraci v západní Evropě. S nizozemskými biskupy sjednal zřízení polské misie. Jejím ředitelem byl jmenován Efrém Kanabus se sídlem v Bredě. Podobná misie byla zřízena v Belgii v čele s P. Kubszem, dosavadním misionářem ve Francii. Stejně pamatováno na Poláky ve Švédsku. Revue polských jezuitů Przegląd powszechny vyšla zase po letech přerušení v prosinci m. r. (Tento měsíčník založil r. 1883 slavný autor „Hovorů u jezera ženevského“ Fr. Morawski. Jiný jeho známější redaktor byl P. Urban. Jeho poslední redaktor před zastavením,

P. Kosibowicz byl zastřelen nacisty při varšavském povstání.)

NEW YORK. Lékař R. Simon, psychiatr, konvertoval ze židovství a vstoupil k trapistům. Svou konverzi vyličil v knize „Sláva Tvého lidu“. V ní praví mimo jiné: „Protestanté jsou rozdělení na stovky sekt, židovské náboženství si nečiní

nárok být něčím jiným než náboženstvím pro Židy. Naproti tomu katolická Církev hlásá jedno náboženství a zve všechny lidi, aby je přijali.“ Východiskem jeho cesty k Bohu byla věda, která ho však neuspokojovala svou neúplností. Hledal pravdu ve filosofii sv. Tomáše Akv. a tím se mu otevřel výhled, který ho přivedl do Církve. Register 4. I. 48.

H O V O R N A

LAIK PROSÍ. K nastavší době postní osměluji se přednésti prosbu. Týká se to sv. zpovědi. Je z praxe známo, že právě ti hříšníci, kterým je svátosti pokání nejvíce zapotřebí, těžko se odhodlávají k svaté zpovědi. Mnohdy léta usilujeme domluvami a pod., abychom přiměli někoho k sv. zpovědi a konečně, když se již odhodlal, zjistíme, že si z ní vůbec žádného poučení neodnesl, protože *důst. pánu vůbec nerozumněl, jak mluvil tiše anebo rychle*, že nestačil jeho slova postihnouti. Je sice pravda, že poučení není hlavní věcí nýbrž rozhrěšení, přesto však, má-li sv. zpověď hříšníka k dobrému povzbudit, *je třeba, aby slova zpovědníka otřásla svědomím* kajícího a pohnula k nápravě života. Kající musí se přesvědčit o upřímné touze duch. otce, že ho chce přivést blíže k Bohu a roznítit v něm lásku k Bohu, kterou plane jeho vlastní srdce. Když však se kněz nenamáhá, aby mu bylo rozuměno, nebo když poučení *dané vůbec nesouvisí s duševním stavem hříšníka*, protože je vybráno jen podle nedělní perikopy, pak tento hříšník je ztracen na dlouho, protože nás, které jsme ho získaly po prvé, považuje buď za přemrštěné fantasmy anebo též podvedené tím, že „ti kněží nejsou tak horliví o spásu duše, jak jsme my jemu v apoštolském nadšení namluvily.“ Mnohdy je na dlouho, ne-li navždy ztracen. Jsou to právě lidé inteligentní, které taková zkušenost naplňuje novou nedůvěrou. Učinila jsem podobnou zkušenost, kdy dotyčná duše přece zase v dalším roce šla ke knězi řádovému, a plna radosti se vrátila, a také jsem viděla, že již pak na mši sv. pravidelně chodila a nyní chodí dále k svatým svátostem. Také dosti nechápu, proč někteří kněží tak bez zájmu

zpovídají. Náš lid by byl rozhodně zbožnější, kdyby se vroucněji zpovídalo a *ve zpovědníci též vychovávalo a vedlo!* Sama jsem počala zbožněji žít, když jsem počala chodit k horlivému knězi k sv. zpovědi. Ta jeho opravdovost a naléhání, aby aspoň v některém hříchu se duše napрави-la, mne vskutku dojímala a pobádala k polepsení. Pán Bůh mu odplat jeho trpělivost se mnou! Přála bych si, aby mnoha duším dostalo se onoho štěstí, že sv. zpověď by znamenala skutečně převrat v jejich životě a zavedla je na jediné správnou cestu života, na cestu k Bohu. Kéž Duch sv. svým světlem poznání osvítl ty kněze, kteří snad si toho neuvědomili, proč nemají úspěchu v duchov. správě. Kéž raději mluví méně, ale jasně, zřetelně a vroucně a podají jednu hlavní myšlenku, kterou by si kající mohl dobře zapamatovat do příští sv. zpovědi a ji plnit! Víím, jak jste všichni přetíženi, tím více mne bolí, když vidím, jak se pracuje na prázdno a bez užitku.

DIVADLA V POSTĚ. Na mé farnosti rok co rok hraje Sokol v postě divadlo. Konec konců, nebylo by na tom ničeho zlého, kdyby tím nebyla rušena nálada svatopostní doby. Vždyť jsou dokonce divadla, která jsou určena výhradně pro dobu postní. Tyto divadelní kusy nikterak však nesouhlasily s vážností postu. Proto jsem proti nim vystupoval veřejně i s kazatelny a vyzýval k bojkotování, i když jsem si jednotlivých herců vážil. Nejmutnější na tom bývalo, že se hrálo nebo chtělo hrát na smrtelnou neděli nebo na neděli Květnou, tedy na samém prahu velkopáteční křížové cesty. Někteří se hájili tím, že je to doba, kdy se nejvíce vybere, protože nikde žádné zábavy nejsou. Tato výmluva mi připomínala

vojáky pod křížem Kristovým, kteří ve chvíli, kdy On umíral, hráli kostky. A pak se stalo, co chci psát. Opravdu stalo se a není v tom žádné nadsázky, ani nějaké lži. Jeden z herců přišel ke mně na faru s prosbou, abych v neděli odpoledne ve dvě hodiny přeložil pobožnost křížové cesty, protože oni mají začátek představení. Dal jsem mu tehdy růženec a maličkou modlitební knížku „Jdu k Bohu“. Ani zdaleka jsem netušil, že k Bohu opravdu půjde. A co bylo nejpodivnější, měl pohřeb v tutéž dobu, kdy měl jít na jeviště. V neděli ve dvě hodiny odpoledne. A křížovou cestu místo něho, ne od obrazu k obrazu, ale na hřbitov za vsí, konal jeho otec, který takto vyprovázal k místu věčného odpočinku svého jediného syna. Snad bych mohl ještě připomenouti, že tento chlapec v nejlepších letech byl zastřelen svým opilým kamarádem. — Lidé se otráslí, nějaký čas o tom hovořili, ale do roka zapomněli, a když se sešel rok s rokem, slyšel jsem, že se bude v postě hrát divadlo. Nejdříve určili datum na neděli smrtelnou, ale někteří se proti tomu postavili, protože neděle „smrtečná“ jim příliš mnoho připomínala loňskou událost. Báli se, aby se nestalo snad něco podobného, i když navenek se styděli k tomu přiznati, a tak bylo, vlastně mělo být divadlo-veselohra, v níž se bralo mnoho jméno Boží nadarmo, na neděli Květnou. Marně jsem prosil, aby je odložili. „Už máme všechno vyjednané, musí se hrát.“ Svěřil jsem tedy celou záležitost neposkrvněnému Srdci Panny Marie. A přece se nehrálo. Asi dvě hodiny před začátkem hlásil místní rozhlas, že jeden z herců se roznemohl a že se tudíž divadelní představení odkládá na neurčito. A trvalo to dlouho, nežli mohli zase hrát, protože onen herec si poležel delší dobu. Tehdy lidé už veřejně říkali: „Dobře na ně, Pán Bůh je trestá, když nechtějí poslechnouti.“ P. Antonín, farář.

Z NOVIN A ČASOPISŮ. Ve Vincentinu píše Boh. Kalaš o pastorači ve Švýcarsku. Z článku vyjímáme: Kněžského dorostu vstupuje do seminářů, nepočítaje kláštery, asi desetkrát tolik jako u nás, ovšem relativně vzato. Tento poměr pro průměrného Čecha skoro nepochopitel-

ný, vede k důsledkům ještě nezvyklejším. Farář každé jen trochu větší osady nebo okruhu ve městě má k ruce jednoho nebo i více kaplanů. Tím se stává, že farář má dosti času vykonávat své hlavní poslání — a to je navštěvovat rodiny. Skoro do každé tamnější katolické rodiny přijde kněz na návštěvu průměrně za každých deset dní. — Asi před dvaceti léty nebo ještě dříve začal navštěvovati v Praze jeden pan farář své farníky podle tohoto švýcarského vzoru. Ani snad všechny rodiny nenavštívil — a vzdal se s bolestí svého úmyslu, protože se zhroutil oné propasti, která je u nás mezi lidem a knězem. Buď si kněze vůbec nevážil nebo by si chtěl z něho udělat jenom svého přítele, jímž by se rádi chlubil před ostatními. Ten nejzákladnější pojem, že farář je duchovním otcem, duchovním pastýřem celé farnosti — ten úplně vyprchal.

— Švýcarský lid není ani o vlásek chytřejší než jeho sousedé za hranicemi, ale vyniká nad své okolí svou mravností, svou zbožností, pevnými křesťanskými zásadami, hluboko do duše vstípenými již od mládí. — Je jisté, že Švýcarsko není obýváno jen anděly a že tam není naprosto neporušený zemský ráj. Jedno je tam však jisté — a to vyšší morální úroveň než jinde v okolních zemích středoevropských a že právě v této mravní povýšenosti dlužno hledati důvod pro hospodářský blahobyt země — důvod nerad uznávaný, mnohdy zlovolně a úmyslně popíraný.

KŘESTNÍ KMOTROVÉ. Stává se častěji, že přijdou ke křtu svatému s dítětem dva nebo i více kmotrů. Dělá se to obyčejně jen z hmotných důvodů. Can. 764 praví: Patrinus unus tantum... vel ad summum unus et una adhibeantur! — Je dovoleno sice, aby ostatní byli pouze svědky křtu, ale obyčejně se o tom neřekne nic kmotrům, kdo vlastně je kmotrem a kdo pouze svědkem. — Stalo se mi, když jsem nechtěl připustit tři kmotry, že jsem uslyšel: V X. to pan farář povoluje a jde to. V zájmu jednoty by bylo dobré, neopouštět zákona a v praxi připouštět pouze jednoho kmotra, nebo jak je starodávňý zvyk, dva. — Prosím vldpp. spolubratry o jejich názor. —ot.

EXERCICIE

Nic nemůže v dnešní době tolik prospět jako dobře vykonané exercicie. Kéž duchovní správcové ochotně exerciční kursy oznamují a srdečně doporučují. Rozkvet exercičního hnutí záleží prvně na kněžích.

Bystřice nad Uhřavou, p. Nýrsko na Šumavě: Od 8. do 12. 3. pro ženy a vdovy. — Přihlášky: Klášter Školských sester v Bystřici n. Úhl., pošta Nýrsko; stanice Nýrsko je vzdálena od kláštera asi čtvrt hodiny. Poplatek s ubytováním a stravou činí 200 Kčs. Spojení vlakem od Domažlic přes Klatovy, jakož i od Horažďovic.

Frýdek: Od 1. do 5. 3. pro ženy a dívky z Nového Hrozenkova; od 5. do 9. 3. pro ženy z Hutiska; od 9. do 13. 3. pro muže a jinochy; od 15. do 19. 3. pro ženy, které již byly na exercicích; od 30. 3. do 3. 4. pro dívky, ctitelky Božského Srdce Páně; od 5. 4. do 9. 4. pro ženy, ctitelky Božského Srdce Páně; od 12. do 16. 4. pro pracovnice v KA; od 30. 4. do 4. 5. pro muže a jinochy - dělníky. — Přihlášky: Exerciční dům, Frýdek.

Velehrad: Od 1. do 5. 3. pro ženy; od 8. do 12. 3. pro jinochy; od 15. do 19. 3. pro muže. — Přihlášky: Exerciční dům, Velehrad.

Brno: Od 3. do 7. 3. pro jinochy; od 8. do 12. 3. pro ženy; od 12. do 16. 3. pro dívky. — Přihlášky: Exerciční dům, Brno, Veverí ul. 15.

Svatý Kopeček: Od 8. do 12. 3. pro farské hospodyně v Norbertinu.

Svatá Hora: Od 1. do 5. 3. pro dívky z Vlašimska; od 8. do 12. 3. pro jinochy z Vlašimska; od 15. do 19. 3. pro muže z Vlašimska; od 29. do 2. 4. pro ženy z Vlašimska; od 5. do 9. 4. pro muže; od 12. do 16. 4. pro jinochy; od 19. do 23. 4. pro dívky, od 26. do 30. 4. pro ženy. — Žádost o poloviční slevu na dráze pošlete aspoň 14 dní předem! — Přihlášky: Exerciční dům, Svatá Hora, Příbram.

Moravec: Od 8. do 12. 3. pro ženy; od 12. do 16. 3. pro jinochy; od 16. do 20. 3. pro dívky; od 20. do 24. 3. pro muže. — Autobus z Velkého Meziříčí na Moravec s exercitanty odjíždí o 6. hod. večer od Charity ve Velkém Meziříčí. Přihlášky: Josef Buš, prof. ve Velkém Meziříčí.

Jihlava, Katolický sirotčinec: Od 24. do 28. 3. pro muže a jinochy. — Přihlášky: P. J. Veselý, katecheta, Jihlava, ul. gen. Svobody, 23.

Kursy začínají v uvedený den večer a končí poslední den ráno. Přihlášky zašlete 10 dní napřed. Přineste si: potravinové lístky neb potraviny, ručník a mýdlo.

FARNÍ SPRÁVA ve Stádlci hledá pana faráře v pensí. Zařízená fara k dispozici. Nabídky na MNV ve Stádlci u Tábora.

KOUPÍME vhodný oltář pro nemocniční kapli. Nabídky s udáním ceny a rozměrů přijímá děkanský úřad ve Vysokém Mýtě.

ČESKÝ KANCIONÁL SVATOVÁCLAVSKÝ

VARHANNÍ DOPROVOD

Vydává Pražský ordinariát za souhlasu všech českých ordinariátů péčí Obecné Jednoty Cyrilské.

Harmonisovali: J. Foerster st., F. Heyduk, L. Holain, N. Kubát, A. Kramenič, St. Mach, Adam Michna z Otradovic, J. Müller, V. Říhovský, M. Smolka, K. Stecker, F. Suchý, J. Štikar, O. A. Tichý, Em. Trola, J. Trumpus, L. Vachulka a B. Wiederman.

Vázaný výtisk 155 Kčs.

U knihkupců

Nakladatelství Universum, Praha II., Václavská ul. 12.

Do soukromých i veřejných knihoven

**objednejte nebo doporučte knihy, jež byly v příloze „Dobrého pastýře“
„O knihách“ posouzeny a doporučeny s katolického stanoviska.**

Z BELETRIE DOPORUČUJEME:

Baar: Jan Cimbura 93.-
Cep: Hranice stinu 90.-, váz 112.-
Cep: Letnice 70.-, váz. 92.-
Cep: Polní tráva 66.-
Durych: Cesta sv. Vojtěcha 45.-
Hünemann: Otec vyhostěných 85.-
Chesterton: Taj. otce Browna 58.-
Křelina: Dcera královská 186.-
Pecka: Assunta 66.-, váz. 81.-

Doporučujeme pro vzdělané čtenáře:

Bloy: Brána pokorných 95.-
Cep: Rozptýlené paprsky 58.-
Greene: Vláda strachu 75.-, váz. 105.-
Kalista: Cesty ve znam. kříže 126.-
Pecka: Matka Boží v trní 91.- váz.
Vodička: Stavitelé věží 62.-
Vyskočil A.: Kolumbus 120.-
Werfel: Píseň o Bernadettě 150.-

Doporučujeme pro méně náročné:

Baar: Skřivánek 48.-
Filip: Zapomenuté slovo 45.-
Hořká: Doma 75.-, váz. 95.-
Hořká: Reka 72.-, váz. 92.-
Karník: Soumrak rodu Jambor. 60.-
Schweizer: Poslední příležitost 57.-
Svoboda: Z pole i dlážd. 55.-, váz. 75.-
Sajner: Větev dobra 66.-
Třenecký: Petr v nesnázích 75.-
Vaněk: Vlastovky se vracejí 106.-

NEZÁVADNÁ BELETRIE:

Bronteová: Hana Eyrová I./II. 45.-
Dobrovolný: Nahoře tanč. živí 45.-
Hersey: Hirošima 28.-, váz. 45.-
Hilton: Příběh dr. Wassela 39.-
Houben: Útok na jižní pól 135.-
Houben: Volání severu 95.-
Kořínek: Přírodopisné feuill. 80.-
Kosnarová: Poutníci 20.-, váz. 32.-
Křelina: Můj otec kapitán 112.-
Mansfieldová: Duje vítr 52.- váz.
Prokůpek: Ztracená země 95.- váz.
Saroyan: Lidská komedie 70.-
Strettiová: O starých časech 120.-
Svatoš: Čtyři prameny 85.-
Svobodová: Světelný mrak 120.-
Svobodová: Duše fresek 66.-

KNIHY VZDĚLÁVACÍ:

Beales: Kat. cír. a mezinár. řád 100.-
Beneš Jar.: Duch a hmota 50.-
Braitto: Podstata křesťanství 52.-
Černocký: Práce úděl člověka 40.-
Dacík: O přátelství 28.-
Dawson: Prokrok a náboženství 90.-
Cala: Marxismus 90.-
Gunther: Asie jaká je 120.-, v. 150.-
Heidier: Osob. a stavov. ideál 39.-
Hronek: Katechetika 75.-
Chudoba: Jan Sedlák 33.-
Chudoba: Jindy a nyní 185.-
Chudoba: Špan. na Bílé hoře 135.-
Jeans: Zázračný svět hvězd 75.-
Kalista: B. Balbín 18.-
Kalista: Cesty historikovy 70.-
Kubiček: Katechetika 120.-
Lang: F. M. Dostojevský 117.-
Martinovský: Příroda vel. div. 192.-
Masaryk: Jak pracovat 30.-
Miklík: Pracovní smlouva 28.-
Peřich: Slezsko 54.-
Seznam klasifikovaných filmů a Encyklika Pia XI. o filmu. 10.-
Smékal: Jak se dív. na čes. děj. 7.-
Soloviev: Rusko a všeobecná církev 140.-, váz. 165.-
Soukup: Cizojaz. slovníček 75.- v.
Tomášek: Pedagogika 100.-
Úvod do studia bohosloví 50.-
Úvod do studia filosofie 41.-
Úvod do studia psychologie a vychovatelství 45.-

Z POESIE doporučujeme Zahradníčka

Jeřáby 40.-, La Saletta 50.-
Pod bičem milostným 45.-
Stará země 54.-, Sv. Václav 21.-

Z NÁBOŽENSKÉ lit. posl. novinky:

Obr: Osoby a místa v evang. 39.-
Resl: Katechese II. díl 114.-
Riccotti: Život Ježíše Krista
Římský misál - překlad Schaller
Salajka: Ve světle víry 110.-
Vrchol úcty k Srdci Ježíšovu (nové vyd.) 84.- váz.
Žaltář římského breviáře 128.-

Knihkupectví Exerciční dům, Frýdek,

Vám poslouží dodáním veškeré literatury.